

ZÁKLADNÍ TENDENCE DEMOGRAFICKÉHO, SOCIÁLNÍHO A EKONOMICKÉHO VÝVOJE HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY 2021

Regionální statistiky

Praha, 31. 10. 2022

Kód publikace: 330138-22

Č. j.: CSU-015426/2022-7101

Zpracoval: Krajská správa Českého statistického úřadu v hl. m. Praze

Ředitel odboru: Jiří Ročovský

Kontaktní osoba: Jana Podhorská, e-mail: jana.podhorska@czso.cz

Autoři: Adam Vlč, Jana Podhorská, Martina Kuřitková, Tomáš Slaviček

---

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.czso.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.czso.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 052 304, 274 052 451 | e-mail: infoservis@czso.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@czso.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 347, 274 052 757 | e-mail: esds@czso.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@czso.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673, 274 054 163
e-mail: infoservispraha@czso.cz | www.praha.czso.cz

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@czso.cz | www.stredocesky.czso.cz

České Budějovice | Žižkova 1, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@czso.cz | www.cbudejovice.czso.cz

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108, 377 612 145
e-mail: infoservisplzen@czso.cz | www.plzen.czso.cz

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529, 353 114 525
e-mail: infoserviskv@czso.cz | www.kvary.czso.cz

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176, 472 706 121
e-mail: infoservisul@czso.cz | www.ustinadlabem.czso.cz

Liberec | Nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec 1, tel.: 485 238 811
e-mail: infoservislb@czso.cz | www.liberec.czso.cz

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové 3, tel.: 495 762 322, 495 762 317
e-mail: infoservisvk@czso.cz | www.hradeckralove.czso.cz

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480, 466 743 418
e-mail: infoservispa@czso.cz | www.pardubice.czso.cz

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 062, 567 109 073
e-mail: infoservisvys@czso.cz | www.jihlava.czso.cz

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 115, 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@czso.cz | www.brno.czso.cz

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 516, 585 731 511
e-mail: infoservisolom@czso.cz | www.olomouc.czso.cz

Zlín | tř. Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 932, 577 004 935
e-mail: infoservis-zl@czso.cz | www.zlin.czso.cz

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230, 595 131 232
e-mail: infoservis_ov@czso.cz | www.ostrava.czso.cz

ISBN 978-80-250-3248-0 (brožováno)

ISBN 978-80-250-3249-7 (pdf)

© Český statistický úřad, Praha, 2022

Obsah

Úvod.....	4
Shrnutí hlavních poznatků.....	5
1. Demografický vývoj.....	9
Sídlní struktura.....	9
Vývoj počtu obyvatel.....	9
Demografické události, naděje dožití.....	13
Věková struktura, index stáří.....	20
2. Sociální vývoj.....	23
Zaměstnanost a ekonomická aktivita.....	23
Nezaměstnanost.....	30
Příjmy a životní podmínky domácností.....	36
Mzdy.....	40
Vzdělávání.....	44
Zdravotnictví.....	48
Nemocenské pojištění a státní sociální podpora.....	50
Zařízení sociálních služeb.....	53
Držitelé průkazu osob se zdravotním postižením.....	54
Důchodci, důchody.....	56
3. Ekonomický vývoj.....	62
Makroekonomický rámec.....	62
Věda, IT.....	66
Využívání informačních technologií.....	69
Ekonomické subjekty.....	71
Průmysl a energetika.....	73
Stavebnictví, stavební povolení.....	75
Bytová výstavba.....	77
Doprava.....	79
Cestovní ruch.....	82
4. Životní prostředí.....	88
Půdní fond.....	88
Chráněná území.....	89
Ekologické zemědělství.....	89
Vodovody a kanalizace.....	89
Emise.....	90
Odpady.....	92
Výdaje na ochranu životního prostředí.....	92
5. Mezikrajské srovnání.....	95
Demografický vývoj.....	95
Sociální vývoj.....	97
Ekonomický vývoj.....	100
Životní prostředí.....	106
Tabulková příloha	
Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj.....	112
Tab. 1.2 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – sociální vývoj.....	113
Tab. 1.3 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – ekonomický vývoj.....	114
Tab. 1.4 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – životní prostředí.....	115
Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj hl. m. Prahy v letech 2001–2021.....	116
Tab. 3.1 Vybrané ukazatele hl. m. Prahy – demografický vývoj.....	118
Tab. 3.2 Vybrané ukazatele hl. m. Prahy – sociální vývoj.....	119
Tab. 3.3 Vybrané ukazatele hl. m. Prahy – ekonomický vývoj.....	122
Tab. 3.4 Vybrané ukazatele hl. m. Prahy – životní prostředí.....	124
Seznam kartogramů	
Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel v městských částech hl. m. Prahy v letech 2016 až 2021.....	10
Pohyb obyvatel v městských částech hl. m. Prahy v letech 2016 až 2021.....	11
Úhrnná plodnost a úhrnná potratovost podle okresů v roce 2021.....	34
Naděje dožití při narození podle pohlaví ve SO ORP v letech 2017 až 2021.....	19
Podíl nezaměstnaných osob v městských částech hl. m. Prahy k 31. 12. 2021.....	34
Příjemci důchodů v okresech v prosinci 2021.....	59
Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2016 až 2020.....	62
Výdaje na výzkum a vývoj podle krajů v roce 2020.....	68
Intenzita podnikatelské aktivity v okresech k 31. 12. 2021.....	71
Tržby z prodeje výrobků a služeb prům. povahy zpracovatelského průmyslu v krajích v roce 2021.....	73
Bytová výstavba v městských částech hl. m. Prahy v letech 2016 až 2021.....	79
Zkratky krajů a okresů.....	125

Úvod

Tato publikace představuje základní ukazatele demografického vývoje včetně migrace v Praze a věkové struktury obyvatel Prahy, pražský trh práce s důrazem na hodnocení struktury pražské pracovní síly a nezaměstnaných osob nebo příjmovou a výdajovou situaci pražských domácností. Stranou zájmu nezůstaly ani makroekonomické ukazatele či vývoj bytové výstavby a cestovního ruchu, zvláště s hodnocením vývoje během pandemie covid-19. Zaměřili jsme se například také na vývoj ukazatelů školství s důrazem na vzdělávání na základních školách, vědeckovýzkumné statistiky nebo vývoj automobilové dopravy v Praze. To vše doplněné grafy a kartogramy.

Nové zpracování tradiční analytické publikace přináší obraz vybraných tendencí demografického, sociálního, ekonomického a environmentálního vývoje hl. m. Prahy v roce 2021, s návazností na vývoj v předchozích letech (zpravidla od roku 2016). Zahrnuje oblasti, kde můžeme vývoj kvantifikovat pomocí statistických ukazatelů.

V textu uvádíme nejen vývoj na území kraje, ale i srovnání s ostatními kraji České republiky. Mimo to jsme opět zařadili kapitolu s mezikrajským srovnáním. V době uzávěrky v některých oblastech nebyly ještě k dispozici kompletní údaje za rok 2021, proto někde uvádíme časový pohled pouze do roku 2020. Stejně jako v předešlých letech jsme v některých vybraných tématech hodnotili změny probíhající nejen na území hl. m. Prahy celkem, ale i v jejích městských částech.

Obdobné analytické materiály s jednotnou osnovou naleznete zpracované i pro všechny další kraje. Tabulková část má sjednocený obsah, aby bylo uživatelům usnadněno srovnání jednotlivých krajů. Zařazen je rovněž dlouhodobý pohled na vývoj vybraných ukazatelů od roku 2001. Tabulková příloha má pouze omezený rozsah. Více informací v podrobnějším územním členění můžete najít ve veřejné databázi ČSÚ na adrese <https://vdb.czso.cz>, případně na internetové adrese www.praha.czso.cz

Pokud Vás zajímá komplexní pohled na vývoj v kraji a jeho dílčích územních celcích za rok 2021, podívejte se do Statistické ročenky hl. m. Prahy, která bude vydána 20. prosince 2022. Přehled vybraných ukazatelů o vývoji regionu v průběhu roku nabízí Statistický bulletin hl. m. Prahy, který vždy vychází 95. kalendářní den po skončení příslušného čtvrtletí.

V případě potřeby dalších, či jinak tříděných dat, nás můžete kontaktovat na infoservispraha@czso.cz.

* * *

Čárka (-) v tabulce na místě čísla značí, že se jev nevyskytoval.

Tečka (.) na místě čísla značí, že údaj není k dispozici nebo je nespolehlivý.

Křížek (x) značí, že zápis není možný z logických důvodů.

Nula (0) se v tabulce používá pro označení číselných údajů menších než polovina zvolené měřicí jednotky.

Zkratka „i. d.“ v tabulce nahrazuje individuální údaj, který nelze zveřejnit.

Výpočty v tabulkách jsou prováděny z nezaokrouhlených údajů (včetně součtů).

Publikované údaje jsou platné k 15. 10. 2022. Zpřesňují údaje publikované již dříve, ale mohou být ještě dále upřesňovány.

Pokud není uveden zdroj, jsou uveřejněny údaje ze statistických zjišťování ČSÚ.

Hodnotové údaje jsou uvedeny v běžných cenách, pokud není uvedeno jinak.

Shrnutí hlavních poznatků

Demografický vývoj

- Počet obyvatel Prahy od roku 2011 do roku 2021 mírně rostl, děti tvořily 16 % obyvatel a senioři nad 65 let téměř 20 %. Hlavní složkou přírůstku obyvatel byl přírůstek migrací.
- Od roku 2006 převládal v Praze vždy počet narozených nad zemřelými. Přirozený přírůstek je tak dlouhodobě kladný, v roce 2021 byl od roku 2007 zatím nejnižší. Migrační přírůstek obyvatel byl od roku 2008 v roce 2021 naopak nejvyšší (15,3 tisíc osob). Celkový přírůstek byl po většinu období 2011-2021 kladný.
- Cizinci v Praze tvoří 18,5 % obyvatel Prahy a převažují mezi nimi občané Ukrajiny (28 % cizinců), Slovenska (13 %) a Ruska (12 %).
- Sňatky uzavírané v Praze se drží dlouhodobě na úrovni 5,5 až 6,8 tisíc sňatků ročně. V roce 2020 se výrazně meziročně snížil počet sňatků, úroveň sňatečnosti se ani v roce 2021 (5,7 tisíc sňatků) nevrátila na úroveň roku 2019 (6,8 tisíc sňatků). Průměrný věk nevěsty při prvním sňatku v roce 2021 byl 31,7 let, u ženichů to bylo 34,2 let.
- V roce 2021 bylo v Praze nejméně rozvodů od roku 1953. Z celku rozvodů v roce 2021 (2,4 tisíc) byl nejčastější rozvod po 20 a více letech (23,9 %) a po 5-9 letech (23,2 %).
- Klesá počet potratů, již od konce 80. let. Více jak polovinu všech potratů (celkem jich bylo v roce 2021 cca 3,2 tisíc) tvořila umělá přerušování těhotenství (UPT). V posledních deseti letech klesá podíl UPT a naopak roste podíl samovolných potratů a ukončených mimoděložních těhotenství.
- Počet zemřelých se v posledních deseti letech držel na úrovni 12 tisíc osob. Pandemie covidu tento vývoj zvrátila. Počet úmrtí v Praze se v roce 2020 oproti roku 2019 zvýšil o 12 % a v roce 2021 oproti roku 2020 o 6 %. Covid-19 byl třetí nejčastější příčinou smrti v Praze i v ČR. Poklesla také naděje dožití při narození jak u mužů (na 77,09 roků), tak u žen (na 82,35 roků).
- Praha opět těží z migrace. Od roku 2011 (kromě jediného roku 2013) má přírůstky migrací. Počet přistěhovalých do Prahy se v uplynulých deseti letech pohyboval od 28,3 tisíc po 47,0 tisíc osob. Vystěhovalých bylo 22,5 až 35,7 tisíc osob.

Sociální vývoj

- V populaci Prahy bylo v roce 2021 podle VŠPS celkem 727,6 tisíc osob ekonomicky aktivních starších 15-ti let, z toho bylo 710,9 tisíc zaměstnaných osob a 16,8 tisíc osob nezaměstnaných. Mezi ekonomicky neaktivními osobami (celkem 396,2 tisíc) převládaly ženy, bylo jich 63 %.
- Mezi zaměstnanými osobami (710,9 tisíc) pracovalo v roce 2021 nejvíce osob jako specialista (38 %) a technický či odborný pracovník (21 %). Mezi osobami pracujícími jako úředníci je 74 % žen, mezi těmi, kdo pracovali ve službách a prodeji, je 57 % žen. Naopak muži převládali mezi osobami pracujícími jako obsluha strojů a zařízení (88 % mužů). Mezi zákonodárci a řídicími pracovníky bylo 71 % mužů.
- Míra ekonomické aktivity je v Praze nejvyšší mezi kraji a maxima dosáhla v posledním roce před pandemií covid-19, kdy byla 65,4 %. V roce 2021 poklesla na 64,7 %.

- Na počet uchazečů o zaměstnání v Praze měla výrazný vliv pandemie covidu-19. Od konce roku 2019 do konce roku 2020 se zvýšil počet neumístěných uchazečů o 14,2 tisíc osob (79 %) na 32,1 tisíc osob. V roce 2021 již došlo k meziročnímu poklesu uchazečů o zaměstnání o 19 %. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných byl v roce 2021 na 37 % všech uchazečů o zaměstnání a vrátil se tak na úroveň před pandemií.
- V Praze překračuje průměrný čistý roční peněžní příjem na osobu průměr ČR o 32 %. V Praze mělo 40 % domácností příjem nejvýše 227,8 tisíc Kč, v Česku měl stejný podíl domácností příjem do výše 188,0 tisíc Kč. Naopak nejbohatších 20 % domácností mělo v Praze příjmy vyšší než 423,0 tisíc Kč ročně, v ČR měla tato část domácností příjmy 293,3 tisíc Kč a více.
- Medián mezd mužů byl v roce 2021 celkem 44 250 Kč, u žen dosáhl hodnoty 38 386 Kč. Gender Pay Gap tak byl 13,3 %.
- Zaměstnanci pracující jako řídící pracovníci v Praze vydělávali 111,7 tisíc Kč hrubého za měsíc. Je to o 26 % více, než je jejich průměr za ČR. Naopak zaměstnanci na pozici pomocní a nekvalifikovaní pracovníci mají nejen nejnižší mzdu v Praze (23 tisíc Kč) ale i druhou nejnižší mezi pomocnými a nekvalifikovanými zaměstnanci v krajích.
- V mateřských školách v Praze ve školním roce 2021/22 převažovali 5 leté a čtyřleté děti, kterých je dohromady 61 %. Tříletých dětí zde bylo 27 %. Počet dětí ve školkách kopíruje demografický vývoj Prahy. Základní školy navštěvovalo 112,1 tisíc žáků, jejich počet mírně rostl. Žáků opakujících ročník na základní škole bylo v roce 2021 v Praze 426, z toho 54 opakovalo ročník v první třídě.
- V roce 2020 bylo v Praze 29 nemocnic, ve kterých pracovalo 4,9 tisíc lékařů. V nemocnicích se nacházelo 11,1 tisíc lůžek. Praha má výrazně více lékařů na 1 000 obyvatel (8,0 lékařů) než je průměr ČR (4,8), což je dáno tím, že obsluhuje i sousední Středočeský kraj a vzhledem k existenci specializovaných pracovišť je nezdědkou jejím působištěm celá ČR.
- Pandemie měla zásadní vliv na výdaje na dávky nemocenského pojištění, zejména ošetřovného, jehož hodnota vyplacená osobám v Praze se v roce 2020 oproti 2019 zvýšila 6,8 krát. Z celkových výdajů na dávky nemocenského pojištění jich dlouhodobě nejvíce zabírá nemocenská (55 % hodnoty vyplacených dávek v roce 2021) a peněžitá pomoc v mateřství (téměř 35 %). Mezi dávkami státní sociální podpory (SSP) dominuje rodičovský příspěvek (76 % všech výdajů na dávky SSP v roce 2021), který je vyplácen rodičům starajícím se denně o dítě a často navazuje na tzv. „mateřskou“.
- Při přepočtu na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více má Praha nejméně lůžek v domovech pro seniory, i v domovech se zvláštním režimem.
- Mezi držiteli průkazů pro zdravotně postižené (40, 2 tisíc osob v roce 2021) převládají ti se středně těžkým postižením (25,3 tisíc). Mezi osobami s průkazem dokladujícím (nejlehčí) středně těžké postižení (TP), převládají osoby ve věku 65 a více let (je jich 66 % všech držitelů karet pro TP). Naopak mezi osobami nejvíce postiženými s potřebou průvodce (ZTP/P), je větší podíl mladších osob. Senioři ve věku 65 a více let tvoří „jen“ 51 % z nich
- Mezi příjemci všech důchodů převažovali ti, kteří pobírali starobní plný důchod sólo (198 tisíc osob, z toho 108,5 tisíce žen), a dále ženy, které pobíraly kombinovaný vdovský důchod (49,3 tisíc žen). Příjemci předčasného starobního důchodu se podíleli na počtu příjemců starobního důchodu 14,2 procenty. Průměrná výše starobního plného důchodu byla u mužů 17,9 tisíc a u žen 15,3 tisíc Kč.

Ekonomický vývoj

- Rokem 2019 skončilo období oživení ekonomiky. V roce 2020 HDP ve srovnatelných cenách v Praze meziročně poklesl o 6,5 %. V hl. městě Praze byl v roce 2020 vytvořen hrubý domácí produkt ve výši 1,535 miliard Kč a podíl Prahy tak činil 27 % na HDP celé ČR.

- Celkové výdaje na výzkum a vývoj dosáhly v Praze v roce 2020 na 43,5 mld. Kč a stouply tak meziročně o 8,3 %. Tvořily 38 % z celorepublikových výdajů na výzkum a vývoj. Nejvíce výdajů na výzkum a vývoj vynakládá podnikatelský (48 %) a vládní sektor (30 %). Při přepočtu výdajů na VaV na HDP vytvořený v krajích je Praha dlouhodobě až na druhém místě po Jihomoravském kraji. Ve VaV pracovalo v Praze 29,1 tisíc přepočtených osob, z toho bylo 17,1 tisíc výzkumných pracovníků. Podíl žen mezi výzkumnými pracovníky byl 28 %.
- 85 % domácností v Praze mělo v roce 2020 internetové připojení. To je již standardem i v dalších krajích. Více než 74 % obyvatel starších 16-ti let využívalo internet v mobilním telefonu a internetové bankovníctví využívalo 70 % osob. Oproti tomu na sociálních sítích bylo aktivních „jen“ 58 % obyvatel Prahy.
- Ekonomických subjektů evidovaných v Registru ekonomických subjektů bylo ke konci roku 2021 přes 658 tisíc, z toho 57 % vykazovalo ekonomickou aktivitu. Meziročně bylo aktivních subjektů o 1,6 % méně oproti roku 2020. Nejvíce subjektů je aktivních v odvětví profesní, vědecké a technické činnosti (76,8 tisíc), velkoobchod a maloobchod a opravy motorových vozidel (73,2 tisíc) a v činnostech v oblasti nemovitostí (36,1 tisíc).
- Průmysl a energetika tvořily 10,4 % hrubé přidané hodnoty vytvořené v Praze v roce 2020. Nejvyšší tržby ve zpracovatelském průmyslu v Praze připadly na elektrická zařízení (v roce 2020 dosáhly tržeb ve výši 38,4 mld. Kč), potravinářské výrobky (31,1 mld. Kč) a ostatní nekovové minerální výrobky (23,4 mld. Kč).
- V Praze byly v roce 2021 podniky s 50 a více zaměstnanci provedeny základní stavební práce v hodnotě 80,5 mld. Kč. Meziročně je to o 6,3 mld. Kč (8,4 %) více, v porovnání s rokem 2016 o 23 mld. Kč (39,9 %) více. Hodnota stavebních prací podle dodavatelských smluv u firem s 20 a více zaměstnanci byla v Praze v roce 2021 ve výši 134,4 mld. Kč. Z toho byla ale jen polovina realizována na území Prahy.
- V roce 2021 bylo v Praze zahájeno 9,5 tisíce bytů a od roku 2016 je to vůbec nejvyšší hodnota počtu zahájených bytů. Ve stejném roce bylo v Praze dokončeno méně bytů (5,2 tisíc). Za posledních 6 let bylo v Praze dokončeno celkem 33,9 tisíc bytů, z toho nejvíce v roce 2016 (6,1 tis.) a nejméně právě v roce 2021 (5,2 tis.). U zahájených i dokončených bytů převládají byty v bytových domech.
- V Praze připadalo v roce 2021 na 1 000 obyvatel 762 osobních automobilů. Do širšího centra Prahy vjíždělo v roce 2021 jednosměrně 261 tisíc vozidel za den. V roce 2021 odbavilo Letiště Václava Havla Praha 4,4 mil. cestujících (o 75 % méně než v roce 2019).
- Cestovní ruch v Praze vytvořil v roce 2020 hrubou přidanou hodnotu ve výši 19 mld. Kč. V cestovním ruchu pracovalo v roce 2020 v Praze 57,6 tis. osob. Na celkové hrubé přidané hodnotě cestovního ruchu za ČR se Praha v roce 2020 podílela 25,2 %. Je to nejvyšší podíl ze všech krajů ČR, ale v roce 2019 činil podíl Prahy více (36,8 %).
- Z původních 5,7 mil. turistů, kteří v roce 2012 přenocovali v některém pražském hromadném ubytovacím zařízení, se množství hostů zastavilo v roce 2019 na rekordních 8 milionech. V roce 2020 meziročně ubylo v Praze 73 % (5,9 mil.) hostů. V roce 2021 se počet návštěvníků Prahy v roce 2021 meziročně navýšil o 8 % na cca 2,4 mil. Oproti roku 2019 to bylo o 71 % hostů méně. Změnila se struktura hostů, kdy hosté z Asie během let 2020 a 2021 téměř vymizeli a naopak se posílil význam hostů ze sousedních zemí (Slovensko, Polsko). Naprostou top zemí z pohledu příjezdového cestovního ruchu je pro Prahu Německo, což bylo vidět i během let 2020 a 2021.

Životní prostředí

- Výměra nezemědělské půdy se zvětšuje na úkor půdy zemědělské. V roce 2021 tvořila nezemědělská půda téměř 61 % rozlohy Prahy, zatímco zemědělská půda zabírala z rozlohy 39 %. Před dvaceti lety také převládala nezemědělská půda (57 % rozlohy Prahy), ale zemědělská (43 %) měla větší zastoupení než dnes.
- Na území Prahy se k 31. 12. 2021 nacházela 1 chráněná krajinná oblast (část CHKO Český kras) a 93 maloplošných chráněných území. Mezi největší přírodní rezervace Prahy patří Klánovický les (289 hektarů) a Šance (198 hektarů).
- Všichni obyvatelé Prahy jsou napojeni na vodovod a kanalizaci. Výroba vody od roku 2018 klesá. Cena fakturované vody činila v roce 2021 celkem 49,9 Kč/m³, v porovnání s předchozím rokem se platí o 4,7 Kč/m³ více. Celkové množství fakturované vody za rok 2021 dosáhlo 163,1 l/os/den. Jde tak o nejvyšší denní spotřebu vody na osobu mezi kraji.
- Praha je z hlediska měrných emisí (tuny na rozlohu v km² na rok) největším producentem emisí z mobilních zdrojů (dopravy). Od roku 2016 však došlo k jejich snížení. Nejvíce u emisí CO (pokles o 32,2 %) a NO_x (-22,7 %).
- Celkové emise ze všech zdrojů znečištění poklesly od roku 2016 u SO₂, NO_x i CO. Emise tuhých látek zůstávají de facto na stejné úrovni od roku 2013.
- V celkové produkci odpadů byla Praha v roce 2020 na třetím místě. Od roku 2018, kdy byla produkce největší, zde objem produkovaných odpadů klesl o 9 %. Na jednoho obyvatele připadlo v Praze v roce 2020 celkem 3 560 kg odpadu, což je zhruba srovnatelné se Středočeským krajem (3 605 kg/obyvatele).
- Komunálního odpadu Praha vyprodukovala v roce 2020 celkem 619,5 tisíc tun. Ve srovnání s lety 2017 až 2019 bylo komunálního odpadu vyprodukováno méně. Na jednu osobu v Praze připadá za rok 2020 celkem 467 kg komunálního odpadu. Od roku 2017 objem komunálního odpadu na osobu klesal (v roce 2017 to bylo 515 kg).
- V roce 2021 bylo v Praze proinvestováno na ochranu životního prostředí 4,3 mld. Kč. Maximum objemu investic do životního prostředí Praha dosáhla v roce 2018, kdy to bylo 5,9 mld. Kč v běžných cenách. V roce 2018 v absolutním objemu investic Praha vedla, v roce 2021 byla druhá po Moravskoslezském kraji. V přepočtu na obyvatele byla Praha čtvrtá.

1. Demografický vývoj

Hlavní město Praha mělo v mezikrajském srovnání dlouhodobě druhý nejvyšší počet obyvatel, na jehož zvyšování se hlavní měrou podílel migrační přírůstek. Na vysokém kladném přírůstku stěhováním se podílela zahraniční migrace. Přirozený přírůstek byl v Praze dlouhodobě kladný, v mezikrajském srovnání byl nejvyšší. Podíl cizinců na celkovém počtu obyvatel se v Praze neustále zvyšoval a dlouhodobě byl nejvyšší v rámci krajů. Naděje dožití obyvatel Prahy se do roku 2019 zvyšovala, v letech 2020 a 2021 však zaznamenala pokles. Pořád však zůstávala nejvyšší ve srovnání s ostatními kraji ČR. Dlouhodobě se v Praze zvyšoval podíl osob ve věku 0–14 let a 65 a více let, a to na úkor poklesu podílu osob ve věku 15–64 let.

Sídelní struktura

Hl. m. Praha je dlouhodobě krajem s nejvyšší hustotou zalidnění.

Rozloha hl. m. Prahy k 31. 12. 2021 byla 496,2 km², což představovalo 0,6 % rozlohy Česka. Ke stejnému datu bylo v Praze evidováno 1 275 406 obyvatel, tedy 12,1 % celkového počtu obyvatel ČR. Hustota zalidnění v Praze v roce 2021 činila 2 570,3 obyvatel na km² a byla nejvyšší ze všech krajů Česka.

V rámci Prahy je hustota zalidnění nerovnoměrná, nejméně zalidněná je městská část Praha-Nedvězí, nejvíce Praha 3.

Praha není jednotlým útvarům, v jejím rámci jsou velké rozdíly v hustotě zalidnění. Jsou tu městské části vysloveně městského charakteru s vysokou hustotou zalidnění (např. Praha 1, 2, 3), nebo naopak městské části venkovského charakteru (například Praha-Nedvězí, Praha-Královice).

Nejvyšší hustotu zalidnění mají Praha 3 (11,2 tisíc obyvatel na km²), Praha 2 (11,0 tisíc/km²) a Praha 11 (7,5 tisíc obyv./km²). Naopak nejnižší hustota zalidnění je v malých městských částech venkovského typu. V Praze-Nedvězí žije 83 obyvatel na km², v Praze-Královice 86 obyvatel. Nižší hustotu zalidnění než 300 obyvatel na km² má ještě Praha-Benice (264 ob./km²). Taková hustota odpovídá zhruba hustotě zalidnění v okresech Praha-západ nebo Praha-východ.

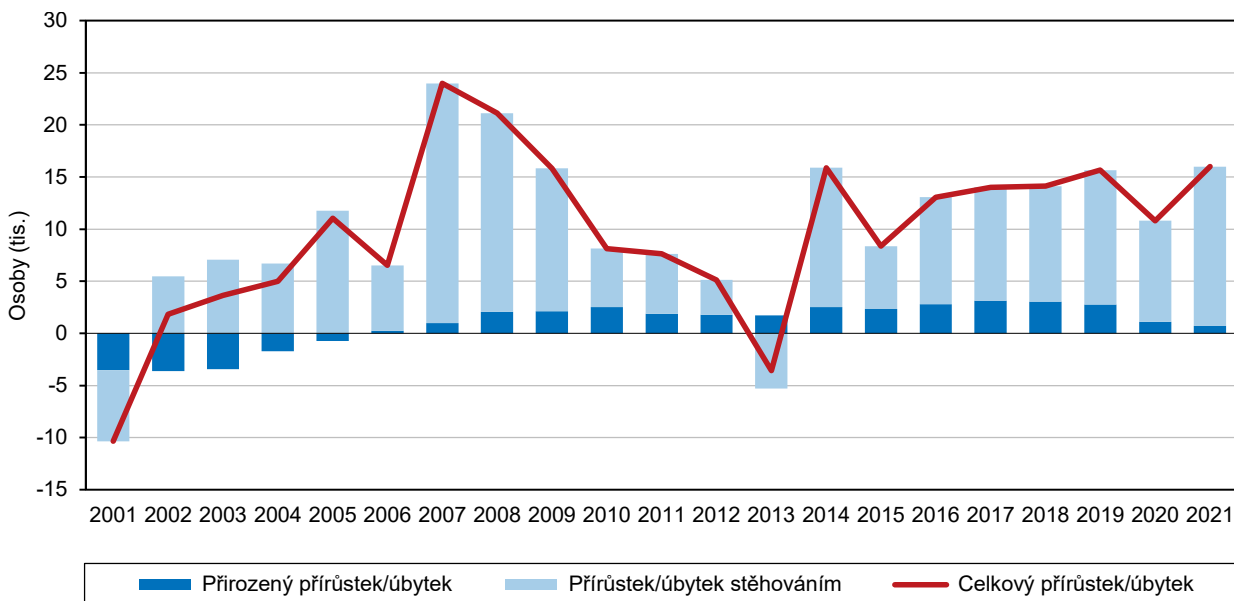
Vývoj počtu obyvatel

Počet obyvatel se dlouhodobě zvyšoval.

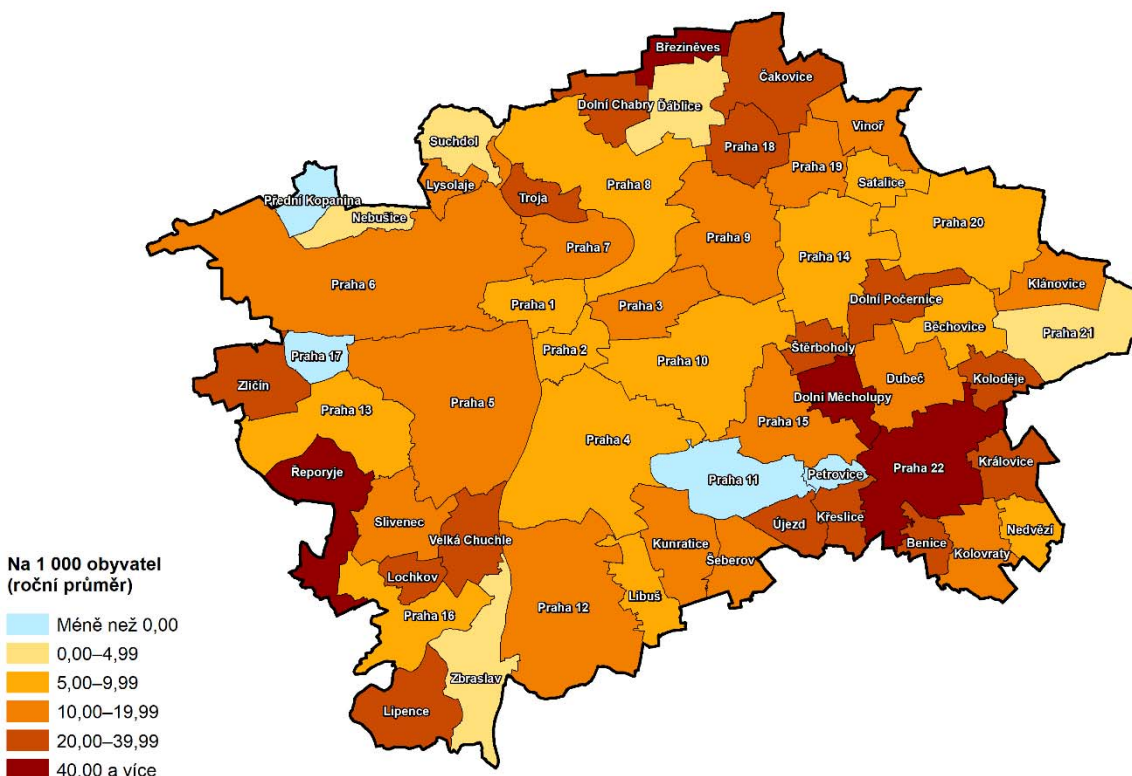
V Praze bylo k 31. 12. 2021 evidováno celkem 1 275 406 osob, z toho bylo 51,1 % žen. Během roku 2021 počet obyvatel vzrostl o 15 993 osob (tj. o 1,3 %). Od roku 2011 se počet obyvatel Prahy zvýšil o 33 742 obyvatel, tj. o 2,7 %. Počet obyvatel měl v uplynulém desetiletí rostoucí tendenci.

Pohyb obyvatel v hl. m. Praze v letech 2001-2021

Zdroj: ČSÚ

Celkový přírůstek/úbytek počtu obyvatel v městských částech hlavního města Prahy v letech 2016 až 2021

Zdroj: ČSÚ

V roce 2021 došlo k nejnižšímu přirozenému přírůstku od roku 2007

Přirozený přírůstek (tj. rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých) byl v Praze roce 2021 kladný, dosáhl hodnoty 697 osob a na celkovém přírůstku obyvatelstva se podílel ze 4,4 %. Od roku 2006 dosahovala Praha vždy kladného přírůstku. Zároveň to však byl nejnižší přirozený přírůstek od roku 2006. Bylo to způsobeno především zvýšeným počtem úmrtí v roce 2021 oproti předchozím rokům, počet narozených byl konstantní.

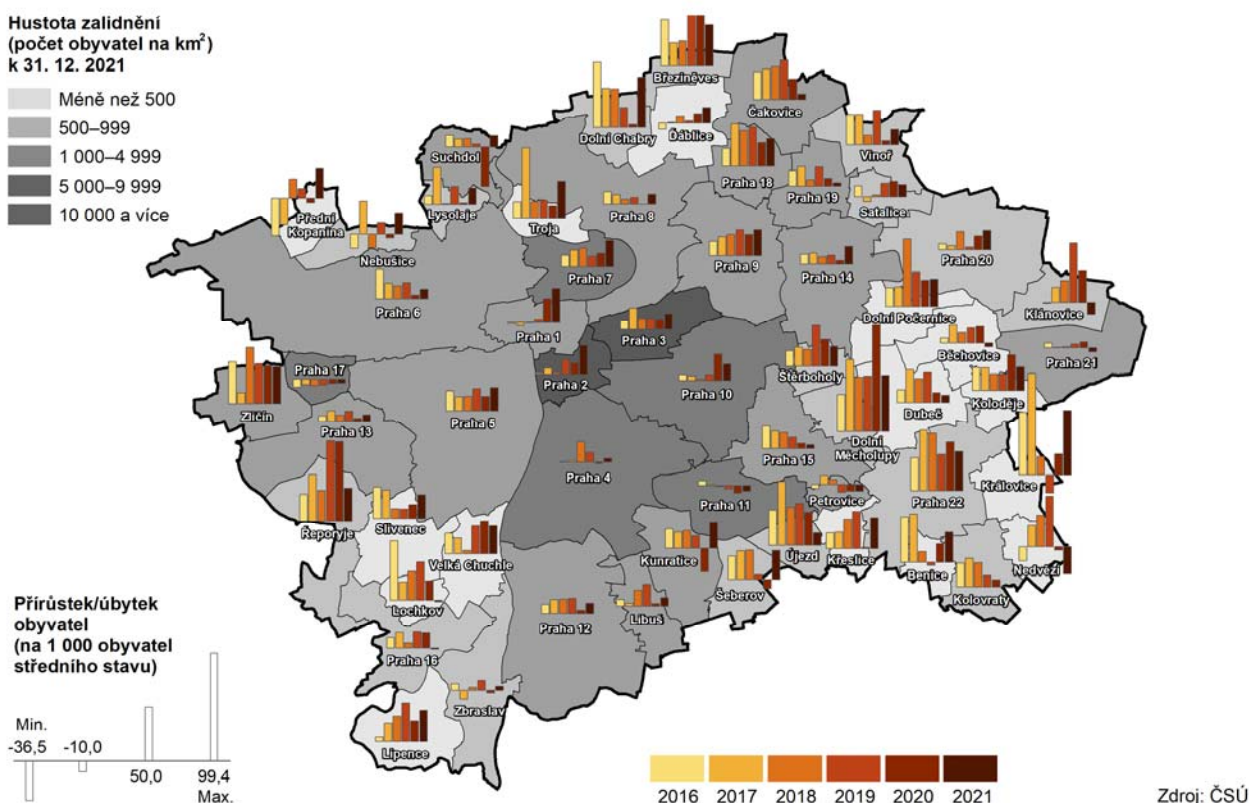
V roce 2021 došlo k nejvyššímu migračnímu přírůstku od roku 2008.

Migrační přírůstek (tj. rozdíl mezi počtem přistěhovalých a vystěhovalých) v Praze v roce 2021 činil 15 296 osob, na zvýšení celkového počtu obyvatelstva se tak podílel z 95,6 %. Jednalo se zároveň o nejvyšší přírůstek stěhováním v Praze od roku 2008. Migrační přírůstek byl v Praze od roku 2002 vždy kladný, s výjimkou roku 2013 (- 5 297 osob).

S výjimkou roku 2013 byl celkový přírůstek od roku 2002 vždy kladný. V roce 2021 byl pak nejvyšší v uplynulé dekádě.

Celkový přírůstek (tj. součet přirozeného přírůstku a přírůstku stěhováním) v Praze v roce 2021 byl 15 993 osob. Jednalo se zároveň o nejvyšší celkový přírůstek v Praze od roku 2008, kdy představoval hodnotu 21 114 osob. Celkový přírůstek stejně jako migrační přírůstek nabýval kladných hodnot od roku 2002, s výjimkou roku 2013 (- 3 579 osob).

Pohyb obyvatel v městských částech hlavního města Prahy v letech 2016 až 2021

V uplynulých šesti letech byly největší přírůstky obyvatel zaznamenány zejména v městských částech ve východní části Prahy.

Největší přírůstky obyvatel v letech 2016 až 2021 byly v městských částech Praha-Dolní Měcholupy (přírůstek obyvatel v jednotlivých letech přesahoval vždy 34 obyvatel na 1 000 bydlících obyvatel), Praha-Řeporyje (vždy více než 24 obyvatel), Praha-Březiněves (více jak 21 obyvatel) a Praha 22 (vždy více než 30 ob.).

Úbytky obyvatel ve většině období se týkaly jen malého počtu městských částí. Nejhůře na tom byla městská část Praha 17, která zaznamenala úbytky v každém sledovaném roce (od -7,4 po -3,6 obyvatel na 1 000 obyvatel bydlících v MČ). Další významné úbytky obyvatel ve většině ze sledovaných let byly zaznamenány v Praze-Petrovice a tradičně již v Praze 11.

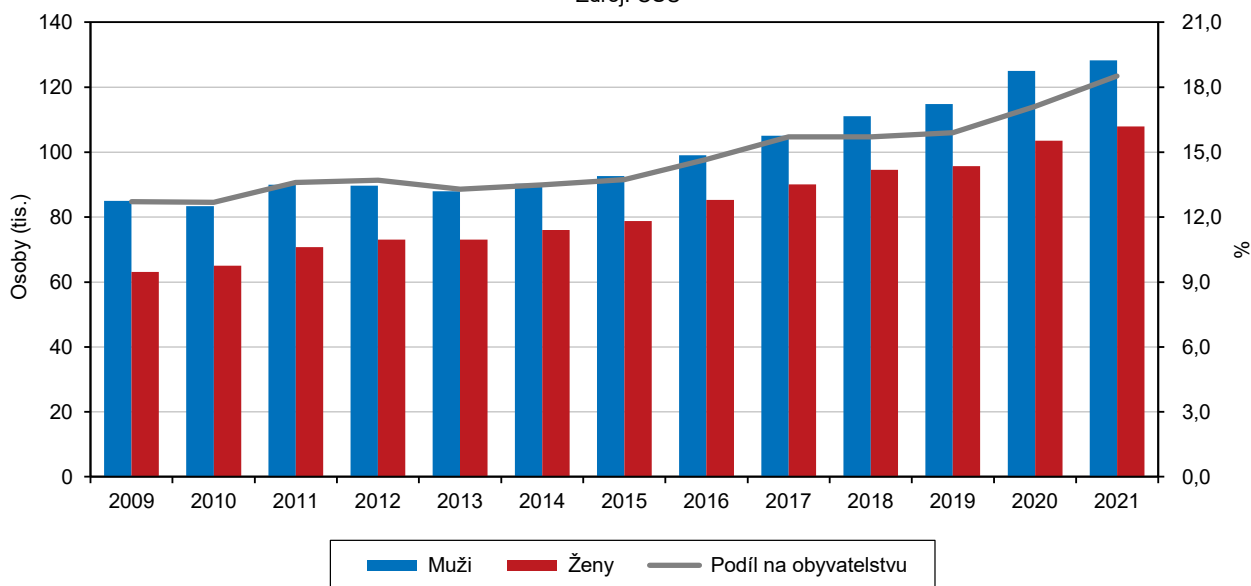
Počet cizinců, stejně jako jejich podíl na celkovém počtu obyvatel Prahy, se dlouhodobě zvyšoval.

V Praze bylo v roce 2021 evidováno 236 229 cizinců, což představovalo 18,5 % obyvatel Prahy a 35,9 % cizinců evidovaných v Česku. Počet cizinců v Praze se za posledních 10 let pravidelně zvyšoval. Od roku 2011, kdy bylo v Praze evidováno 160 783 cizinců, se jejich počet zvedl o 46,9 %. Stejně tak se zvyšoval podíl cizinců

na celkovém počtu obyvatel v Praze, mezi lety 2011 a 2021 vzrostl o 5,6 procentních bodů. Podle pohlaví převažovali mezi cizinci dlouhodobě muži, v roce 2021 v poměru 54,3 % mužů ku 45,7 % žen.

Cizinci (bez osob s platným azylem) v hl. m. Praze (stav k 31. 12.)

Zdroj: ČSÚ

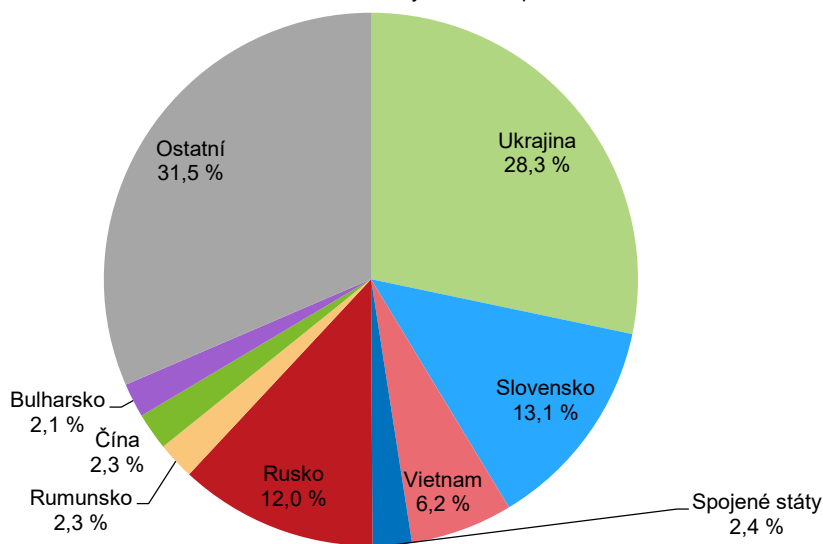

Podíl cizinců u 4 nejvíce zastoupených zemí v Praze mezi roky 2011 a 2021 mírně poklesl.

Mezi evidovanými cizinci v Praze byly v roce 2021 nejvíce zastoupeny osoby se státním občanstvím Ukrajiny (28,3 %), Slovenska (13,1 %), Ruska (12,0 %) a Vietnamu (6,2 %). Cizinci ze zemí EU se na celkově skladbě evidovaných cizinců podílely z 28 %. Oproti roku 2011 u všech čtyřech výše zmíněných zemí podíl na celkovém počtu cizinců poklesl, a to u Ukrajiny o 2,6 p. b., u Slovenska o 0,9 p. b., u Vietnamu o 0,6 p. b., a u Ruska o 0,2 p. b. Počet cizinců ze zemí EU stoupl o 1,5 p. b.

Cizinci podle státního občanství (bez osob s platným azylem) v hl. m. Praze k 31. 12. 2021

Pramen: Ředitelství služby cizinecké policie

Demografické události, naděje dožití

Mezi roky 2013 a 2019 měl počet sňatků v Praze vzestupnou tendenci, v následujících dvou letech se jejich počet snížil.

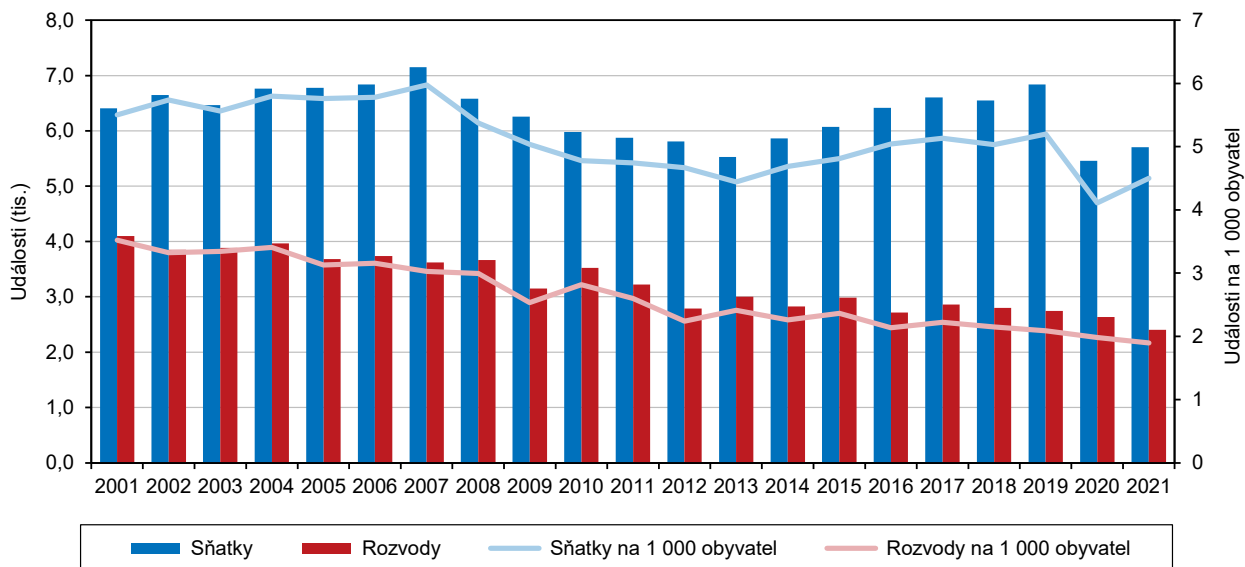
Od roku 2012 se mírně zvyšoval podíl mužů i žen, kteří vstupovali do svého prvního manželství.

V Praze bylo v roce 2021 uzavřeno 5 704 sňatků (podle trvalého bydliště ženicha). Byl to třetí nejnižší počet sňatků v posledních deseti letech, méně bylo jen v letech 2013 (5 531 sňatků) a 2020 (5 455 sňatků). Oproti předchozímu roku se v roce 2021 počet sňatků zvedl o 249 (tedy 4,6 %). Oproti poslednímu roku před vypuknutím pandemie Covid-19, tedy roku 2019, se jejich počet snížil o 1 137 (tedy o 16,6 %). Od roku 2013 právě do roku 2019 měl počet sňatků vzestupnou tendenci.

Podle rodinného stavu vstoupilo v Praze roce 2021 do svého prvního sňatku 77,0 % ženichů a 80,1 % nevěst. V případě sňatku obou svobodných snoubenců současně se jednalo o 69,1 % nově uzavřených manželství. V pozici rozvedených vstoupilo do manželství 22,2 % ženichů a 18,9 % nevěst. V případě ovdovělých se jednalo o 0,8 % ženichů a 1,1 % nevěst. Oproti roku 2012 se v roce 2021 zvýšil podíl svobodných mužů (o 3,6 p. b.) i žen (o 2,7 p. b.) vstupujících do manželství. Zvýšil se také podíl manželství, ve kterém se jednalo o první svatbu ženicha i nevěsty, a to o 4,2 p. b.

Sňatky a rozvody v hl. m. Praze 2001-2021

Zdroj: ČSÚ

Průměrný věk vstupu do prvního manželství se mezi roky 2012 a 2021 postupně navyšoval u mužů i žen.

Z pohledu věkové struktury ženichů v Praze v roce 2021 vstupovali do manželství nejvíce muži ve věku 30-39 let (46,5 %), ve věku 20-29 let (21,5 %) a 40-49 let (18,1 %). U žen byl poměr mezi věkovými skupinami odlišný, nevěsty ve věku 30-39 let tvořily 42,5 %, ve věku 20-29 let 35,7 %, a ve věku 40-49 let 13,2 %. Od roku 2012 se postupně zvyšoval podíl ženichů i nevěst vstupujících do manželství ve věku 40 a více oproti těm, vstupujících do manželství před dosažením 40 let. V roce 2012 uzavřelo manželství 24,5 % mužů a 15,1 % žen nad 40 let, v roce 2021 to bylo 31,9 % mužů a 21,5 % žen. Postupně se zvyšoval také průměrný věk při prvním sňatku, v roce 2012 to bylo 32,8 let u mužů a 30,2 let u žen, v roce 2021 to bylo 34,2 let u mužů a 31,7 let u žen.

Podíl ženichů a nevěst s českým státním občanstvím dlouhodobě klesal.

Podle státního občanství se v Praze v roce 2019 na celkovém počtu ženichů podíleli ženichové se státním občanstvím Česka z 84,8 %, ze Slovenska z 3,0 %, Ukrajiny z 2,2 % a z ostatních zemí z 10,0 %. U nevěst bylo složení podle státního občanství obdobné. Ženy se státním občanstvím Česka byly zastoupeny z 84,0 %, ženy ze Slovenska i Ukrajiny tvořily shodně 4,1 % a ženy z ostatních zemí 7,8 %. V roce

2012 tvořil podíl ženichů a nevěst s českým občanstvím 89,7 %, a 90,8 %. Od té doby se tento podíl postupně snižoval.

V roce 2021 bylo v Praze nejméně rozvodů od roku 1953.

V roce 2021 bylo v Praze rozvedeno 2 404 manželství. Jednalo se o nejnižší hodnotu za posledních deset let a také o nejnižší hodnotu od roku 1953. V posledních 10 letech byl počet rozvodů poměrně vyrovnaný, teprve v posledních čtyřech letech nastala mírně klesající tendence.

Podíl poprvé rozvedených mužů a žen se postupně zvyšoval.

Z hlediska struktury rozvodů podle pořadí se v Praze v roce 2021 z celkového počtu rozvodů poprvé rozvedlo 83,0 % mužů a 84,5 % žen, podruhé se rozvedlo 15,8 % mužů a 13,9 % žen. A nejméně potřetí se rozvedlo 1,2 % mužů a 1,7 % žen. Od roku 2012 se zvyšoval podíl poprvé rozvedených mužů (79,1 % v roce 2012) a žen (80,5 % v roce 2012) na úkor dvakrát a více rozvedených.

V Praze se v roce 2021 nejčastěji rozváděla manželství trávající více než 20 let a trávající 5-9 let.

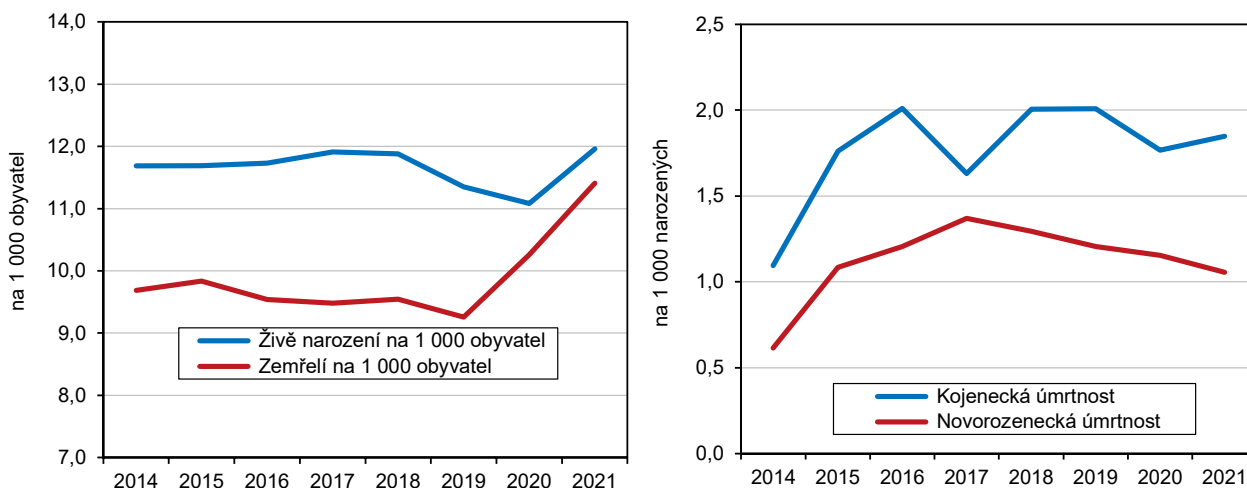
Podle délky trvání manželství byla manželství v Praze v roce 2021 nejčastěji rozváděna po 20 a více letech (23,9 %) a 5-9 letech (23,2 %). Dále následovaly rozvody manželství s délkou trvání 10-14 let (20,2 %), manželství do 4 let (19,2 %) a manželství s délkou v rozmezí 15 – 19 let (13,5 %). Tato struktura se dlouhodobě podstatně nezměnila.

V Praze se postupně zvyšoval podíl rozvedených manželství s nezletilými dětmi.

S ohledem na počet nezletilých dětí byla v Praze v roce 2021 nejčastěji rozvedena manželství bez nezletilých dětí (42,4 %). Vzhledem k vysokému zastoupení rozvodů o 15 a více letech trvání manželství patřily do této skupiny i rozvody manželství se zletilými dětmi. K rozvodům manželství s jedním nezletilým dítětem došlo v 28,8 % případů, se dvěma dětmi v 25,5 % případů a se třemi dětmi v 3,2 % případů. Dlouhodobějším trendem, který nabral výraznější směr v posledních dvou letech, je zvyšování podílu rozvodů manželství s nezletilými dětmi. V roce 2012 bylo 49,9 % všech rozvedených manželství s jedním či více nezletilými dětmi, v roce 2019 to bylo 52,1 % a v roce 2021 již 57,6 %.

Porodnost a úmrtnost, novorozenecká a kojenecká úmrtnost v hl. m. Praze

Zdroj: ČSÚ

Průměrný věk při prvním rozvodu se v posledních letech postupně zvyšoval

Z celkového počtu rozvodů v Praze v roce 2021 bylo nejvíce rozvedených mužů ve věku 40-49 let (41,5 %), dále ve věku 30-39 let (24,2 %) a 50-59 let (21,3 %). Rozvedených mužů pod 30 let bylo 13,0 % a nad 60 let 9,4 %. Podobnou věkovou strukturu měli rozvedené ženy. Nejvíce žen bylo ve věkové skupině 40-49 let (40,9 %), dále v kategorii 30-39 let (32,8 %) a v kategorii 50-59 let (13,9 %). Rozvedených žen pod 30 let bylo 6,9 % a nad 60 let 5,5 %. Stejně jako se zvyšoval průměrný věk při prvním sňatku, zvyšoval se i průměrný věk při prvním rozvodu. V roce 2012 byl

průměrný věk u prvního rozvodu mužů 42,0 let a u žen 39,7 let, v roce 2021 tomu bylo u mužů 44,6 let a u žen 41,8 let.

V roce 2021 stoupl oproti předchozím dvěma rokům počet živě narozených dětí

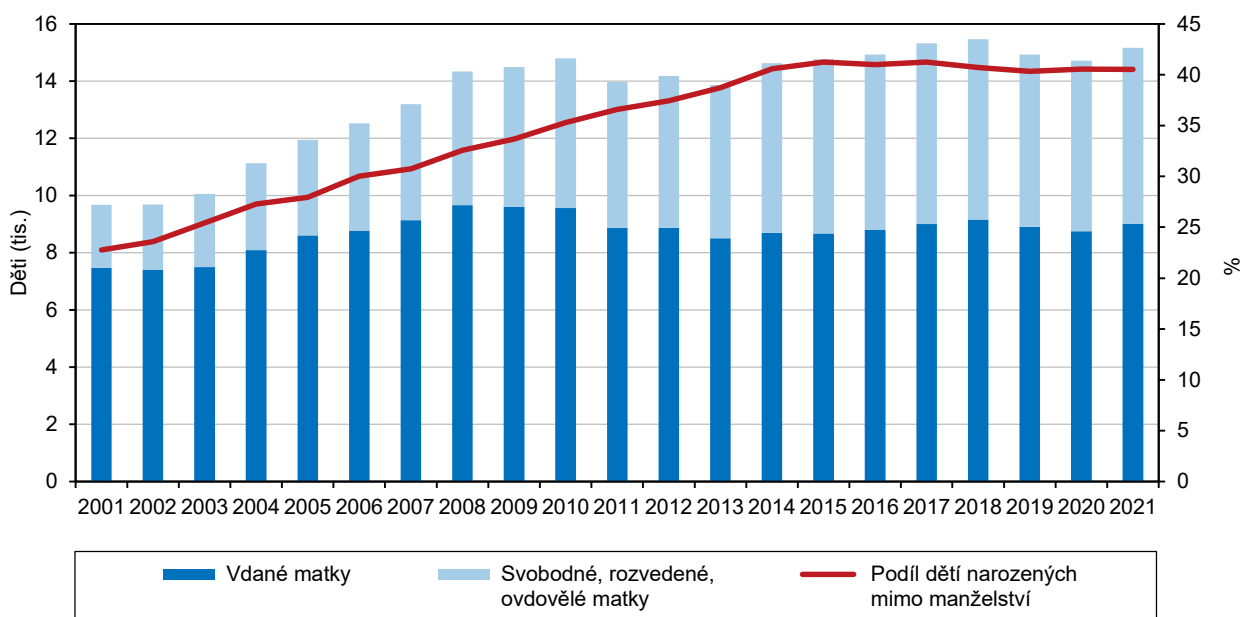
V roce 2012 se narodilo živě 14 176 dětí, v roce 2021 to bylo 15 157 dětí. V roce 2013 se narodilo „pouze“ 13,9 tisíc dětí, poté počet živě narozených rostl až do roku 2018, kdy bylo dosaženo prozatímního maxima (téměř 15,5 tisíc dětí). Po dvouletém poklesu se opět zvýšil počet dětí, které se narodily, na 15 157 v roce 2021.

Většina novorozených dětí byla v roce 2021 v Praze narozena jako první v pořadí

Mezi živě narozenými dětmi v roce 2021 převažovali chlapci (51,4 %) nad dívkami (48,6 %). Z celkového počtu živě narozených dětí byla více než polovina dětí narozena v pořadí jako první (52,7 %), dále pak jako druhá (36,6 %), třetí (8,7 %) a čtvrtá a další v pořadí (2,0 %). Tato struktura v dlouhodobém rozmezí nedoznala výraznějších změn.

Živě narozené děti podle rodinného stavu matky a podíl dětí narozených mimo manželství v hl. m. Praze

Zdroj: ČSÚ

Dlouhodobým trendem byl pokles podílu dětí narozených matkám do 29 let a zvyšování podílu dětí narozených matkám ve věku 30 a více let.

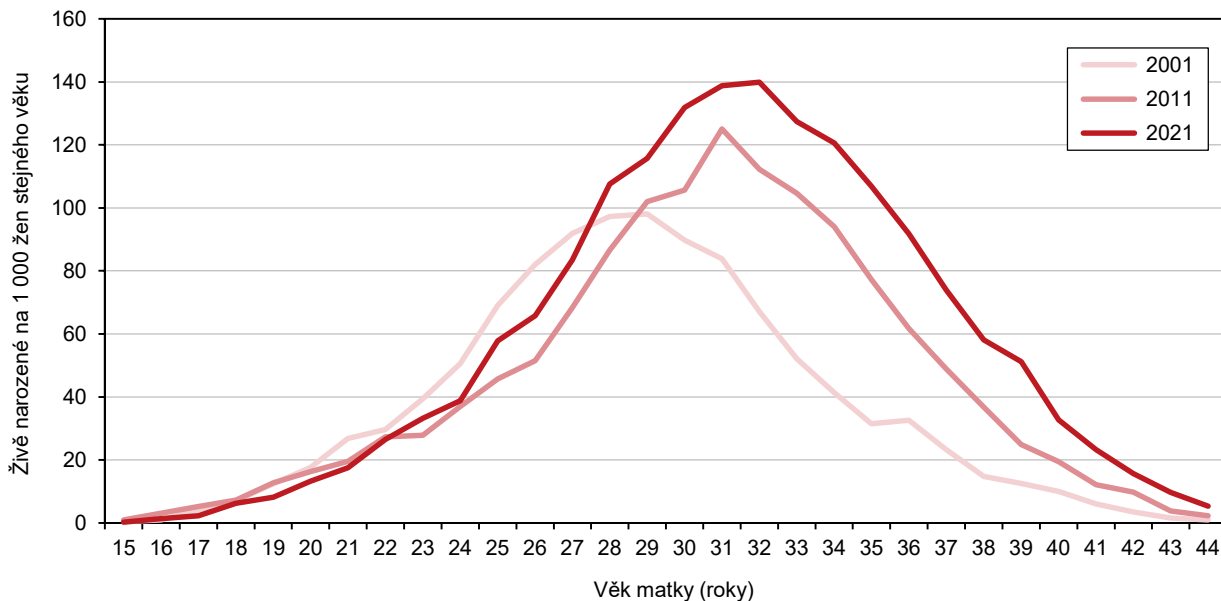
Podle věku matky se v roce 2021 nejvíce dětí živě narodilo matkám ve věku 30-34 let (41,2 %), dále ve věku 35-39 let (25,3 %) a 25-29 let (21,5 %). Výrazně méně dětí se narodilo matkám ve věku nad 40 let (6,7 %) a pod 24 let (5,2 %). Dlouhodobým trendem byl pokles podílu dětí narozených matkám ve věku do 29 let a zvyšování podílu dětí narozených matkám ve věku 30 a více let. Za posledních 10 let se také postupně mírně zvedal průměrný věk matky při narození prvního dítěte a to z 30,8 let v roce 2012 na 31,7 let v roce 2021.

Mezi roky 2012 a 2021 se zvyšoval podíl dětí narozených svobodným matkám.

Z hlediska rodinného stavu matky se nejvíce dětí živě narodilo matkám vdaným a to 59,5 %. Svobodným matkám se narodilo 37,0 % dětí a rozvedeným a ovdovělým pak 3,5 % dětí. Hlavní tendencí za posledních deset let bylo postupné zvyšování podílu dětí narozených svobodným matkám a to o 4,9 p. b. mezi roky 2012 a 2021 a naopak snižování podílu dětí narozených vdaným, rozvedeným a ovdovělým matkám.

Míry plodnosti podle věku matky v hl. m. Praze

Zdroj: ČSÚ

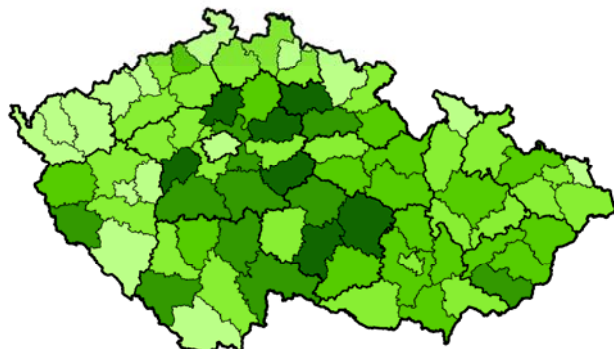

Úhrnná plodnost žen se dlouhodobě zvyšovala.

Úhrnná plodnost představuje průměrný počet dětí připadající na jednu ženu při zachování věkově specifických měr plodnosti daného roku. V roce 2021 dosahovala úhrnná plodnost v Praze hodnoty 1,713 narozeného dítěte na 1 ženu. Dlouhodobým trendem pokračujícím i v posledních deseti letech je prozatímni postupné zvyšování míry úhrnné plodnosti. Oproti celku České republiky (úhrnná plodnost ve výši 1,826) je v Praze úhrnná plodnost mírně nižší.

Úhrnná plodnost a úhrnná potratovost v okresech v roce 2021

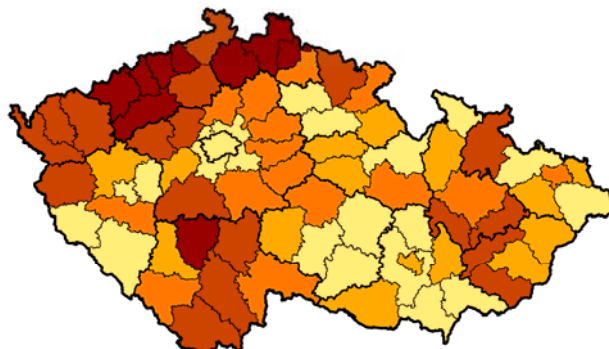
Úhrnná plodnost

Průměrný počet živě narozených dětí na jednu ženu během jejího reprodukčního období

- Méně než 1,750
- 1,750–1,849
- 1,850–1,899
- 1,900–1,949
- 1,950 a více

Úhrnná potratovost

Průměrný počet potratů na jednu ženu během jejího reprodukčního období

- Méně než 0,400
- 0,400–0,449
- 0,450–0,499
- 0,500–0,599
- 0,600 a více

Zdroj: ČSÚ

Počet potratů se dlouhodobě snižoval.

V Praze bylo v roce 2021 uskutečněno celkem 3 242 potratů. V posledních deseti letech to bylo nejméně potratů za rok. Od konce 80. let docházelo v Praze k postupnému snižování počtu potratů. V relativním vyjádření se v roce 2021 jednalo

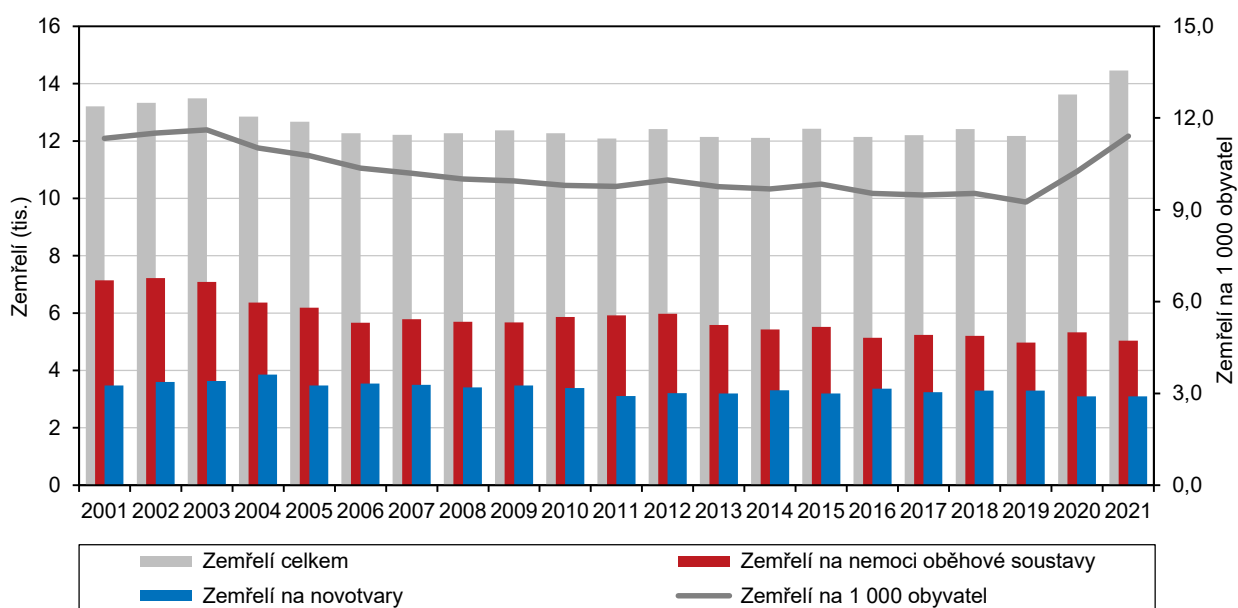
o úhrnnou potratovost¹ ve výši 0,377. Tato hodnota se v průběhu uplynulých deseti let postupně snižovala (s mírným přechodným navýšením v letech 2016 až 2017). V České republice celkem je úhrnná potratovost vyšší (na úrovni 0,455 v roce 2021).

Dlouhodobě klesal podíl umělých přerušeni těhotenství a naopak se zvyšoval podíl samovolných potratů.

Mezi potraty v Praze v roce 2021 převládala umělá přerušeni těhotenství (UPT), která tvořila 55,2 % všech případů. Samovolné potraty tvořily ve stejném roce 39,2 % všech případů a ukončená mimoděložní těhotenství se podílely z 5,6 %. Výraznou tendencí posledních deseti let byl pokles podílu umělých přerušeni těhotenství a naopak růst podílu samovolných potratů a potratů z důvodu mimoděložního těhotenství. Růst podílu samovolných potratů a potratů z důvodu mimoděložního těhotenství je zčásti způsoben také zvyšováním věku rodiček a tím i zvyšováním „rizikosti“ průběhu těhotenství. Pro srovnání, v roce 2012 představovalo UPT 69,3 % všech případů a samovolné potraty 29,0 % všech případů.

Zemřelí v hl. m. Praze 2001- 2021

Zdroj: ČSÚ

Počet zemřelých zaznamenal v posledních dvou letech rostoucí tendenci kvůli pandemii Covid-19.

Počet zemřelých v Praze se od roku 2006 pohyboval okolo 12 tisíc osob za rok. V letech 2020 a 2021 došlo k jeho navýšení, na 13 621 v roce 2020 a na 14 460 v roce 2021, což bylo nejvíce zemřelých v Praze od roku 1996. Na toto navýšení měla vliv pandemie Covid-19, která v těchto letech probíhala. Počet zemřelých na 1000 obyvatel se od roku 2012 do roku 2019 postupně snižoval, v posledních dvou letech však i hodnota tohoto ukazatele vzrostla, a to z 9,3 v roce 2019 na 11,4 v roce 2021. Stále to však byla nejnižší hodnota za rok 2021 v rámci všech krajů ČR.

Podíl zemřelých ve věku nad 65 let se dlouhodobě zvyšoval.

Z celkového počtu 14 460 zemřelých osob v Praze v roce 2021 bylo 50,9 % mužů. Byl to jediný rok v uplynulém desetiletí, kdy byl podíl zemřelých mužů větší než podíl zemřelých žen. V rámci pětiletých skupin bylo nejvíce zemřelých ve věkové kategorii 75-79 let (16,8 %), 85-89 let (15,7 %) a 80-84 (13,8 %). V průběhu posledních deseti let se průběžně zvyšoval podíl zemřelých nad 65 let. V roce 2021 tvořili zemřelí u mužů pod 65 let 18,6 % všech zemřelých mužů, ze zemřelých žen jich ve věku pod 65 let bylo 9,8 %. To potvrzuje obecný trend, kdy muži umírají dříve a ženy se dožívají vyššího věku.

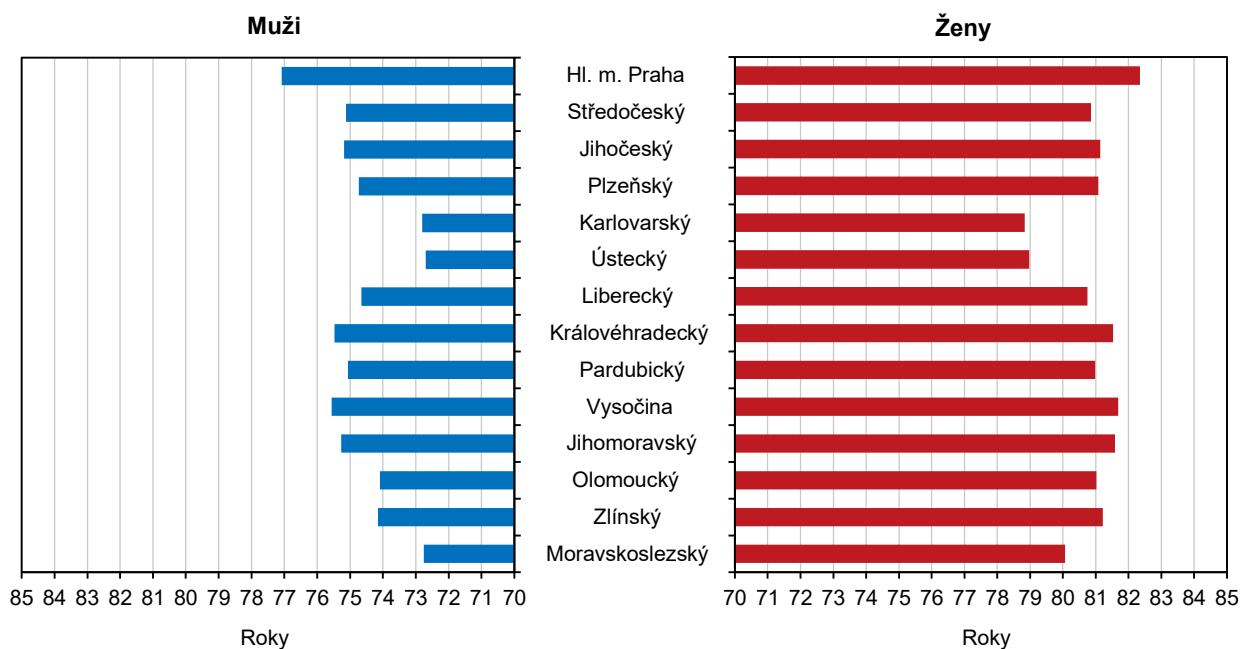
¹ udává průměrný počet potratů, který by žena během svého reprodukčního věku prodělala za předpokladu zachování intenzity potratovosti daného roku

Covid-19 se během let 2020 a 2021 stal třetí nejčastější příčinou úmrtí v Praze.

Mezi nejčastější příčiny úmrtí patřily nemoci oběhové soustavy a novotvary. V Praze zemřelo v roce 2021 na nemoci oběhové soustavy 5 046 osob (34,9 %) a na novotvary zemřelo 3 098 osob (21,4 %). Novou výraznou příčinou úmrtí, která se objevila v posledních dvou letech, bylo úmrtí v důsledku nemoci Covid-19. Data pro tuto příčinu úmrtí byla vedena pouze v letech 2020 a 2021. V roce 2020 zemřelo na Covid-19 v Praze 1 011 osob (7,4 % ze všech úmrtí daný rok) a v roce 2021 zemřelo na stejnou příčinu 2 318 osob (16,0 %). V obou dvou letech se také jednalo o třetí nejčastější příčinu úmrtí.

Naděje dožití při narození podle pohlaví podle krajů v letech 2020–2021

Zdroj: ČSÚ

Naděje dožití při narození se v Praze dlouhodobě zvyšovala, v posledních dvou letech však zaznamenala mírný pokles.

Naděje dožití při narození byla v Praze v roce 2021 u mužů 77,09 let a u žen 82,35 let. Dlouhodobým trendem od roku 2001 bylo postupné zvyšování naděje dožití jak u mužů, tak u žen. Tento trend zvrátily až poslední dva roky, tj. 2020 a 2021, kdy naděje dožití u obou pohlaví každý rok mírně klesla. Hlavní příčinou tohoto poklesu byla zvýšená úmrtnost způsobená pandemií Covid-19.

Roční počet přistěhovaných v první polovině desetiletí kolísal, ve druhé s výjimkou roku 2020 rostl.

Do Prahy se v roce 2021 přistěhovalo 46 989 osob. V uplynulém desetiletí to bylo nejvíce přistěhovaných za rok. Z hlediska vývoje počet přistěhovaných v letech 2012-2015 kolísal, v letech 2016-2019 rostl, v následujícím roce se mírně snížil a v roce 2021 vyrostl na dosud nejvyšší hodnotu. Při přepočtu na 1 000 obyvatel Prahy² se v roce 2013 přistěhovalo 24,5 osob (nejméně) a v roce 2021 cca 37,1 osob (nejvíce v daném období). V porovnání s ostatními kraji to bylo v roce 2021 nejvíce v rámci ČR. Druhý v pořadí byl Středočeský kraj, kam se přistěhovalo v přepočtu 25,0 osob a nejnižší hodnotu měl Moravskoslezský kraj a to 5,9 osob.

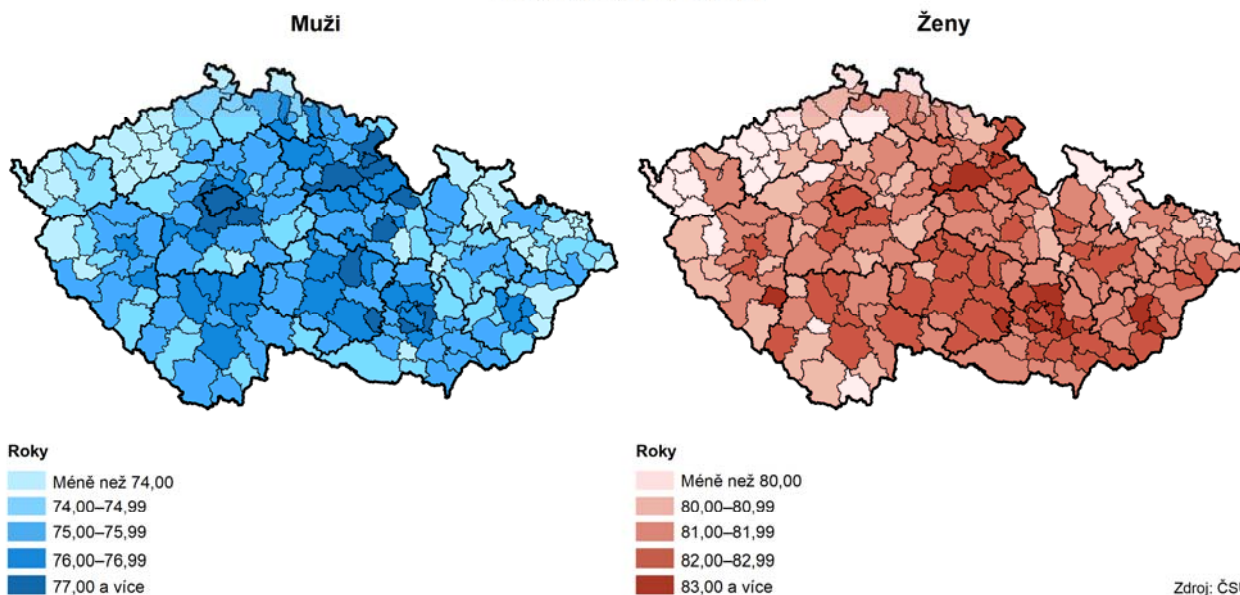
Od roku 2016 začali mezi přistěhovanými čím dál více převládat muži.

Z celkového počtu přistěhovaných do Prahy v roce 2021 bylo 54,4 % mužů. Co se týče vývoje v posledních deseti letech, ženy mírně převažovaly v letech 2012-2015, od roku 2016 převládali muži a jejich podíl se meziročně zvyšoval.

² Jedná se o přepočten na 1 000 obyvatel středního stavu podle demografické statistiky v každém jednotlivém roce.

Naděje dožití při narození podle pohlaví ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností v letech 2017 až 2021

Podíl přistěhovaných osob ve věku 15-64 let od roku 2016 postupně narůstal.

Z hlediska věkové struktury přistěhovaných osob do Prahy v roce 2021 se jednalo převážně o osoby ve věku 15-64 let (86,3 %), děti ve věku 0-14 tvořili 11,4 % a osoby ve věku 65 let a více se podílely pouze z 2,3 % na počtu přistěhovaných. Podíl osob ve věku 15-64 let mezi roky 2012 až 2015 kolísal, od roku 2016 se začal postupně navyšovat, a to především na úkor podílu dětí do 14 let. Podíl osob nad 65 let byl v posledních 10 letech konstantní v rozmezí 2 – 3 %. V podrobnějším členění věkové struktury do pětiletých skupin bylo v Praze v roce 2021 nejvíce přistěhovaných ve věku 25-29 let (19,3 %) a 30-34 let (16,7 %).

Poměr přistěhovaných z ostatních krajů ČR a ze zahraničí je dlouhodobě vyrovnaný.

Z celkového počtu přistěhovaných do Prahy v roce 2021 bylo z ostatních krajů ČR 22 631 osob (48,2 %) a ze zahraničí 24 358 (51,8 %). V letech 2012-2020 převažoval počet přistěhovaných z ČR nad těmi ze zahraničí. V celkovém průměru období 2012 až 2021 bylo přistěhovaných ze zahraničí 44,1 % a přistěhovaných z ostatních krajů ČR 55,9 %.

Od roku 2016 se počet vystěhovaných z Prahy každoročně mírně zvyšuje.

Z Prahy se v roce 2021 vystěhovalo 31 693 osob. Bylo to nejvíce od roku 2013. V letech 2011 až 2015 byl počet vystěhovaných kolísavý, od roku 2016 dále se tato hodnota postupně mírně zvyšuje. Při přepočtu na 1 000 obyvatel Prahy se v roce 2016 vystěhovalo z Prahy 20,9 osob (nejméně) a v roce 2021 cca 25,0 osob (nejvíce v daném období). V porovnání s ostatními kraji to bylo v roce 2021 nejvíce v rámci ČR. Druhý v pořadí byl Středočeský kraj, odkud se odstěhovalo v přepočtu 13,5 osob a nejnižší hodnotu měl Moravskoslezský kraj a to 6,0 osob.

Podíl mužů a žen na počtu vystěhovaných osob byl v uplynulých desítkách let vyrovnaný.

Mezi vystěhovanými z Prahy bylo v roce 2021 nepatrně více mužů (51,1 %). V uplynulých letech bylo zastoupení obou pohlaví vyrovnané, muži velmi mírně převažovali v letech 2012-2014 a v letech 2019-2021, ženy ve zbylých letech.

Mezi vystěhovanými výrazně převažují lidé v produktivním věku, mírně se zvyšuje podíl vystěhovaných dětí.

Mezi vystěhovanými z Prahy v roce 2021 bylo 72,2 % osob ve věku 15-64 let, 21,3 % ve věku 0-14 let a 6,5 % osob ve věku 65 a více let. Podle pětiletých věkových skupin byl nejvyšší podíl vystěhovaných ve věku 30-34 let (13,5 %), 35-39 let (11,9 %) a 25-29 let (10,6 %). Velmi podobné věkové složení bylo ve všech letech období 2012-2021, mírně se zvyšoval podíl dětí ve věku 0-14 let. Mezi vystěhovanými z

Praha je tedy dlouhodobě méně osob v produktivním věku, větší podíl dětí a osob ve věku 65 a více let než mezi přistěhoválými do Prahy.

Počet osob vystěhovaných do jiných krajů ČR dlouhodobě výrazně převažoval nad vystěhovanými do zahraničí.

Z celkového počtu vystěhovaných osob se z Prahy v roce 2021 vystěhovalo do ostatních krajů ČR 25 273 osob (79,7 %) a do zahraničí 6 420 osob (20,3 %). V období let 2012-2021 výrazně převažoval podíl osob vystěhovaných do ostatních krajů ČR nad těmi do zahraničí, pohyboval se okolo 75 %.

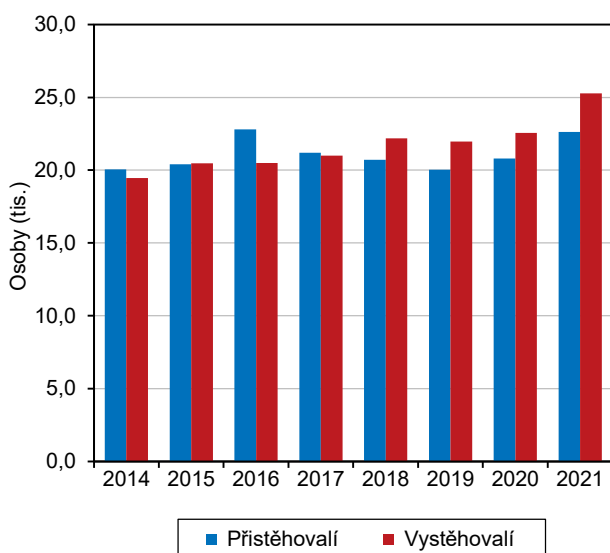
Praha zaznamenává pravidelný kladný přírůstek stěhováním, který se od roku 2014 (vyjma roku 2020) postupně navyšuje.

Praha vykazovala v roce 2021 celkový přírůstek stěhováním 15 296 obyvatel. V období 2012 až 2021 se jednalo o nejvyšší přírůstek stěhováním za rok. V tomto období Praha zaznamenala přírůstek každý rok s výjimkou roku 2013. V období 2015-2019 se přírůstek stěhováním postupně navyšoval, v roce 2020 poklesl a v roce 2021 se opět výrazně navyšil. V přepočtu na 1 000 obyvatel Prahy to znamenalo, že přírůstek stěhováním Prahy dosahoval od úbytku -4,3 osob v roce 2013 (nejnižší hodnota) po přírůstek 12,1 osob v roce 2021 (nejvyšší hodnota). V porovnání s ostatními kraji to bylo v roce 2021 nejvíce v rámci ČR. Druhý v pořadí byl Středočeský kraj, kde byl přírůstek v přepočtu 11,5 osob a naopak nejvyšší úbytek měl Karlovarský kraj a to -6,4 osob.

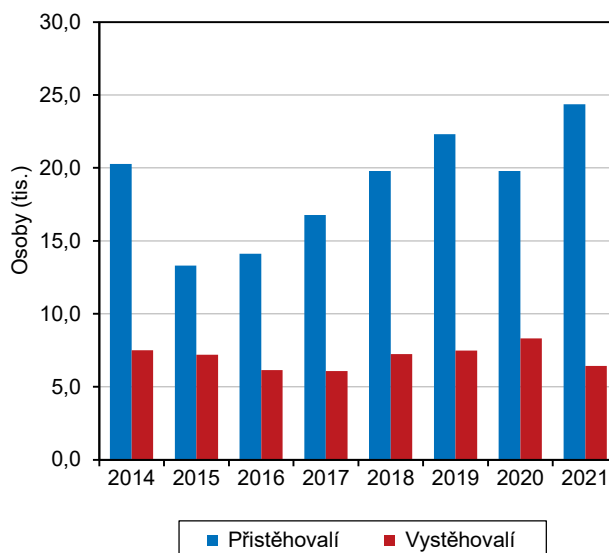
Migrace v hl. m. Praze

Zdroj: ČSÚ

Vnitřní stěhování (přes hranice kraje v rámci ČR)

Zahranिční stěhování

Věková struktura, index stáří

Podíl dětí do 14 let a osob nad 65 let se postupně zvyšoval na úkor lidí v produktivním věku (15-64 let).

Z hlediska vývoje základních věkových skupin došlo v období 2011 - 2021 ke zvýšení podílu obyvatel ve věku 0-14 let (z 13,3 % na 16,0 %) a také obyvatel ve věku 65+ z 17,2 % na 19,7 %. Spolu s tím se snížil podíl obyvatel ve věku 15-64 let z 69,5 % na 64,4 %, přesto, že tato skupina vykazovala od roku 2002 kladné migrační saldo. Ačkoliv skupina obyvatel ve věku 65 a více let vykazovala v letech 2001-2021 záporný přírůstek stěhováním, od roku 2011 docházelo k výraznějšímu zvyšování podílu osob v této věkové skupině, což bylo zapříčiněno zejména skutečností, že se do tohoto věku dostávala početně silná generace osob narozených v poválečných letech, u které se zvyšovala naděje dožití.

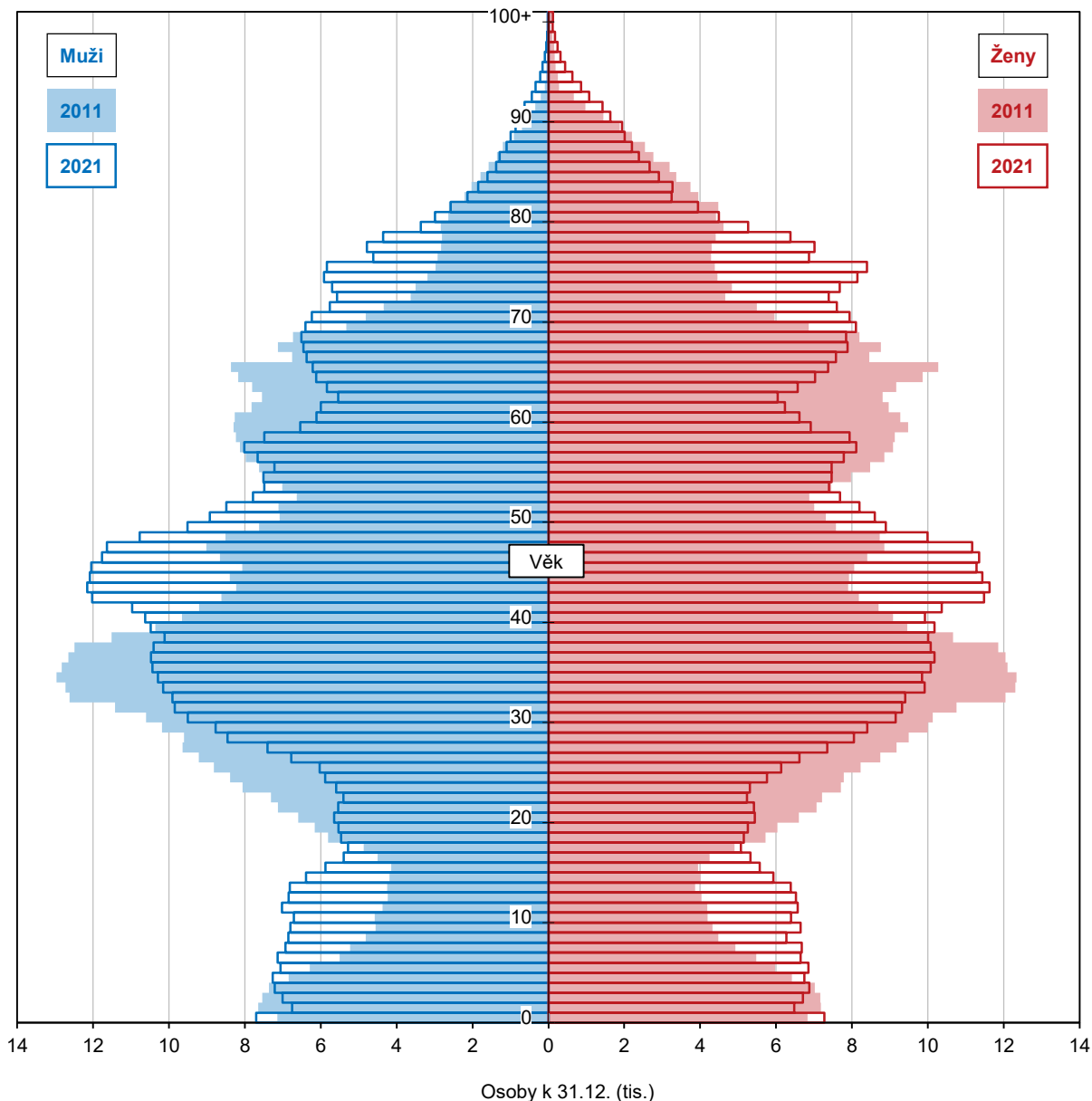

Mezi roky 2011 a 2021 se nejvíce zvedl podíl pětiletým věkovým skupinám 40-44 let a 45-49 let.

Podle pětiletých věkových skupin byly osoby v Praze v roce 2021 zastoupeny nejvíce ve věku 40-44 let (8,8 %), 45-49 let (8,5 %), a 35-39 let (8,0 %). V každé z těchto skupin bylo přes 100 tisíc osob. Oproti věkové struktuře z roku 2011 došlo k nejvýraznějšímu nárůstu podílu osob ve skupině 40-44 let (1,9 p. b.) 45-49 let (1,8 p. b.) 10-14 let (1,8 p. b.) a 70-74 let (1,7 p. b.). Naopak k nejvyššímu poklesu došlo u věkových skupin 60-64 let (-2,0 p. b.), 30-34 let (-1,9 p. b.), 25-29 let (-1,7 p. b.) a 20-24 let (-1,6 p. b.)

Věkové složení obyvatel hl. m. Prahy v letech 2011 a 2021

Zdroj: ČSÚ

Podíl dětí ve věku 0-14 let byl nejvyšší v okrajových částech Prahy a nejnižší ve velkých částech v širším centru Prahy.

Nejvyšší podíl dětí ve věku 0-14 let byl v Praze v roce 2021 v okrajových městských částech, do kterých se stěhovaly mladé rodiny s dětmi, a to v částech Praha-Březiněves (23,9 %), Praha-Čakovice (22,9 %) a Praha-Kolovraty a Praha 22 (shodně 22,6 %). Nejnižší podíl osob ve věku 0-14 let byl v populačně největších městských částech, které měly dlouhodobě starou věkovou strukturu. Jednalo se o

Prahu 1 (11,9 %), Prahu 2 (13,5 %), Prahu 3 (13,8 %) a Prahu 4 a Prahu 10 (shodně 14,5 %).

Podíl seniorů starších 65 a více let byl nejvyšší v populačně velkých městských částech.

Nejvyšší podíl seniorů ve věku nad 65 let byl v městských částech Praha 11 (26,8 %), Praha 4 (23,2 %), Praha 12 a Praha 8 (shodně 23,1 %). Naopak nejmenší zastoupení seniorů starších 65 let bylo v roce 2021 v okrajových městských částech Praha-Dolních Měcholupy (11,3 %), Praha 22 (11,5 %) shodně s MČ Praha-Březiněves, a v Praze-Zličíně (13,1 %).

Průměrný věk obyvatel Prahy byl v posledních deseti letech ustálený, index stáří postupně klesal.

Průměrný věk obyvatel Prahy v roce 2021 byl 42,3. Mezi roky 2012 a 2021 se jeho hodnota skoro nezměnila. Index stáří³ nabýval v Praze v roce 2021 hodnoty 123,4. Index stáří od roku 2012 do roku 2020 postupně každoročně klesal, mezi roky 2020 a 2021 se však mírně zvýšil.

Městskou částí s nejvyšším indexem stáří byla v roce 2021 Praha 11, s nejnižším pak Praha-Březiněves.

Na úrovni městských částí byl v roce 2021 počet osob ve věku 65 let a více vyšší než počet dětí (ve věku 0-14) v 22 z nich. Nejvyšší index stáří vykazovaly městské části Praha 11 (181,0), Praha 4 (160,2) Praha 8 (154,4), Praha 10 (151,1) a Praha 1 (150,2). Nejnižší index stáří byl v městských částech Praha-Březiněves (47,9) Praha 22 (50,6), Praha-Dolní Měcholupy (50,7) Praha-Vinoř (60,1) a Praha-Čakovice (61,5).

Index ekonomického zatížení měl v uplynulých deseti letech rostoucí tendenci.

Index ekonomického zatížení (tj. počet dětí ve věku 0-14 let a osob ve věku 65 a více let připadající na 100 osob ve věku 15-64 let) dosáhl v roce 2021 hodnoty 55,39. Tento index de facto udává zatížení produktivní složky populace (ve věku 15-64) složkou neproduktivní (starší lidé nad 65 let a děti ve věku 0-14 let). V rámci posledního desetiletí to byla nejvyšší roční hodnota tohoto indexu. V roce 2012 měl tento index hodnotu 45,57, v roce 2016 již 51,19, ale každoročně se zvyšuje již od roku 2007.

---

³ tj. počet osob ve věku 65 let a více let připadající na 100 osob ve věku 0-14 let

2. Sociální vývoj

V populaci Prahy bylo v roce 2021 podle VŠPS celkem 727,6 tisíc osob ekonomicky aktivních starších 15-ti let, z toho bylo 710,9 tisíc zaměstnaných osob a 16,8 tisíc osob nezaměstnaných. Mezi uchazeči o zaměstnání, kteří jsou registrovaní na úřadu práce v Praze je nejvíce osob ve věku 35-44 let (25 % v roce 2021). Osoby starší 55 let se podílí na všech uchazečích 23 %. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných byl v roce 2021 na úrovni 37 %. Podle šetření SILC 2021 vynakládají domácnosti v Praze nejvíce výdajů na nájemné (a úhradu za užívání bytu) (37 %) a na elektřinu (21 %). Na pražské i republikové mzdy měl v posledním roce 2021 vliv výrazný růst cen. Po promítnutí růstu cen do průměrné hrubé mzdy v Praze došlo k reálnému meziročnímu poklesu mezd v 1., 3. a 4. čtvrtletí 2021.

Vývoj počtu dětí na pražských mateřských a základních školách se odvíjí od demografického vývoje Prahy. Pandemie se projevila kromě jiného také ve zvýšení počtu dětí opakujících ročník. Mezi studenty středních škol převládají ti, navštěvující střední odborné školy s maturitní zkouškou. Pandemie měla logicky zásadní vliv na výdaje na dávky nemocenského pojištění, zejména ošetřovného, jehož hodnota vyplacená osobám v Praze se v roce 2020 oproti 2019 zvýšila 6,8 krát. Při přepočtu na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let má Praha v porovnání s ostatními kraji nejméně lůžek v domovech pro seniory, i v domovech se zvláštním režimem. Mezi držiteli průkazů pro zdravotně postižené převládají ti, se středně těžkým postižením (26,3 tisíc). 198 tisíc osob pobíralo starobní plný důchod, mezi příjemci všech důchodů dále převažovaly ženy, které pobíraly kombinovaný vdovský důchod (49,3 tisíc žen).

Zaměstnanost a ekonomická aktivita

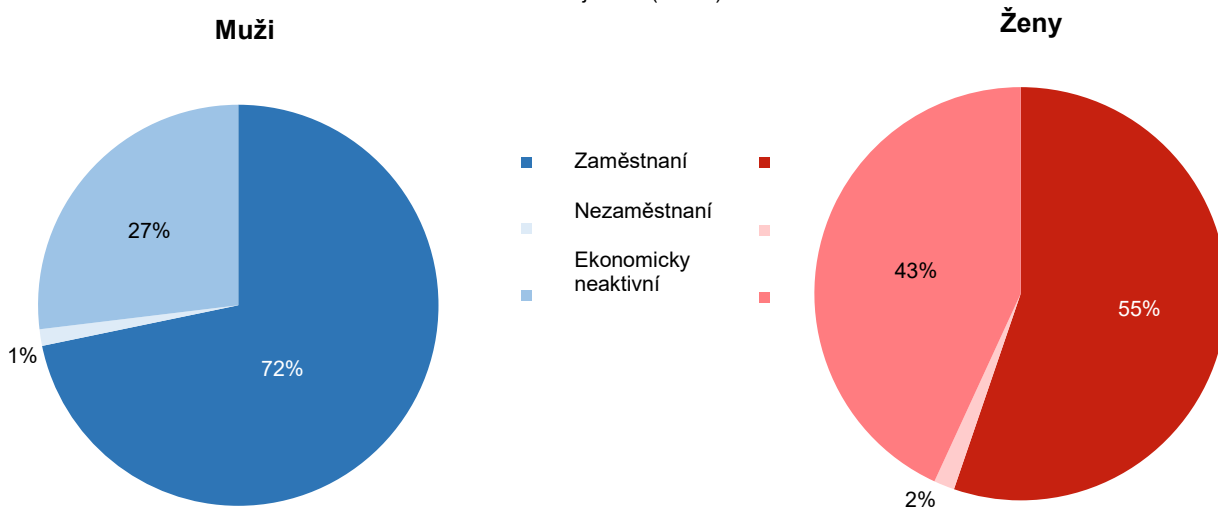
Pracovní sílu v Praze v roce 2021 tvořilo 727,6 tisíc osob a 54,8 % z nich bylo mužů.

Podle výsledků Výběrového šetření pracovních sil (VŠPS)⁴, bylo v Praze v roce 2021 přibližně 1 123,8 tisíc bydlících obyvatel ve věku 15 a více let. Ekonomicky aktivních (tzv. pracovní síly) z nich bylo 727,6 tisíc (64,7 %). Mezi ekonomicky aktivní v metodice VŠPS počítáme zaměstnané a nezaměstnané osoby. V sousedním Středočeském kraji bylo ekonomicky aktivních o něco méně (708,4 tisíc, 61,6 %) a v ostatních krajích se jejich podíl pohyboval od 60,9 % až po 57,4 %. Mezi ekonomicky aktivními v Praze převládali muži s podílem 54,8 %. Zaměstnaných bylo v roce 2021 celkem 710,9 tisíc a nezaměstnaných 16,8 tisíc osob. Neaktivních obyvatel starších 15-ti let bylo 396,2 tisíc a převládaly mezi nimi ženy. Bylo jich 63 %. Jedná se převážně o ženy pečující o rodinu nebo starší ženy, které již odešly z trhu práce. Obecná míra nezaměstnanosti (podíl nezaměstnaných na pracovní síle) se v letech 2016-2021 pohybovala mezi 1,3 a 2,3 %. Mezi nezaměstnanými bylo v roce 2021 celkem 56,4 % žen.

⁴ Výběrové šetření pracovních sil je šetření ČSÚ, které zjišťuje participaci na trhu práce u osob obvykle bydlících na území ČR. Výsledky zjištěné na výběrovém souboru jsou matematicko-statistickými metodami dopočteny na populaci celou. Zjišťuje zaměstnanost, nezaměstnanost a ekonomickou neaktivitu obyvatel. Údaje jsou dostupné pouze za úroveň krajů. Více zde: https://www.czso.cz/csu/vykazy/vyberove_setreni_pracovnich_sil

Populace ve věku 15 a více let podle ekonomické aktivity a pohlaví v Praze (2021)

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Téměř tři čtvrtiny mužů bydlících v Praze je zaměstnaných, zatímco mezi ženami je zaměstnaných o něco více než polovina. U žen je významná skupina ekonomicky neaktivních, které v ženské populaci 15-letých a starších tvoří 43 %. Ekonomicky neaktivních mužů je pouze 27 %. Jak u mužů, tak u žen bydlících v Praze je vyšší zastoupení zaměstnaných než v průměru za ČR celkem. Naopak je v Praze nižší zastoupení ekonomicky neaktivních žen i mužů než je tomu v průměru za ČR.

Při společném pohledu na věkovou strukturu a strukturu obyvatel 15-letých a starších podle ekonomické aktivity, převládají v populaci Prahy zaměstnané osoby ve věku 30-44 let (294,8 tisíc osob), následovaní zaměstnanými ve věku 45-59 let (249,8 tisíc), kteří jsou však již těsně následováni osobami ekonomicky neaktivními ve věku 60 a více let (240 tis.). Tyto osoby celkem tvoří téměř 70 % obyvatel Prahy, kterým je více než 15 let. V Praze je dále poměrně vysoký počet mladých osob ve věku 15-29 let, kteří jsou neaktivní a to zejména z důvodů studia (92,6 tisíc) a o něco nižší počet mladých lidí ve stejném věku, kteří jsou naopak zaměstnaní (88,1 tisíc). Žije tu také 78,2 tisíc starších osob ve věku 60 a více let, které jsou zaměstnané.

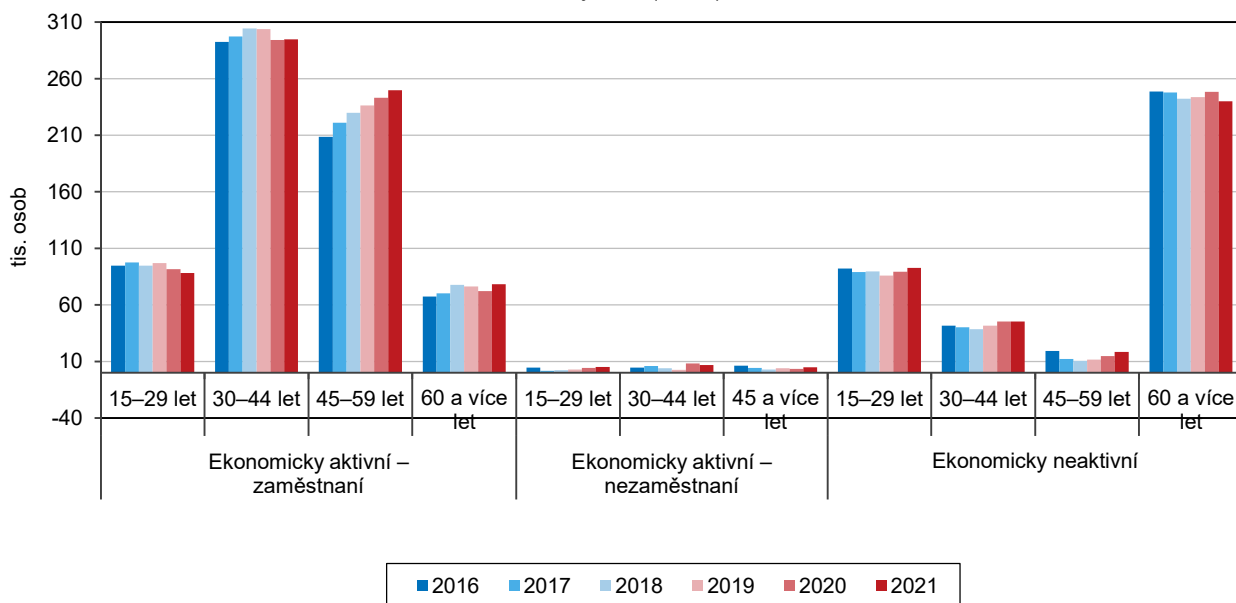
Největší počet ekonomicky aktivních osob v Praze je ve věku 30–44 let a dosahuje počtu 301,6 tisíc. 294,8 tisíc z nich je zaměstnaných.

Obyvatelstvo hl. m. Prahy podle ekonomické aktivity a věku (2016-2021)

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Při pohledu na vývoj od roku 2016 je významný posun u zaměstnaných osob: ke zvýšení počtu došlo u 45-59 letých zaměstnaných osob (bylo jich více o 20 %) a u 60 a více letých zaměstnaných osob (o 16 %).

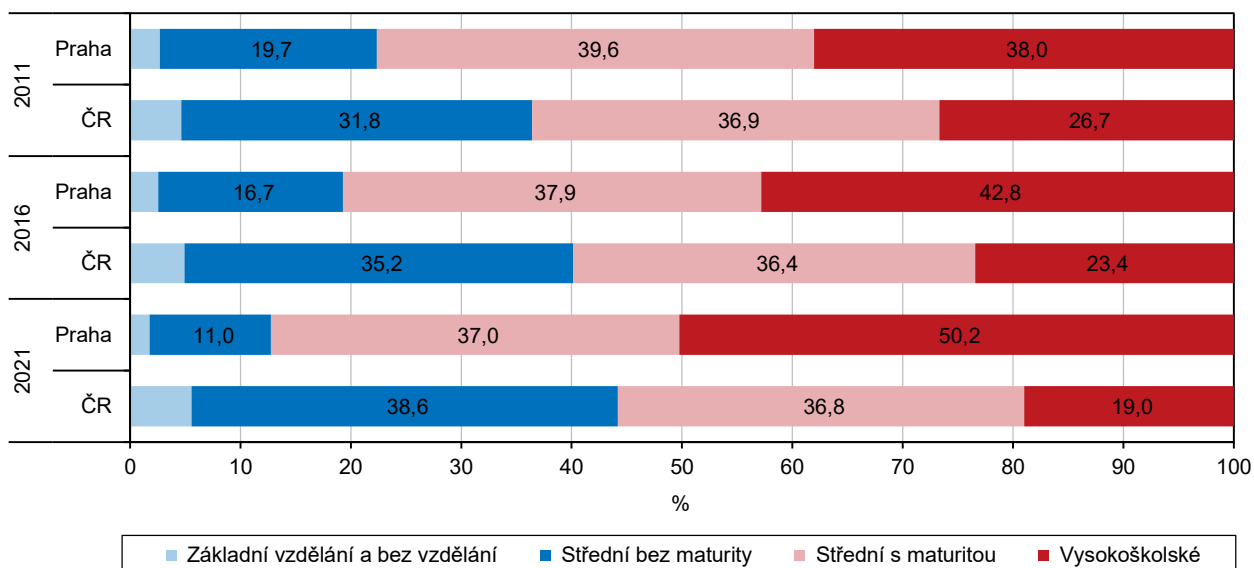
Podíl osob s vysokoškolským vzděláním v rámci pracovní síly byl v Praze již 50 %, oproti roku 2016 šlo o nárůst o 7,4 p. b.

Podle vzdělanostní struktury mělo v Praze v roce 2021 nejvíce ekonomicky aktivních osob (zaměstnaných a nezaměstnaných) vysokoškolské vzdělání (50,2 %), následovaly osoby se středním vzděláním s maturitou (37,0 %) a středním bez maturity (11,0 %). Nejméně osob mělo pouze základní vzdělání nebo bylo úplně bez vzdělání (1,8 %). Za posledních deset let se vzdělanostní struktura pracovní síly proměnila. Podíl ekonomicky aktivních se základním vzděláním, středním bez maturity a středním s maturitou se dlouhodobě snižuje ve prospěch vysokoškolsky vzdělaných osob. Nejdynamičtěji se za posledních 10 let měnil podíl osob se středoškolským vzděláním bez maturity a s vysokoškolským vzděláním, přičemž podíl vysokoškoláků v populaci roste, kdežto podíl těch, kteří mají střední vzdělání bez maturity, klesá.

Krajem s druhým nejvyšším podílem vysokoškolsky vzdělaných osob je Jihomoravský (30,0 %). Kraj Olomoucký a Středočeský mají podobné zastoupení vysokoškoláků v pracovní síle (26,5 % a 25,4 %). Nejnižší zastoupení vysokoškoláků v pracovní síle je v Karlovarském (13,8 %) a Ústeckém (15,9 %) kraji, přičemž tyto dva kraje mají také vůbec nejvyšší podíl pracovní síly se základním vzděláním (11,0 % a 9,6 %).

Pracovní síla (zaměstnaní a nezaměstnaní) podle vzdělání v hl. m. Praze a ČR (2011, 2016, 2021)

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

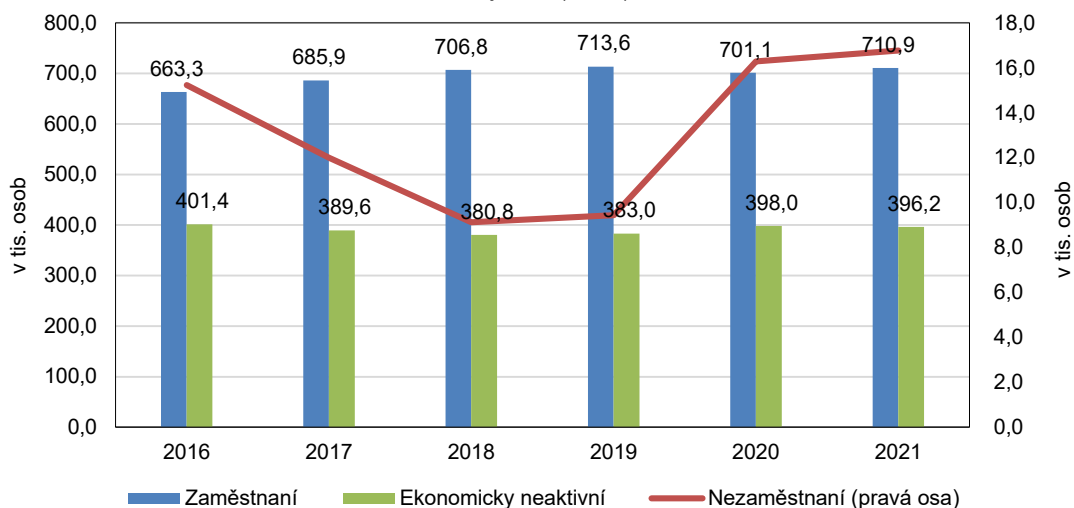

Zaměstnaných bydlících v Praze bylo v roce 2021 přibližně 710,9 tisíc osob.

Opětovný meziroční nárůst počtu zaměstnaných po proběhlé ekonomické krizi z roku 2009 započal v roce 2015, v Praze se objevil o rok dříve. V roce 2016 bylo v Praze 663,3 tisíc zaměstnaných a od té doby až do roku 2019 jejich počet rostl. Pandemie Covid-19 měla vliv na pokles počtu zaměstnaných a růst počtu ekonomicky neaktivních. Oproti roku 2019 se o více než tři čtvrtiny zvýšil počet nezaměstnaných osob, kterých bylo v roce 2021 přibližně 16,8 tisíc osob.

Zaměstnaní, nezaměstnaní a ekonomicky neaktivní v hl. m. Praze (2016-2021)

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Zaměstnané osoby v Praze nejčastěji pracují jako

Klasifikace zaměstnání CZ-ISCO je založena na dvou hlavních principech, kterými jsou druh vykonávané práce (pracovní místo) a úroveň dovedností. Podle ní v roce 2021 pracovalo nejvíce lidí jako specialista⁵ (38,2 %) a jako technický či odborný

⁵ Klasifikace CZ-ISCO rozlišuje následující třídy zaměstnání: třída 1 - Zákonnodárci a řídící pracovníci, 2 - Specialisté, 3 - Techničtí a odborní pracovníci, 4 - Úředníci, 5 - Pracovníci ve službách a prodeji, 6 - Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybářství, 7 -

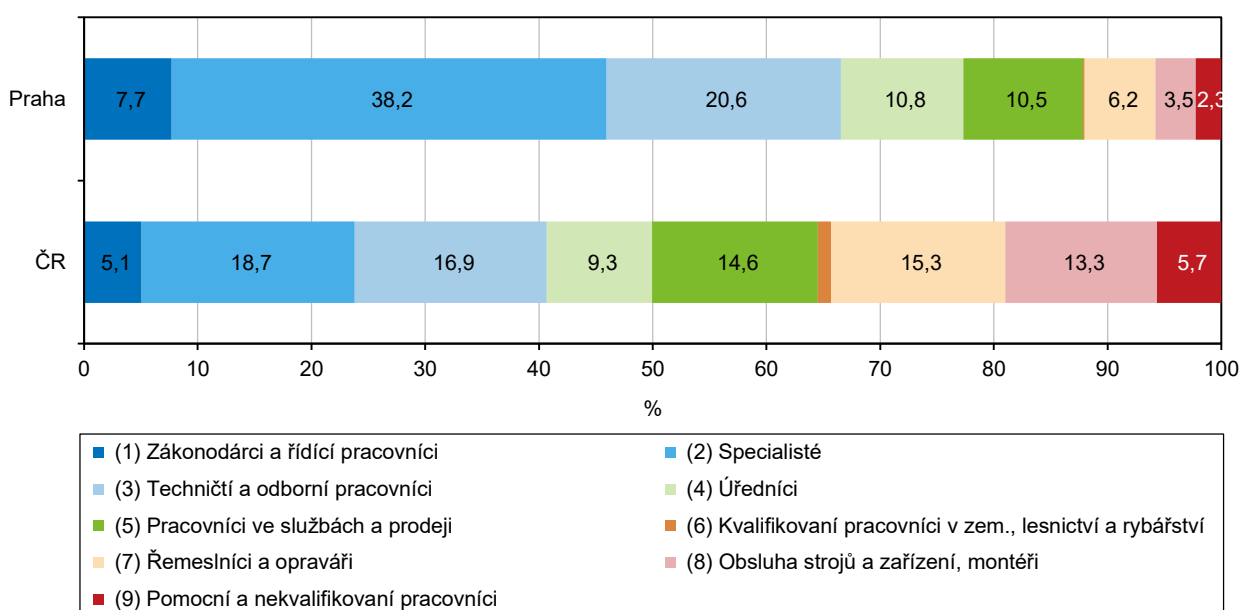
specialisté či jako odborný nebo technický pracovník.

pracovník (20,6 %). Nejméně osob pak zastávalo pozici kvalifikovaného pracovníka v zemědělství, lesnictví a rybnářství (0,1 %), ale i pozici pomocného a nekvalifikovaného pracovníka (2,3 %), nebo jako obsluha strojů, zařízení a montéři (3,5 %). Nejvíce zaměstnaných mužů pracovalo jako specialisté (36,8 %), techničtí a odborní pracovníci (21,7 %) a řemeslníci a opraváři (10,2 %). Mezi zaměstnanými ženami bylo také nejvíce žen pracujících jako specialisté (39,9 %). Technických a odborných pracovníků (19,3 %) a úřednic (17,8 %) bylo podobné množství.

Největší rozdíly mezi muži a ženami jsou ve třídě úřednic, kde z celkového počtu zaměstnaných na této pozici je 74,2 % žen a dále na pozici pracovníci ve službách a prodeji, kde je žen 56,7 %. Naopak osoby zaměstnané jako řemeslníci a opraváři jsou z 90,3 % muži. Podobná dominance mužů je také mezi pracovníky obsluhujícími stroje a zařízení a pracujícími jako montéři (88 % mužů na této pozici) ale i mezi zákonodárci a řídicími pracovníky (70,7 % mužů na této pozici).

Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO v hl. m. Praze a ČR v roce 2021

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

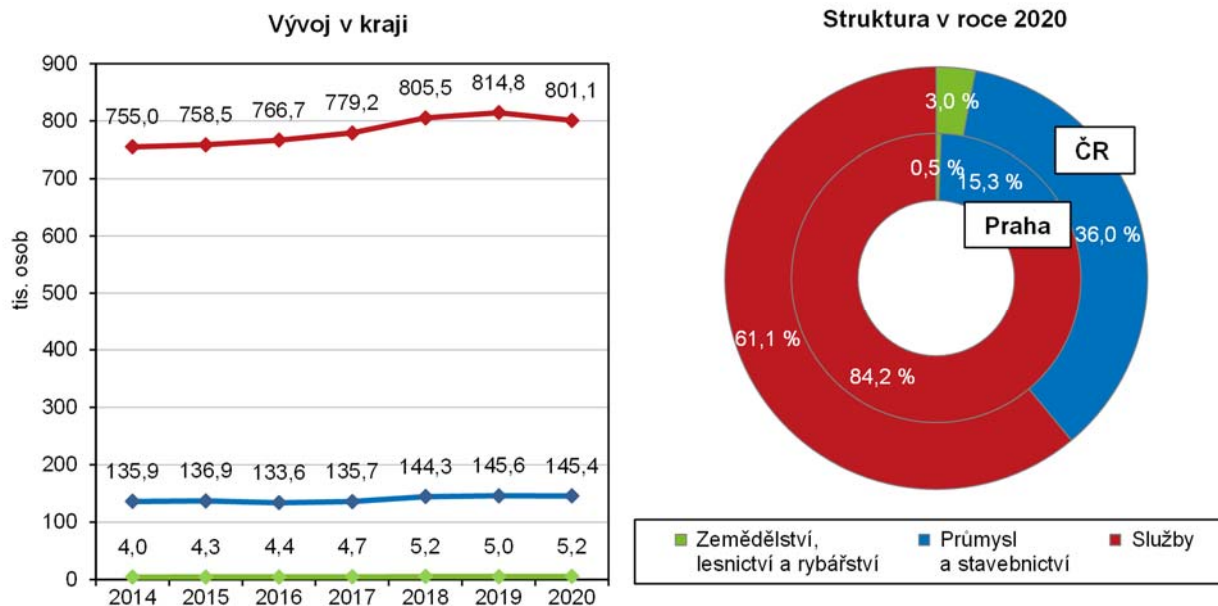
Osoby, které jsou zaměstnané v Praze, pracují z valné většiny ve službách (84,2 %).

Z údajů Výběrového šetření pracovních sil lze zjistit i počet osob, které jsou zaměstnané a mají místo pracoviště v Praze (bez ohledu na místo bydliště). Ze všech zaměstnaných s místem pracoviště v Praze v roce 2020 (951,6 tisíc osob), jich 84,2 % (801,1 tisíc) je zaměstnáno v sektoru služeb. Velká města obecně jsou centry služeb jak z hlediska zaměstnanosti, tak z hlediska podílu na makroekonomických ukazatelích. Sekundární sektor v Praze má méně významné postavení než v průměru za ČR celkem. Zaměstnaných, kteří v roce 2020 pracovali v sekundéru v Praze, je přibližně 15,3 %, v ČR je to výrazně více (36,0 %).

Řemeslníci a opraváři, 8 - Obsluha strojů a zařízení, montéři, 9 - Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci, 0 - Zaměstnanci v ozbrojených silách.

Zaměstnaní s místem pracoviště v hl. m. Praze podle odvětvových sektorů

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

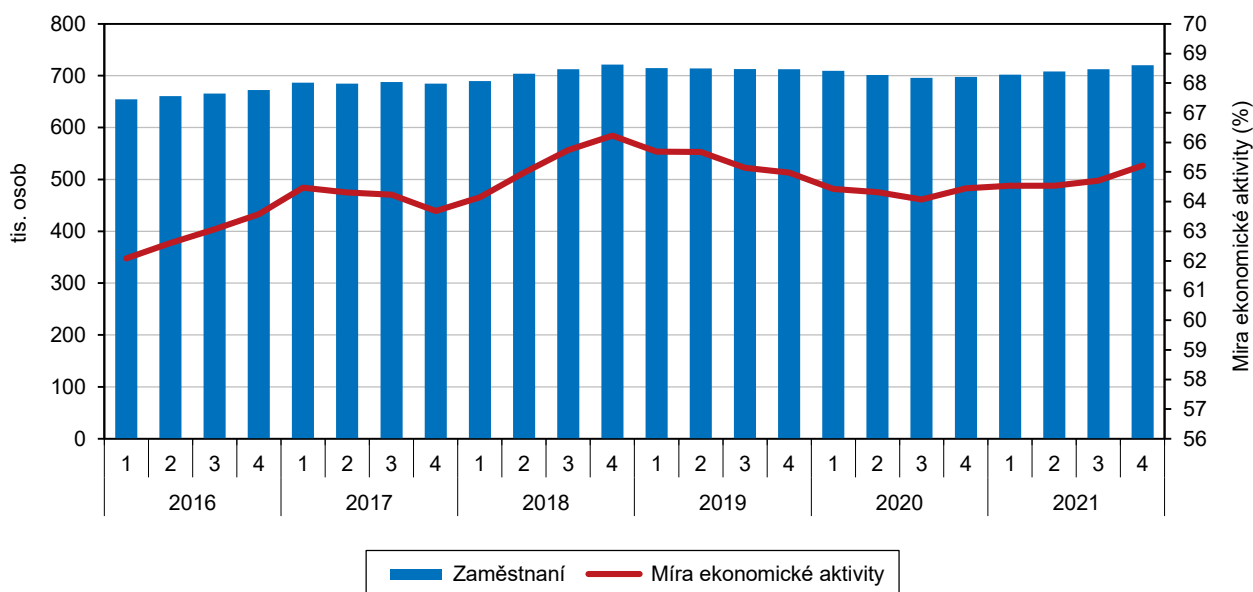

Míra ekonomické aktivity se stabilně drží nad hranicí 60 %.

Míra ekonomické aktivity, která je vyjádřena jako podíl počtu ekonomicky aktivních na počtu osob starších 15 let, v roce 2021 činila 64,7 % a celorepublikový průměr (59,8 %) převyšovala o 5 procentních bodů. Míra ekonomické aktivity se v hlavním městě drží stabilně kolem 60 %. Nadále však panuje rozdíl v její výši mezi muži (73,1 %) a ženami (56,9 %), což poukazuje na stále tradiční rozdělení rolí v českých domácnostech, kdy se o výchovu dětí starají ve větší míře ženy. Svůj vliv má také vyšší podíl žen mezi staršími osobami, které již nejsou ekonomicky aktivní. Míra ekonomické aktivity žen měla v posledních deseti letech rostoucí tendenci s vrcholem v roce 2018, kdy dosáhla maxima 57,1 %. I míra ekonomické aktivity mužů rostla a maxima (74,2 %) dosáhla v roce 2019, posledním roce před pandemií Covid-19.

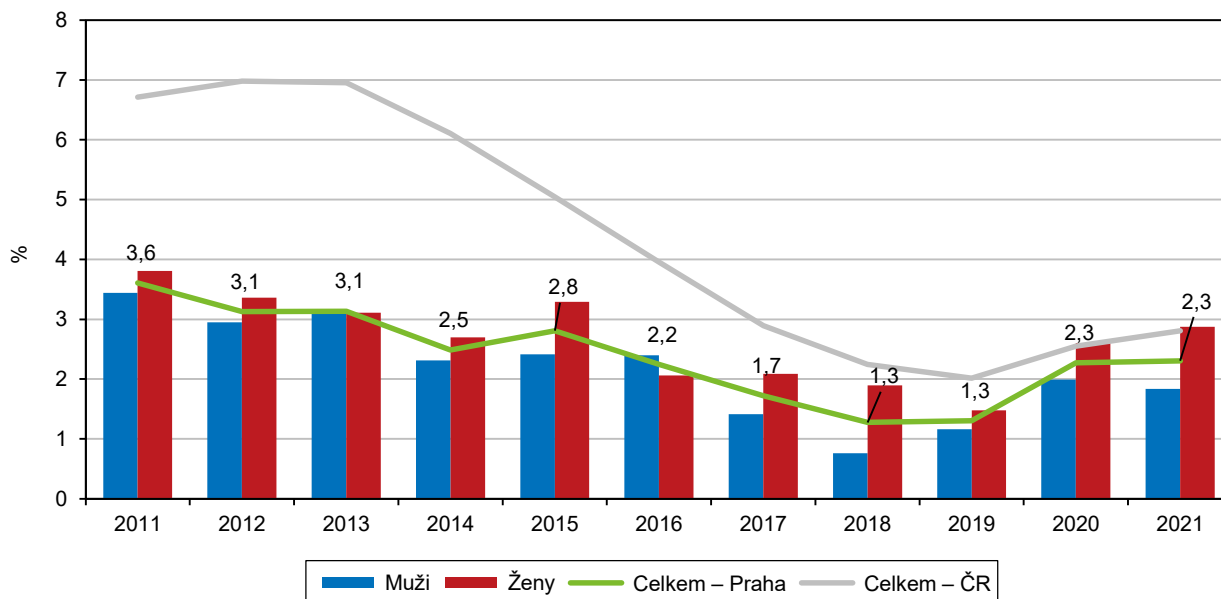
Zaměstnaní a míra ekonomické aktivity v hl. m. Praze podle čtvrtletí (2016-2021)

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti v hl. m. Praze (2011-2021)

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Počet ekonomicky aktivních nezaměstnaných osob měl od roku 2014 spíše klesající tendenci. Vlivem pandemie Covid-19 se v roce 2020 situace podstatně změnila.

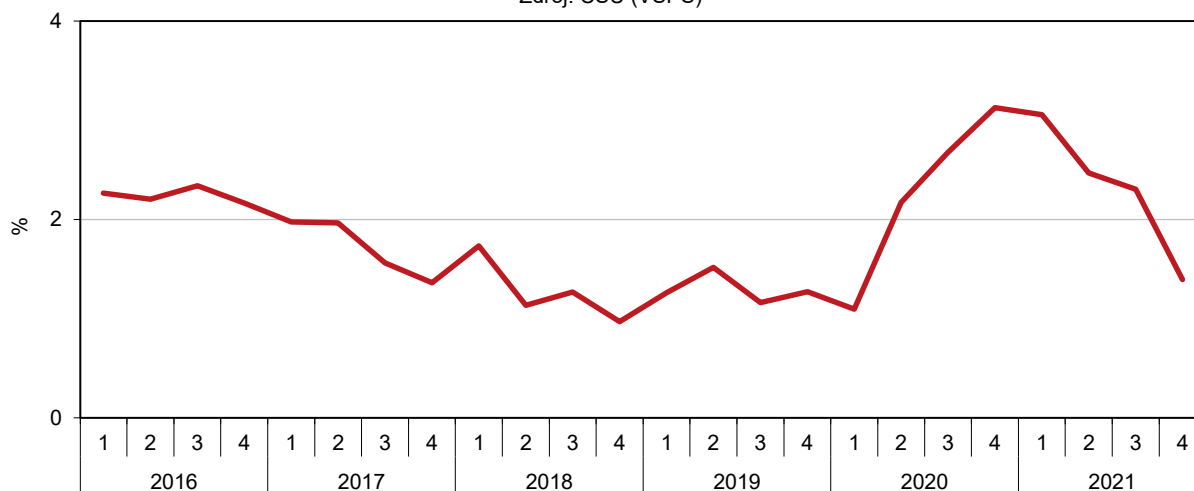
V metodice VŠPS jsou nezaměstnané osoby ty, které práci nemají, aktivně si ji hledají a jsou do 14 dnů schopny do nové práce nastoupit. Tyto osoby se nemusí shodovat s osobami, které jsou zaregistrovány na úřadu práce.

V roce 2019 byl počet nezaměstnaných (15-letých a starších osob) 9,4 tisíc. V důsledku nástupu epidemie Covid-19 byla již v prvním čtvrtletí 2020 přijata restriktivní ekonomická opatření proti jeho šíření, ale vzrůst počtu nezaměstnaných se projevil až ve čtvrtletí druhém a nezastavil se ani v posledním čtvrtletí roku 2020. Až v prvním čtvrtletí 2021 byl zaznamenán pokles počtu nezaměstnaných v Praze. Od třetího čtvrtletí roku 2021 se situace začala zklidňovat a počty nezaměstnaných v meziročním srovnání začaly klesat.

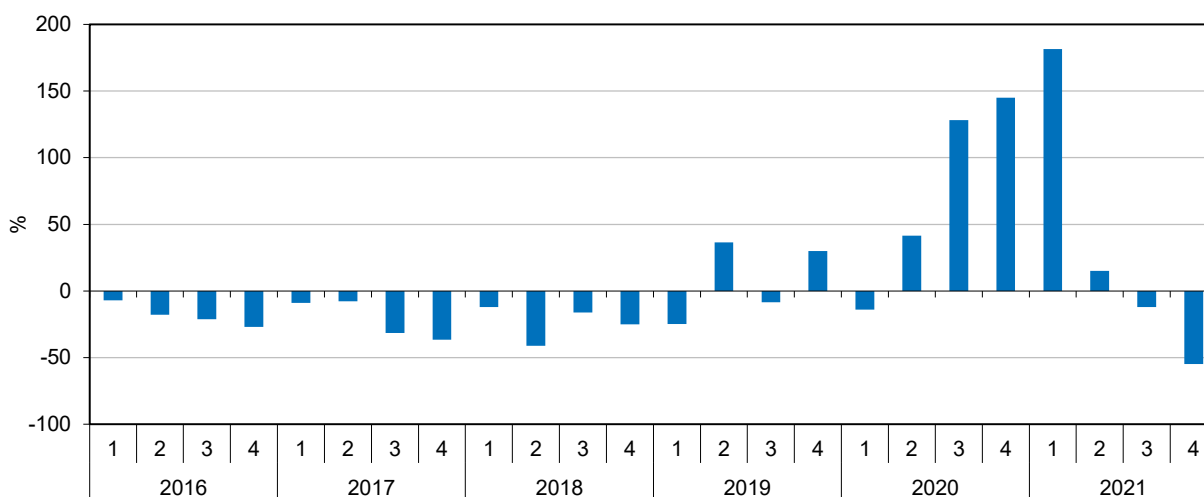
Vyjádřeno ukazatelem obecná míra nezaměstnanosti, se ve druhém čtvrtletí 2020 dostala obecná míra nezaměstnanosti na 2,2 %, nejvyšší úroveň dosáhla ve čtvrtém čtvrtletí 2020 a 1. čtvrtletí 2021, kdy byla na hodnotě 3,1 %. V posledním čtvrtletí roku 2021 byla naměřena obecná míra nezaměstnanosti ve výši 1,4 %.

Obecná míra nezaměstnanosti a změna počtu nezaměstnaných podle čtvrtletí v hl. m. Praze (2016-2021)

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

— Obecná míra nezaměstnanosti

■ Meziroční změna počtu nezaměstnaných

Nezaměstnanost podle MPSV

Informace o nezaměstnanosti je možné kromě Výběrového šetření pracovních sil čerpat také z informací úřadů práce (resp. Ministerstva práce a sociálních věcí). Absolutní údaje z těchto dvou zdrojů jsou odlišné, ale vykazují stejné tendence. Výběrové šetření pracovních sil je realizované u osob v domácnostech bydlících v jednotlivých krajích, výsledky zjištěné výběrovým zjištěním jsou dopočteny na celkovou populaci. Nezaměstnaní jsou zde vymezeni jinak než na základě metodiky z úřadu práce – ve Výběrovém šetření pracovních sil jsou vymezeni jako osoby, které práci nemají, aktivně si ji hledají a jsou do 14 dnů schopny do nové práce nastoupit. Naproti tomu uchazeči o zaměstnání podle údajů z úřadů práce jsou osoby, které se zaregistrovaly na úřadu práce (jsou většinou evidované podle svého trvalého bydliště). Pokud není uvedeno jinak, údaje z MPSV hodnotíme podle stavu k 31. 12. daného roku.

Po šesti letech poklesu od roku 2013 (po odeznění dopadů krize roku 2009) se počty uchazečů o zaměstnání v roce 2020

Nezaměstnanost je v Praze dlouhodobě nejnižší mezi kraji. Na konci roku 2021 bylo podle údajů Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) v hlavním městě evidováno na úřadech práce celkem 26 047 uchazečů o zaměstnání, z toho žen bylo 13,7 tisíc (tj. 52,4 %) a dosažitelných uchazečů ve věku 15–64 let 23,9 tisíc (tj. 91,7 %). Od roku 2014 lze sledovat trvalý meziroční pokles počtu uchazečů o zaměstnání,

zase začaly zvyšovat – díky dopadům pandemie.

kteřý se zastavil až v roce 2020, kdy počty neumístěných uchazečů ovlivnila pandemie Covid-19 a s ní spojené restriktce různých částí ekonomiky. Ty vedly k uzavření některých podniků a provozoven, které musely přistoupit k propouštění zaměstnanců. Od konce roku 2019 do konce roku 2020 se zvýšil počet neumístěných uchazečů o 14,2 tisíc osob (79 %). V roce 2021 již došlo k meziročnímu poklesu uchazečů o zaměstnání o 19 %. Jejich počet je ale stále o 45 % vyšší (8,1 tisíc osob), než před pandemií v roce 2019.

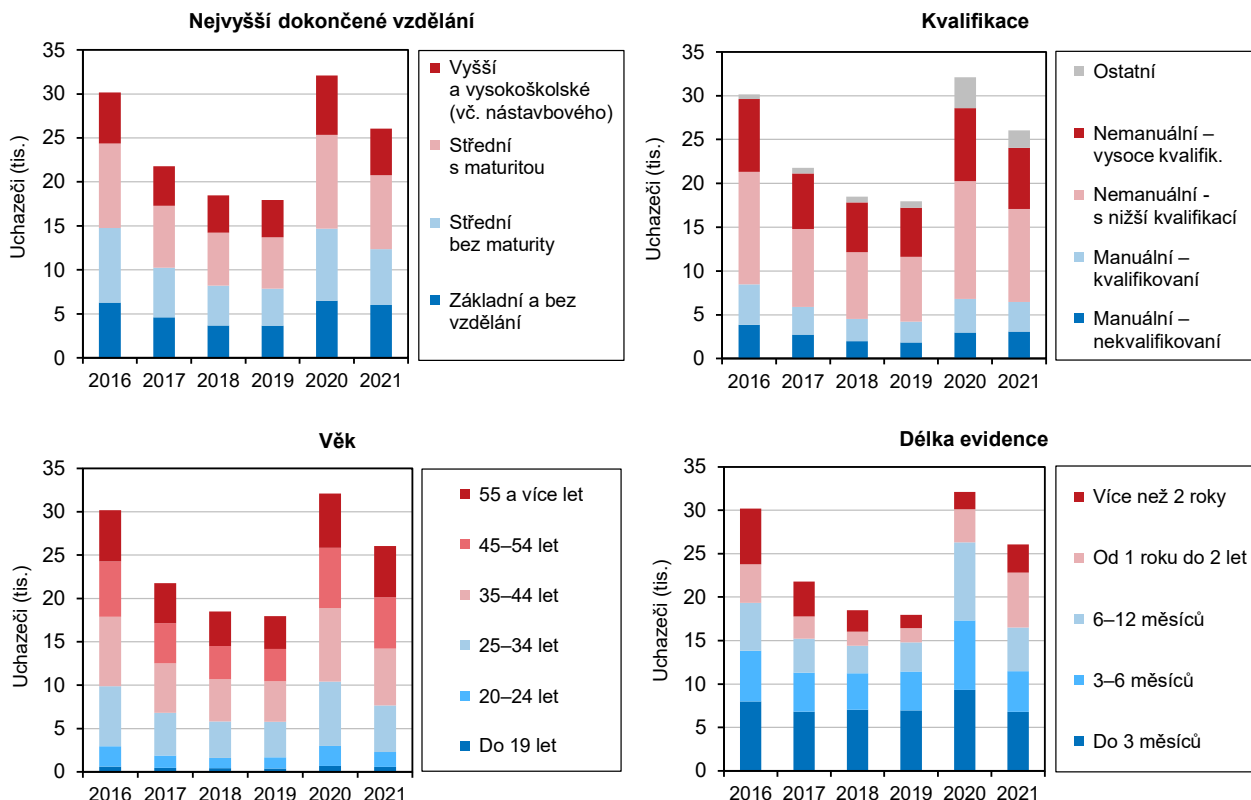
Podobný vývoj byl také u žen – uchazeček o zaměstnání. V roce 2014 bylo uchazeček o zaměstnání celkem 22 202 osob (51 % z celkového počtu uchazečů), do roku 2019 došlo k poklesu na 9,4 tisíc uchazeček, ale v roce 2020 jejich počet meziročně narostl o 75 %. Oživení na trhu práce v roce 2021 přineslo meziroční pokles počtu uchazeček o zaměstnání, ale jejich počet byl – stejně jako u mužů – stále vyšší než před pandemií.

Mezi uchazeči dlouhodobě převládají osoby ve věku nejvyšší ekonomické aktivity, tedy ty, kterým bylo 35 až 44 let. V roce 2021 tvořily 25 %.

Mezi uchazeči o zaměstnání evidovanými na úřadu práce převládají osoby ve věku 35-44 let (v roce 2021 jich bylo 25 % z celkového počtu uchazečů), dále je mezi uchazeči velký počet osob ve vyšších věkových kategoriích. Uchazečů ve věku 45-54 let a ve věku 55 a více let bylo shodně 23 %. Zastoupení uchazečů podle věku se příliš nemění, vliv na tento fakt má i věková struktura celkové populace. V roce 2016 i 2020, kdy byl poměrně vysoký počet nezaměstnaných (více než 30 tisíc), byly nejvíce zastoupené osoby ve věku 35-44, 25-34 a 45-54 let. V ostatních letech byly mezi uchazeči nejvíce zastoupeny osoby ve věku 35-44 let, 25-34 let a 55 a více let.

Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce podle vzdělání, kvalifikace, věku a délky evidence v hl. m. Praze (stav k 31. 12.)

Pramen: MPSV

Opětovný pokles počtu uchazečů o zaměstnání mezi roky 2020 a 2021, který lze vnímat jako

V Praze tvoří lidé, kteří mají středoškolské vzdělání s maturitou dlouhodobě více než 30 % uchazečů o zaměstnání. Druhou nejčastější skupinou jsou osoby se středoškolským vzděláním bez maturity, kterých bylo mezi uchazeči 23 % v roce

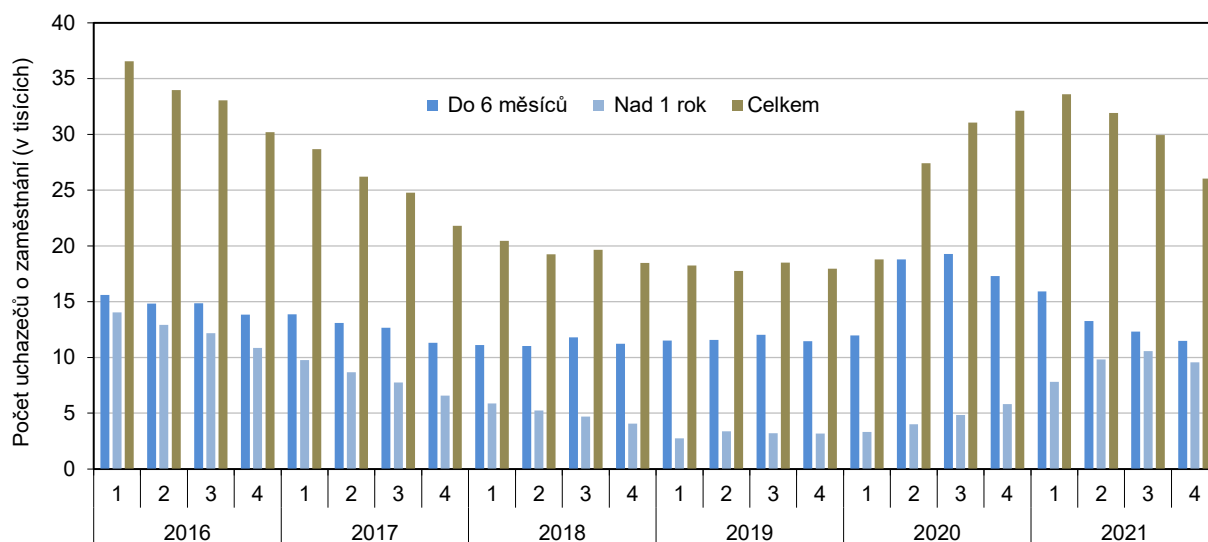
zlepšení, se nejméně týkal osob se základním nebo neukončeným vzděláním.

2019 a 28 % v roce 2016. Osoby se základním vzděláním, neukončeným, nebo bez vzdělání tvořily v období let 2016 až 2021 zhruba 20 až 23 % uchazečů a vysokoškoláci 19 až 24 %.

Z hlediska proměn struktury uchazečů o zaměstnání před a po pandemii došlo v Praze k situaci, kdy mezi koncem roku 2020 a 2019, se nejvíce zvýšil počet uchazečů, kteří měli střední vzdělání bez maturity (o 95 %). K druhému výraznému „covidovému“ nárůstu došlo u těch, co měli střední vzdělání s maturitou (o 83 %) a pak u osob bez vzdělání nebo se základním vzděláním (o 77 %). Vysokoškoláky to postihlo nejméně, jejich počty se zvýšily o 58 %. Následný pokles uchazečů mezi rokem 2020 a 2021 byl podobný u osob všech stupňů vzdělání, kromě základního a neukončeného. Meziročně pouze o 7 % poklesl počet uchazečů u osob se základním a nedokončeným vzděláním, u osob s jiným vzděláním byl pokles 21 až 22 procentní.

Uchazeči celkem, krátkodobě a dlouhodobě nezaměstnaní ke konci čtvrtletí v hl. m. Praze

Pramen: MPSV

Dlouhodobá nezaměstnanost nejen jako sociální problém.

Dlouhodobě nezaměstnaní, tedy osoby s délkou evidence na úřadě práce delší než 1 rok, tvořili v Praze k 31. 12. 2021 celkem 37 %. V absolutním vyjádření to bylo 9,6 tisíc lidí evidovaných dlouhodobě na úřadech práce v Praze. V roce 2016 bylo jejich zastoupení podobné (36 %), ale od tohoto roku se snižovalo. Snižoval se však zároveň i celkový počet uchazečů o zaměstnání. V roce 2019 dosáhl podíl dlouhodobě nezaměstnaných necelých 18 %. V roce 2020 se díky epidemii Covid-19 dostal mezi uchazeče velký počet nově evidovaných lidí, podíl dlouhodobě nezaměstnaných mírně přesáhl 18 %. V roce 2021 (stav k 31. 12.) se podíl dlouhodobě nezaměstnaných vrátil na 37 %, vlivem odchodu výrazné části krátkodobě nezaměstnaných zpět do „zaměstnanosti“. V ČR celkem je podíl dlouhodobě nezaměstnaných v letech 2016 až 2021 na úrovni 21 až 38 % z celkového počtu uchazečů o zaměstnání. Praha na tom tedy z hlediska dlouhodobě nezaměstnanosti není výrazně lépe než ČR celkem.

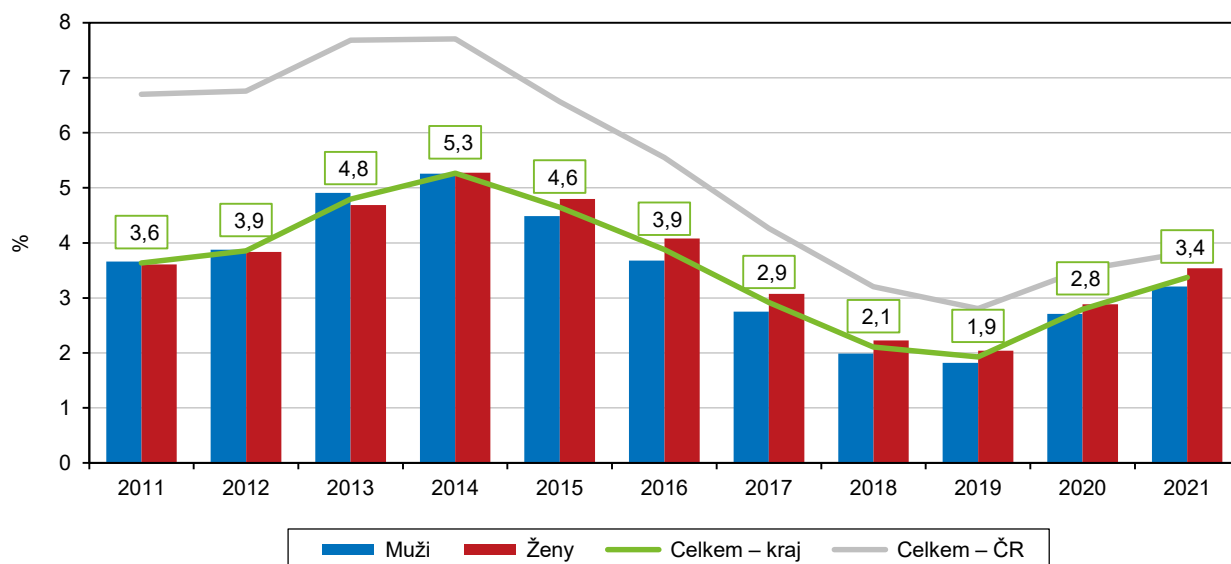
Jak dokládají některé studie⁶, dlouhodobá nezaměstnanost je problémem nejen sociálním, ale i ekonomickým. Osoby dlouhodobě nezaměstnané mají častěji nižší vzdělání, žijí s partnerem taktéž postiženým nezaměstnaností, mají větší tendenci dočasně pracovat na nevyhovující pracovní smlouvy, vyrovnávají se s problémy se sebedůvěrou. Ekonomickým aspektem dlouhodobé nezaměstnanosti jsou zvýšené nároky na různé sociální dávky, omezené příspěvky jednotlivce na daních ze zaměstnání ale také samotný nízký příjem jednotlivce ovlivňující jeho samotného i jeho domácnost.

Průměrný roční podíl nezaměstnaných byl v roce 2021 celkem 3,4 %.

Průběh nezaměstnanosti v průběhu roku je nerovnoměrný – v letních měsících je na úřadech práce v Praze registrován vyšší počet uchazečů než v ostatních měsících. Nejméně uchazečů bývá na úřadech práce v Praze registrováno v prosinci. Podíl počtu dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 na počtu obyvatel ve věku 15 až 64 let v ročním průměru⁷ dosáhl v roce 2021 hodnoty 3,4 %. Byl mírně nižší než v roce 2016 (3,9 %). Vlivem krize z roku 2009 byl ještě v roce 2013 a 2014 podíl nezaměstnaných poměrně vysoký (5,3 %), poté klesal až na hodnotu 1,9 % v roce 2019. Uzavření určitých částí ekonomiky vyústila ve zvýšení počtu nezaměstnaných a zvýšení podílu nezaměstnaných v roce 2021 na 3,4 %.

Podíl nezaměstnaných osob* v hl. m. Praze (roční průměr)

Pramen: MPSV

* podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku

Nejvyšší podíl nezaměstnaných osob byl v roce 2021 v centrálních městských částech a částech širšího centra.

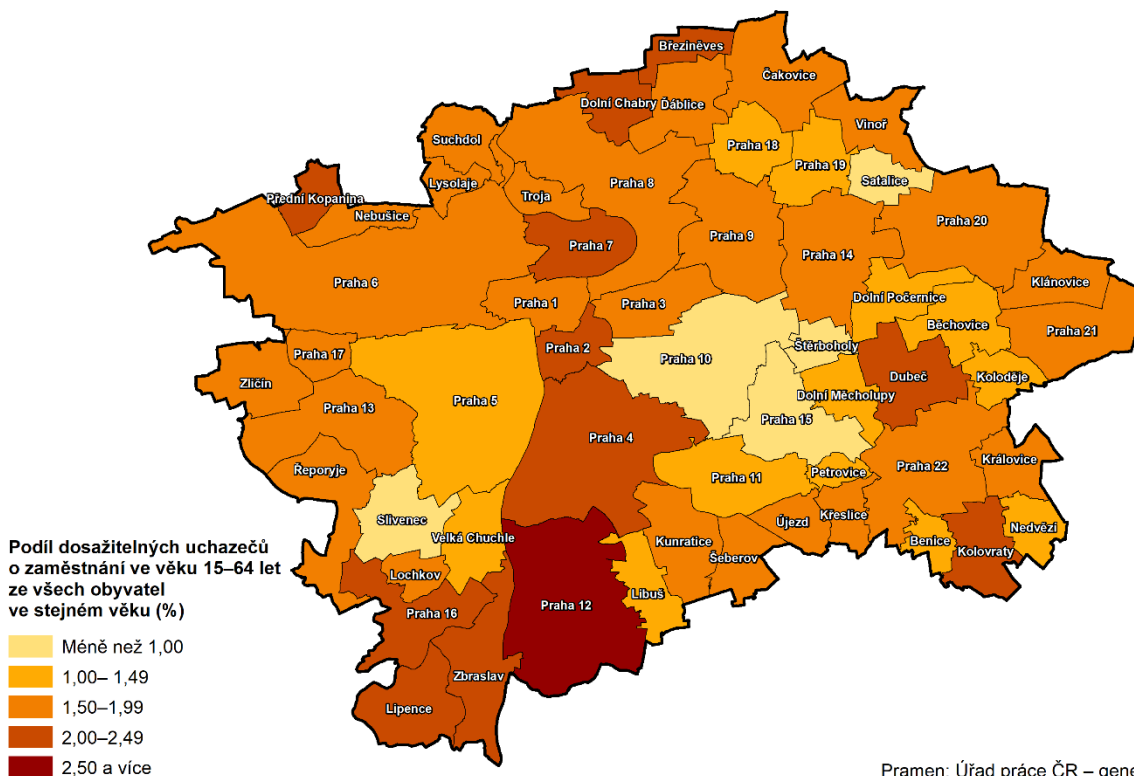
Také v Praze existují rozdíly v nezaměstnanosti mezi jednotlivými částmi Prahy i když nejsou tak velké, jako v některých krajích. Úřad práce v hl. m. Praze poskytuje data o nezaměstnanosti za úroveň městských částí. Jsou územně tříděna podle trvalého bydliště uchazečů. Nejvyšší podíl nezaměstnaných byl k 31. 12. 2021 v městských částech Praha 12, Praha-Přední Kopanina, Praha-Dubeč, Dolní Chabry, Kolovraty, Praha 2 a Praha 7, kde dosáhl více než 2,0 %. Nezaměstnanost na podobné úrovni jako byl průměr Prahy, měly městské části Praha 1, Praha 8,

⁶ Např. Mareš, P., Sirovátka, T., Vyhlídal, J. (2003): Dlouhodobě nezaměstnaní – životní situace a strategie. Sociologický časopis 39 (1). Sociologický ústav akademie věd ČR. Nebo Premusová, J., Sirovátka, T. (1996): K formování dlouhodobé nezaměstnanosti v České republice. Sociologický časopis 32 (1). Sociologický ústav akademie věd ČR

⁷ Roční průměr podílu nezaměstnaných – průměr všech měsíců jednoho roku

Praha-Újezd a Praha-Zličín (1,6 %). Naopak nejmenší nezaměstnanost měly městské části Praha-Štěrboholy, Praha 10 nebo Praha-Satalice (0,4 až 0,8 %).

Podíl nezaměstnaných osob v městských částech hlavního města Prahy k 31. 12. 2021

Pramen: Úřad práce ČR – generální ředitelství

V Praze připadalo v roce 2021 v průměru 0,2 uchazeče na jedno volné pracovní místo. Je to nejnižší hodnota mezi kraji.

Na konci roku 2021 nabízely úřady práce ve své evidenci v Praze téměř 88,8 tisíc volných pracovních míst. Období od roku 2016 se vyznačovalo nárůstem počtu volných pracovních míst ve většině měsíců sledovaného období. Od konce roku 2016 do konce roku 2019 se jejich počet zvýšil téměř 3,6 krát. Meziroční růst volných pracovních míst v období 2016-2021 byl nejvyšší v roce 2017 (dvojnásobný) a nejnižší v roce 2021 (meziroční růst o 8,6 %). V prvním „covidovém“ roce 2020 meziroční nárůst už nebyl tak enormní, ale stále se jednalo o nárůst počtu volných pracovních míst (o 9,1 %).

Zároveň s pozvolným růstem počtu volných pracovních míst evidovaných na úřadech práce docházelo od roku 2014 ke snižování počtu uchazečů – až do ledna 2020. Počet uchazečů, kteří připadali na jedno volné pracovní místo se tedy dlouho významně snižoval a vzhledem k tomu, že nedošlo k významnějšímu poklesu počtu volných pracovních míst ani během pandemie, je tento ukazatel na rekordně nízké úrovni i na konci roku 2021. Pro představu - počet uchazečů na jedno pracovní místo byl v lednu 2011 ještě 6,7, na konci roku 2011 už jen 4,4 a dále klesal. Na přelomu let 2013/2014 až do léta 2014 přechodně rostl. Od února 2015 počet uchazečů na jedno pracovní místo klesá nebo se drží na stejné úrovni. Na konci roku 2021 připadalo na jedno pracovní místo v Praze pouze 0,3 uchazeče.

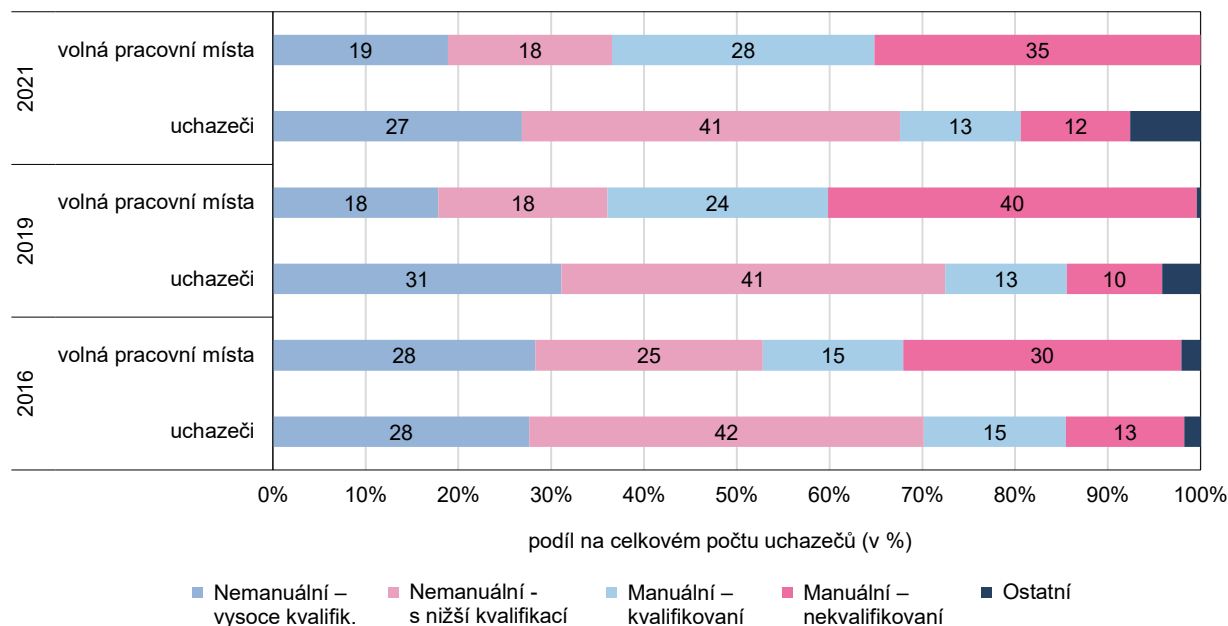
Praha kopíruje tendence patrné v Česku jako celku. Počet uchazečů na jedno pracovní místo v celé ČR byl v lednu 2011 výrazně vyšší než v Praze (18,2), na konci roku 2011 pak 14,2 a od února 2015 pak 7,9 uchazečů na jedno volné pracovní místo

evidované na úřadě práce. Na konci roku 2021 v průměru za ČR se situace neliší příliš od té v Praze: v ČR celkem připadá na 1 pracovní místo pouze 0,8 uchazečů. Regionálně (na úrovni okresů) jsou ale samozřejmě patrné velké rozdíly. Přitom stále nedochází k významnějšímu snížení dlouhodobé nezaměstnanosti. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných na počtu uchazečů celkem v ČR v roce 2021 dosáhl 33 % (v Praze je to 37 %).

Porovnání struktury volných pracovních míst a uchazečů o zaměstnání podle klasifikace CZ-ISCO v Praze (stav k 31.12.)⁸

Pramen: MPSV

Jak velký je rozdíl mezi strukturou volných pracovních míst a uchazečů o zaměstnání?

Jaký je rozdíl mezi kvalifikační strukturou uchazečů a kvalifikační strukturou volných pracovních míst je zřetelné z předchozího grafu. Je zřejmé, že kvalifikační struktura volných pracovních míst je jiná, než kvalifikační struktura uchazečů. Nesoulad je vidět hlavně ve skupinách zaměstnání⁸ „nemanuální s nižší kvalifikací“ a „manuální - nekvalifikovaní“. Mezi uchazeči výrazně dominovaly osoby zařazené jako osoby s třídou zaměstnání nemanuální s nižší kvalifikací (42 % v roce 2016 resp 41 % uchazečů v roce 2019). Mezi volnými pracovními místy však bylo jejich zastoupení pouze 25 % resp. 18 %. Naopak bylo mezi uchazeči nejméně osob, které byly zařazeny do skupiny „manuální- nekvalifikovaní“ (bylo jich jen 13, resp. 10 % z počtu uchazečů celkem), ale volných pracovních míst s touto třídou zaměstnání bylo nabízeno výrazně více (30 %, resp. 40 %).

V roce 2021 - po dosavadním ukončení hlavního období nárůstu počtu uchazečů v souvislosti s pandemií - je vidět, že se struktura uchazečů změnila velmi málo, zatímco struktura volných pracovních míst o něco výrazněji. Nyní je mezi volnými pracovními místy evidovanými na úřadech práce větší podíl těch, která jsou určena pro manuální kvalifikované třídy pracovníků (28 %, v roce 2019 jen 24 %). A menší

⁸ Skupiny vycházejí z klasifikace zaměstnání CZ-ISCO.

„Nemanuální – vysoce kvalifikovaní“ zahrnují třídu: 1 Řídicí pracovníci + 2 Specialisté + 3 Techničtí a odborní pracovníci.

„Nemanuální – s nižší kvalifikací“ zahrnují třídu: 4 Úředníci + 5 Pracovníci ve službách a prodeji.

„Manuální – kvalifikovaní“ zahrnují třídu: 6 Kvalifikovaní pracovníci v zemědělství, lesnictví a rybnářství +

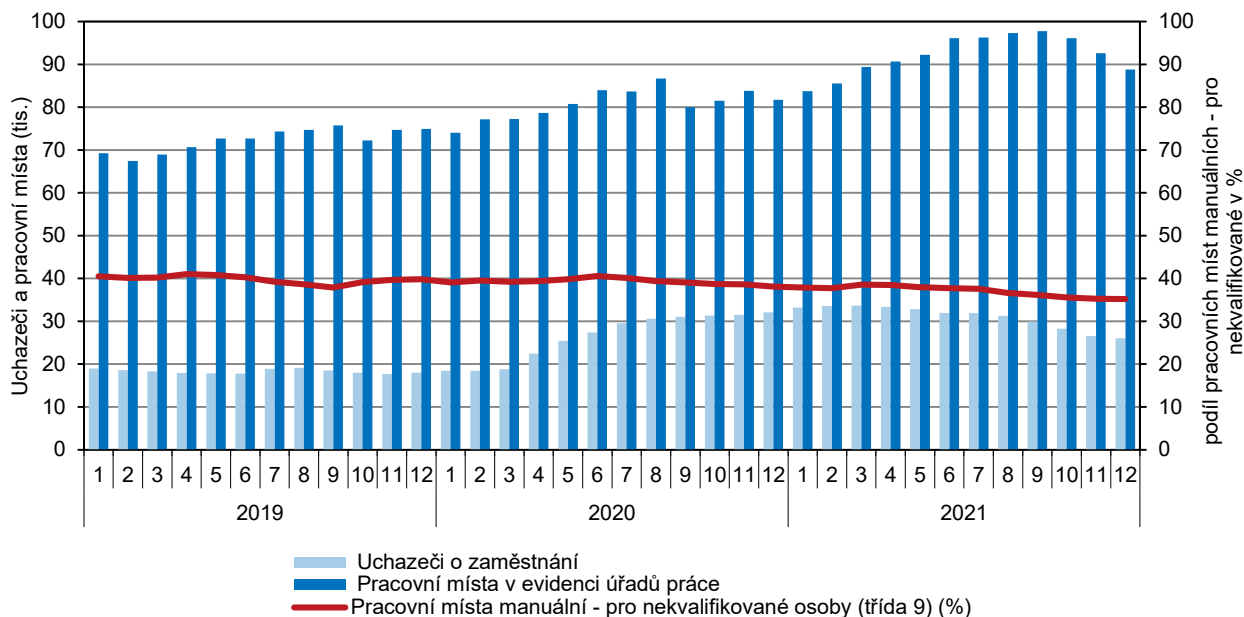
7 Řemeslníci a opraváři + 8 Obsluha strojů a zařízení, montéři.

„Manuální – nekvalifikovaní“ zahrnují třídu: 9 Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci. „Ostatní“ představují třídu 0 a neuvedeno.

podíl těch, určených pro manuální - nekvalifikované pracovníky (v roce 2019 už 40 %, v roce 2021 jen 35 %).

Uchazeči o zaměstnání, pracovní místa a podíl nekvalifikovaných míst v hl. m. Praze

Pramen: MPSV

Příjmy a životní podmínky domácností

V Praze překračuje průměrný čistý roční peněžní příjem na osobu o 32 % průměr ČR.

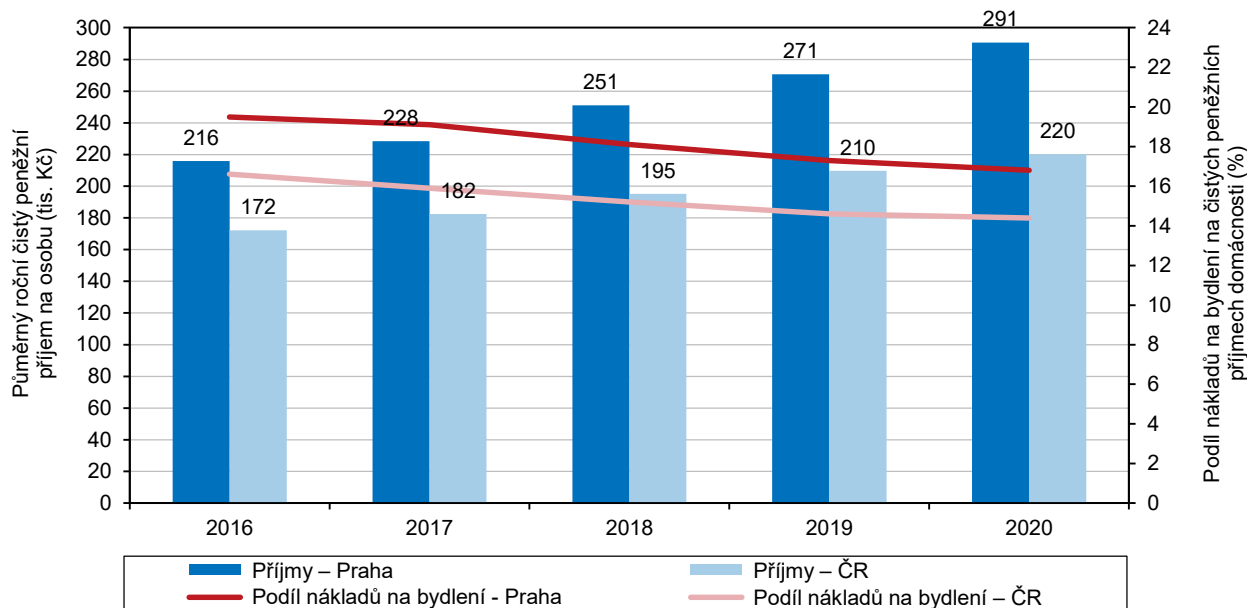
Cílem výběrového šetření Životní podmínky, které je národní verzí celoevropského zjišťování EU-SILC, je dlouhodobě získávat srovnatelné údaje o sociální a také ekonomické situaci domácností. Část šetření zjišťuje i informace o bydlení domácností či vybavenost domácností vybranými předměty. Z výsledků šetření vyplynulo, že příjmy domácností, resp. průměrné roční čisté peněžní příjmy na osobu, se od roku 2016 meziročně (v nominálním vyjádření) zvyšovaly. Přičemž v roce 2020 dosáhla jejich výše 290,7 tisíc Kč. Tím Praha překročila republikový průměr o 32 %. Pražské roční čisté peněžní příjmy rostly v období 2016 až 2020 zhruba 6-10 procentním tempem, v celé ČR byl růst pomalejší (6 - 8 %).

Náklady na bydlení jsou často jednou z hlavních položek, která se významně podílí na celkových výdajích domácnosti. Šetření SILC 2021 prezentuje i data o podílu nákladů na bydlení na celkovém čistém příjmu domácností. Nejvyšší díl z celkových příjmů ukrajují náklady na bydlení v Praze (představují 17 % z čistých peněžních příjmů), Karlovarském a Moravskoslezském kraji (16 %). Naopak relativně nejméně zatěžují náklady na bydlení rozpočet domácností v kraji Vysočina (12 %), Středočeském, Jihočeském a Pardubickém kraji (shodně 13 %).

Roční příjmy domácností a náklady na bydlení v hl. m. Praze a ČR (2016-2020)

Zdroj: ČSÚ (Životní podmínky)

Pokud rozdělíme domácnosti ČR na pět stejných částí podle výše jejich ročního čistého peněžního příjmu na osobu, Praha má jednoznačně nejvyšší podíl osob, které mají nejvyšší příjmy.

V ČR mělo 20 % domácností roční čisté příjmy na jednu osobu do 152,9 tisíc Kč, dalších 20 % domácností mělo roční čisté příjmy na osobu mezi 152,9 tisíci Kč a 188,0 tisíc Kč. Další pětina domácností pak mělo příjmy v intervalu 188,0 až 223,0 tisíc Kč. Mezi 223,0 a 293,9 tisíci mělo v ČR příjmy dalších 20 % domácností. Posledních 20 % domácností mělo příjmy nad 293,9 tisíc Kč.

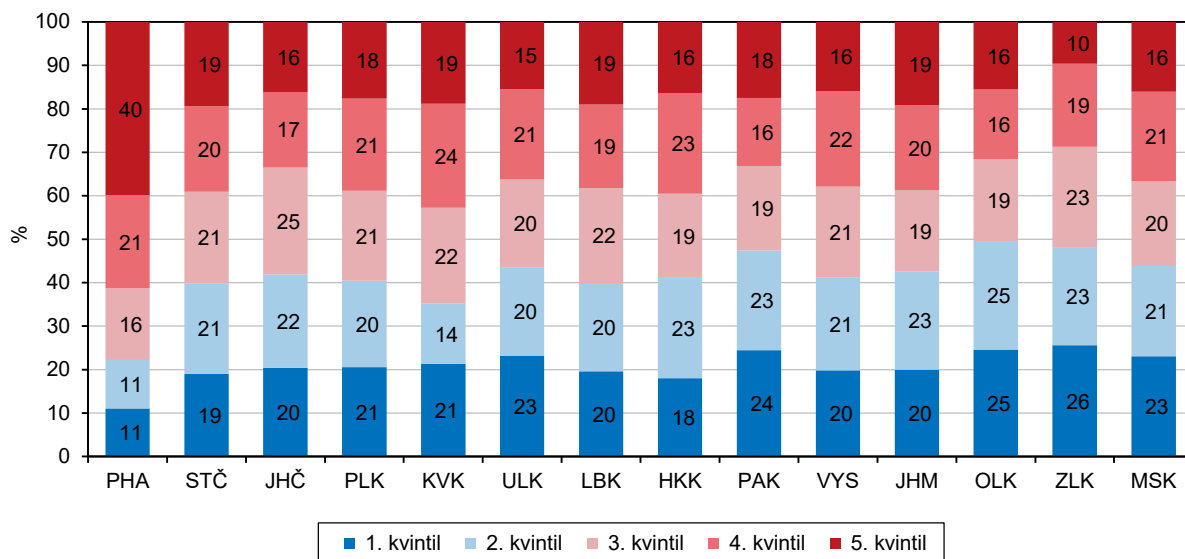
V Praze mělo 11 % domácností příjmy do 152,9 tisíc Kč. Stejná část domácností měla příjmy do 188,0 tisíc Kč ročně. Celkem mělo tedy příjmy do 188,0 tisíc ročně 22 % domácností v Praze a 40 % domácností v ČR. Největší podíl domácností s čistými ročními příjmy na osobu do 188 tisíc Kč byl v Olomouckém (50 %), Zlínském (49 %) a Pardubickém kraji (47 %). Naopak nejméně takových domácností bylo kromě Prahy ještě v sousedním Středočeském kraji (31 %). V Praze tedy bylo nejméně domácností s nejnižšími příjmy při porovnání krajů v ČR.

Naopak domácností s nejvyššími příjmy (nad 293,9 tisíc Kč) bylo nejvíce v Praze (40 %), která tak výrazně převýšila podíl domácností s těmito příjmy v ČR celkem (20 %). Dále byly čtyři kraje, kde byl také poměrně vysoký podíl domácností s těmito nejvyššími příjmy (19 %) – byly to Středočeský, Karlovarský, Liberecký a Jihomoravský. Naopak nejméně domácností s příjmy nad 239,9 tisíc Kč ročně měly Zlínský (10 %) a Ústecký kraj (15 %).

Podíl domácností v krajích podle kvintilového rozdělení *) domácností ČR na základě čistého peněžního příjmu v roce 2020

Zdroj: ČSÚ (Životní podmínky 2021)

Rozdělení domácností v celé ČR	1. kvintil:	2. kvintil:	3. kvintil:	4. kvintil:	5. kvintil:
	20 % domácností s nejnižšími příjmy	druhých 20 % domácností	třetích 20 % domácností	čtvrtých 20 % domácností	20 % domácností s nejvyššími příjmy
Počet domácností v ČR (v tisících)	899,5	899,0	899,4	899,3	898,9
Horní hranice čistého peněžního příjmu na osobu za úhrn domácností v ČR v kvintilu (v Kč)	152 877	188 000	223 000	293 935	x

*) Příslušné domácnosti byly seříděny podle výše čistého peněžního příjmu na osobu a následně rozděleny do 5 stejně velkých skupin. Za tyto skupiny pak byly provedeny samostatné výpočty. V tabulkách uvedené hodnoty horní hranice čistých peněžních příjmů představují příjem poslední domácnosti v příslušné kvintilové skupině.

Pokud se na stejnou problematiku podíváme pomocí dat za Prahu a rozdělíme domácnosti Prahy na pět stejných částí podle výše jejich ročního čistého peněžního příjmu na osobu, vycházejí nám jiné prahové hodnoty horní hranice příjmu a jiné rozložení domácností.

20 % domácností v Praze mělo v roce 2020 roční čistý příjem na osobu do 181,8 tisíc Kč. Druhých 20 % domácností dosáhlo na čistý roční příjem v rozmezí 181,8 tisíc až 227,8 tisíc Kč. V Praze tedy mělo 40 % domácností příjem nejvýše 227,8 tisíc Kč, v Česku měl stejný podíl domácností příjmy do výše 188,0 tisíc Kč. Naopak nejbohatších 20 % domácností mělo v Praze příjmy vyšší než 423,0 tisíc Kč ročně, zatímco v ČR celkem měla nejbohatší pětina domácností příjmy vyšší než 293,9 tisíc Kč za rok.

Porovnání domácností v hl. m. Praze a ČR podle čistého ročního peněžního příjmu na osobu (2020)

	Domácnosti podle ročního průměrného čistého peněžního příjmu na osobu (v tis. Kč)				
	20 % domácností s nejnižšími příjmy	druhých 20 % domácností	třetích 20 % domácností	čtvrtých 20 % domácností	20 % domácností s nejvyššími příjmy
Horní hranice čistého peněžního příjmu za úhrn domácností:					
Praha	181,8	227,8	293,7	423,0	x
ČR	152,9	188,0	223,0	293,9	x

Nájemné tvořilo v roce 2021 největší část nákladů na bydlení v Praze (37 % nákladů na bydlení), na

Významnou část šetření tvoří zjišťování nákladů domácností na bydlení. V současnosti, kdy se zvyšují ceny energií, jsou náklady domácností na bydlení pozorně sledovány. Na základě údajů z roku 2021 lze říci, že z celkových nákladů

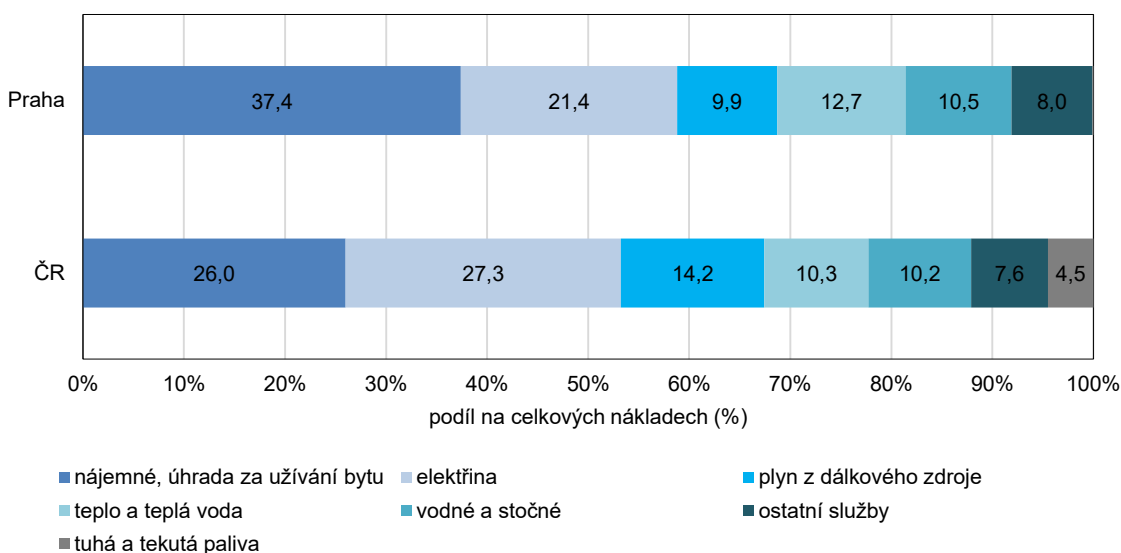
druhém místě byly náklady na elektřinu (21 %).

na bydlení představovaly v pražských domácnostech největší část náklady na nájemné, resp. na úhradu za užívání bytu (37 % nákladů domácností na bydlení). Druhou významnou položkou byly náklady na elektřinu (21 %). Náklady na nájem byly v Praze výrazně vyšší (o 11 p. b.) než v Česku a naopak náklady na elektřinu tvořily v Praze menší zastoupení než v ČR (o 6 p. b.). V pořadí třetím nejvyšším nákladem na bydlení je v Praze úhrada za teplo a teplou vodu (13 %), v Česku jsou to náklady na plyn z dálkového zdroje (14 %).

V nákladech na bydlení existují mezi kraji výrazné rozdíly. Podobně jako v Praze, i v Karlovarském, Ústeckém a Moravskoslezském kraji převládají mezi náklady na bydlení platby za nájemné a užívání bytu. Naopak u ostatních krajů jsou mezi náklady na bydlení dominantní náklady na elektřinu. Přitom v kraji Vysočina (34 %) a Středočeském kraji (33 %) tvoří náklady na elektřinu třetinu nákladů domácností na bydlení a také Jihočeský kraj se tomuto podílu blíží (32 %). Největší rozdíly mezi kraji jsou v nákladech na nájemné a úhradu za užívání bytu, v nákladech na elektřinu a plyn z dálkového zdroje.

Struktura nákladů na bydlení v Praze a ČR (2021)

Zdroj: ČSÚ (Životní podmínky)

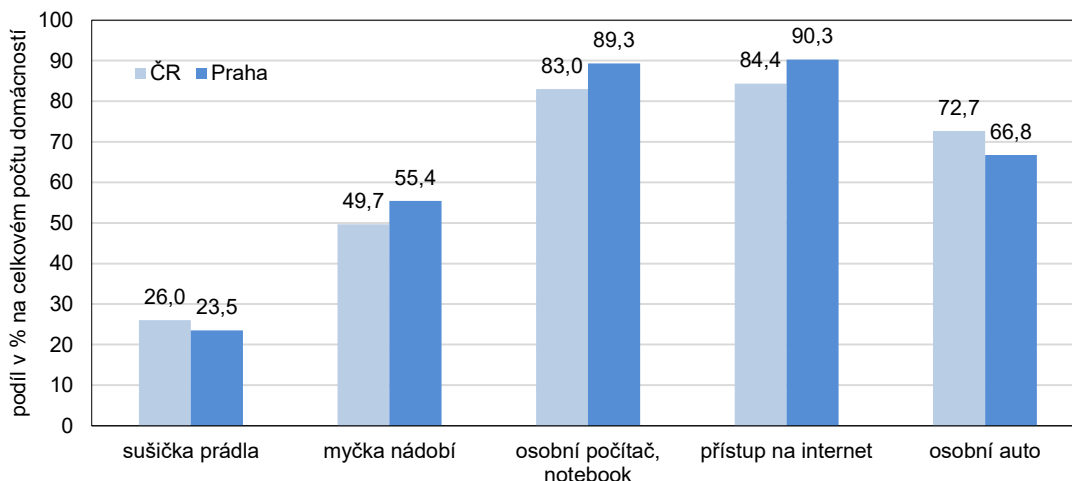
Osobní auto má v Praze 2/3 domácností, myčku nádobí 55 % domácností

V podstatě jediným zdrojem o vybavenosti domácností předměty dlouhodobé spotřeby je šetření SILC. V minulosti zjišťovalo vybavenost domácností také Sčítání lidu, domů a bytů, ve sčítání z roku 2011 již se však tyto otázky ve formuláři SLDB nezjišťovaly. Na vybavenost domácností informačními technologiemi (včetně stolních počítačů a notebooků) je primárně zaměřeno jiné šetření ČSÚ (VŠIT - Výběrové šetření o informačních a komunikačních technologiích).

V roce 2021 byly pražské domácnosti nejvíce vybavené připojením k internetu, kterým disponovalo 90 % domácností. S tím souvisí i vybavenost počítačem nebo notebookem, který mělo v roce 2021 v Praze 89 % domácností. Naopak, sušičku prádla mělo pouze cca 24 % domácností. Oproti ČR má v Praze méně domácností osobní auto a sušičku prádla.

Vybavenost domácností v Praze a ČR vybranými předměty dlouhodobé spotřeby v roce 2021

Zdroj: ČSÚ (Životní podmínky)

Mzdy

Následující kapitola popisuje mzdovou úroveň jak na základě čtvrtletních údajů, které ČSÚ získává od podniků v ekonomice, tak na základě strukturálního mzdového šetření, které je organizováno MPSV. Nejsledovanějším údajem ze čtvrtletního šetření v podnicích je průměrná hrubá měsíční mzda, ale toto šetření podává také základní informaci například o počtu zaměstnanců v podnicích. Mzdy se zde zjišťují na úrovni podniků a firem. Druhé, strukturální mzdové šetření, poskytuje tolik žádaný ukazatel medián hrubé mzdy, který lze členit i podle pohlaví. To je umožněno způsobem zjišťování mzdy v tomto šetření, kdy mzdy jsou sbírány za jednotlivé zaměstnance.

V roce 2021 byla průměrná hrubá mzda v Praze zjištěná šetřením v podnicích na úrovni 46 452 Kč.

V roce 2021 dosáhla průměrná hrubá měsíční mzda v Praze hodnoty 46 452 Kč, v roce 2016 to bylo 35 341 Kč. V nominálním vyjádření rostly mzdy od roku 2016 do roku 2021 o 31,4 %, růst inflace za celé období byl 15,2 % a reálně tedy mzdy vzrostly pouze o 14,1 %. Pro představu, průměrná mzda v roce 2021 v celé ČR byla 37 903 Kč a v roce 2016 celkem 27 764 Kč. Nominálně tedy vzrostla o 36,5 % (o něco více než v Praze), reálně přibližně o 18,5 %.

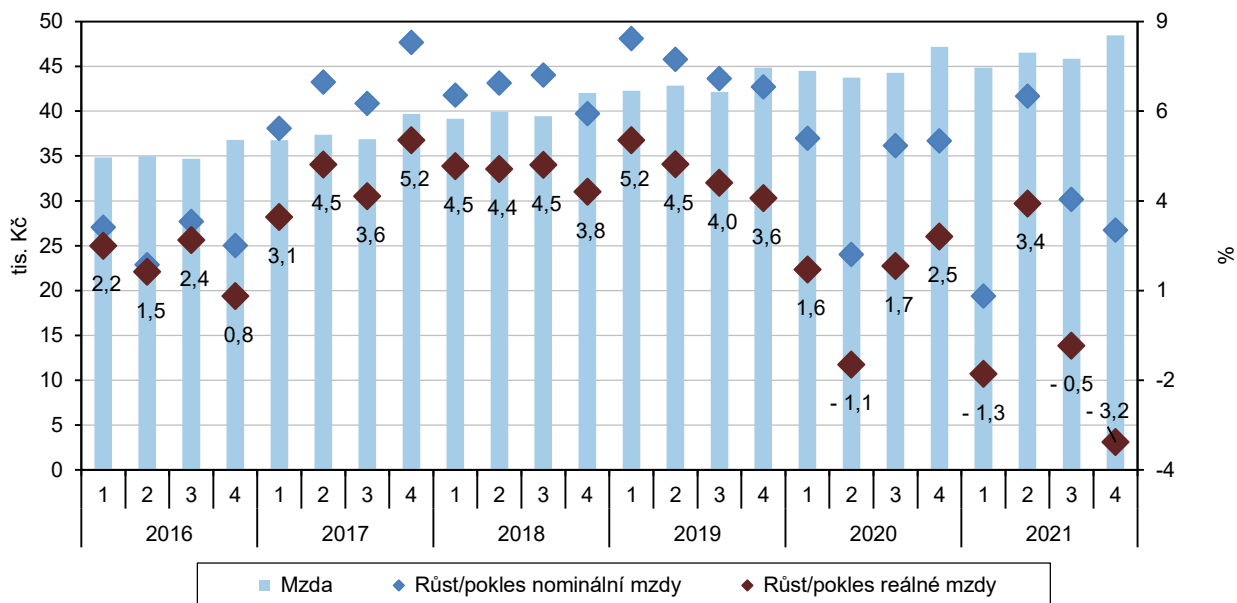
Mzdový vývoj byl různý v jednotlivých čtvrtletích, kdy na mzdy měl velký vliv růst cen. Více než 5 % meziroční nominální růst mezd se projevilo ve všech čtvrtletích let 2017-2019, zároveň byl i poměrně nízký růst cen (1,9 až 2,8 %) a tak byl reálný růst mezd poměrně vysoký (3,1 až 5,2 %). Ve čtvrtém čtvrtletí 2019 již byl růst cen 3 %, reálné mzdy však stále rostly. V roce 2021 došlo k reálnému růstu mezd pouze ve druhém čtvrtletí.

Průměrná hrubá měsíční mzda^{*)} a její meziroční změny podle čtvrtletí v hl. m. Praze

Zdroj: ČSÚ

^{*)} podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2021 předběžné údaje

Podle strukturální mzdové statistiky byl v roce 2021 medián hrubé mzdy v Praze 41 096 Kč, průměrná mzda byla 50 494 Kč.

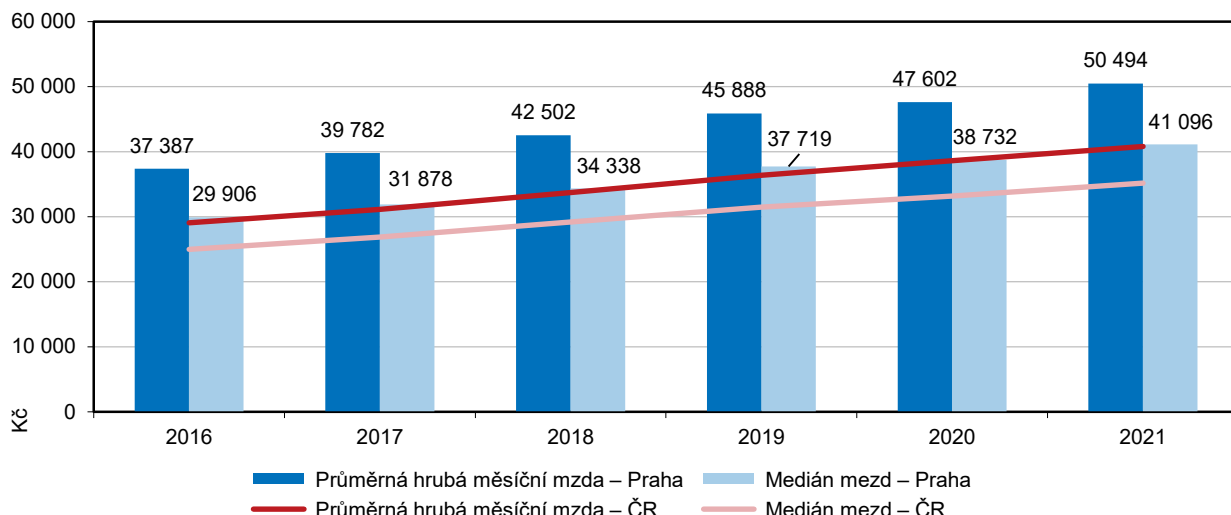
Podle výsledků strukturální mzdové statistiky⁹ byla v roce 2021 průměrná hrubá měsíční mzda v Praze 50 494 Kč. V Česku byla ve stejné době průměrná mzda 40 777 Kč. Od roku 2011 výsledky strukturální statistiky pokrývají celou zaměstnaneckou populaci. Průměrná mzda je vypočtena na základě skutečně odpracované doby, bez doby nemocí a dalších neplacených nepřítomností v práci. Průměrné meziroční tempo růstu průměrné mzdy v Praze v letech 2016 až 2021 se pohybuje od 2,8 % až 8,0 %, v ČR bylo tempo růstu mírně vyšší (představovalo 4,5 až 8,3 %). Muži v Praze pobírali v roce 2021 průměrnou hrubou mzdu 55 744 Kč, zatímco ženy pobíraly 44 506 Kč. Tento, v průměru desetitisícový nepoměr mezi mzdou mužů a žen, je patrný po celou dobu šetření, v posledních šesti letech se nepatrně snižuje.

Medián mezd byl roce 2021 v Praze 41 096 Kč, muži měli medián vyšší (44 250 Kč) než ženy (38 386 Kč), rozdíl mezi muži a ženami není tak markantní jako v případě průměrné mzdy.

⁹ Strukturální mzdová statistika zjišťuje mzdy na jiném souboru a jiným způsobem, než je tomu u podnikové mzdové statistiky. Strukturální mzdová statistika šetří mzdy zvlášť v mzdové a zvlášť v platové sféře, zdrojem dat z první jmenované sféry je Ministerstvo práce a sociálních věcí, a zdrojem dat z druhé je Ministerstvo financí. Údaje o mzdách a dalších nákladech jsou zjišťované za jednotlivé zaměstnance, což umožňuje také třídění podle pohlaví, vykonávané činnosti (Klasifikace zaměstnání), věku a konstrukci mzdového mediánu. Ten rozděluje soubor mezd zaměstnanců na dvě stejné části podle výše jejich mzdy, takže lépe než průměr vypovídá o skutečné úrovni mezd. Podrobněji o tom pojednává část „Úvod“ v publikaci ČSÚ „Struktura mezd zaměstnanců 2021“.

Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd v hl. m. Praze a ČR

Pramen: MPSV, MF

Medián mezd mužů byl v roce 2021 celkem 44 250 Kč, u žen dosáhl hodnoty 38 386 Kč. Gender Pay Gap tak byl 13,3 %

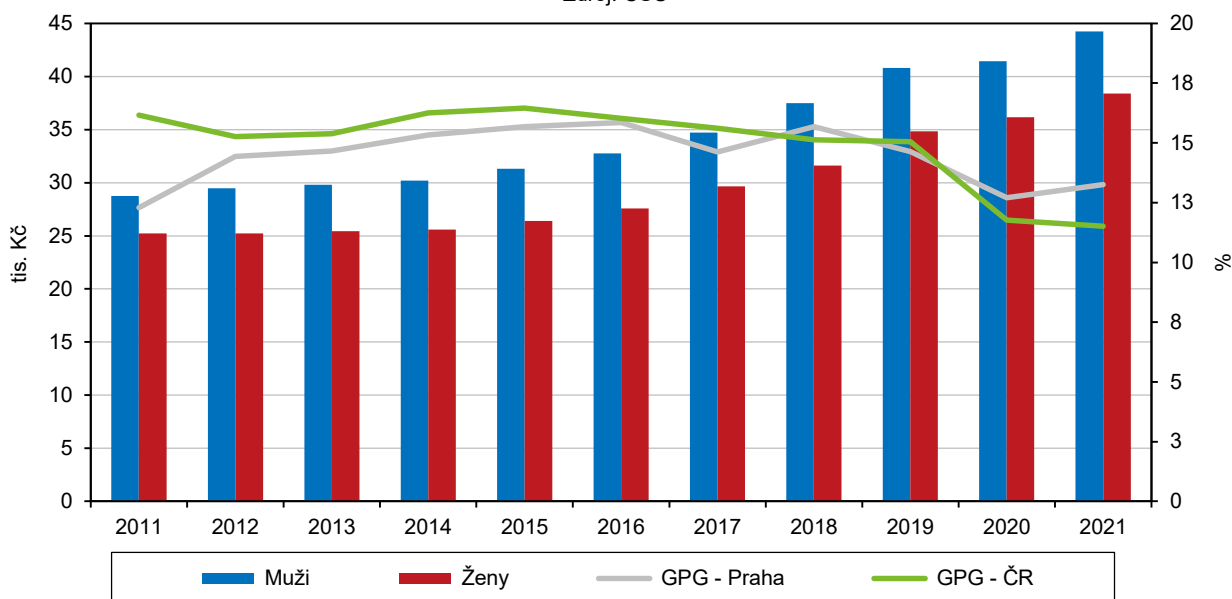
Ilustrovat rozdíly mezi mzdami žen a mužů pomocí ukazatele Gender Pay Gap (GPG) je možné jak s využitím porovnání průměrných hrubých mezd nebo mediánových hrubých mezd. Ukazatel GPG je v následujícím textu konstruován jako procentuální rozdíl mediánových mezd žen a mužů vztažený k mediánu mezd mužů.

Rozdíl mezi mediánem mezd mužů a žen byl v roce 2021 zhruba 13,3 %, v roce 2016 to bylo 15,8 %. V posledních dvou letech – zřejmě vlivem krize vzniklé po pandemii Covid-19 – se rozdíl mezi mediánem mužů a žen snížil, ale kolísání zažívá tento Gender Pay Gap dlouhodobě. Otázka je, zda tento trend snižování rozdílů mezi muži a ženami bude i nadále pokračovat.

V Česku dosahují rozdíly mezi mediánem mezd mužů a žen od nejvyšší hodnoty 16,0 v roce 2016 po nejnižší v roce 2021 (11,5). Gender Pay Gap v Česku zaznamenal v posledních dvou letech taktéž mírné snížení.

Medián mezd podle pohlaví a Gender Pay Gap*) v hl. m. Praze

Zdroj: ČSÚ

*) Gender pay gap - relativní rozdíl mediánu mzdy mužů a žen (vztažený k mediánu mzdy mužů)

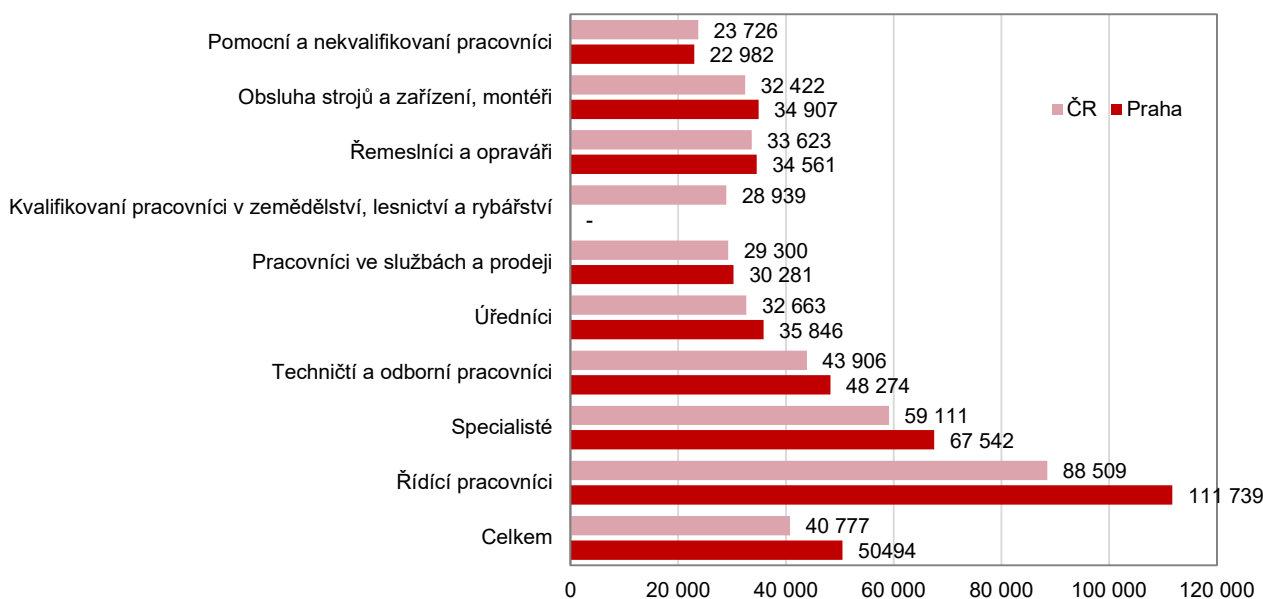

Řídicí pracovníci mají nejvyšší průměrné mzdy. Zaměstnanci pracující na této pozici v Praze vydělávali o 26 % více než je jejich průměr za ČR.

Nejvyšší průměrné hrubé měsíční mzdy pobírala skupina řídicích pracovníků, kam patří nejvyšší státní úředníci, představitelé samosprávy, nejvyšší představitelé společností a řídicí pracovníci ze všech oborů národního hospodářství. Řídicí pracovníci v Praze pobírali v roce 2021 průměrnou hrubou měsíční mzdu ve výši 111 739 Kč, následoval kraj Středočeský (90 969 Kč). Naproti tomu řídicí pracovník ve Zlínském kraji si přišel v průměru jen na 72 052 Kč hrubého měsíčně. Specialisté v Praze vydělávali průměrně 67 542 Kč hrubého měsíčně, naopak v Pardubickém kraji pouze 48 821 Kč. Nejlépe v porovnání se zbytkem České republiky na tom byli pražští techničtí a odborní pracovníci (48 274 Kč) nebo Úředníci (35 846 Kč). Pražští pracovníci ve službách a prodeji dostávali v roce 2021 ve své třídě zaměstnání třetí nejvyšší průměrnou hrubou měsíční mzdu v republice (30 281 Kč).

Průměrná hrubá měsíční mzda podle klasifikace zaměstnání v hl. m. Praze a ČR 2021

Pramen: MPSV, MF

Zaměstnanci na pozici pomocní a nekvalifikovaní pracovníci mají nejen nejnižší mzdu v Praze ale i druhou nejnižší mezi pomocnými a nekvalifikovanými zaměstnanci v krajích ČR.

Hůře byli v Praze hodnoceni řemeslníci a opraváři (34 561 Kč), kteří se octli z celorepublikového pohledu až na čtvrtém místě. Nejhorší bylo postavení pražských pomocných a nekvalifikovaných pracovníků, kteří měli ve své třídě v porovnání s ostatními kraji druhou nejnižší průměrnou hrubou měsíční mzdu v České republice (22 982 Kč). Naopak nejlépe byla tato kategorie zaměstnanců odměňována v Karlovarském kraji, kde jejich průměrná hrubá měsíční mzda v roce 2021 dosáhla na 25 502 Kč. Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci v hlavním městě navíc nedosáhli ani na polovinu průměrné hrubé měsíční mzdy v Praze. Nejrychlejší byl v Praze meziroční nárůst hrubé průměrné měsíční mzdy u skupiny Obsluha strojů a zařízení, montéři – o 7,8 % (2 540 Kč). V absolutním vyjádření se stejně jako v předchozím roce nejvíce navýšila průměrná hrubá měsíční mzda skupině řídicích pracovníků – o 3 784 Kč.

Z hlediska vývoje průměrných mezd od roku 2016 je zajímavé porovnání mzdy jednotlivých zaměstnání s průměrnou mzdou v Praze celkem. Nadprůměrně jsou ohodnoceni řídicí pracovníci, jejichž mzda je zhruba dvakrát vyšší než průměr za Prahu celkem a dále specialisté, jejichž mzda je zhruba o 34 % vyšší než pražský průměr. Nadprůměrná úroveň jejich mezd se ve srovnání s rokem 2016 ještě více posílila – u řídicích pracovníků ještě více, než u specialistů. Naopak zaměstnanci pracující jako techničtí a odborní pracovníci a úředníci dosahovali v roce 2016 cca

99 % resp. 75 % celopražského průměru a jejich pozice vůči průměru se ještě zhoršila. U ostatních skupin nebyl vývoj v jednotlivých letech jednoznačný.

Vzdělávání

Počet dětí v mateřských školách je přímým odrazem porodnosti, po výraznějším růstu od roku 2006/2007 se v posledních šesti letech jejich počet ustálil na 42,5 až 43,3 tisících.

Mezi dětmi v pražských mateřských školách je nejvíce pětiletých (31,1 %) a čtyřletých (29,3 %). Od roku 2016 se situace téměř nezměnila.

V uplynulém školním roce 2020/2021 se v Praze nacházelo 435 mateřských škol s 1 928 třídami, které navštěvovalo celkem 42 580 dětí. V posledních letech mírně roste počet mateřských škol v hlavním městě; od roku 2016 jich přibýlo celkem 25. Vznik nových zařízení předškolního vzdělávání je odrazem vyšší porodnosti v posledních letech a s tím souvisejícím narůstajícím počtem dětí v mateřských školách. Vzhledem ke koncentraci obyvatel a dopravním možnostem jsou mateřské školy v Praze o něco větší než v ostatních krajích. Ve školním roce 2021/2022 připadalo na jednu pražskou školku v průměru 98 dětí, zatímco v celé ČR to bylo 67 dětí.

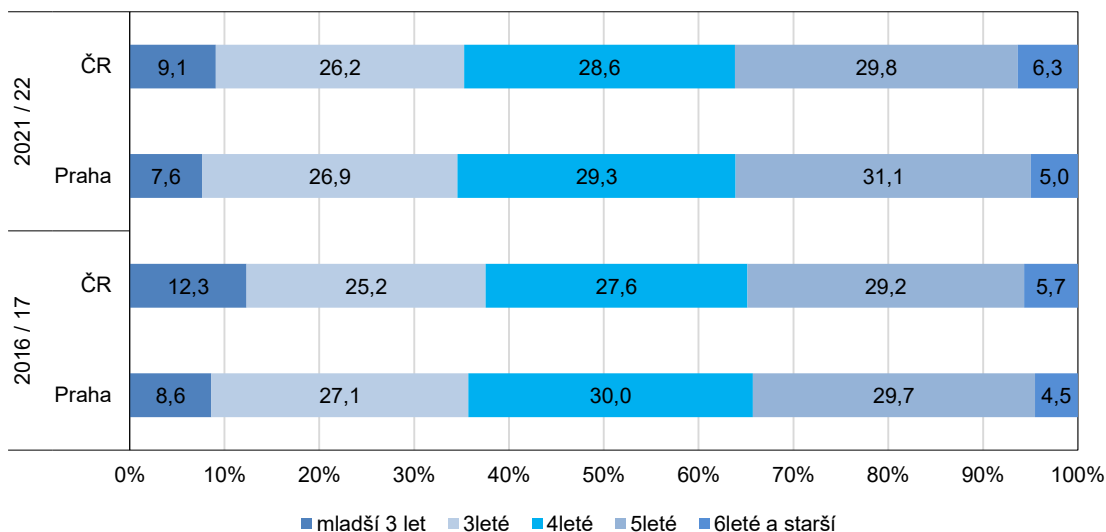
V Praze je zastoupení tříletých dětí v mateřských školách poměrně malé (7,6 %) a oproti průměru ČR je nižší. Před šesti lety bylo zastoupení těchto malých dětí větší jak v Praze, tak v ČR celkem. Nejvíce dětí v pražských školkách je ve věku 5 a 4 let, tyto děti tvořily v roce 2016/2017 téměř 59,8 % dětí ve školkách. V roce 2021/22 ještě o něco více (60,5 %). Šestiletých a starších dětí je minimum (5,0 %). Některé z takto starých dětí navštěvují přípravné třídy základních škol, nebo již školy základní.

Praha v roce 2021/22 patřila mezi kraje s nejnižším podílem dětí mladších 3 let a dětí šestiletých nebo starších ve školkách. Naopak děti 3 až 5 leté jsou v pražských školkách zastoupeny výrazně více než v ostatních krajích ČR.

Děti s jiným než českým občanstvím bylo v pražských školkách 11,5 %. Nejvíce jich bylo z Ukrajiny (28 % ze všech dětí s cizím občanstvím), Slovenska (17 %), Vietnamu (14 %) a Ruska (11 %). Dalšími kraji s vyšším podílem cizinců na počtu dětí navštěvujících MŠ byl Karlovarský (4,7 %), Plzeňský (4,4 %) a Středočeský kraj (3,6 %). V pražských mateřských školkách bylo celkem 3 941 učitelů, ženy mezi nimi výrazně dominovaly (99 %).

Děti v mateřských školách podle věku v Praze a ČR

Pramen: MŠMT

Žáků na základních školách přibývá.

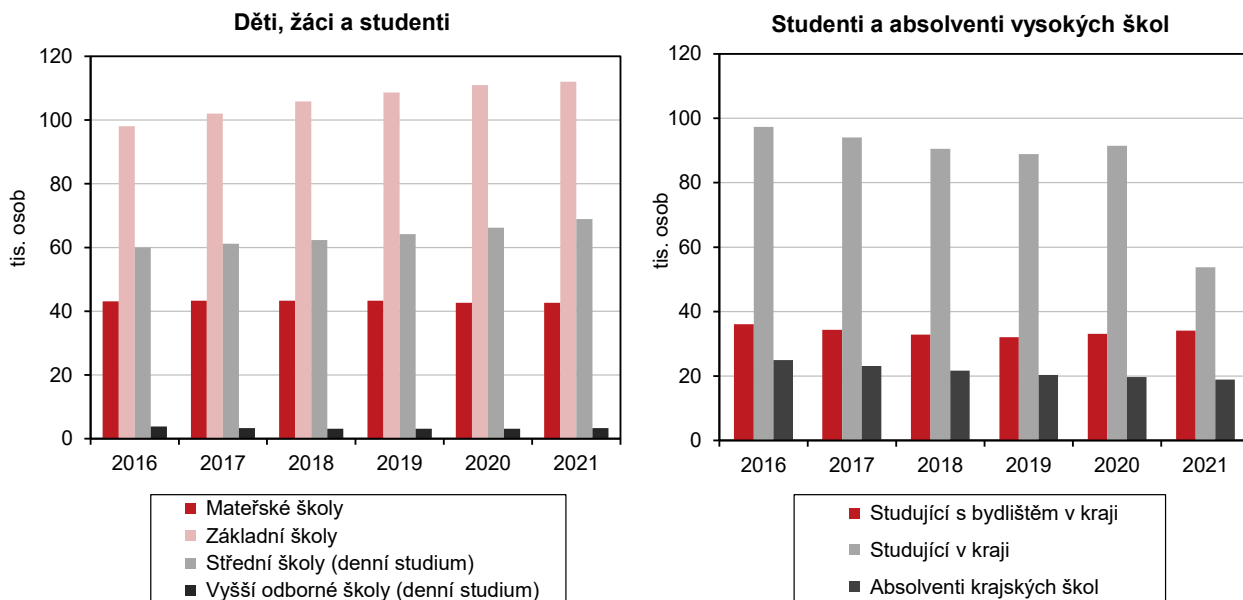
Počet žáků na základních školách v hlavním městě od roku 2009 trvale roste. Ve školním roce 2021/2022 navštěvovalo 286 základních škol celkem 112,1 tisíc žáků. Oproti předchozímu školnímu roku vzrostl počet žáků o 1,1 tisíc, tj. o 1 %. Oproti

školnímu roku 2016/2017 se zvýšil počet žáků na ZŠ dokonce o 13,9 tisíc, tedy o 14,2 %. V uplynulém školním roce 2021/2022 se v pražských základních školách nacházelo 5 386 tříd, tedy o 747 tříd více než v roce 2016/17. Na jednu třídu připadalo před šesti lety průměrně 21,2 žáků, minulý školní rok to bylo 20,8 žáků. Ke snižování počtu žáků na jednu třídu v Praze de facto nedochází a to ani při pohledu na delší časovou řadu od roku 2009.

Děti, žáci, studenti a absolventi škol v hl. m. Praze

Pramen: MŠMT

Na 1. stupni navštěvovalo základní vzdělávání 66,1 tisíc dětí, na druhém stupni 45,9 tisíc dětí. Individuálně se vzdělává 0,4 % žáků základních škol v Praze.

Nárůst počtu dětí na základních školách v posledních 6 letech se musel projevit i v nárůstu počtu učitelů. Ve školním roce 2021/22 bylo na základních školách v Praze 7,8 tisíc učitelů, z toho bylo 82 % žen. Zhruba 17 % učitelů na 1. stupni základních škol nemá potřebnou kvalifikaci¹⁰ podle zákona o pedagogických pracovnících. Na druhém stupni je tento podíl podobný (16 %).

V Praze je celkem 3,1 tisíc dětí (2,6 %), které si plní základní školní docházku v zahraničí, nebo na zahraniční škole v ČR. Z 121,1 tisíc žáků plnících si základní vzdělávání na základních školách nebo na nižších gymnáziích či konzervatořích, jich je 499, které tak činí formou individuálního vzdělávání. Na pražských základních školách je 9,7 % cizinců (10,9 tisíc), v roce 2017/18 to bylo méně (8,1 %, 8,3 tisíc).

Žáků opakujících ročník na základní škole bylo v Praze 426, z toho bylo 58 % chlapců.

V roce 2021/22 bylo v Praze 426 žáků opakujících ročník základní školy, z toho bylo 249 chlapců (58 %). Chlapci mezi žáky opakující ročník převládají dlouhodobě, jejich podíl se od roku 2018/2019 pohybuje od 60 % po 52 %. Děti opakujících první třídu bylo 39 v roce 2018/19 a 54 v roce 2021/2022. V celé České republice bylo 8,2 tisíc dětí opakujících ročník na základních školách, z toho 1 354 dětí opakovalo první třídu. Celkově se podíl dětí opakujících na základní škole nějakou třídu v posledních čtyřech letech v Praze pohyboval od 0,2 až 0,4 %, v celé ČR to bylo 0,9 %.

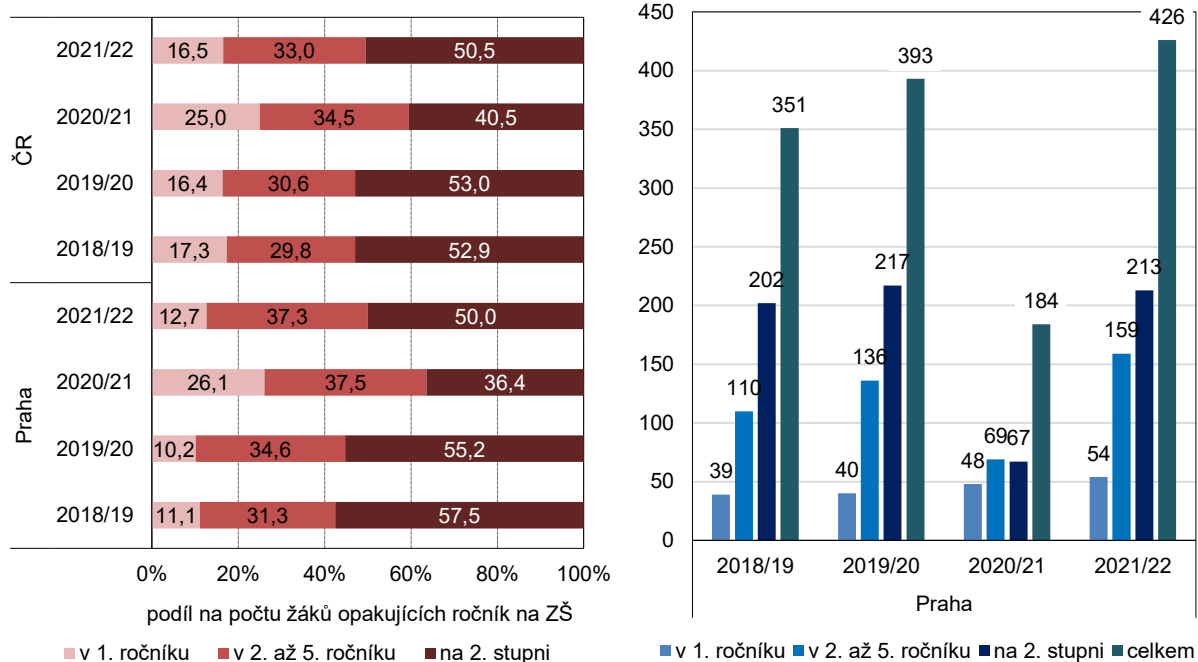
Jsou však kraje, ve kterých podíl žáků, kteří opakují ročník, přesahuje 1 % dětí navštěvujících základní školu. Mezi takové kraje se řadí především Karlovarský a

¹⁰ Jedná se učitele, kteří nesplňují požadavky stanovené zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících, ve znění pozdějších předpisů a příslušných výjimek. Existuje samozřejmě určitá část učitelů bez kvalifikace v tomto pojetí, kteří si potřebné vzdělání doplňují.

Ústecký kraj. V roce 2018/19 tato situace nastala pouze v Karlovarském a Ústeckém kraji, v roce 2019/20 se tato situace týkala navíc také Libereckého kraje. První „covidový“ rok 2020/2021 nebyl podíl žáků opakujících ročník na úrovni 1 % a vyšší v žádném kraji. Naopak, pravděpodobně jako důsledek uzavření škol v roce 2020/2021 v důsledku pandemie, se ve školním roce 2021/2022 zvýšil počet krajů, ve kterých byl výrazný podíl dětí opakujících základní školu. Více než 1 % dětí opakujících ročník na základní škole bylo v roce 2021/2022 hned v 6 krajích, v Ústeckém kraji byl tento podíl nejvyšší (1,7 %).

Žáci opakující ročník na základních školách v Praze a ČR (2018/19 - 2021/22)

Pramen: MŠMT

Přibývá i studentů středních škol.

Počet středních škol včetně konzervatoří byl ve školním roce 2021/2022 v hlavním městě 187. Konzervatoří bylo celkem 8. Jejich počty se v posledních pěti letech téměř nezměnily. Počet studentů denního studia, který v roce 2021/22 dosáhl 67,2 tisíc studentů, však po celou dobu rostl. Studentů, kteří se denního studia neúčastnili, bylo 4,2 tisíc. Studentů konzervatoří bylo 1,7 tisíc a jejich počet je v posledních letech stabilní. Učitelů na středních školách bylo v roce 2021/22 více než 6,3 tisíc, z toho bylo 60 % žen. Podíl žen se od roku 2016/2017 mírně snížil (o 2 p. b.).

Vzdělávání na středních školách lze realizovat buď na školách odborných, nebo školách se všeobecným vzděláváním.

Většina studentů na pražských středních školách (bez konzervatoří, včetně nástavbového studia) studovala odborné obory ukončené maturitní zkouškou (32,9 tisíc v roce 2021/22). Jejich počet se od roku 2016/2017 zvyšoval. Jejich zastoupení mezi studenty středních škol bylo ve sledovaném období 44 až 47 %. Další početnou skupinou byli studenti gymnázií, kterých bylo v roce 2021/22 cca 26,5 tisíc a představovali 38 až 39 % studentů středních škol. Studenti s obory ukončenými výučním listem tvořili pouze 12 % studentů a bylo jich v roce 2021/22 celkem 8,3 tisíc. Nástavbové studium pak představuje okrajový typ studia, studovalo zde 2,2 tisíc osob (3 %).

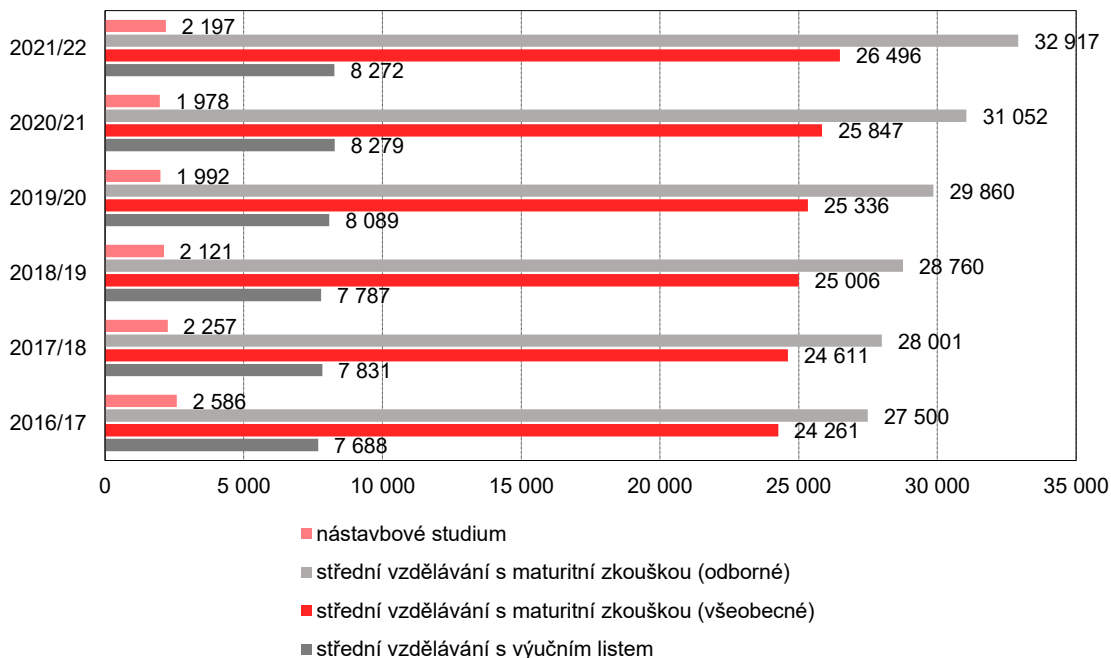
Počet studentů se mezi lety 2016/17 a 2021/22 zvýšil na všech těchto typech středního vzdělávání v Praze kromě nástavbového studia. Nejvíce se zvýšil počet studentů na středních odborných školách s maturitou (o 20 %), nejméně na středních školách ukončených výučním listem (o 8 %).

Stejné trendy vývoje v čase pozorujeme i u České republiky celkem. Jiná je pouze struktura studentů. Největší část studentů středních škol (bez konzervatoří a s nástavbami) studuje – podobně jako v Praze - střední odborné školy zakončené maturitou (44 až 46 %), ale méně je studentů gymnázií (30 až 32 %). Naopak více je studentů středních škol ukončených výučním listem (20 až 21 %, v Praze pouze 12 %).

Studenti středního vzdělávání v Praze v letech 2016/17 až 2021/22

Pramen: MŠMT

Mezi vysokoškolskými studenty v Praze byl velký podíl cizinců (22 %).

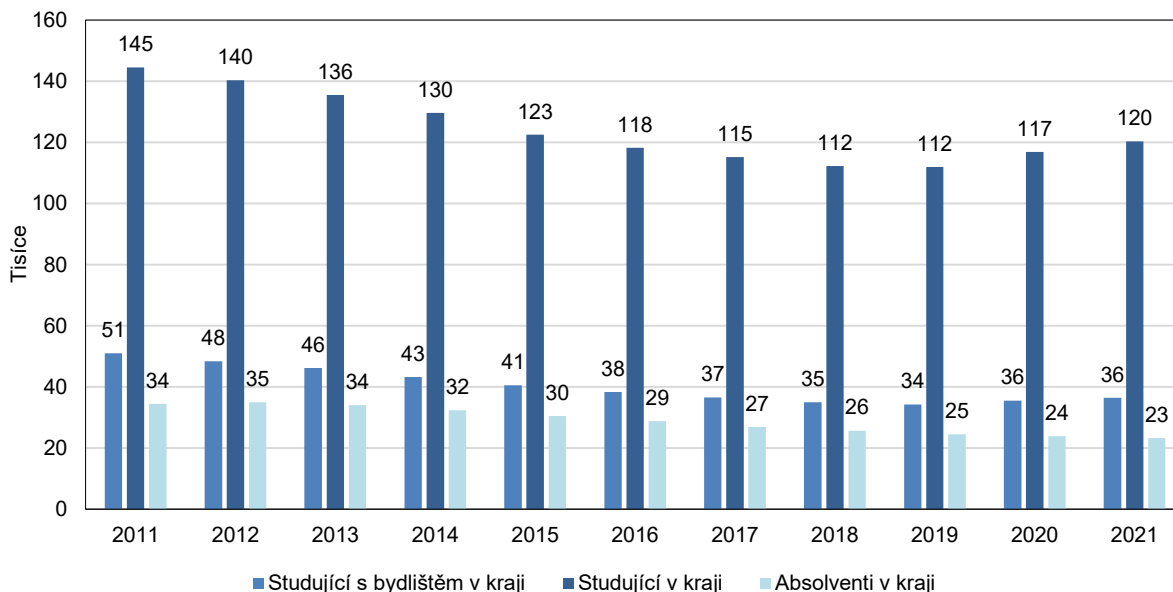
Hlavní město Praha je tradičním centrem vysokého školství; na vysokých školách zde studují studenti nejen z jiných částí republiky, ale i ze zahraničí. Ve školním roce 2021/22 bylo v Praze 29 vysokých škol. Z 29 pražských vysokých škol jich je osm veřejných s celkovým počtem 39 fakult a jedna státní se 2 fakultami. Soukromých vysokých škol má Praha 20.

Studentů se státním občanstvím České republiky se v roce 2021 vzdělávalo na pražských veřejných a soukromých vysokých školách 93 859 (78 %). Cizí státní občanství mělo 26 509 studentů (22 %). Dle statistik podle místa studia po roce 2000 dosáhl počet absolventů veřejných a soukromých vysokých škol v Praze svého maxima v roce 2012, kdy jich bylo 34 980. Pak už počet absolventů každým rokem klesal až na 23 291 v roce 2021. Při vyčlenění absolventů se státním občanstvím ČR platí stejný trend – jejich počet stoupal až do roku 2011, kdy jich bylo 30 323, následoval postupný pokles – v roce 2021 již opustilo pražské vysoké školy jen 18 955 absolventů.

Podle místa trvalého bydliště měla Praha 36 458 studentů vysokých škol. Studentů se státním občanstvím České republiky a trvalým bydlištěm v Praze bylo 34 087. Podle místa trvalého bydliště v Praze absolvovalo v roce 2021 některou veřejnou nebo soukromou vysokou školu 6 918 osob, což je nejméně od roku 2005. Počet absolventů klesal každým rokem od roku 2012.

Studenti a absolventi vysokých škol (veřejných a soukromých) v hl. m. Praze

Pramen: MŠMT

Zdravotnictví

V Praze připadá na 1 000 obyvatel 8 lékařů.

V roce 2020 bylo v hlavním městě Praze evidováno 10,6 tisíc lékařů (státní i nestátní). Jejich počet od roku 2016 mírně roste, celkově se jejich počet zvýšil o 3,8 %. V přepočtu na populaci připadá dlouhodobě 8 lékařů na 1 000 obyvatel. Vzhledem ke koncentraci zdravotnických zařízení na území Prahy, je počet obyvatel na 1 000 obyvatel nejvyšší mezi kraji. V druhém Jihomoravském kraji připadá na 1 000 obyvatel 5,5 lékařů.

V pražských nemocnicích se snižuje počet lůžek i počet případů hospitalizace.

Na území Prahy se v roce 2020 nacházelo 29 nemocnic, ve kterých bylo umístěno 11,1 tisíc lůžek a pracovalo zde 4 931 lékařů¹¹. V roce 2016 bylo v nemocnicích 4 522 lékařů a 9,8 tisíc lůžek. Výrazný nárůst počtu lůžek byl způsoben zejména tím, že v roce 2020 bylo zařízení Psychiatrická léčebna Bohnice převedeno na jiný druh zdravotnického zařízení: na Psychiatrickou nemocnici Bohnice.

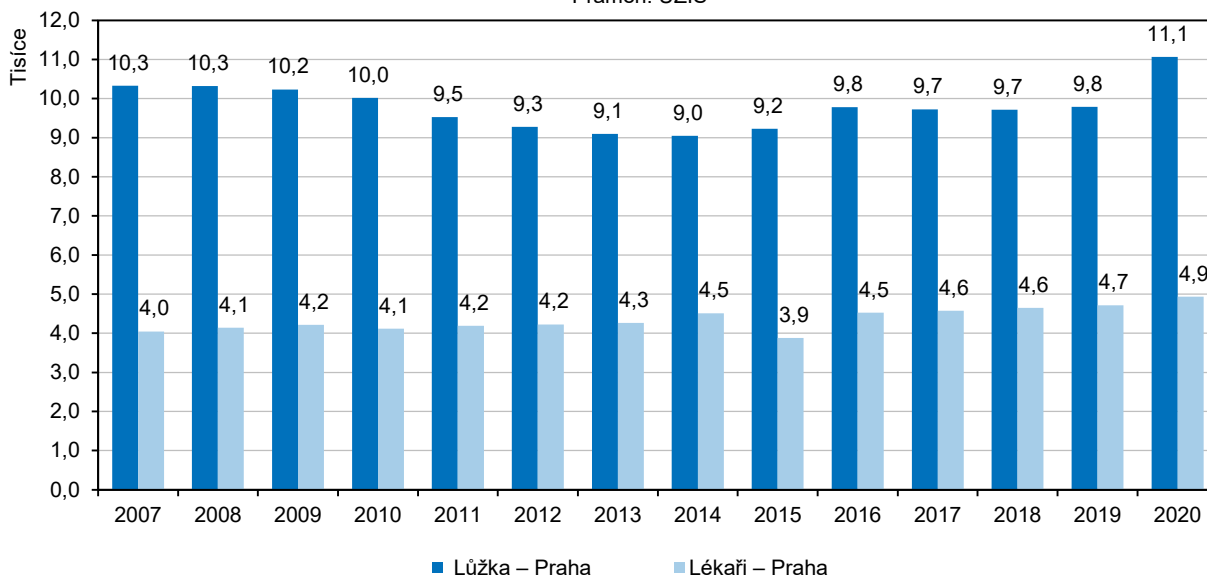
¹¹ Jedná se o přepočtený počet lékařů na plně zaměstnané, včetně smluvních lékařů a zubařů.

Lůžka a lékaři v nemocnicích v hl. m. Praze

Pramen: ÚZIS

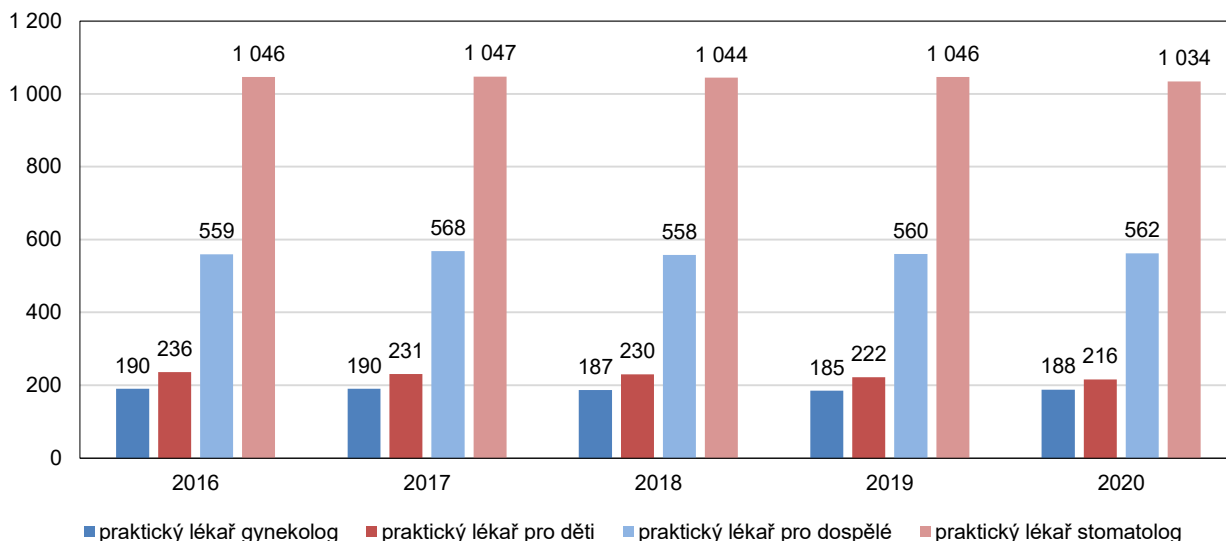

V Praze byla v roce 2020 zhruba tisícovka praktických ordinací stomatologů. Ordinací praktických lékařů pro dospělé je zhruba polovina tohoto počtu.

V Praze je dále zhruba 188 ordinací praktických lékařů gynekologů, jejich počty se za posledních šest let změnilo velmi málo. Naopak v ČR celkem doznaly počty těchto ordinací větších změn: setrvale klesají, jejich pokles je 3,4 %. Ordinací všeobecných lékařů pediatriů bylo v Praze 216, u nich je od roku 2016 patrný pokles o 8,5 %. V Praze se počty dalších specializací praktického lékařství (v grafu) příliš nemění, v ČR pozorujeme tendenci ke snižování jejich počtu. Ze všech těchto odborností pozorujeme největší tendenci ke koncentraci do Prahy u stomatologů, kdy téměř 19 % praktických lékařů-stomatologů v ČR má ordinaci v Praze. U praktických lékařů-gynekologů je to 15 %, u lékařů pro dospělé 13 % a u lékařů pro děti 11 %.

Samostatné ordinace praktických lékařů podle specializace v Praze (2016-2020)

Pramen: ÚZIS

Nemocenské pojištění a státní sociální podpora

Dávky nemocenského pojištění mají za cíl ochránit osoby výdělečně činné při ztrátě příjmu z důvodu nějaké krátkodobé nepříznivé sociální situace (například ošetřování člena rodiny, či nemoci). Hradí se ze státního rozpočtu (z příjmů z pojistného). Dávky státní sociální podpory hradí stát a pomáhá rodinám krýt náklady rodin na výživu či základní osobní potřeby, v některých případech se poskytují v závislosti na příjmu rodin, v některých případech jsou plošné.¹²

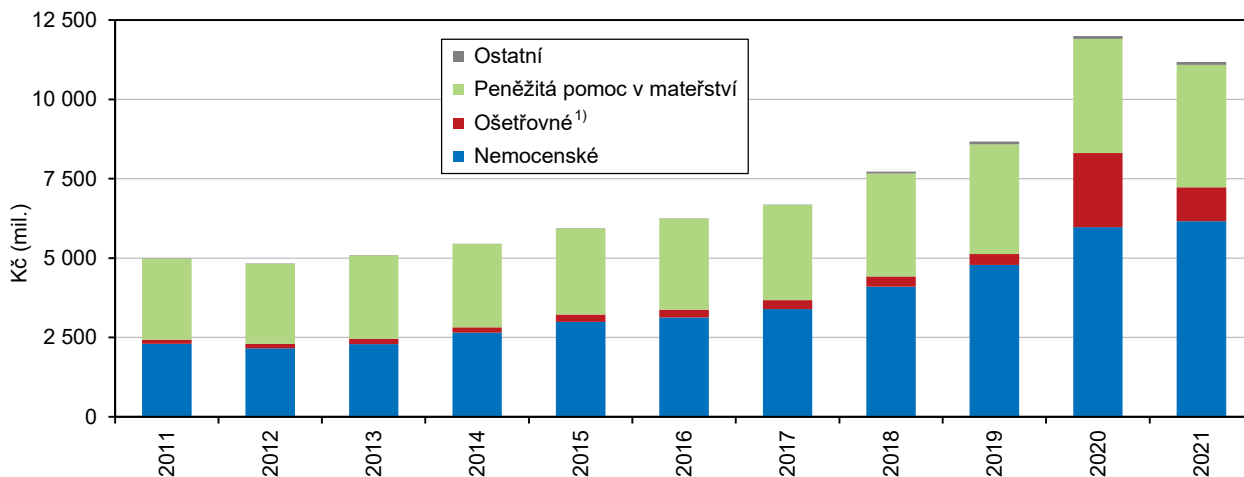
Největší díl z dávek nemocenského pojištění zabíralo také v roce 2021 nemocenské. Na nemocenském bylo v hl. m. Praze vyplaceno 6,2 miliard Kč.

V Praze bylo v roce 2021 vyplaceno na dávkách nemocenského pojištění 11 182 milionů Kč, což činilo 21,7 % z celkového objemu vyplacených dávek v Česku. Přičemž v Praze žilo ke konci roku celkem 12,1 % obyvatel republiky. Celkové výdaje na dávky nemocenského pojištění od roku 2016 stále rostly a to ročním tempem 5,2 % mezi lety 2015 a 2016 a 38,2 % mezi lety 2019 a 2020. V roce 2021 byl zaznamenán meziroční pokles (o 6,7 %), který byl způsoben vysokou srovnávací základnou vyplácených dávek v prvním „covidovém“ roce 2020. Dlouhodobě tvoří výplata nemocenského více jak 50 % všech dávek nemocenského pojištění – v roce 2020 tvořilo nemocenské nejméně – 49,8 %, v roce 2021 a 2019 nejvíce (55,1 %). Druhé nejvyšší výdaje nemocenského pojištění jsou na peněžitou pomoc v mateřství (tzv. „mateřská“). Ta tvořila 29,9 % (rok 2020) až 45,9 % (rok 2016) z celkových výdajů nemocenského pojištění.

V roce 2021 bylo nejvíce dávek vyplaceno na nemocenskou (55,1 %) a na peněžitou pomoc v mateřství (34,5 %). Výdaje na ošetřovné pak tvořily 9,5 % z celku. Od února 2018 byla nově zavedena otcovská poporodní péče a od června 2018 dlouhodobé ošetřovné. Tyto dvě dávky se na celkových výdajích nemocenského pojištění v roce 2021 podílely dohromady 0,9 %. Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství, který se poskytuje zaměstnankyni, která byla z důvodu těhotenství a mateřství převedena na jinou práci, (a z ní má bez svého zavinění nižší výdělek), byl téměř zanedbatelný 0,01 %).

Výdaje na dávky nemocenského pojištění v hl. m. Praze

Pramen: MPSV

¹⁾ na zvýšené výdaje na ošetřovné v roce 2020 a 2021 mělo vliv uzavření škol a jiných zařízení během pandemie covid-19 vč. souvisejících legislativních úprav

¹² Více lze zjistit na webu Ministerstva práce a sociálních věcí, kde je podrobněji popsán princip poskytování různých dávek z nemocenského pojištění či státní sociální podpory. Existuje také ještě například systém pomoci v hmotné nouzi, který má za cíl pomoci občanům s nedostatečnými příjmy a motivovat tyto osoby ke snaze zajistit si samostatně prostředky na své živobytí:

<https://www.mpsv.cz/nemocenske-pojisteni>

<https://www.mpsv.cz/statni-socialni-podpora>

<https://www.mpsv.cz/pomoc-v-hmotne-nouzi>

Epidemie koronaviru způsobila zvýšení výdajů na nemocenské v Praze o 24,8 %, u ošetřovného došlo k 6,8 násobnému růstu. Tento trend byl stejný i v Česku celkem.

Je zřejmé, že nejvíce ovlivnila strukturu i celkovou výši poskytovaných dávek z nemocenského pojištění pandemie koronaviru. V březnu 2020 byly uzavřeny všechny školy a školky a také některé provozovny (například restaurace, obchody). Mezi rokem 2019 a 2020 se navýšily výdaje na dávky nemocenského pojištění absolutně o 3,3 miliard Kč, relativně o 38,2 %. Nejvíce se na tom podílela dávka „ošetřovné“, která byla zejména vyplácena rodičům s dětmi, kteří museli s dětmi zůstat doma z důvodu zavřených škol. Absolutně bylo v roce 2020 vyplaceno o 2,0 miliard více na ošetřovném než v roce 2019, což bylo v relativním vyjádření 6,8 krát více. Výrazný absolutní růst zaznamenala také nemocenská, kde hodnota vyplacených dávek se zvýšila o 1,2 miliard, v procentuálním vyjádření o 24,8 %.

V Česku byl tento „covidový“ nárůst výdajů na dávky nemocenského pojištění v relativním vyjádření velmi podobný. Absolutně se mezi roky 2019 a 2020 zvýšily výdaje na dávky nemocenského pojištění v ČR o 16,3 miliardy Kč, relativně o 42 %. U ošetřovného byl tento růst 6,6 násobný a v absolutních hodnotách se jednalo o nárůst o 9,7 miliard Kč. V roce 2021 byla ještě v platnosti některá omezení a tak se ošetřovné více podílelo na celkových dávkách nemocenského pojištění než v letech před rokem 2019.

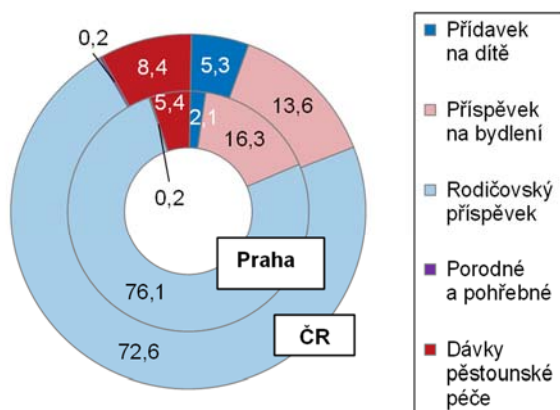
Dávky otcovské poporodní péče, které umožňují nebo motivují muže k péči o malé děti, dosáhly v roce 2021 hodnoty 70,3 milionů.

Tato dávka byla zavedena v únoru roku 2018 a již během tohoto roku bylo vyplaceno celkem v Praze 53,7 milionů Kč na tuto péči. V roce 2021 to bylo již 70,3 mil. Kč. 24 % dávek bylo vyplaceno v Praze, zbytek v ostatních krajích ČR.

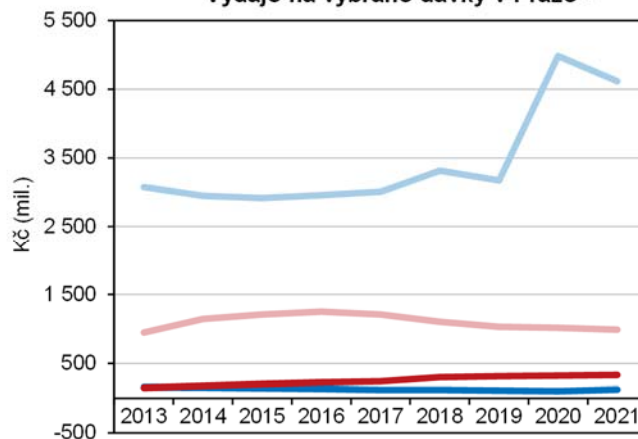
Výdaje na dávky státní sociální podpory a pěstounské péče v hl. m. Praze a ČR

Pramen: MPSV

Výdaje v Praze a ČR v roce 2021 v %

Výdaje na vybrané dávky v Praze ^{*)}

^{*)} podle místa trvalého bydliště příjemce

Mezi dávkami státní sociální podpory dominuje rodičovský příspěvek, který v Praze představuje 76,1 % hodnoty všech vyplacených dávek SSP.

Mezi dávky státní sociální podpory patří pět základních dávek, které zde řadíme podle hodnoty vyplacených dávek v roce 2021. Jde o rodičovský příspěvek (76,1 %), příspěvek na bydlení (16,3 %), dávky pěstounské péče (5,4 %), přídavek na dítě (2,1%) porodné a pohřebné (0,2 %).

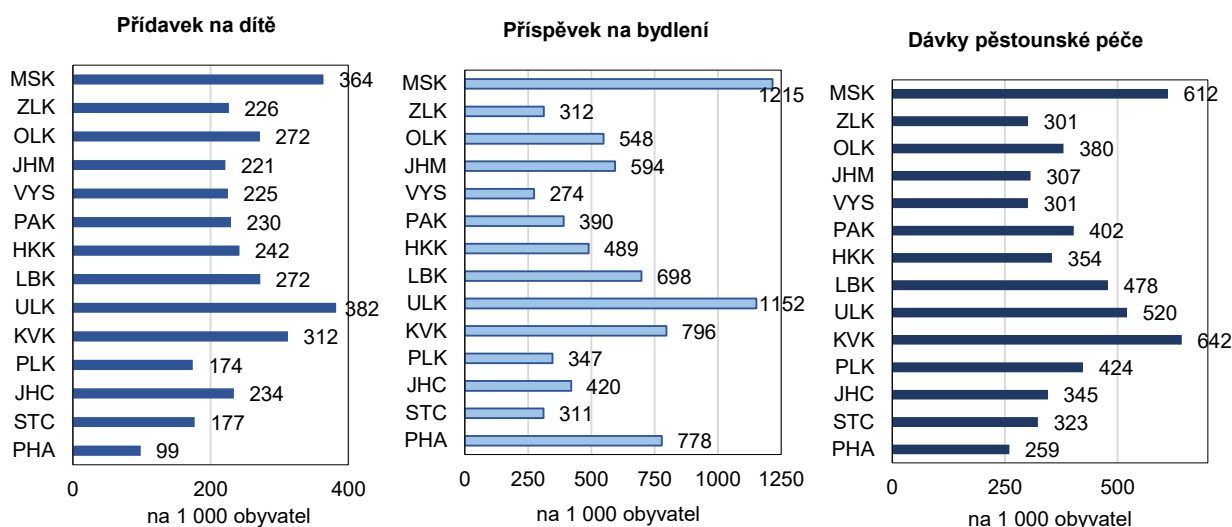
Mezi dávky státní sociální podpory patří jak dávky nevázané na příjem (rodičovský příspěvek a pohřebné), tak dávky vázané na příjem (přídavek na dítě, příspěvek na bydlení a porodné).

Rodičovský příspěvek, který dominuje jak v počtu, tak v hodnotě vyplacených dávek, je ten, na který má nárok osoba, která o dítě celodenně pečuje. Pobírat příspěvek může až do 4 let věku dítěte. Velmi často pobírání rodičovského příspěvku navazuje

na poskytování peněžité pomoci v mateřství. V současnosti je nárok na rodičovský příspěvek ve výši 300 tisíc Kč za celé období pobírání příspěvku. Zlom v časové řadě výdajů na rodičovský příspěvek byl způsoben jeho navýšením v roce 2020. Do té doby bylo možné čerpat rodičovský příspěvek ve výši 220 000 Kč. Přídavek na dítě mohou pobírat rodiny s příjmem do výše 3,4 násobku životního minima¹³, porodné může pobírat rodina, jejíž příjmy nepřesáhly za čtvrtletí před narozením dítěte 2,7 násobku životního minima. Příspěvek na bydlení může pobírat nízkopříjmová rodina a pohřebné ve výši 5 000 Kč je vypláceno pouze za určitých podmínek úmrtí osoby¹³.

Porovnání krajů - výdaje na přídavek na dítě, příspěvek na bydlení a dávky péče (v tis. Kč, 2021)

Pramen: MPSV

Při přepočtu na 1 000 osob jsou největší regionální rozdíly mezi kraji v příspěvku na bydlení.

Nejvyšší hodnoty příspěvku na bydlení v přepočtu na 1 000 obyvatel byly v roce 2021 v Moravskoslezském (1 215 tis. Kč na 1 000 obyvatel kraje), Ústeckém kraji a Karlovarském kraji. Praha patřila také mezi kraje s poměrně vysokou hodnotou příspěvku na bydlení, pravděpodobně z důvodu vysokých nákladů na bydlení. A to i přesto, že v Praze jsou podmínky pro přiznání tohoto příspěvku přísnější než v ČR celkem. Zároveň příspěvek na bydlení vykazoval největší regionální rozdíly v jeho distribuci. Kraj s nejvyššími příspěvky na bydlení v přepočtu na obyvatele kraje pobíral o 93 % více, než byl průměr za ČR, kraj s nejnižšími pobíral o 56 % méně.

Přídavky na dítě v přepočtu na 1 000 obyvatel byly vypláceny v nejvyšších hodnotách ve stejných krajích, jako příspěvky na bydlení. Nejmenší výše příspěvků na bydlení byla vyplácena v roce 2021 v Praze a Plzeňském kraji. Tento příspěvek byl také regionálně výrazně diferencovaný – kraj s nejvyššími příspěvky na dítě v přepočtu na obyvatele kraje pobíral o 57 % více, než byl průměr za ČR, kraj s nejnižšími pobíral o 60 % méně.

Dávky péče vykazují také regionální diferenciaci, kraj s nejvyššími dávkami péče (Karlovarský, 642 tis. Kč na 1 000 obyvatel) pobíral o 65 % vyšší příspěvky, než byl průměr za ČR. Kraj s nejmenší výší dávek péče

¹³ Výše hodnoty životního minima je odvislá od počtu členů domácnosti. Více je na webu MPSV: <https://www.uradprace.cz/zivotni-a-existencni-minimum>
Informace o dalších dávkách státní sociální podpory jsou zde: <https://www.mpsv.cz/statni-socialni-podpora>

péče v přepočtu na 1 000 obyvatel pobíral o 33 % méně. Praha pobírala v tomto přepočtu nejnižší dávky péstounské péče na obyvatele.

Zařízení sociálních služeb

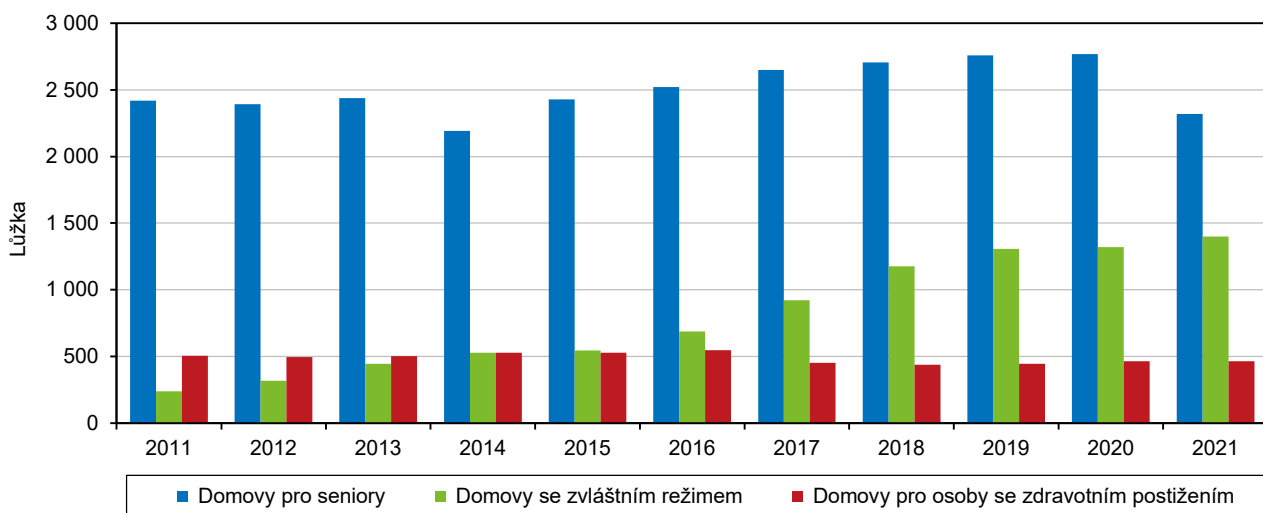
V Praze bylo v roce 2021 2 320 lůžek v domovech pro seniory, meziročně se jejich počet snížil.

Domovy pro seniory poskytují dlouhodobé pobytové služby seniorům, většinou nad 60 let, jejichž situace vyžaduje pomoc jiné osoby. V roce 2021 nabízelo 29 pražských domovů pro seniory celkem 2,3 tisíc lůžek. Jejich počet až do roku 2020 rostl, ale v roce 2021 došlo k meziročnímu poklesu o 16 % lůžek. Od roku 2020 do roku 2021 ubyly v Praze dva domovy pro seniory.

Při porovnání s ostatními kraji lze konstatovat, že Praha má přibližně stejnou kapacitu domovů pro seniory jako populačně mnohem menší kraje Královéhradecký (2 395 lůžek) či Zlínský (2 346). Naopak populačně podobně velký kraj Středočeský má v domovech pro seniory téměř 5,3 tisíc lůžek.

Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb v hl. m. Praze

Pramen: MPSV

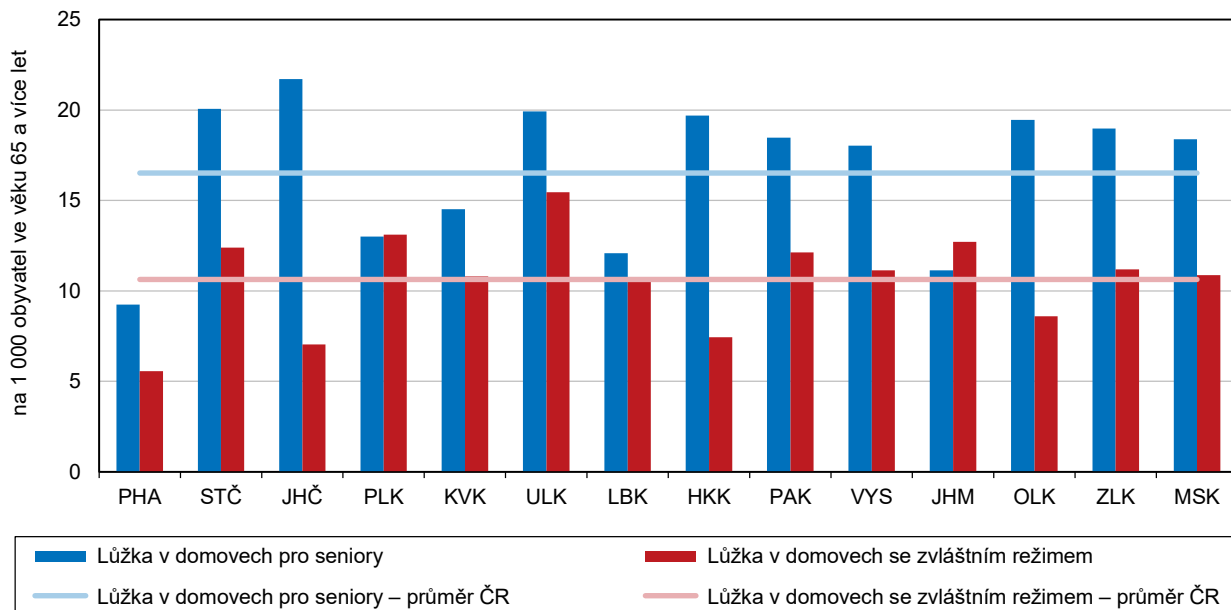
Počet domovů se zvláštním režimem se od roku 2016 zvýšil celkem o 10 zařízení, počet lůžek se zvýšil dvakrát.

V domovech se zvláštním režimem se poskytují pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost z důvodu chronického duševního onemocnění nebo závislosti na návykových látkách, především pak osobám s Alzheimerovou chorobou či se stařeckou demencí. Mohou tu tedy bydlet jak starší osoby, tak osoby mladší. Jejich situace vyžaduje pravidelnou pomoc a péči jiné fyzické osoby, která je jim v těchto zařízeních poskytována. V Praze bylo v roce 2021 celkem 22 domovů se zvláštním režimem, přičemž od roku 2016 se jejich počet zvýšil o 83 % a jejich kapacita se zdvojnásobila.

Počet domovů pro osoby se zdravotním postižením byl v roce 2021 v Praze celkem 9, stejně jako v roce 2016. Jejich kapacita byla ještě v roce 2016 celkem 548 lůžek, od té doby se zmenšila na 465 lůžek v roce 2021 (pokles o 15 %).

Lůžka v domovech pro seniory a v domovech se zvláštním režimem v krajích v roce 2021

Pramen: MPSV

Při přepočtu na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více vyniká pražská nedostatečná kapacita jak lůžek v domovech pro seniory, kde je bezkonkurenčně nejmenší, tak v domovech se zvláštním režimem.

Zařízení, poskytujících některé služby pro sociálně či jinak znevýhodněné občany, je velké množství, známé jsou například azylové domy, či chráněné bydlení. V Praze je azylových domů celkem 27, což je druhý nejvyšší počet po Moravskoslezském kraji (V Ústeckém kraji by stejný počet těchto zařízení jako v Praze). Kapacitu mají pražské azylové domy ve výši 948 lůžek a jejich počet od roku 2016 stabilně roste. Naopak zařízení, poskytujících chráněné bydlení, je méně (14). V mezikrajském srovnání je v Praze spíše méně těchto zařízení a od roku 2016 se jejich počet snížil o jedno. V různých zařízeních chráněného bydlení Praze je celkem 275 lůžek, což je zhruba ekvivalentní kapacitě chráněného bydlení v Jihočeském kraji. Populačně podobný Středočeský kraj má dvakrát tolik míst v chráněném bydlení, než Praha.

Azylové domy a chráněné bydlení pomáhají znevýhodněným osobám v samostatném životě.

Držitelé průkazu osob se zdravotním postižením

V Praze bylo v roce 2021 celkem 40,2 tisíce držitelů průkazů osob se zdravotním postižením, z toho byla většina s těžkým postižením (63 %).

V Praze bylo v roce 2021 celkem 40 216 držitelů průkazů osob se zdravotním postižením¹⁴. Největší podíl na celku měli držitelé průkazů s těžkým postižením (ZTP, 62,8 %), bylo jich v roce 2021 celkem 25,3 tisíc. Následovali držitelé průkazů se zvlášť těžkým postižením a s potřebou průvodce (ZTP/P, 23,1 %), kterých bylo 9,3 tisíc. Nejmenší podíl připadl na držitele průkazů se středně těžkým postižením (TP, 14,1 %, 5,7 tisíc osob). Celkový počet osob s průkazem pro zdravotně postižené roste, od roku 2016 o 31 %. Zastoupení osob se středně těžkým postižením a s těžkým postižením se mírně zvýšilo, naopak u osob s nejtěžším postižením se jejich podíl snížil. Může to být nejen odrazem reálného stavu, ale také politiky přidělování průkazů pro osoby zdravotně postižené.

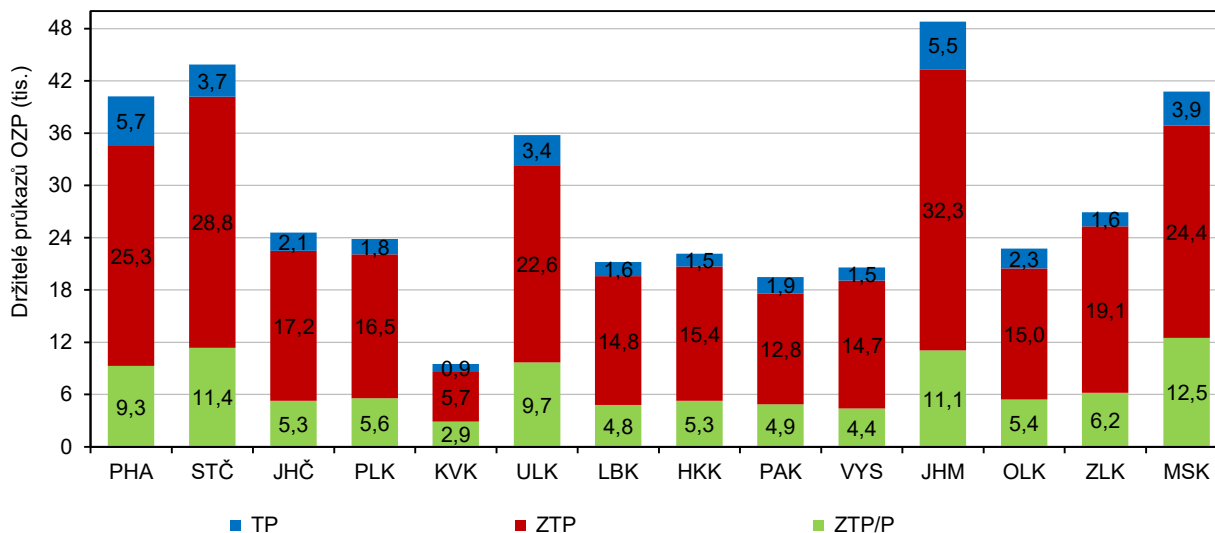
¹⁴ Držitelé průkazů zdravotně postižených jsou rozděleni podle závažnosti jejich postižení do tří skupin: se středně těžkým postižením (TP), s těžkým postižením (ZTP) a se zvlášť těžkým postižením s potřebou průvodce (ZTP/P). Na průkaz má nárok osoba starší 1 roku s tělesným, smyslovým nebo duševním postižením (včetně osob s poruchou autistického spektra), které omezuje její schopnost pohybu a orientace. Tyto osoby mají nárok na finanční příspěvky od státu (příspěvek na mobilitu a příspěvek na zvláštní pomůcku). Více na <https://www.mpsv.cz/osoby-se-zdravotnim-postizenim#prispevky-pro-osoby-se-zdravotnim-postizenim>

V Praze je držitelů průkazů pro zdravotně postižené celkem 32 na tisíc obyvatel, spolu se Středočeským krajem se jedná o nejnižší hodnotu mezi kraji. Naopak nejvíce držitelů průkazů pro zdravotně postižené v přepočtu na 1 000 obyvatel mají Liberecký (48), Zlínský (47) a Ústecký kraj (45).

Držitelé průkazů osob se zdravotním postižením dle typu průkazu v krajích k 31. 12. 2021

Pramen: MPSV

V roce 2021 bylo nejvíce osob s průkazem pro zvláště tělesně postižené s nutností průvodce ve věku 85 a více let (21 %). Věková struktura držitelů těchto průkazů je výrazně odlišná od ostatních dvou stupňů postižených.

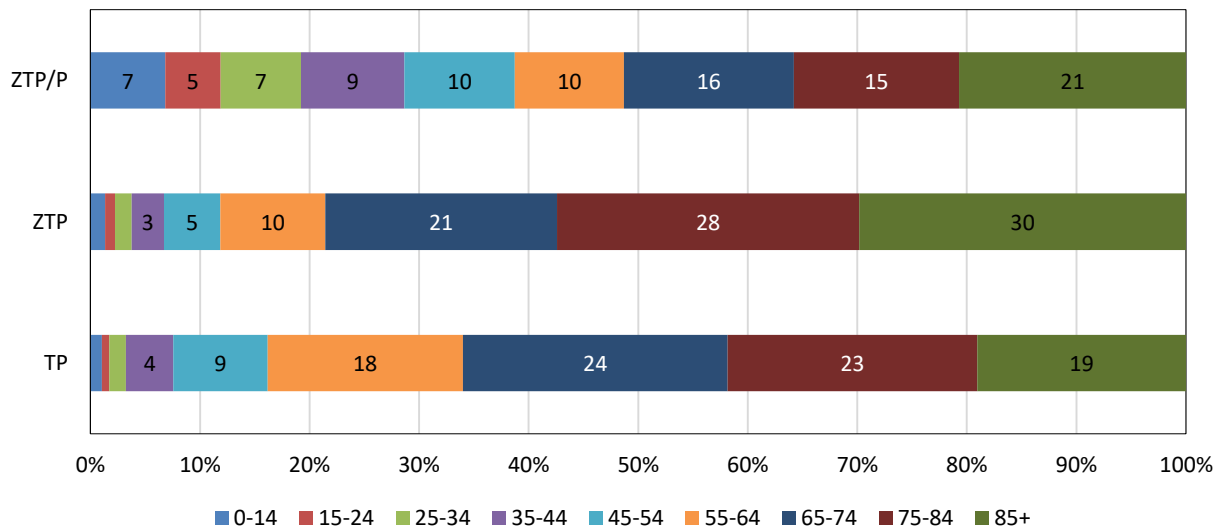
Držitelé průkazů pro středně těžce zdravotně postižené (TP) jsou většinou ve věku 65-74 let (24 %) a 75-84 let (23 %) a tvoří tak téměř polovinu všech osob, které mají průkaz pro středně těžce postižené. Podobné zastoupení je osob předdůchodového věku (55-64 let) a osob nejstarších (85 a více let). Je jich 18 % resp. 19 %.

Podobnou věkovou strukturu mají i osoby, které mají průkaz pro těžce postižené (ZTP), jen je u nich větší zastoupení nejstarších osob ve věku 85+ (30 %) a menší zastoupení osob ve věku 55-64 let (10 %).

Osoby zvláště těžce postižené s nutností průvodce ve věku 85 a více let tvoří 21 % všech zvláště těžce postižených. Mezi těmito osobami jsou na rozdíl od lehčích skupin postižení i osoby v mladším věku. Osoby ve věku 35-44 let tvoří 9 % a o něco méně je osob ještě mladších. Ve věku 0-14 let a 25-34 let je shodně 7 % ze všech zvláště těžce postižených.

Držitelé průkazů pro zdravotně postižené v hl. m. Praze (stav k 31. 12. 2021) *)

Pramen: MPSV

*) TP – středně těžce postižení, ZTP – těžce postižení, ZTP/P – zvláště těžce postižení s potřebou průvodce

Důchodci, důchody¹⁵

V roce 2021 bylo v Praze celkem 292,4 tisíc příjemců důchodů, z toho bylo 198,0 tisíc pobírajících plný starobní důchod a druhou nejpočetnější skupinou byli ti, kteří pobírali kombinovaný vdovský důchod (49,3 tisíc žen).

Ke konci roku 2021 pobíralo v hlavním městě nějakou formu důchodu celkem 292,4 tisíc osob. Z toho bylo 60,7 % žen. Plný starobní důchod pobíralo 108,5 tisíc žen (55 %) a 89,5 tisíc mužů (45 %). Některý z invalidních sólo důchodů pobíralo 15,2 tisíc žen a 13,3 tisíc mužů. Starobní poměrný důchod (pouze tento typ) pobíralo 1,4 tisíc osob a sirotčí důchod byl vyplácen 3,7 tisícům osob.

Od roku 2016 došlo v Praze spíše ke snížení celkového počtu příjemců důchodů. Celkově se jejich počet snížil o 5 % a k poklesu došlo u většiny druhů důchodů. U důchodů s nejtěžší invaliditou (3. stupeň invalidity) byl zaznamenán pokles o 25 %, u sólo vdovských důchodů pokles počtu příjemců o 20 % a u sólo vdoveckých dokonce o 24 %. Naopak, počet příjemců poměrných důchodů vzrostl o 16 % (jejich počet je však nízký - 1,4 tisíc) a počet příjemců invalidních důchodů 1. stupně se taktéž zvýšil, ale zhruba o polovinu méně.

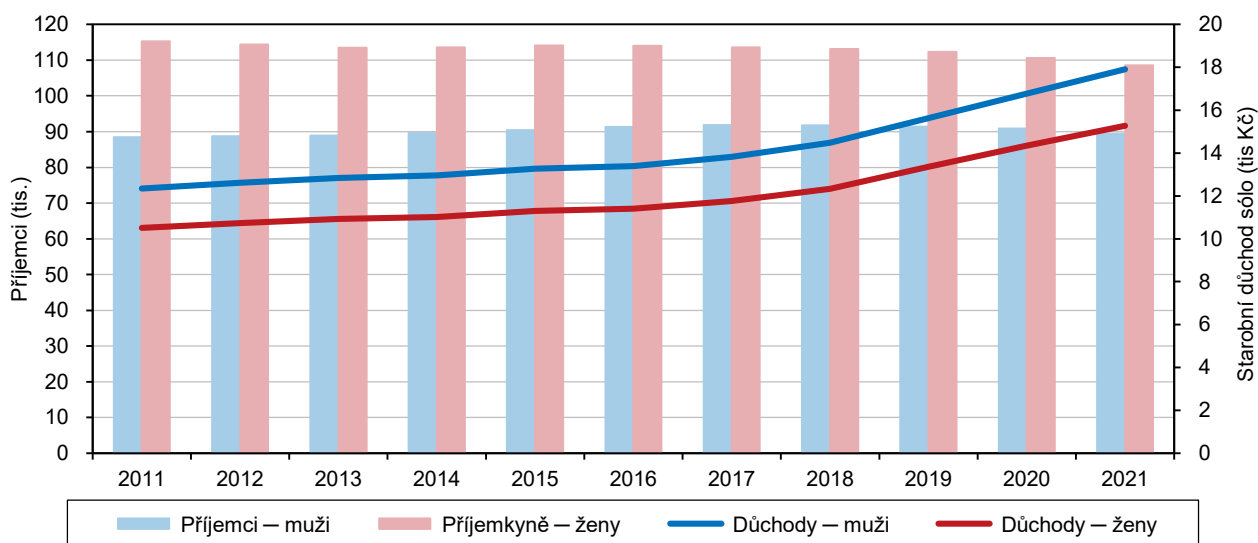
¹⁵ Plný starobní důchod může být pobírán buď po dosažení důchodového věku (řádný starobní důchod), nebo před dosažením důchodového věku (předčasný starobní důchod). Nárok na tyto důchody vzniká, když osoba dosáhne potřebné doby pojištění v rámci důchodového systému. Když pojištěnec nedosáhne potřebné doby pojištění pro řádný starobní důchod, může zažádat o poměrný důchod. Vdova a vdovec mohou taktéž pobírat vdovecký nebo vdovský důchod. Nárok na tento důchod vzniká, když zesnulý byl poživitelem starobního, invalidního důchodu, nebo zemřel následkem pracovního úrazu či ke dni smrti splnil podmínky pro příjem starobního nebo invalidního důchodu.

Příjemci starobního důchodu sólo (plného) a průměrná výše důchodu podle pohlaví v hl. m. Praze (stav v prosinci)

Pramen: ČSSZ

Rozdíly mezi pohlavími jsou u některých typů důchodů výrazné.

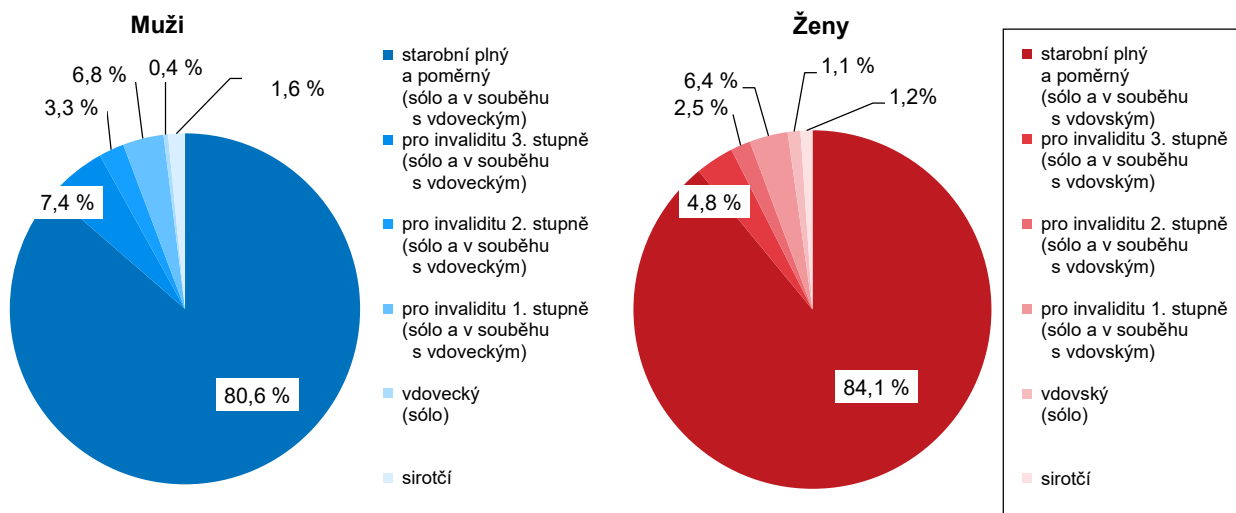
Nepřekvapí, že příjemci vdovských důchodů jsou pouze ženy a naopak, příjemci vdoveckých důchodů¹⁶ pouze muži. Tyto důchody lze pobírat jak sólo – příjemci užívá pouze vdovský/vdovecký důchod – tak kombinovaně. Mezi osobami, které pobírají sirotčí důchod, je zhruba stejný podíl žen jako mužů.

Největší rozdíly podle pohlaví jsou (kromě pozůstalostních důchodů) u důchodců pro invaliditu 1. stupně, kde je výrazně nadpoloviční podíl žen (58 %). Naopak u poměrných starobních důchodů je výraznější zastoupení mužů (je jich 59 %). Jak již bylo řečeno, poměrných důchodů je však velmi málo (1,4 tisíc příjemců). U nejvíce rozšířeného důchodu (plného starobního) je také převaha žen, které tvoří 55 % všech příjemců tohoto typu důchodu. Je to dáno jak vyšším podílem žen mezi staršími osobami, tak také tím, že ženy v průměru dochází do důchodu o něco dříve než muži.

¹⁶ Jedná se o tzv. pozůstalostní důchody. Zahrnují jak vdovský a vdovecký důchod, včetně kombinací, tak sirotčí důchod. Ten může pobírat nezaopatřené dítě nejdéle do věku 26 let, jestliže se soustavně připravuje na budoucí povolání nebo se nemůže připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost ze zdravotních důvodů (pro nemoc nebo úraz). Podrobněji k pozůstalostním důchodům na webu ČSSZ: <https://www.cssz.cz/pozustalostni-duchody-podrobne>

Příjemci důchodů podle pohlaví a druhu pobíraného důchodu v hl. m. Praze v prosinci 2021

Pramen: ČSSZ

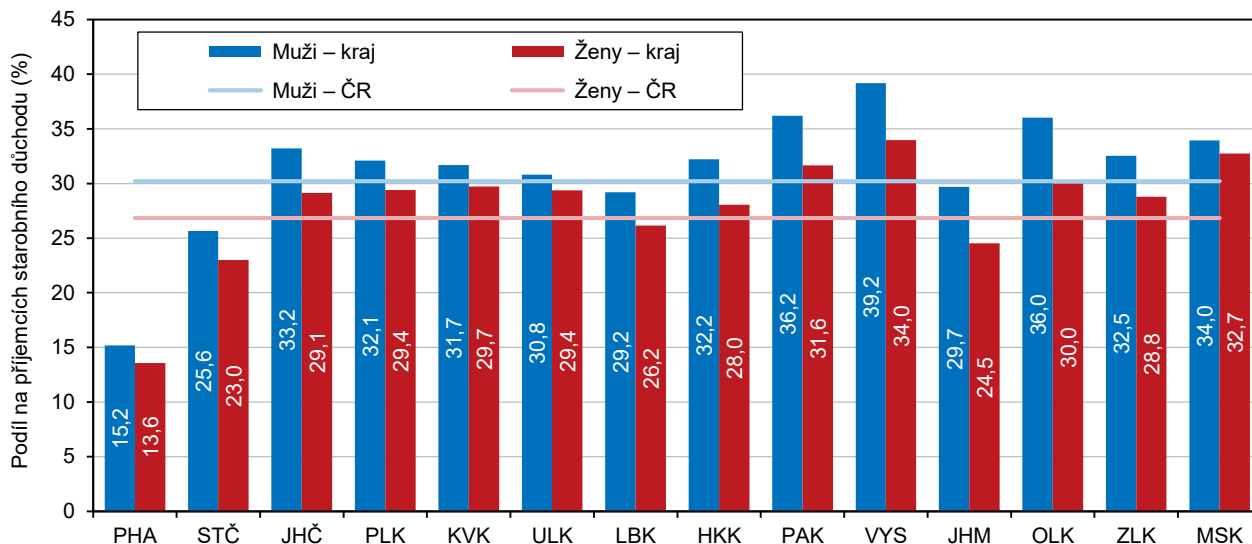
Příjemci předčasného starobního důchodu se podíleli na celkovém počtu příjemců starobního důchodu (bez poměrného) vč. souběhu z 14,2 %.

Příjemců předčasného starobního důchodu celkem vč. souběhu (bez poměrného) bylo v roce 2021 v Praze 36,3 tisíc osob, z toho byla většina žen (21,3 tisíc, 59 %).

Počet důchodkyň, které pobíraly předčasný starobní důchod od roku 2016 velmi mírně rostl, od roku 2019 již zůstával v podstatě na stejné úrovni (okolo 21,3 tisíc žen). Počet důchodců-mužů, kteří pobírali stejný typ důchodu má podobný vývoj (jejich počet se ustálil na 14,9 tisíc mužů).

Příjemci předčasného starobního důchodu podle pohlaví v krajích v prosinci 2021

Pramen: ČSSZ

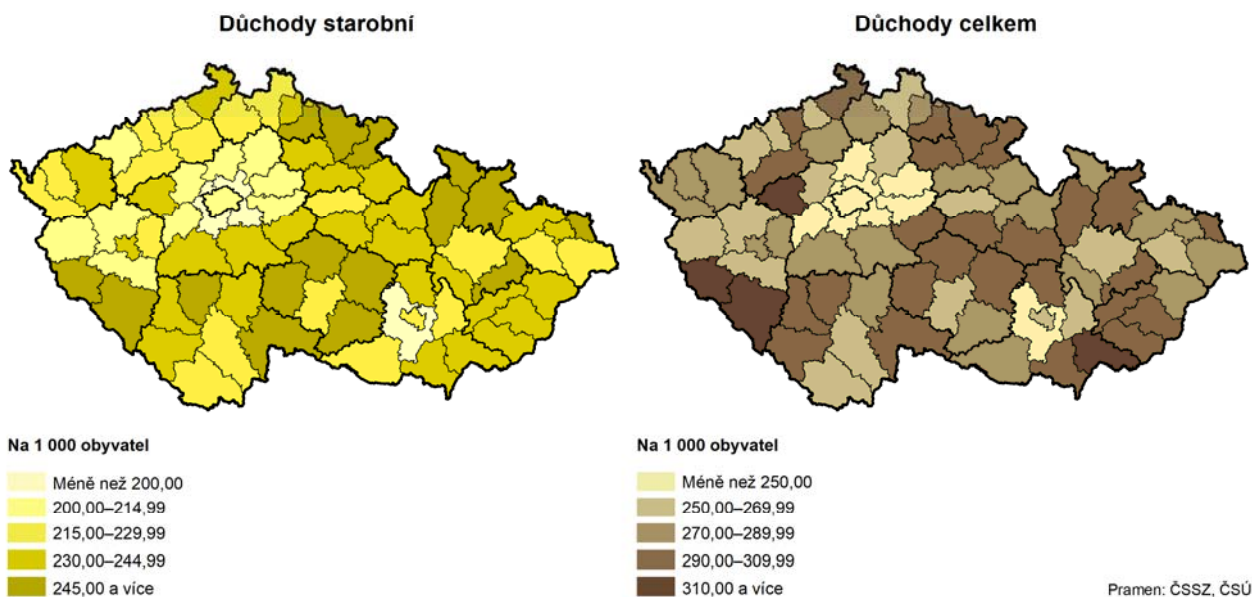

Praha má nejnižší zastoupení osob, které pobírají předčasný starobní důchod mezi všemi starobními důchodci.

15 % mužů a téměř 14 % žen pobírá předčasný starobní důchod v Praze. Menší zastoupení osob, které pobírají předčasný starobní důchod, je v regionech, které mají silné jádro s velkým trhem práce. Svou roli hraje také tradice a fakt, že ženy odcházejí do řádného starobního důchodu dříve než muži. Naopak největší podíl mužů a žen pobírajících předčasný starobní důchod na celkovém počtu starobních důchodců je v kraji Vysočina (39 a 34 %), Pardubickém (36 a 32 %), Moravskoslezském (34 a 33 %) a Olomouckém (36 a 30 %).

Příjemci důchodů v okresech v prosinci 2021

Během posledních pěti let se hodnota starobního důchodu zvýšila o 34 %.

Průměrná výše starobního plného důchodu je u mužů 17,9 tisíc Kč a u žen 15,3 tisíc Kč. Vyšší absolutní výše je pouze u vdovských nebo vdoveckých důchodů, které jsou v souběhu se starobním nebo invalidním důchodem. U žen dosáhly na hodnotu 18,0 tisíc Kč a u mužů 20,2 tisíc Kč.

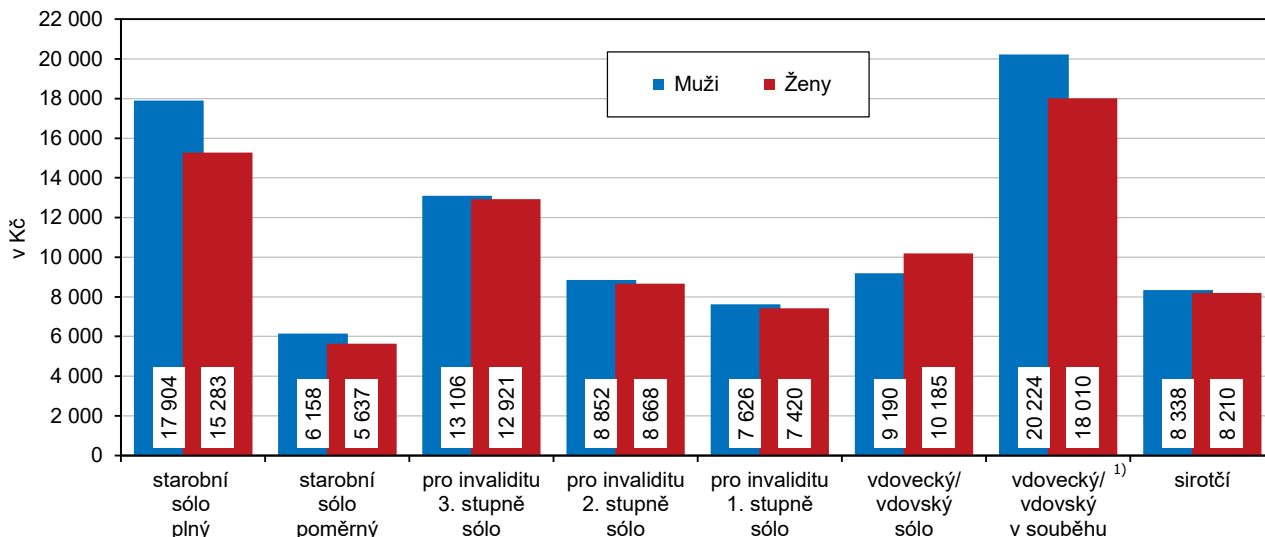
Naproti tomu důchody invalidní byly o 54 až 21 % nižší (podle stupňů invalidity), než důchody starobní (sólo). Na invalidní důchod má nárok osoba, která dlouhodobě nemůže ze zdravotních důvodů pracovat a nedosáhla důchodového věku. Invalidní důchod může při zlepšení zdravotního stavu zaniknout, po dosažení věku 65 let se automaticky změní na starobní důchod¹⁷.

Od roku 2016 se výše průměrného starobního důchodu mužů vyplaceného sólo zvýšila z 13,4 tisíc Kč na 17,9 tisíc Kč. U žen byl tento růst z 11,4 tisíc na 15,3 tisíc. V roce 2016 byl meziroční růst důchodů 0,9 %, v dalších letech rostl, až v roce 2019 dosáhl maxima (7,9 % u mužů a 8,4 % u žen). V roce 2021 byl meziroční růst průměrného starobního důchodu stále poměrně slušný (6,8 % u mužů a 6,5 % u žen).

¹⁷ Více viz: <https://www.cssz.cz/invalidni-duchod>

Průměrné důchody podle druhu důchodu a pohlaví v hl. m. Praze v prosinci 2021 *

Pramen: ČSSZ

¹⁾ důchod vdovecký nebo vdovský v souběhu s přímým důchodem (tj. starobním nebo invalidním)

Následující graf ilustruje přibližný růst hrubé měsíční mzdy a starobního plného důchodu od roku 2016 do roku 2021 po započtení inflace ČR (růstu spotřebitelských cen). Po započtení míry inflace, která absolutní výši výdělků a důchodů snižuje, můžeme hovořit o reálné mzdě a reálném důchodu.

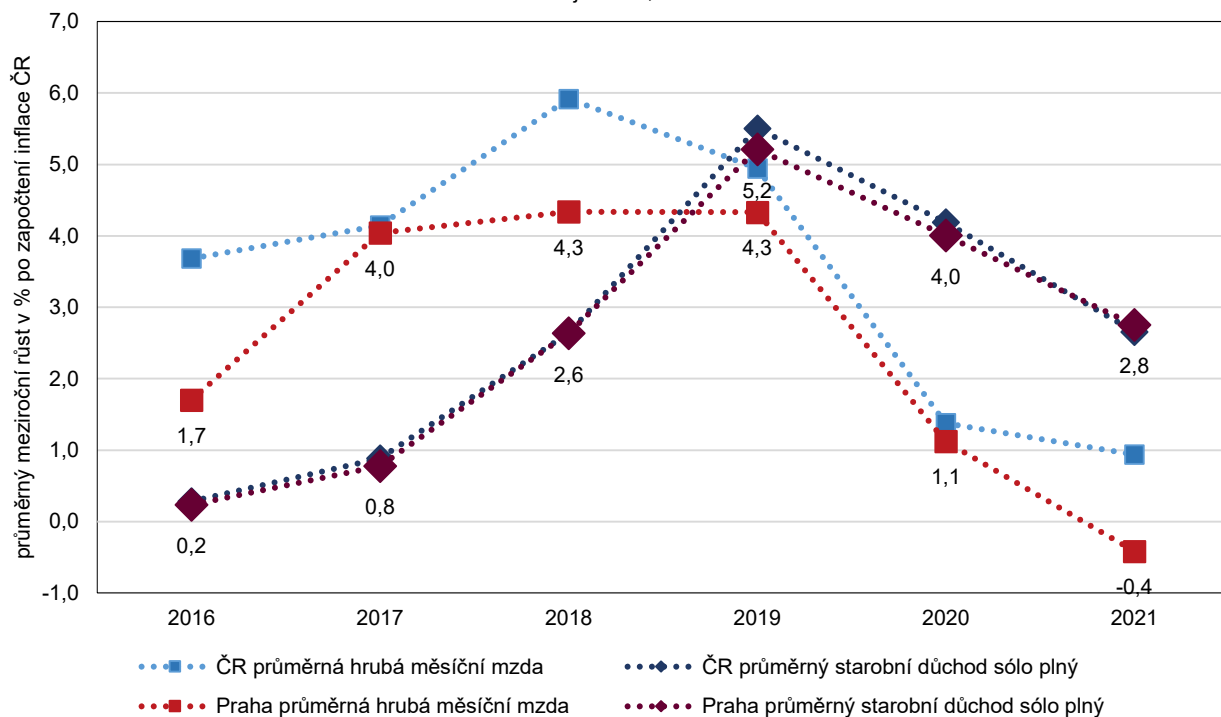
Při porovnání průměrného starobního důchodu plného (bez souběhu s dalšími důchody) a průměrné hrubé měsíční mzdy zaměstnanců je třeba vzít v potaz skutečnost, že důchody jsou de facto vypláceny jako čisté, kdežto mzdy hodnotíme jako hrubé, bez snížení o patřičné odvody státu.

Při pohledu na reálnou průměrnou hrubou měsíční mzdu a její vývoj v čase je vidět, že v Praze dosáhl meziroční růst mzdy maxima v roce 2018 a 2019, poté začal klesat a v roce 2021 došlo k mírnému poklesu reálné hodnoty mzdy. Starobní důchody proti tomu zažily největší meziroční růst v roce 2019, ale i v roce 2020 byl jejich růst slušný. V roce 2021 došlo stále k reálnému meziročnímu růstu starobních důchodů, ale již pouze 2,8 %. Tempo růstu starobních důchodů v reálném vyjádření v ČR bylo obdobné jako v Praze, vývoj mzdy byl odlišný. Reálně rostla meziročně průměrná mzda zaměstnance v ČR vždy více než v Praze a ani v roce 2021 se nedostala do „záporného růstu“.

Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy a průměrného starobního důchodu plného po započtení inflace v Praze a ČR *)

Zdroj: ČSSZ, ČSÚ

*) Poznámka: jde o průměrnou hrubou měsíční mzdu zaměstnance podle údajů z podnikových statistik ČSÚ, průměrný důchod starobní bez souběhu s jinými důchody podle statistik ČSSZ, meziroční míru inflace za ČR celkem.

3. Ekonomický vývoj

V letech 2020 a 2021 došlo v důsledku pandemie koronaviru k výraznému narušení a změnám života společnosti a následně k propadu ekonomiky.

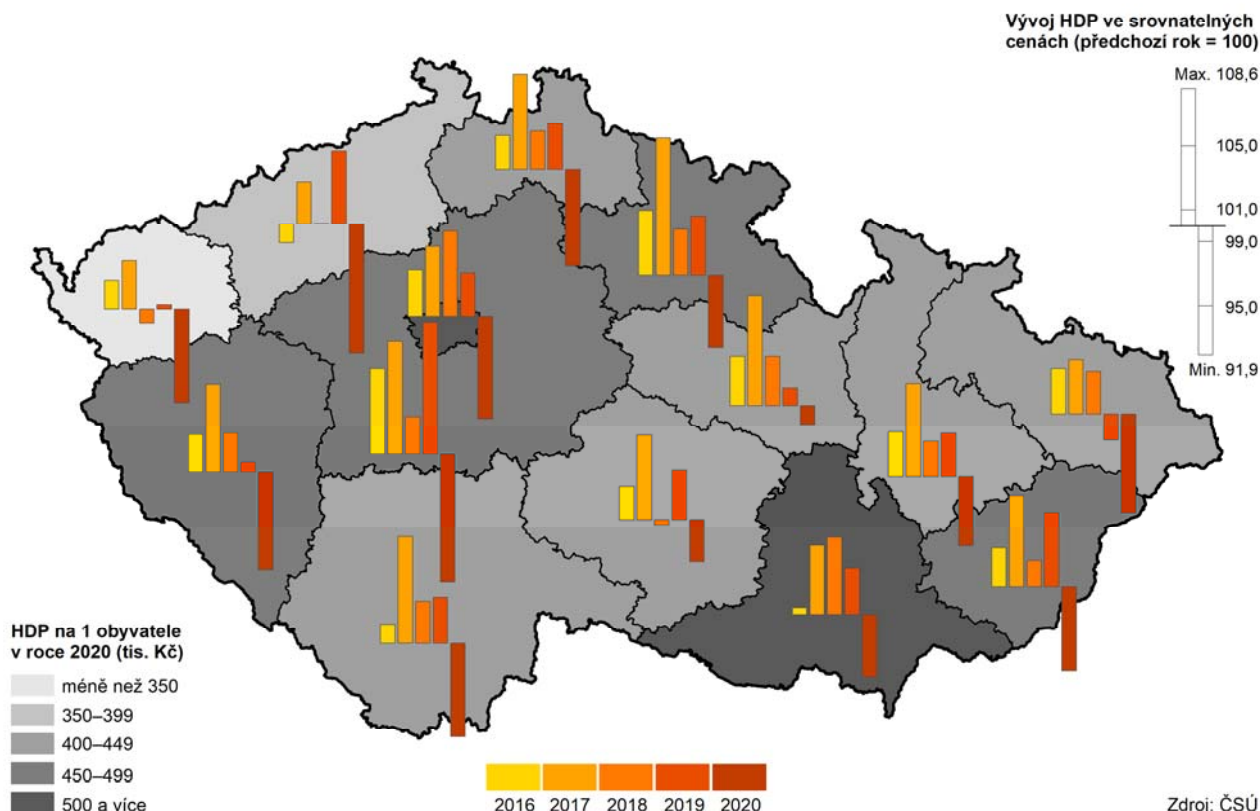
V letech 2020 a 2021 zasáhla svět pandemie koronaviru. Reakce na ni vyústila v globální sociální a ekonomické oslabení, včetně propadu ekonomiky. Podniky čelily narušení dodavatelských řetězců a nedostatku pracovníků. HDP ve srovnatelných cenách v roce 2020 meziročně poklesl o 6,5 %. Orientační hodnota staveb povolených v Praze v roce 2021 meziročně stoupla o enormních 155,9 %. Počet zahájených bytů se oproti předchozímu roku zvýšil o 117,9 %. Automobilová doprava na území Prahy byla v roce 2021 téměř na stejné úrovni jako v roce 2019. Došlo k výraznému omezení cestování a také leteckého provozu. Pozitivním dopadem všech omezení bylo menší znečištění ovzduší.

Makroekonomický rámec

V roce 2020 HDP ve srovnatelných cenách v Praze meziročně poklesl o 6,5 %.

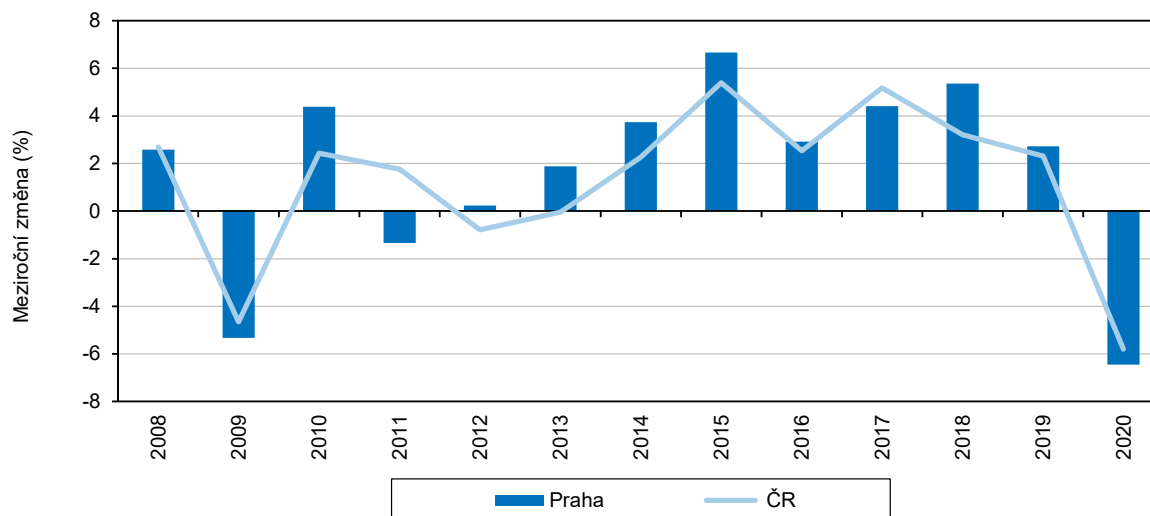
Rokem 2019 skončilo období oživení ekonomiky. Hrubý domácí produkt ve srovnatelných cenách v roce 2019 meziročně vzrostl ve všech krajích (s výjimkou Moravskoslezského). V roce 2020 však z důvodu pandemické krize ve všech krajích meziročně poklesl. V Praze došlo k poklesu HDP ve srovnatelných cenách o 6,5 %. Ještě vyšší pokles byl zaznamenán v kraji Ústeckém (-8,1 %) a v kraji Středočeském (-8,0 %). V Praze došlo k meziročnímu poklesu HDP naposledy v roce 2011.

Regionální hrubý domácí produkt v krajích v letech 2016 až 2020

Hrubý domácí produkt v hl. m. Praze a ČR (ve srovnatelných cenách)

Zdroj: ČSÚ

V Praze byl v roce 2020 vytvořen HDP ve výši 1,535 mld. Kč. Je to 27 % HDP České republiky.

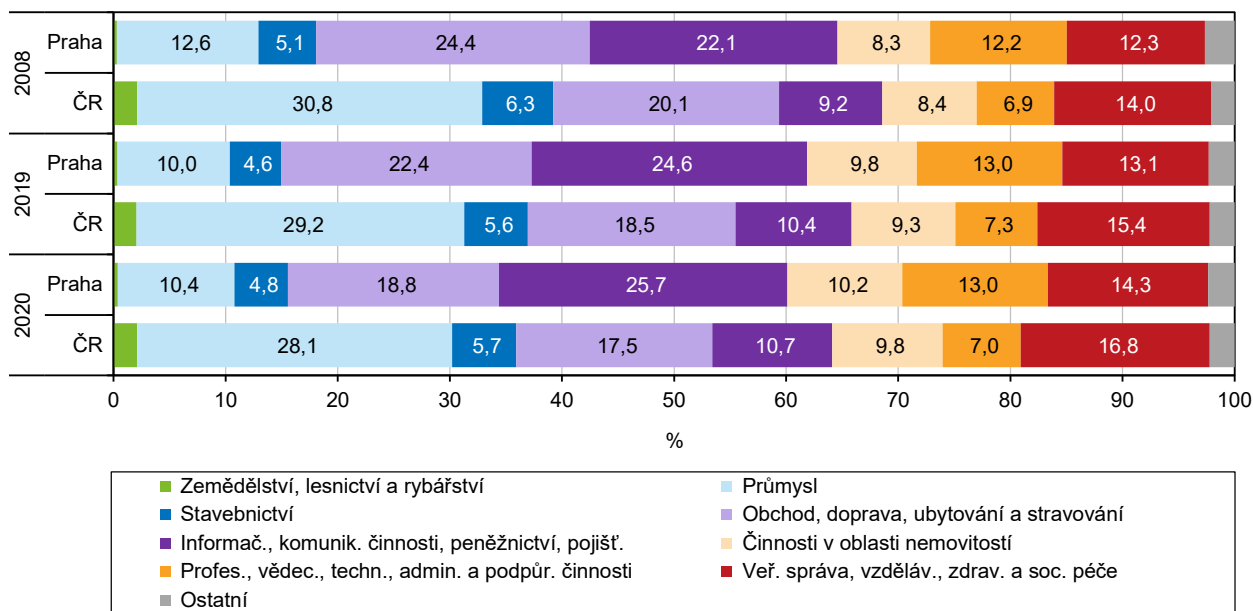
V hl. městě Praze byl v roce 2020 vytvořen hrubý domácí produkt ve výši 1,535 miliard Kč, což je o 2,9 % méně než v roce 2019, ale o 3,8 % více než v roce 2018. Hrubý domácí produkt v běžných cenách poklesl v důsledku pandemické krize ve většině krajů České republiky (s výjimkou čtyř). Naposledy došlo k takovému poklesu v roce 2009. Praha se v roce 2020 podílela na tvorbě hrubého domácího produktu České republiky 27 %. Podobných výsledků dosáhla i v posledních dvou letech (2018 a 2019 – vždy 27,3 %). S velkým odstupem následovaly kraje Středočeský (11,6 %) a Jihomoravský (10,8 %).

Regionální hrubá přidaná hodnota v Praze poklesla v roce 2020 meziročně o 2,2 %. V její struktuře jsou pro Prahu nejdůležitější služby.

Regionální hrubá přidaná hodnota (měřeno v běžných cenách) v roce 2020 meziročně poklesla v osmi krajích, mezi nimiž byla i Praha (-2,2 %). Nejvýraznější pokles hrubé přidané hodnoty byl zaznamenán v Ústeckém kraji (-3,5 %). V období 2012-2019 hrubá přidaná hodnota v Praze každým rokem vzrůstala. Praha se vzhledem ke svému velkoměstskému charakteru poměrně výrazně odlišuje od ostatních krajů České republiky odvětvovou strukturou hrubé přidané hodnoty. Zemědělství, lesnictví a rybářství zde má z objektivních důvodů dlouhodobě nejnižší podíl ze všech krajů v republice (rok 2020 - 0,4 %). Podíl průmyslu na hrubé přidané hodnotě je v Praze přibližně třetinový oproti republice jako celku. Nejvýznamnější jsou pro Prahu služby (podíl v roce 2008 – 81,9 %; podíl v roce 2020 – 84,45 %). V roce 2020 poklesl podíl služeb v Praze meziročně ve svém souhrnu jen nepatrně (-0,62 p. b.). Nejvýraznější meziroční pokles (- 3,53 p. b.) se v roce 2020 projevil u skupiny služeb Obchod, doprava, ubytování a stravování. Naopak neustále nabývá na významu skupina Informační a komunikační činnosti, peněžnictví a pojišťovnictví. Podíl této skupiny služeb činil v Praze v roce 2020 již 25,75 % v porovnání se zbytkem České republiky (5,14 %). Postaral se o to rozvoj Informačních a komunikačních činností. Jak v Praze, tak i ve zbytku České republiky postupně narůstá význam skupiny služeb Veřejná správa, vzdělávání, zdravotnictví a sociální péče.

Odvětvová struktura hrubé přidané hodnoty v hl. m. Praze a ČR

Zdroj: ČSÚ

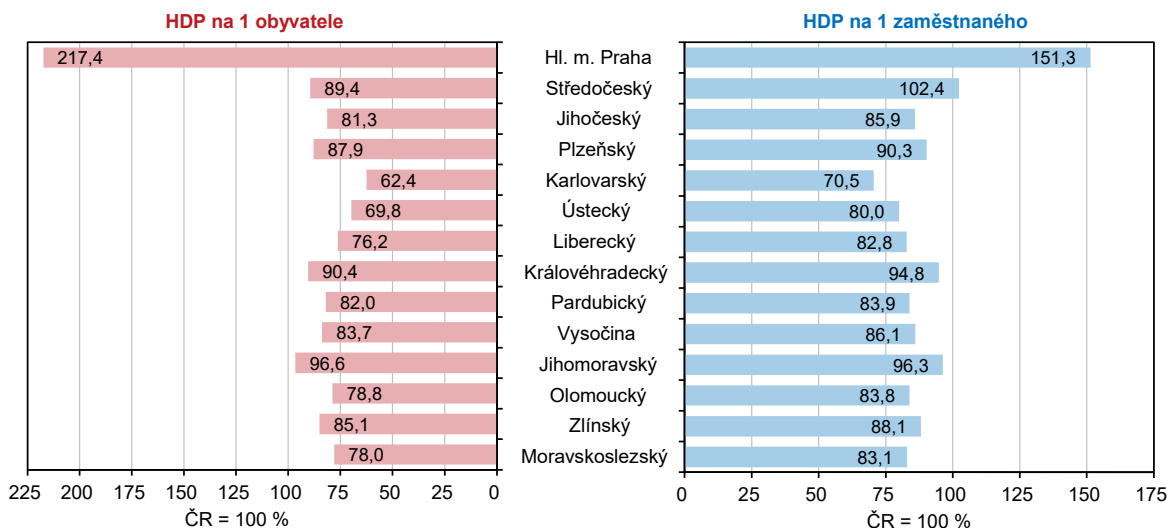

Praha svým HDP na obyvatele převyšuje republikový průměr více než dvakrát.

Základním ukazatelem pro regionální srovnání je hrubý domácí produkt na 1 obyvatele. Praha svým HDP na obyvatele převyšuje republikový průměr dlouhodobě více než dvakrát. HDP na obyvatele získáme, když produkt dělíme počtem obyvatel bydlících na území. Ukazatel se doplňuje přepočtem HDP na 1 zaměstnaného, který zohledňuje počet osob, které produkt vytvořily. V Praze je zaměstnáno i velké množství osob z jiných krajů. Praha pak již zdaleka nemá nad ostatními kraji takovou převahu.

Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele a na 1 zaměstnaného podle krajů (ČR = 100) v roce 2020

Zdroj: ČSÚ

Čistý disponibilní důchod na obyvatele v Praze v roce 2020 překračoval průměr ČR o 32,8 %.

Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD) se využívá pro hodnocení úrovně materiálního bohatství domácností trvale bydlících v jednotlivých regionech a udává se v běžných cenách. Čistý disponibilní důchod je hodnotou, kterou mají domácnosti k dispozici ke spotřebě, investicím nebo úsporám. Hrubý domácí produkt (HDP) je peněžním vyjádřením celkové hodnoty statků a služeb nově vytvořených v daném období na určitém území. Používá se pro stanovení výkonnosti ekonomiky. Při porovnání hrubého domácího produktu na obyvatele s čistým disponibilním

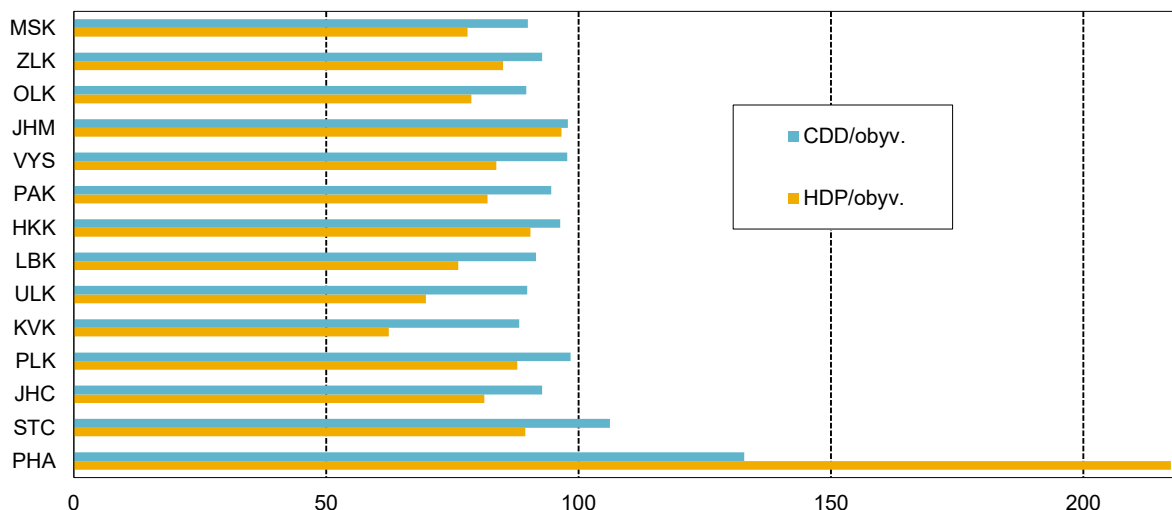

důchodem na obyvatele je patrné, že Praha sice v porovnání s ostatními kraji dosahuje nadprůměrných hodnot v obou ukazatelích, ale hodnoty se výrazně liší. Zatímco rozdíl mezi ekonomickou výkonností Prahy a ostatních krajů je velmi výrazný, rozdíly v čistém disponibilním důchodu jsou menší. HDP na obyvatele v Praze přesáhnul v roce 2020 celorepublikový průměr více než dvakrát, čistý disponibilní důchod na obyvatele převyšoval průměr ČR o 32,8 %. Nad celorepublikovým průměrem ČDDD byl ještě kraj Středočeský (+6,2 %). Na druhém konci žebříčku s více než 10% ztrátou na celorepublikový průměr se umístily kraje Karlovarský, Olomoucký, Ústecký a Moravskoslezský.

Porovnání HDP a ČDDD na obyvatele mezi kraji (průměr ČR = 100 %)

Zdroj: ČSÚ

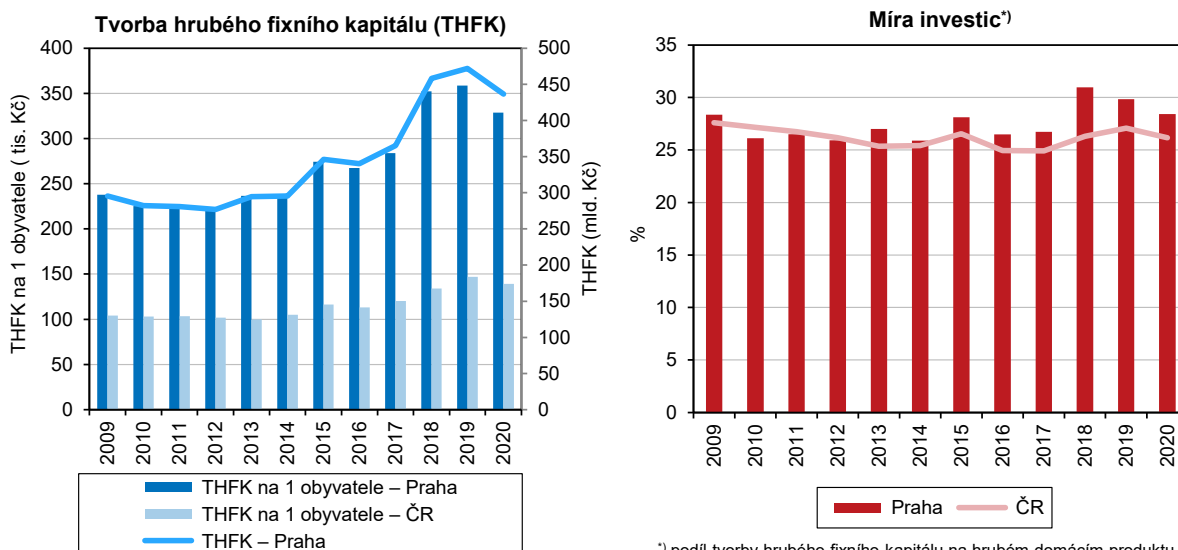

THFK na obyvatele dosáhla v Praze v roce 2020 na 328,7 mlrd. Kč.

Tvorba hrubého fixního kapitálu (THFK) odráží investiční aktivity na určitém území. Vždy je patrný vliv velkých investičních akcí v rámci příslušného kraje. Míra investic v Praze již od roku 2013 setrvale převyšuje celorepublikovou hodnotu. Nejnižší míru investic měla Praha v roce 2014 (25,9 %), nejvyšší v roce 2018 (31 %). V mezikrajském srovnání při přepočtu THFK na 1 obyvatele dosahuje Praha dlouhodobě nejvyšších hodnot. Nejvyšší THFK na obyvatele měla Praha v roce 2019 (358,7 mlrd.), v roce 2020 byla THFK na 1 obyvatele v hlavním městě meziročně o 8,3 % nižší, přesto třetí nejvyšší od roku 2009.

Tvorba hrubého fixního kapitálu a míra investic v Praze a ČR

Zdroj: ČSÚ

^{*)} podíl tvorby hrubého fixního kapitálu na hrubém domácím produktu

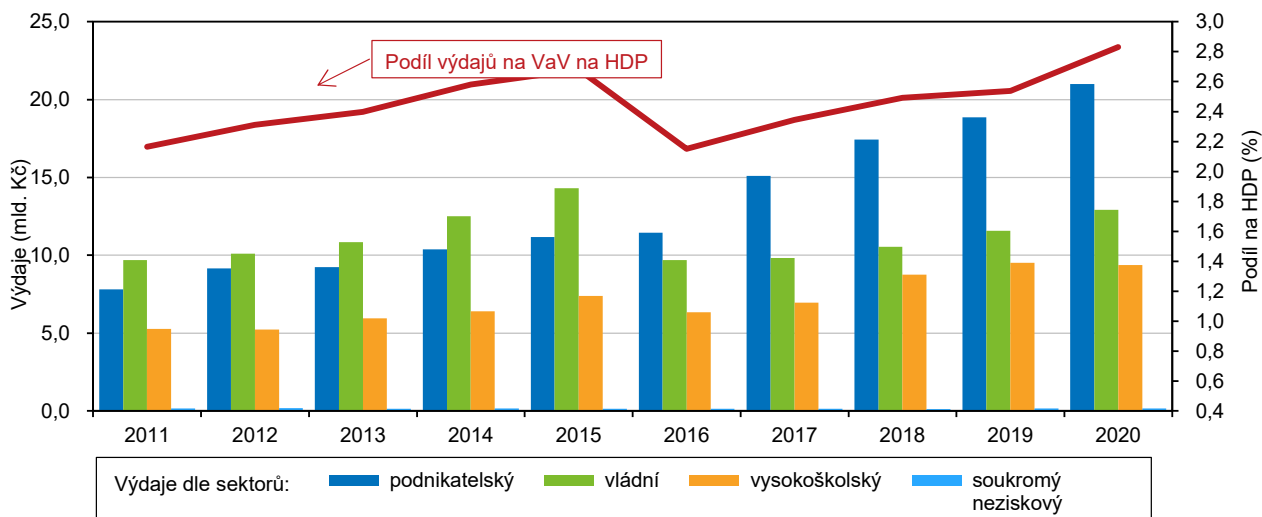
Věda, IT

Celkové výdaje na výzkum a vývoj dosáhly v Praze v roce 2020 na 43,5 mld. Kč.

Výdaje na výzkum a vývoj v roce 2020 v hl. m. Praze stouply meziročně o 8,3 %, od r. 2011 dokonce o 89,4 %. Výdaje na výzkum a vývoj narůstaly v Praze i České republice po celé období 2011-2020 s výjimkou poklesu v roce 2016. Celkové výdaje na výzkum a vývoj dosáhly v Praze v roce 2020 na 43,5 mld. Kč a byly ze všech krajů nejvyšší. Tvořily 38,3 % z celorepublikových výdajů na výzkum a vývoj. Významnější výdaje na výzkum a vývoj měly i kraje Jihomoravský (18 % z celorepublikových výdajů na výzkum a vývoj) a Středočeský (13 %).

Výdaje na výzkum a vývoj podle sektorů a podíl výdajů na VaV na HDP v hl. m. Praze

Zdroj: ČSÚ

Nejvýrazněji se na celkových výdajích na vědu a výzkum v Praze podílel podnikatelský sektor. Více než v ostatních krajích zde byl zapojen sektor vládní.

Nejvýraznější podíl na celkových výdajích na výzkum a vývoj v Praze (48,3 %) i České republice jako celku (61 %) měl v roce 2020 podnikatelský sektor. Při porovnání krajů měl ale podnikatelský sektor v Praze nejnižší podíl ze všech regionů. Nejvyšší podíly podnikatelského sektoru přesahující 97 % měly kraje Karlovarský a Kraj Vysočina, jejichž výdaje na výzkum a vývoj patří mezi kraje k těm nižším. V Praze následoval sektor vládní (29,7 %), vysokoškolský (21,6 %) a soukromý neziskový (0,4 %).

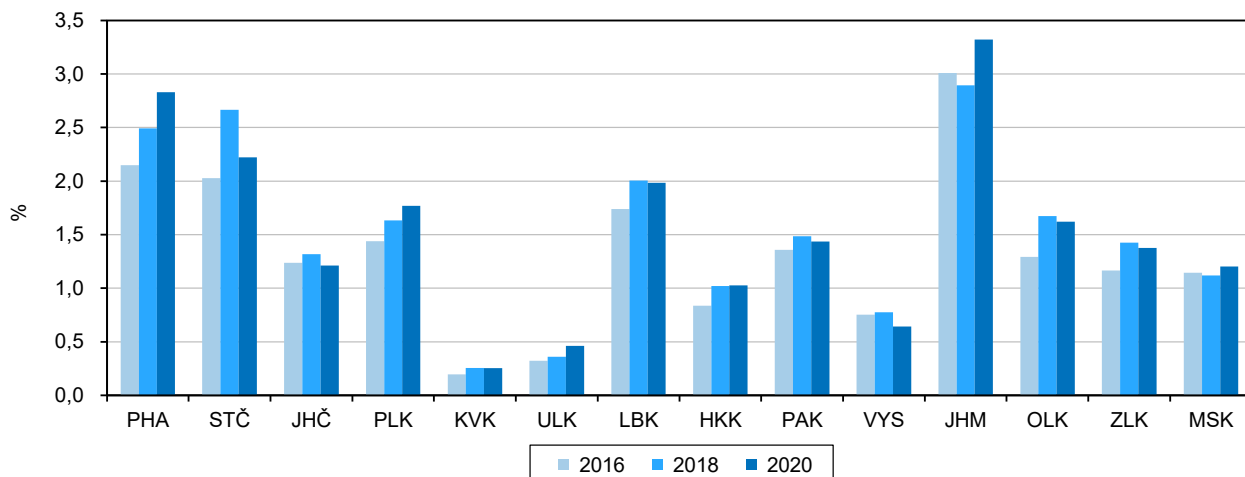
Dle podílu výdajů na výzkum a vývoj na regionálním HDP předčil Prahu i v roce 2020 kraj Jihomoravský.

Při přepočtu výdajů na vědu a výzkum na HDP vytvořený v krajích se dostává do popředí kraj Jihomoravský, Praha je na druhém místě, přičemž tento trend platí dlouhodobě.

Podíl výdajů na výzkum a vývoj na regionálním HDP podle krajů

Zdroj: ČSÚ

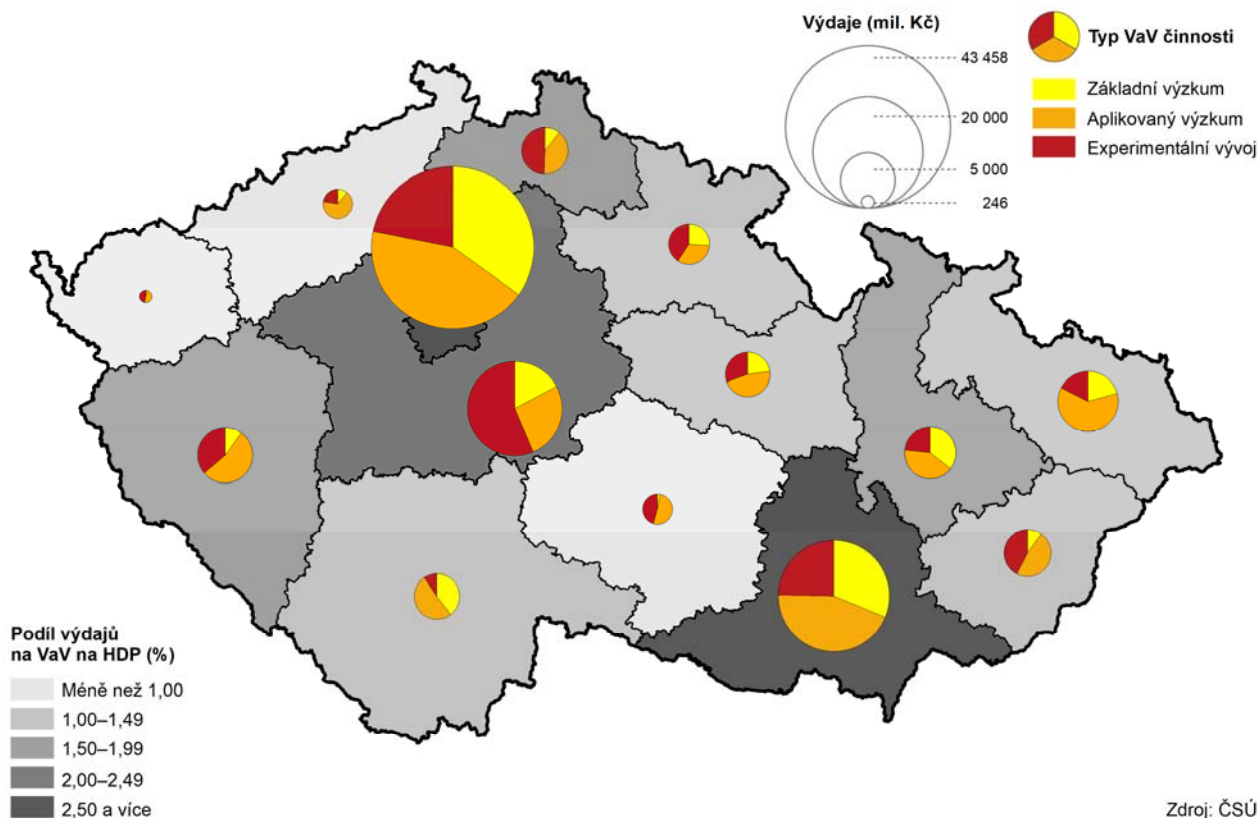
Rozlišujeme 3 základní typy výzkumné a vývojové činnosti – základní výzkum, aplikovaný výzkum a experimentální vývoj.

Rozlišujeme tři základní typy výzkumné a vývojové činnosti: základní výzkum, aplikovaný výzkum a experimentální vývoj. Základním výzkumem se rozumí experimentální a teoretická práce vynakládaná zásadně za účelem získání nových vědomostí o základních principech jevů nebo pozorovatelných skutečností, která není primárně zaměřena na uplatnění nebo využití v praxi. Aplikovaným výzkumem se rozumí plánovitý výzkum nebo kritické šetření zaměřené na získání nových poznatků a dovedností pro vývoj nových výrobků, postupů nebo služeb nebo ke značnému zdokonalení stávajících výrobků, postupů nebo služeb. Zahrnuje vytváření dílčích částí složitých systémů nezbytných pro průmyslový výzkum, zejména pro obecné ověřování technologie, kromě prototypů. Výsledky aplikovaného výzkumu jsou směřovány ke specifickému a praktickému cíli. Experimentálním vývojem se rozumí získávání, spojování, formování a používání stávajících vědeckých, technologických, obchodních a jiných příslušných poznatků a dovedností pro návrh nových nebo podstatně zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb. Experimentální vývoj může zahrnovat i vývoj prototypů, demonstrační činnosti, pilotní projekty, testování a ověřování nových nebo zdokonalených výrobků, postupů nebo služeb v prostředí reprezentativním z hlediska reálných provozních podmínek, pokud hlavní cíl spočívá v dalším technickém zlepšení výrobků, postupů nebo služeb.

Největší část výdajů ve vědě a výzkumu byla v Praze určena na aplikovaný výzkum.

V České republice jako celku (43,1 %) i v hl. m. Praze (43,3 %) mířila většina výdajů na vědu a výzkum v roce 2020 na aplikovaný výzkum. V Praze šlo o částku 18,8 mld. Kč. Nad průměrem České republiky byla Praha ve výdajích na základní výzkum (Praha 34,9 %, ČR 27,3 %), opačně platí tvrzení o výdajích na experimentální vývoj (Praha 21,9 %, ČR 29,5 %). Při porovnání jednotlivých krajů u většiny z nich výdaje na aplikovaný výzkum převažovaly. Nejmarkantnější výjimkou je sousední Středočeský kraj, kde hlavní složku celkových výdajů na vědu a výzkum tvořily výdaje na experimentální vývoj (56,4 %), stejně jako v kraji Libereckém (49,6 %) a Karlovarském (46,8 %). Výrazně převládaly výdaje neinvestiční (Praha 89,3 %, ČR 90,2 %) nad investičními. Z neinvestičních výdajů tvořily v Praze 64,3 % neinvestiční výdaje mzdové.

Výdaje na výzkum a vývoj podle krajů v roce 2020

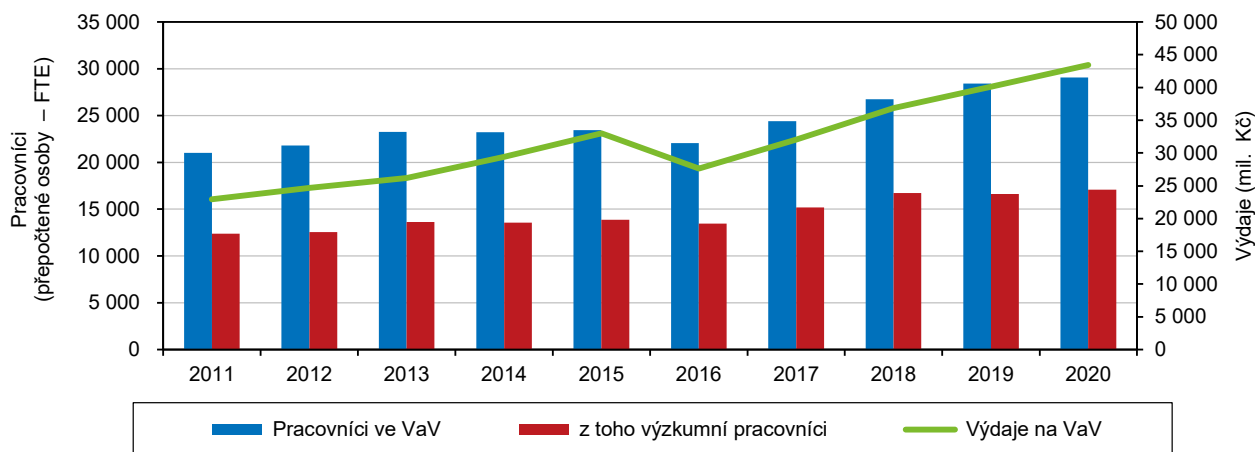
Ve vědě a výzkumu pracovalo v roce 2020 v Praze 29 086 osob. Převažovali muži.

Ve vědě a výzkumu pracovalo v roce 2020 v Praze 29 086 osob (35,9 % z pracovníků v tomto oboru v celé ČR). Jedná se o přepočtené osoby, kdy se přepočítává na plnou roční pracovní dobu věnovanou VaV činností (FTE). Počet pracovníků ve vědě a výzkumu v Praze v roce 2020 meziročně vzrostl jen nepatrně – o 2,4 %, od roku 2011 však o 38,5 %. Mezi pracovníky ve vědě a výzkumu v Praze v roce 2020 měli muži dvoutřetinovou převahu. Z žen pracujících ve vědě a výzkumu v hl. městě jich bezmála polovina (46,3 %) pracovala ve vládním sektoru. Druhý nejvyšší počet pracovníků ve vědě a výzkumu připadá na Jihomoravský kraj (16 173). Do celkového počtu pracovníků ve vědě a výzkumu patří tři kategorie pracovníků – výzkumní pracovníci, techničtí a odborní pracovníci a ostatní pracovníci (např. manažeři, administrativní pracovníci, řemeslníci). Výzkumných pracovníků mělo v roce 2020 hl. m. Praha 17 079 (58,7 % z celkového množství pracovníků ve vědě a výzkumu). Mezi výzkumnými pracovníky v Praze v roce 2020 bylo 27,9 % žen.

Pracovníci ve výzkumu a vývoji a výdaje na výzkum a vývoj v hl. m. Praze

Zdroj: ČSÚ

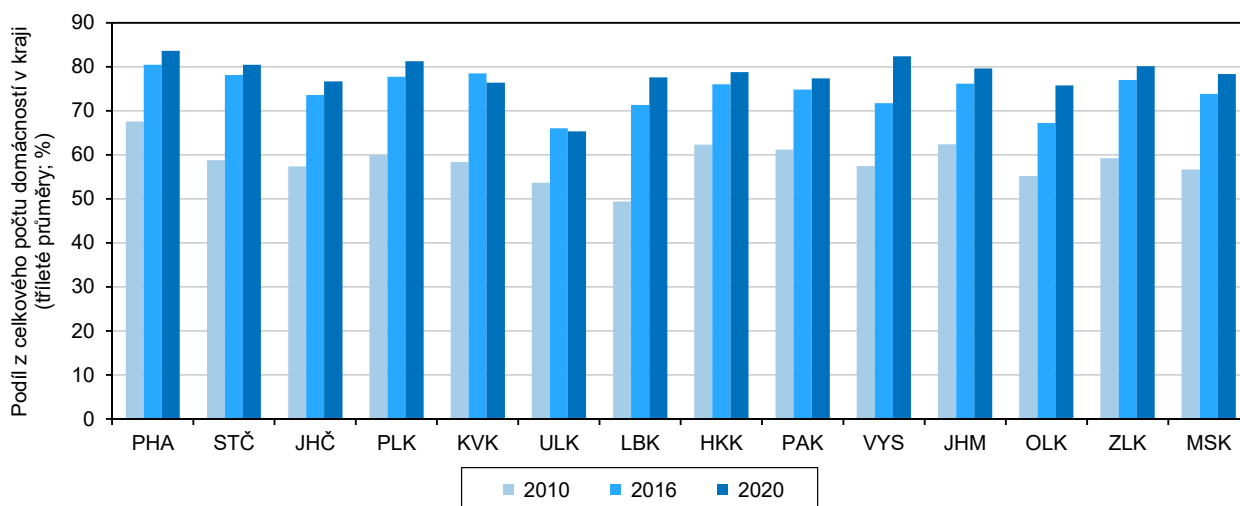
Využívání informačních technologií

Pražské domácnosti byly v roce 2020 z 83,7 % vybaveny počítačem a 84,7 % z nich disponovalo připojením k internetu.

Obecným trendem ve využívání komunikačních a informačních technologií v domácnostech je postupné stírání rozdílů mezi Prahou a ostatními kraji. Vybavení počítačem, internetem, nákupy přes internet či využívání internetového bankovníctví se postupně staly samozřejmostí pro velkou část populace. V roce 2020 bylo 83,7 % pražských domácností vybaveno počítačem (v celé ČR 78,5 %). Více než 80 % domácností disponovalo v roce 2020 počítačem i v Kraji Vysočina a krajích Plzeňském, Středočeském a Zlínském. Vybavenost domácností počítačem výrazně vzrostla od roku 2010 ve všech krajích. Praha stála vždy v čele všech krajů, v roce 2010 bylo v hlavním městě 67,6 % domácností s počítačem (v celé ČR 59,3 %). V roce 2016 už to bylo v Praze 80,5 % domácností (v celé ČR 75 %).

Domácnosti vybavené osobním počítačem podle krajů

Zdroj: ČSÚ

Domácností s připojením k internetu je ve všech krajích ještě o něco více, protože počítače nejsou jediným prostředkem, který využívá internet. Ohledně připojení k internetu skončila Praha v roce 2020 na třetím místě (84,7 % domácností) za Plzeňským krajem (85,2 % domácností) a Krajem Vysočina (85,1 % domácností). I v této oblasti využívání moderních technologií došlo ve všech regiorech

za posledních 10 let k velmi prudkému posunu vpřed, rychlý nárůst nastal zejména mezi lety 2010 a 2016. V roce 2020 už existovaly jen 3 kraje v republice s méně než 80 % domácností připojenými k internetu. Ještě v roce 2010 byla Praha jediným krajem, kde internet v domácnosti využívalo více než 60 % domácností.

Internet využívali v Praze v roce 2020 častěji muži. Využívání internetu klesalo spolu s narůstajícím věkem.

Dle šetření mezi uživateli internetu, kterým je 16 a více let, používali v roce 2020 ve všech krajích internet o něco častěji muži. V Praze to bylo 89,1 % mužů a 84,1 % žen. Mezi věkovou kategorií 16-34 let a 35-54 let nebyl v Praze v používání internetu žádný rozdíl. V obou věkových kategoriích využívalo internet 99,2 % osob. Podstatně méně používaly internet osoby 55+. V Praze šlo o 65,2 % (celorepublikový průměr je dokonce jen 56,6 % uživatelů). Internet využívalo v roce 2020 v Praze 99,7 % vysokoškoláků, o něco méně středoškoláků (97,7 %). V Praze se k využívání internetu hlásili všichni studenti, 99,2 % zaměstnaných, ale jen málo přes polovinu důchodců (51,2 %). Celorepublikový průměr u seniorů dosáhl na 45,1 %, nejméně holdovali internetu senioři v Jihomoravském (40,4 %) a Ústeckém kraji (40,6 %).

Internet na mobilním telefonu v roce 2020 využívalo 74,3 % obyvatel Prahy, častěji muži a mladší generace.

Internet na mobilním telefonu používalo v roce 2020 celkem 74,3 % obyvatel hlavního města ve věku 16 a více let. Jejich počet se zvyšuje každým rokem. Nárůst od roku 2011 činil v Praze 58,2 p. b. (celorepublikově 59,8 p. b.). Rovněž internet na mobilním telefonu používali v roce 2020 v Praze i ČR jako celku o něco častěji muži (Praha: 77 % mužů, 71,9 % žen; Česká republika: 69,5 % mužů, 66,6 % žen). Využívání internetu na mobilním telefonu klesá spolu s narůstajícím věkem. V nejmladší kategorii 16-34 let ho v roce 2020 používalo v Praze 96,1 % obyvatel, v kategorii 35-54 let 93,2 % obyvatel a ve skupině 55 a více let jen 41 % osob. Ve všech věkových skupinách je Praha nad celorepublikovým průměrem. V nejvyšší věkové skupině používala internet v mobilu jen třetina obyvatel ČR. Podle ekonomické aktivity používali internet v mobilu v Praze téměř všichni studenti (99,6 %), převážná většina zaměstnaných (91,3 %), ale jen čtvrtina důchodců.

Alespoň jednou nakupovali v roce 2020 přes internet 73,4 % Pražanů, častěji muži a lidé mladší.

Každoročně se zvyšuje zájem o nákupy přes internet. Zatímco v roce 2010 se v celé ČR hlásilo k alespoň jednomu nákupu jakéhokoliv zboží nebo služby přes internet 25,2 % obyvatel ve věku 16 a více let, v roce 2016 už to bylo 45,9 % obyvatel a v roce 2020 nadpolovičních 64,6 % obyvatel. V Praze došlo za 10 let k nárůstu z 30,2 % na 73,4 % nakupujících. Praha stála v desetileté historii těchto nákupů vždy nad celorepublikovým průměrem. V roce 2020 dokonce nejvíce ze všech krajů, v jednotlivých letech se ale prvenství krajů různě měnilo. Poměr mužů a žen nakupujících přes internet byl v rámci republiky zcela vyrovnaný. V Praze tímto způsobem častěji nakupovali muži (75,5 %) v porovnání s 71,6 % žen. Nakupujících na internetu ubývalo s jejich narůstajícím věkem. Ve skupině 16-34 let nakoupilo v roce 2020 přes internet 94,5 % obyvatel Prahy, ve skupině 35-54 let 90,7 % obyvatel a v kategorii 55 a více let pouze 42,2 % Pražanů. Vysokoškolsky vzdělaní obyvatelé Prahy nakupovali přes internet častěji (94,7 % z nich) než Pražané s ukončeným středoškolským vzděláním (85,2 % z nich). Zatímco alespoň jednou nakoupilo na internetu 90 % zaměstnaných, stejně se zachovalo jen 27,4 % důchodců.

Internetové bankovníctví využívalo v roce 2020 70,4 % Pražanů, nepříliš rozšířeno je u osob v seniorském věku.

V čase rovněž přibývá v celé České republice uživatelů internetového bankovníctví. V roce 2010 prostřednictvím internetu obsluhovalo svůj účet 28,4 % Pražanů, v roce 2016 již 48 % a v roce 2020 dokonce 70,4 %. V Praze se nejvíce ze všech krajů odlišuje využívání internetového bankovníctví ze strany mužů (74,2 % využívá) a žen (67,1 % využívá). Za celou ČR činí rozdíl mezi oběma pohlavími pouze 2 p. b. Internetové bankovníctví používají častěji vysokoškoláci (Praha 92,4 %) než středoškoláci (Praha 81,6 %) a zaměstnaní (Praha 87,3 %) než důchodci (Praha

28,7 %). V Ústeckém kraji využívala v roce 2020 internetové bankovníctví dokonce jen pětina seniorů.

Na sociálních sítích bylo v roce 2020 aktivních 58,1 % obyvatel Prahy. Oblíbenější byly u žen. Nebodují u seniorů.

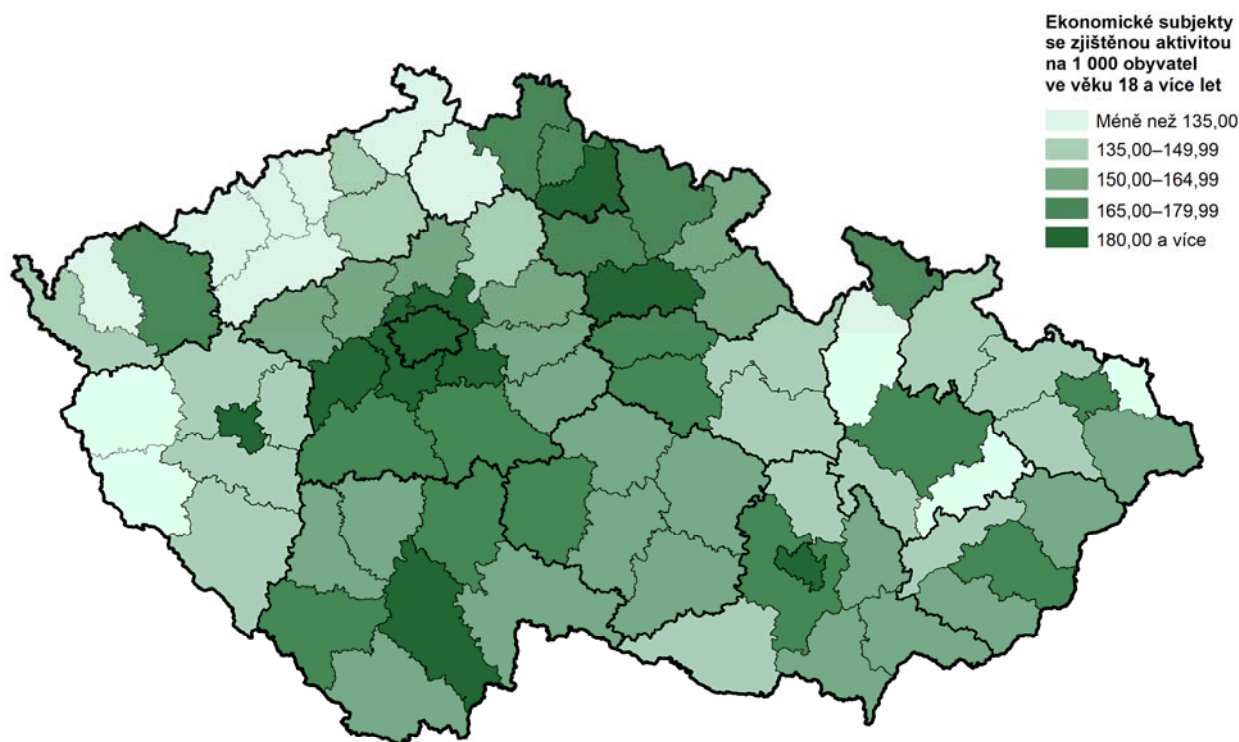
V Praze se v posledních 10 letech více než zdvojnásobilo využívání sociálních sítí. V roce 2020 se k těmto aktivitám hlásilo 58,1 % obyvatel hl. města ve věku 16 a více let. Sociální sítě v Praze o něco častěji využívaly ženy (58,8 %) než muži (57,2 %). Vyšší aktivita žen na sociálních sítích platí pro celou Českou republiku. Zájem o využívání sociálních sítí klesal spolu s věkem – používalo je 91,2 % Pražanů v kategorii 16-34 let, ale jen pětina osob ve věku 55+. Podle ekonomické aktivity je nejčastěji využívali studenti (97,2 %) a nejméně důchodci (jen 13,6 %).

Ekonomické subjekty

Registr ekonomických subjektů zahrnuje údaje o ekonomických subjektech včetně zahraničních fyzických osob.

Údaje o počtu ekonomických subjektů (tzv. organizační statistika) vychází z Registru ekonomických subjektů (RES), který spravuje ČSÚ. RES je základním zdrojem, ze kterého jsou vybírány subjekty do statistických šetření, která ČSÚ provádí. Od roku 2014 jsou do počtu ekonomických subjektů započteny také zahraniční fyzické osoby a jejich odštěpné závody, které předtím v registru zařazeny nebyly.

Intenzita podnikatelské aktivity v okresech k 31. 12. 2021

Pozn.: ekonomické subjekty se sídlem na daném území

Zdroj: ČSÚ

Z 658 390 ekonomických subjektů registrovaných v roce 2021 v Praze jich 56,9 % vykazovalo aktivitu.

V hl. m. Praze bylo v RES k 31. 12. 2021 registrováno 658 390 ekonomických subjektů, z toho 374 650 se zjištěnou aktivitou (56,9 %). Meziročně bylo v roce 2021 registrováno v Praze o 13 804 subjektů (2,1 %) více, ale subjektů se zjištěnou aktivitou o 6 073 (-1,6 %) méně. Nejvýrazněji v tomto období přibýlo subjektů se zjištěnou aktivitou v oboru Administrativní a podpůrné činnosti (+6,7 %) a Doprava a skladování (+5,2 %). Úbytky se týkaly zejména oboru Velkoobchod a maloobchod, opravy motorových vozidel (-6,7 %) a oboru Ubytování, stravování a pohostinství (-5,5 %). Od roku 2016 vzrostl počet registrovaných subjektů v RES

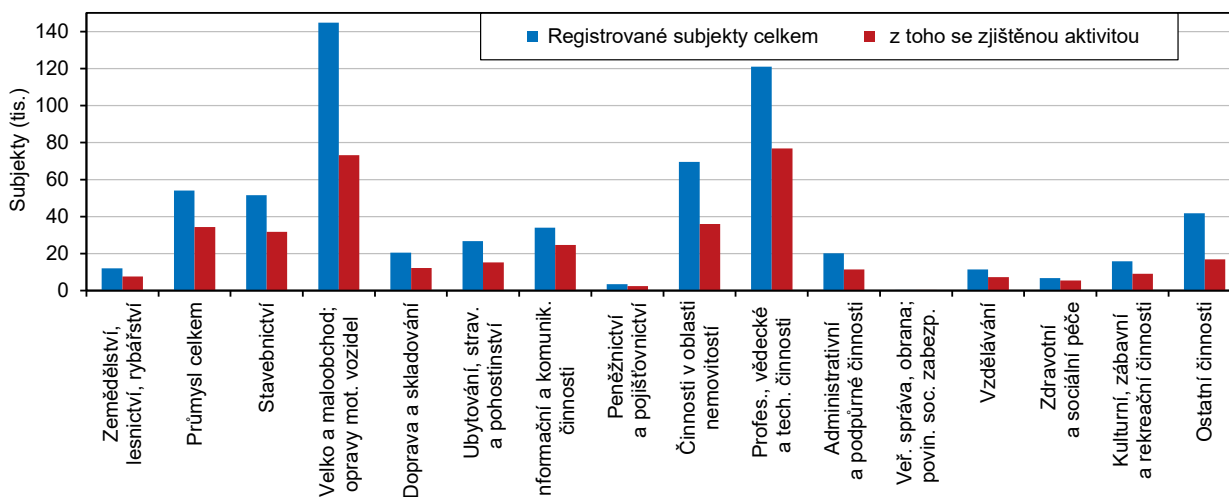
o 68 052 (11,5 %), počet ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou o 57 741 (18,2 %).

Mezi fyzickými osobami převažovali živnostníci, mezi právnickými osobami převládaly společnosti s ručením omezeným.

Z celkového počtu ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou tvořily v Praze v roce 2021 nadpoloviční většinu (54,6 %) fyzické osoby, 45,4 % právnické osoby. Mezi fyzickými osobami převažovali živnostníci (85 %). Skupinu právnických osob tvořily z 91,8 % obchodní společnosti, jejichž dominantní složkou byly společnosti s ručením omezeným (91,8 %). Z celkového počtu registrovaných subjektů byl v Praze k 31. 12. 2021 největší počet z oboru velkoobchod a maloobchod, opravy motorových vozidel (144,8 tisíc, z toho 50,5 % aktivních), profesní, vědecké a technické činnosti (121 tisíc, z toho 63,5 % aktivních) a v odvětví činnosti v oblasti nemovitostí (69,5 tisíc, z toho 51,9 % aktivních). Nejvíce registrovaných podniků, které jsou zároveň aktivní, bylo z odvětví: veřejná správa a obrana a povinné sociální zabezpečení (83,6 % z registrovaných byla aktivní), zdravotní a sociální péče (80 %), informační a komunikační činnosti (72 %) a peněžnictví a pojišťovnictví (70,2 %).

Ekonomické subjekty podle převažující ekonomické činnosti v hl. m. Praze k 31. 12. 2021 (subjekty s uvedenou činností)

Zdroj: ČSÚ

Velká část ekonomických subjektů v Praze nemá žádné zaměstnance, zcela nepatrné je množství velkých podniků.

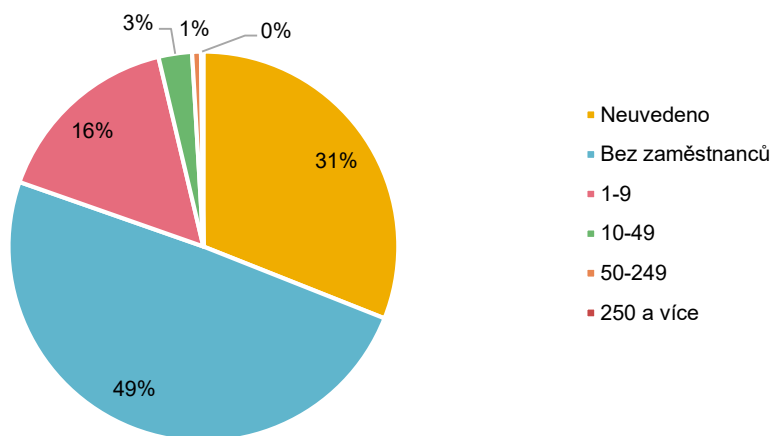
Takřka polovina pražských ekonomických subjektů se zjištěnou aktivitou neměla v roce 2021 žádné zaměstnance a téměř třetina počet zaměstnanců neuvedla. Dalších 15,9 % ekonomických subjektů patřilo do kategorie mikropodniků s 1-9 zaměstnanci, malých podniků s 10-49 zaměstnanci měla Praha 2,8 %, středních podniků s 50-249 zaměstnanci 0,7 % a velkých podniků s 250 a více zaměstnanci pouze 0,2 %. Existuje pouze 14 podniků v Praze, které zaměstnávají alespoň 10 tisíc osob.

Ekonomické subjekty se zjištěnou aktivitou podle počtu zaměstnanců v Praze (k 31. 12. 2021)

Zdroj: ČSÚ

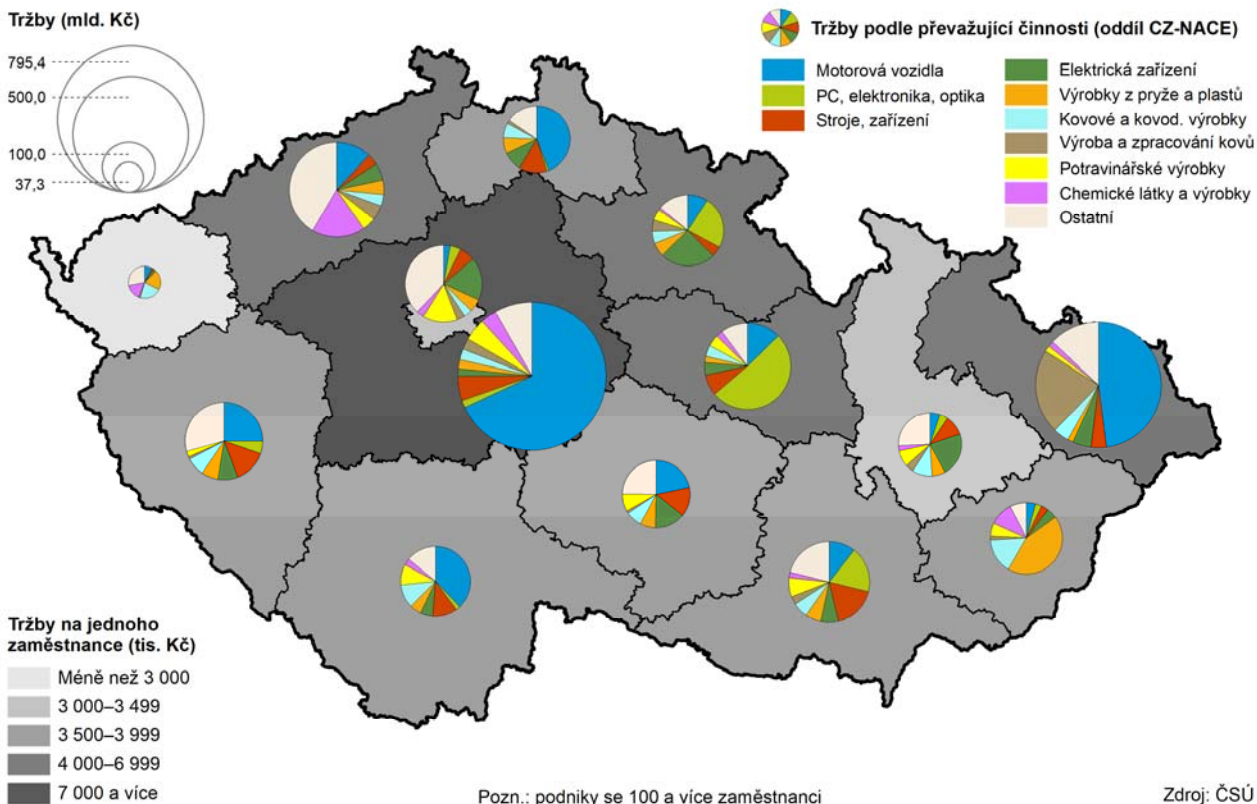

Průmysl a energetika

Průmysl a energetika tvořily 10,4 % hrubé přidané hodnoty vytvořené v Praze v roce 2020.

V roce 2020 tvořil průmysl spolu s energetikou 10,4 % hrubé přidané hodnoty vytvořené v Praze. Vzhledem ke specifičnosti hlavního města je tato hodnota výrazně nižší než v České republice jako celku (28,1 %).

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy zpracovatelského průmyslu v krajích v roce 2021

Tržby z průmyslových výrobků a služeb dosáhly v roce 2021 v Praze na 316,8 mld. Kč.

V Praze sídlilo v roce 2021 celkem 209 průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci, ve kterých pracovalo 75,8 tisíce zaměstnanců. Počet podniků i zaměstnanců v posledních 10 letech střídavě klesal a vzrůstal. V Praze dosáhly

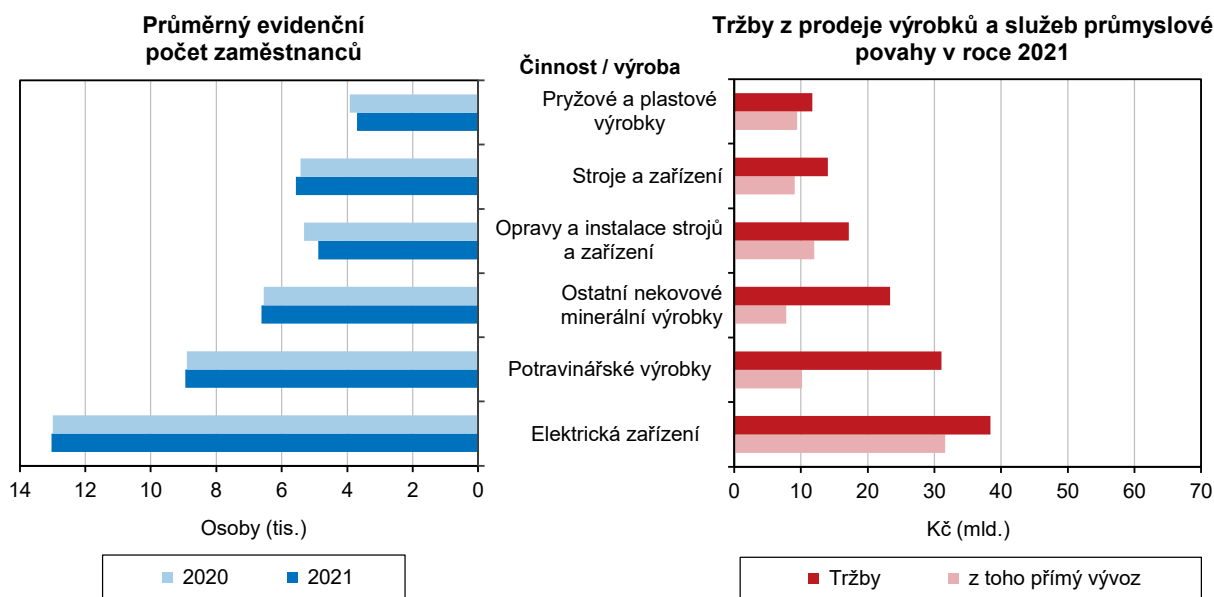
tržby z průmyslových výrobků a služeb v roce 2021 na 316,8 mld. Kč. Nejvyšší tržby vykázaly podniky ve Středočeském kraji (802,6 mld. Kč) a Moravskoslezském kraji (603,5 mld. Kč).

Nejvyšší tržby ve zpracovatelském průmyslu v Praze připadly na elektrická zařízení a potravinářské výrobky.

Ve zpracovatelském průmyslu bylo v Praze v roce 2021 dosaženo tržeb 213,7 mld. Kč. Nejvíce v oborech: elektrická zařízení (38,4 mld. Kč), potravinářské výrobky (31,1 mld. Kč) a ostatní nekovové minerální výrobky (23,4 mld. Kč). Za Českou republiku jako celek byly nejvýznamnější tržby z prodeje motorových vozidel (kromě motocyklů), elektrických zařízení, strojů a zařízení a počítačů a optických přístrojů.

Zaměstnanci a tržby podle vybrané převažující činnosti zpracovatelského průmyslu v hl. m. Praze (podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v hl. m. Praze)

Zdroj: ČSÚ

V roce 2021 dosáhla výroba elektřiny v Praze na 195,1 GWh. Postupně se mění význam jednotlivých druhů elektráren.

Celková výroba elektřiny v Praze poklesla od roku 2011 o 24,5 %, za celou Českou republiku však pouze o 3 %. V posledních třech letech výroba elektřiny v Praze každoročně stoupala. V roce 2021 dosáhla na 195,1 GWh, což je jen zlomek výroby elektřiny v celé České republice (84 907 GWh). Nejvíce elektřiny se v roce 2021 vyrobilo v Ústeckém kraji (23 471 GWh), v Jihočeském kraji (17 091 GWh) a v Kraji Vysočina (16 124 GWh). Z celkového množství elektřiny vyrobené v Praze v roce 2021 připadla největší část na plynové a spalovací elektrárny (72,2 GWh), následovaly parní elektrárny (54,2 GWh), dále vodní včetně přečerpávacích (48,8 GW) a nejmenší díl zajistily fotovoltaické elektrárny (19,9 GWh). V období od roku 2011 do roku 2021 výrazně poklesla v Praze výroba elektřiny v parních elektrárnách (-51,9 %), v plynových a spalovacích elektrárnách (-16,6 %), stoupla naopak ve fotovoltaických elektrárnách (+38,9 %). V České republice jako celku se zvýšil význam jaderných elektráren (+8,7 %).

Na spotřebě elektřiny podle odvětví je patrná odlišná struktura ekonomiky Prahy a ČR jako celku.

Od roku 2014 (od kterého je vykazována spotřeba elektřiny netto), spotřeba elektřiny v Praze střídavě stoupala a klesala. Celková spotřeba elektřiny v Praze v roce 2021 dosáhla na 5 783,2 GWh. V roce 2021 byla vyšší oproti roku 2014 jen o 1,1 %. Meziročně stoupla o 2,4 %, oproti roku 2019 poklesla o 4,4 %. Velká část elektřiny se v Praze v roce 2021 spotřebovala v obchodě, službách, školství a zdravotnictví (41,8 %) a v domácnostech (27 %). Na průmysl připadlo jen 12 % z celkové spotřeby.

V České republice jako celku se naopak nejvíce elektřiny spotřebovalo právě v průmyslu (37,2 %) a až na druhém místě byly domácnosti (28,8 % celkové spotřeby elektřiny).

Výroba elektřiny brutto*) podle technologie elektráren v roce 2021

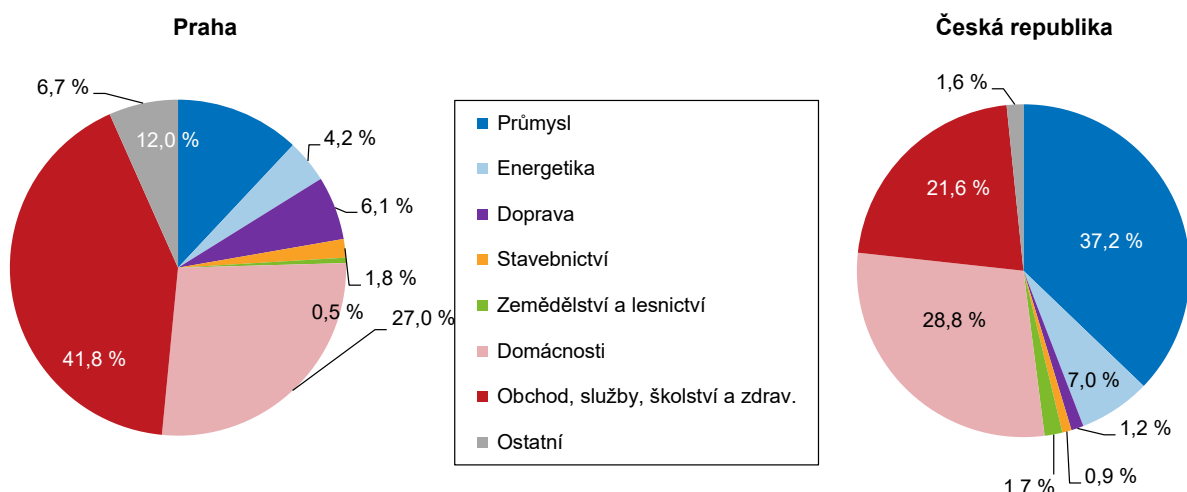
Zdroj: ERÚ

*) Výroba elektřiny brutto = celková výroba elektřiny na svorkách generátorů (zdrojů).

Spotřeba elektřiny netto*) podle odvětví spotřeby v roce 2021

Zdroj: ERÚ

*) Spotřeba elektřiny netto = spotřeba elektřiny v odběrných místech provozovatelů regionálních distribučních soustav a spotřeba subjektů

Stavebnictví, stavební povolení

V Praze sídlilo v roce 2021 121 velkých stavebních podniků a pracovalo v nich 28 306 zaměstnanců.

V roce 2021 sídlilo v Praze 121 stavebních podniků s 50 a více zaměstnanci. Stavební podniky jsou podnikatelské subjekty s převažující stavební činností. V těchto pražských podnicích v roce 2021 pracovalo 28 306 zaměstnanců. Hodnota základní stavební výroby (ZSV) za tyto podniky dosáhla na 80,5 mld. Kč. Meziročně je to o 6,3 mld. Kč (8,4 %) více, v porovnání s rokem 2016 o 23 mld. Kč (39,9 %) více.

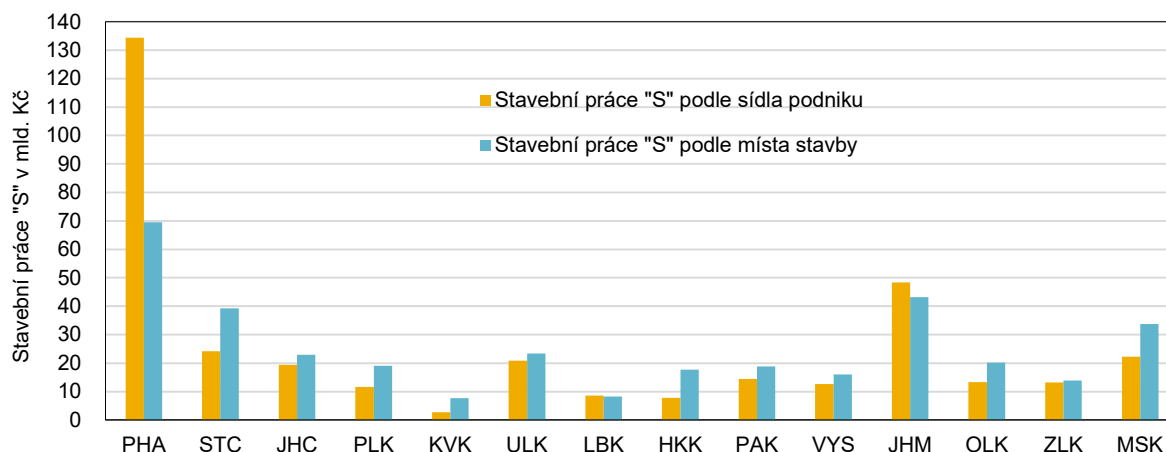
V kategorii pozemního stavitelství (budovy bytové a nebytové) dosáhla v roce 2021 hodnota ZSV u podniků s 50 a více zaměstnanci na 21,8 mld. Kč, v kategorii inženýrské stavitelství (např. dopravní díla, soubory staveb pro průmyslové účely atd.) na 54,1 mld. Kč.

Stavební podniky se sídlem v Praze provedly v roce 2021 stavební práce za 134,4 mld. Kč. Z toho byla ale jen polovina realizována na území Prahy.

Ukazatel stavební práce „S“ provedené v Praze vyjadřuje objem stavebních prací podle dodavatelských smluv. Ukazatel vyjadřuje celkovou hodnotu vlastních výkonů ze stavební činnosti vykazující jednotky provedenou na základě smlouvy o dodávce pro konečného uživatele včetně eventuálních poddodávek stavebních prací. Sleduje se u podniků s 20 a více zaměstnanci. Hodnota stavebních prací „S“ je sledována jednak podle sídla podniku a jednak podle místa stavby. Stavební podniky se sídlem v hl. m. Praze provedly v roce 2021 stavební práce za 134,4 mld. Kč. Z toho bylo přímo v Praze realizováno jen málo přes polovinu (51,7 %) těchto prací v hodnotě 69,5 mld. Kč. Zbytek těchto stavebních prací byl proveden v ostatních krajích České republiky. Hodnota stavebních prací realizovaných přímo na území hl. města pro veřejného zadavatele dosáhla na 25,7 mld. Kč (tj. 37 % z celkové hodnoty stavebních prací zde provedených). U většiny krajů byla celkově větší hodnota stavebních prací „S“ provedena na území kraje a menší objem stavebních prací vykázan uvnitř podniku. Výjimkou byly kromě Prahy ještě kraje Jihomoravský a Liberecký.

Porovnání hodnoty stavebních prací "S" podle místa stavby a sídla podniku v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

V roce 2021 bylo vydáno v Praze 3 285 stavebních povolení.

Stavební úřady vydaly v Praze v roce 2021 celkem 3 285 stavebních povolení, tj. meziročně o 2,3 % více. Je to o 57,1 % stavebních povolení méně než před deseti lety. Až do roku 2020 klesal počet vydaných stavebních povolení každým rokem již od roku 2004. Je ale třeba vzít v úvahu, že u velkých developerských projektů je častou variantou jedno stavební povolení na všechny domy. V roce 2021 se zvýšil především počet vydaných stavebních povolení na bytové budovy (+4,6 %), mírně i na nebytové budovy (+0,9 %). Mezi lety 2011 až 2019 počet vydaných stavebních povolení na bytové budovy stále klesal, rok 2020 přinesl oživení (meziroční nárůst 6,5 %). Počet vydaných stavebních povolení na nebytové budovy v letech 2011-2021 střídavě klesal a stoupal, v roce 2021 jich byla v porovnání s rokem 2011 vydána přibližně polovina.

Orientační hodnota staveb povolených v Praze v roce 2021 v Praze dosáhla na 103,4 mld. Kč.

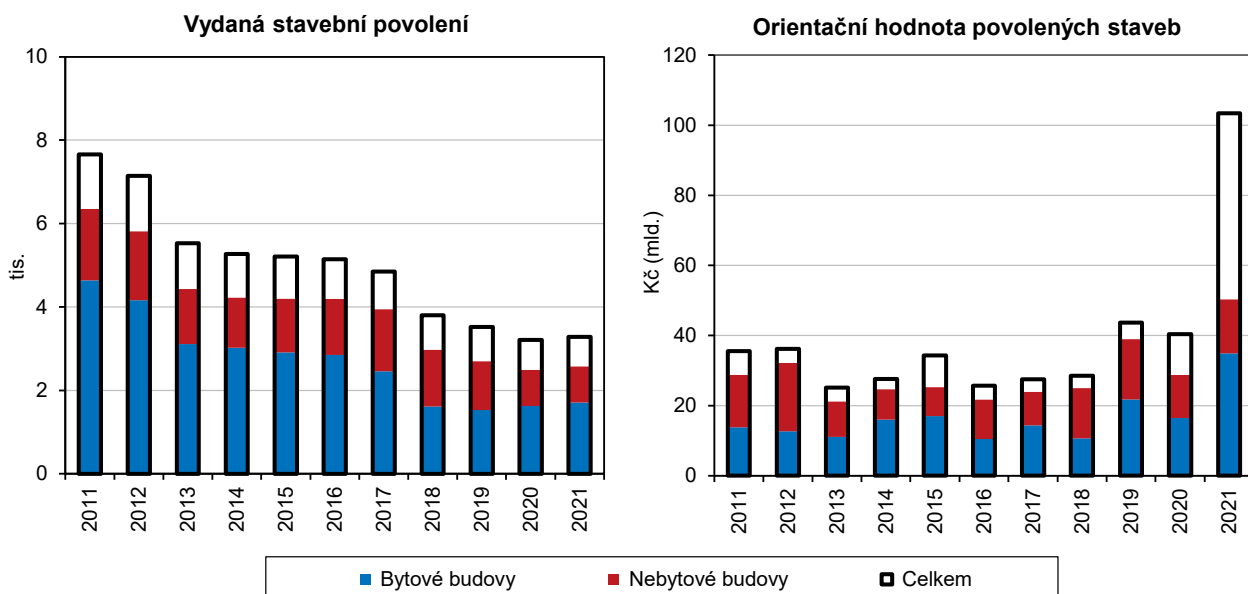
Orientační hodnota staveb povolených v Praze v roce 2021 dosáhla na 103,4 mld. Kč. Nárůst oproti předchozímu roku tak tvořil enormních 155,9 %. Počet vydaných stavebních povolení v Praze rostl v roce 2021 jen mírně, ale orientační hodnota povolených staveb velmi výrazně, což je často dáno tím, že jsou uskutečňovány velké projekty (developerské či inženýrské) s malým počtem stavebních povolení, orientační hodnota stavebních povolení pro inženýrské stavby dosáhla na 53,1 mld. Kč (51,3 % z celkové orientační hodnoty staveb povolených v Praze), orientační hodnota stavebních povolení pro budovy na 50,3 mld. Kč

(48,7 %). Z orientační hodnoty stavebních povolení budov tvořily 69,4 % budovy bytové a 30,6 % budovy nebytové.

Vydaná stavební povolení podle druhu stavby v hl. m. Praze

Zdroj: ČSÚ

Bytová výstavba

V roce 2021 byla v Praze zahájena výstavba 9 446 bytů převážně v nových bytových domech.

V roce 2021 bylo v Praze zahájeno 9 446 bytů, tj. meziročně o 117,9 % více. V časové řadě od roku 2011 je to vůbec nejvyšší hodnota počtu zahájených bytů. Z celkového počtu bytů zahájených v roce 2021 jich tvořila 92 % nová výstavba, zbytek pak změna dříve dokončených staveb (nástavby, vestavby, přístavby domů). Silně přítom v celkovém množství zahájených bytů převažovalo budování nových bytů v bytových domech (92,4 %) nad byty v domech rodinných (7,5 %), což je dáno charakterem hlavního města s nedostatkem volného prostoru vhodného pro výstavbu. Celkem bylo v České republice v roce 2021 zahájeno 44 992 bytů, což je meziročně o 27,6 % více než v roce předchozím. V České republice jako celku převažovala nová výstavba bytů v rodinných domech (54,7 %) nad novou výstavbou bytů v domech bytových (43,9 %). Dalšími kraji, kde byla v roce 2021 zahájena výstavba většího množství bytů, byly kraje Středočeský (zahájeno 8 079 bytů, meziroční nárůst 38,7 %) a Jihomoravský (zahájeno 5 706 bytů, meziroční nárůst 15,5 %). V obou těchto krajích (stejně jako ve všech ostatních s výjimkou Prahy) ale převažovala nová výstavba bytů v rodinných domech nad byty v nových bytových domech.

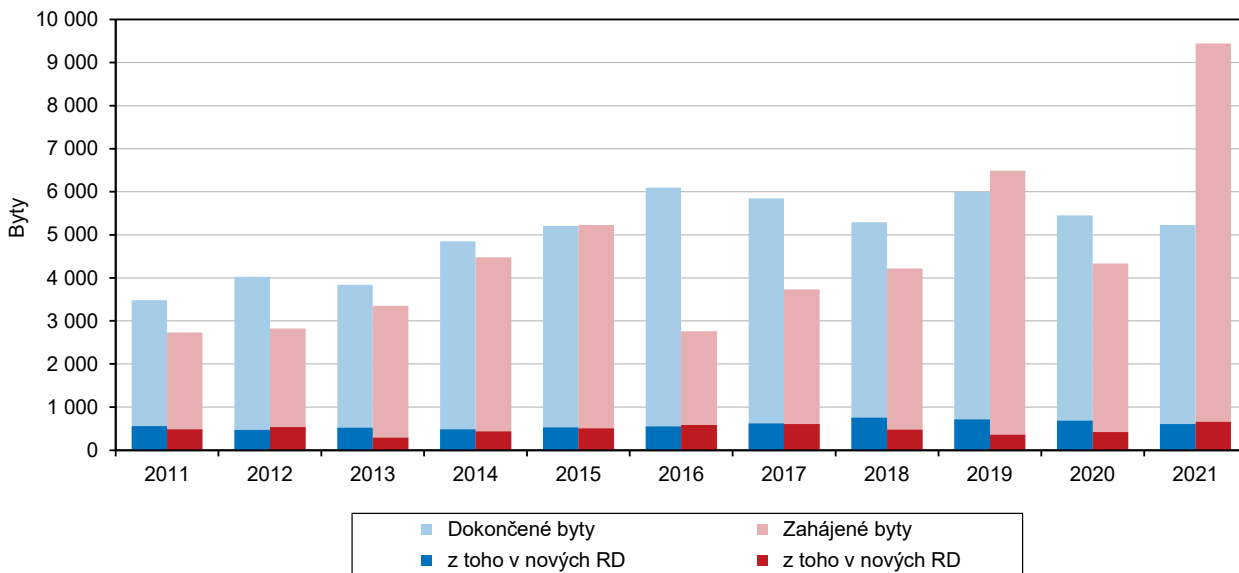
Dokončeno bylo v Praze v roce 2021 celkem 5 228 bytů, většina z nich v nových bytových domech.

Počet dokončených bytů v roce 2021 v hl. m. Praze dosáhl na 5 228 (meziroční pokles o 4,1 %). Převažovala přitom nová výstavba (86,7 %) nad různými úpravami již dříve dokončených staveb (13,3 %). V nových bytových domech bylo zkolaudováno 3 902 bytů, v nových rodinných domech 608. Vzhledem k počtu zahájených bytů v roce 2021 tedy bylo konci roku v Praze velké množství bytů ve stadiu rozestavěnosti. Za posledních 6 let bylo v Praze dokončeno celkem 33 907 bytů, z toho nejvíce v roce 2016 (6 092) a nejméně právě v roce 2021 (5 228). V České republice bylo v roce 2021 dokončeno 34 581 bytů, tj. o 0,5 % více než v roce předešlém. Nová výstavba v rodinných domech (62,8 %) přitom v České republice převažovala nad novou výstavbou v bytových domech (36,3 %).

Podle počtu dokončených bytů se Praha umístila v roce 2021 na druhém místě za Středočeským krajem (dokončeno 6 376 bytů, meziroční pokles o 6,7 %). Třetí byl kraj Jihomoravský s 4 789 byty (meziroční nárůst 7,6 %). Nejvýraznější nárůst v počtu dokončených bytů zaznamenal Kraj Vysočina (+20,1 %). I dokončené byty patřily ve všech krajích s výjimkou Prahy převážně do kategorie bytů v rodinných domech.

Bytová výstavba v hl. m. Praze

Zdroj: ČSÚ

V Praze se stavěly převážně menší byty s dispozicí 2+1.

Z celkového množství bytů dokončených v roce 2021 v Praze jich téměř třetina měla kuchyň a dva pokoje (32,5 %) a 21,5 % tvořily byty s kuchyní a 3 pokoji. Nejméně bylo velkých bytů s kuchyní a pěti a více pokoji (6,7 %). Byty dokončené v Praze v roce 2021 měly průměrnou obytnou plochu 59,9 m² a průměrnou užitkovou plochu 78,4 m². Obě hodnoty jsou nejnižší ze všech krajů v České republice.

Při přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu byly v období 2016-2021 v Praze zahájeny 4 byty a dokončeno 4,4 bytu.

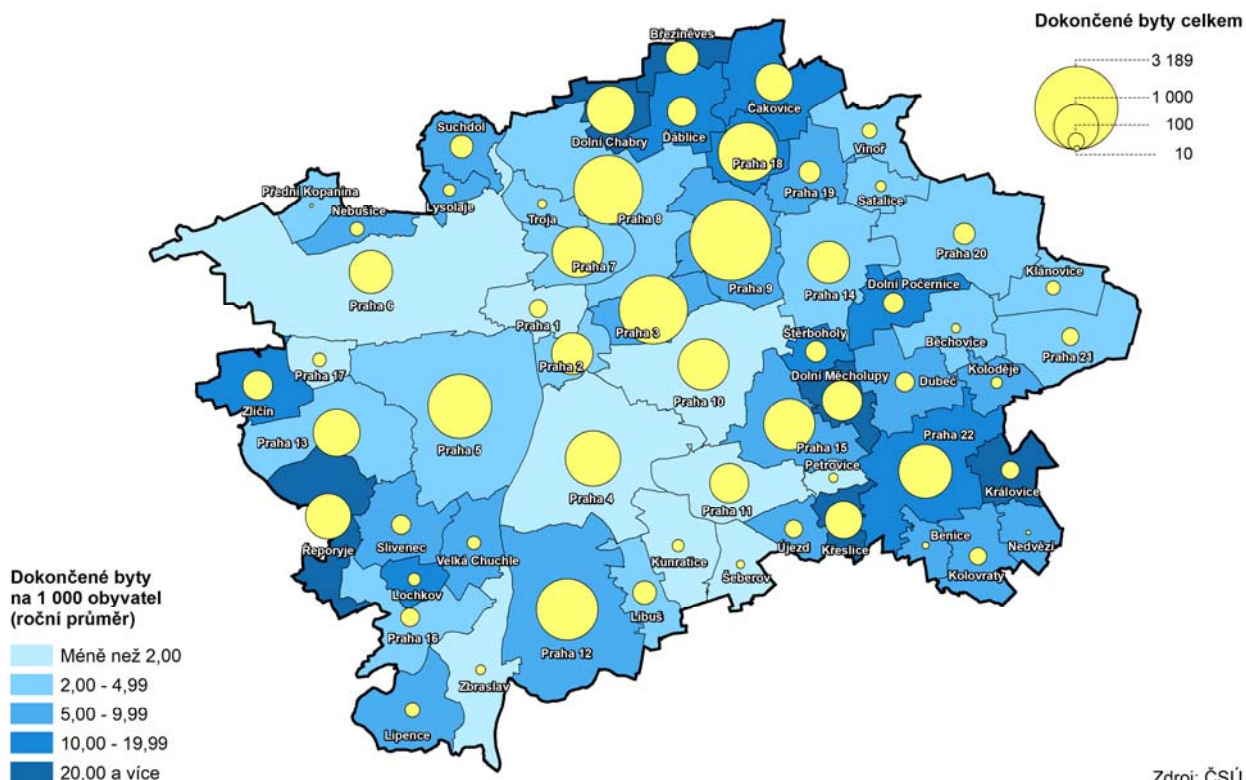
Při přepočtu na 1 000 obyvatel středního stavu bylo v období 2016-2021 nejvíce bytů zahájeno i dokončeno ve Středočeském kraji (zahájeno 4,7 bytu na 1 000 obyvatel, dokončeno 4,6 bytu), v Praze (zahájeny 4 byty, dokončeny 4,4) a v Plzeňském kraji (zahájeny 4 byty, dokončeno 3,8). Nejméně bytů bylo zahájeno i dokončeno v kraji Ústeckém (zahájeno 1,7 bytu, dokončeno 1,4).

Nejvíce bytů se v posledních 6 letech dokončilo v městských částech Praha 9, Praha 8 a Praha 3.

Nejvíce bytů se v období 2016-2021 absolutně v Praze dokončilo v městských částech Praha 9 (3 189 bytů), Praha 8 (2 300), Praha 3 (2 291), Praha 5 (1 989) a Praha 12 (1 850). Při přepočtu na 1 000 obyvatel se v posledních šesti letech nejvíce bytů postavilo v městských částech Praha-Křeslice (106,8 bytů na 1 000 obyvatel), Praha-Královice (67,6), Praha-Březiněves (53,8), Praha-Dolní Měcholupy (42,1) a Praha-Dolní Chabry (40,2). Méně než 1 byt na 1 000 obyvatel se postavil v MČ Praha 17 (0,7 bytu), Praha-Zbraslav (0,8 bytu) a Praha 1 (0,9 bytu).

Bytová výstavba v městských částech hlavního města Prahy v letech 2016 až 2021

Doprava¹⁸

V Praze připadalo v roce 2021 na 1 000 obyvatel 762 osobních automobilů.

V roce 2021 bylo v Praze registrováno 1,2 milionu motorových vozidel, z toho 950 587 osobních automobilů včetně dodávkových. Počet osobních automobilů v Praze narostl od roku 2011 o 41,9 %. Dle údajů Technické správy komunikací (TSK) dosáhl stupeň automobilizace v Praze v roce 2021 (počet osobních automobilů na 1 000 obyvatel) na 762, stupeň automobilizace za ČR pouze na 595. V Praze v roce 2021 připadalo 1,3 obyvatele na 1 osobní automobil, v ČR jako celku 1,7 obyvatele. Vzhledem k hustému automobilovému provozu patří ke stěžejním úkolům v oblasti dopravy v hlavním městě dostavba Městského (vnitřního) okruhu a Pražského okruhu. K 1. 1. 2022 měla Praha stejně jako v předchozích šesti letech (srovnatelné údaje od roku 2016) celkem 44,4 km dálnic.

Do širšího centra Prahy vjíždělo v roce 2021 jednosměrně 261 tisíc vozidel za den.

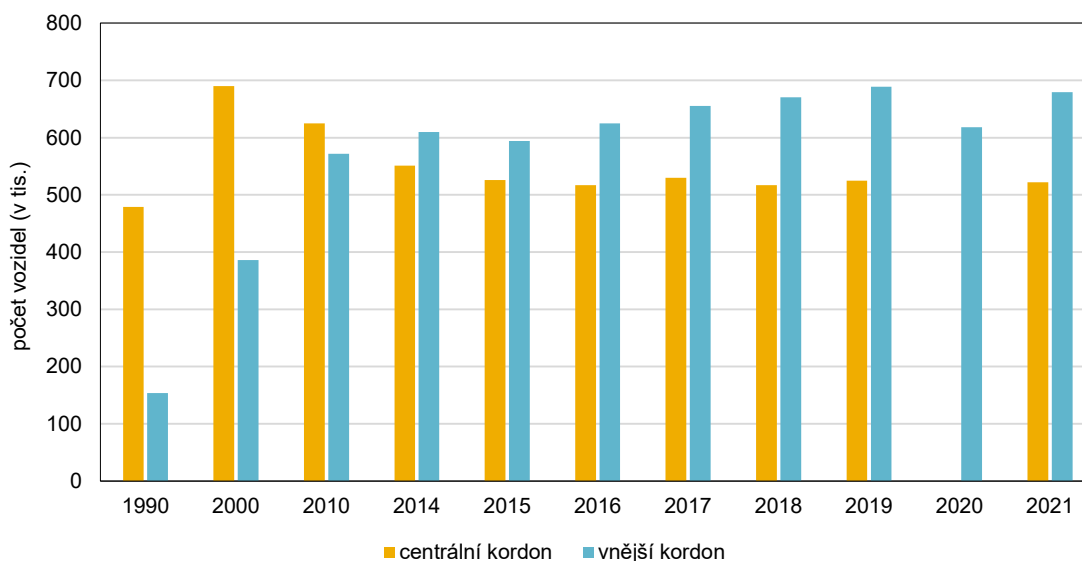
Základním ukazatelem vývoje automobilové dopravy v Praze jsou dopravní výkony (ujeté vozokilometry). V roce 2021 ujela dle TSK motorová vozidla na celém území Prahy za období 0-24 h průměrného pracovního dne 22 956 milionu vozokilometrů. Z toho připadá 91 % na osobní automobily. Automobilová doprava na území Prahy tak byla v roce 2021 (po přechodném poklesu v roce 2020) téměř na stejné úrovni jako v roce 2019. Intenzita automobilové dopravy v Praze se zjišťuje pomocí kordonových sledování (periodická dopravní sčítání na místech vytvářejících ucelený kordon všech významných vstupních komunikací do vymezené oblasti) na

¹⁸ Zdrojem dat pro kapitolu Doprava jsou: výroční zprávy Dopravního podniku hl. m. Prahy (2019 až 2021) a stránky www.dpp.cz, Ročenka dopravy Praha 2021, kterou vydala Technická správa komunikací hl. m. Prahy, internetové stránky Pražské integrované dopravy (<https://pid.cz/>), internetové stránky Letiště Václava Havla (<https://www.prg.aero/#/>)

centrálním a vnějším kordonu. Na tzv. centrálním kordonu se zjišťuje intenzita automobilové dopravy na vjezdu do širšího centra Prahy. Je vymezen oblastmi Petřín, Letné, Negrelliho viaduktem, Riegrovými sady a Vyšehradem. V roce 2021 sem vjíždělo jednosměrně za 24 hodin průměrného pracovního dne 261 tis. vozidel, z toho 95,4 % osobních automobilů. Na tzv. vnějším kordonu Prahy je měřena intenzita dopravy na vstupech hlavních silnic a dálnic do souvisle zastavěného území metropole. Jednosměrně sem přijíždělo v roce 2021 za 24 hodin průměrného pracovního dne 340 tis. vozidel, z toho 87,4 % osobních aut. Průměrná obsazenost osobních automobilů dosáhla na 1,3 osob na vozidlo (stejně jako v předchozích 11 letech).

Intenzita dopravy na centrálním a vnějším kordonu (pracovní den, oba směry, 0-24 hodin), všechna vozidla

Zdroj: Technická správa komunikací hl. m. Prahy

Pozn.: Kvůli pandemii koronaviru byla v roce 2020 sčítání na centrálním kordonu realizována pouze na jedné třetině obvyklého počtu lokalit a nelze je tak meziročně srovnávat.

Nejzatíženějším úsekem pražské komunikační sítě byl Barrandovský most se 142 tis. vozidel denně.

Celková délka pražské komunikační sítě v roce 2021 dosáhla na 4 067 km. Jejím nejzatíženějšími úseky byly Barrandovský most (kde projelo 142 tis. vozidel za den), Strakonická ulice v úseku Dobříšská - Barrandovský most (130 tis. vozidel) a Jižní spojka v úseku Chodovská – V Korytech (124 tis. vozidel). Nejzatíženějším mostem přes Vltavu byl Barrandovský most (142 tis. vozidel za den), nejzatíženějším tunelem Zlíchovský tunel (94 tis. vozidel za den) a nejzatíženější křižovatkou Strakonická – Barrandovský most (194 tis. vozidel za den).

Na území Prahy byly v roce 2021 provozovány 3 linky metra, 35 linek tramvají, 130 linek autobusů a 1 trolejbus.

Stěžejní pro život v metropoli je fungování a dostupnost městské hromadné dopravy. Kromě metra, tramvají, autobusů a trolejbusu zde v rámci Pražské integrované dopravy funguje lanová dráha, vlaková doprava včetně jedné městské linky a sedm přívozů. Délka všech tří linek pražského metra činí 65,4 km. Je na nich celkem 61 stanic, z toho tři přestupní a 46 bezbariérových. Metro každý den přepraví více než milion cestujících. V roce 2021 byl dokončen rozsáhlý geologický průzkum metra D a byla podepsána smlouva se zhotovitelem prvního úseku (zahájení stavby duben 2022). Síť tramvajových tratí v Praze má délku 143 km a v roce 2021 na nich fungovalo celkem 35 linek tramvají, jejichž souhrnná délka dosáhla na 563,9 km. V roce 2021 se tramvajová síť rozvíjela. Byl otevřen tramvajový úsek Pražského povstání – Pankrác a byla zahájena stavba prodloužení tramvajové tratě skrz sídliště

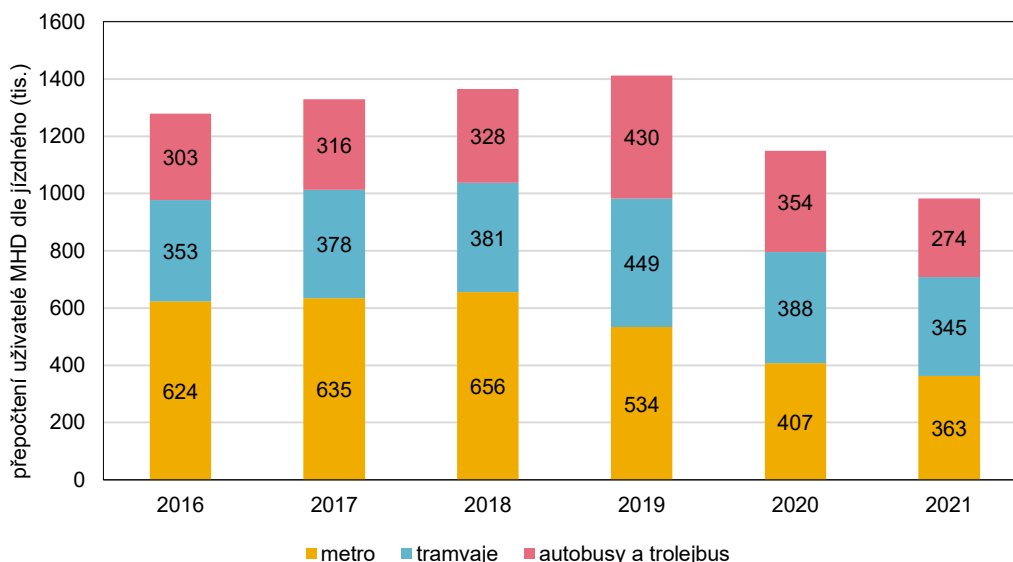
na Barrandově směrem k Holyni. Délka sítě městských a příměstských autobusů na území Prahy v roce 2021 činila 882,6 km. Dopravní podnik hl. m. Prahy provozoval na komunikační síti o délce 845,6 km v roce 2021 celkem 143 autobusových linek (z toho 130 na území Prahy). Úhrnná délka těchto linek dosáhla na 1 819,4 km. Délka jediné pražské trolejbusové linky činila 4,9 km.

V roce 2021 poklesl počet přepravených osob v pražské MHD v porovnání s rokem 2019 o 45 %.

V roce 2021 bylo přepraveno v pražské MHD provozované Dopravním podnikem hl. m. Prahy 648,35 mil. cestujících, tj. o 9,2 % méně než v roce 2020. V porovnání s rekordním rokem 2019 je to téměř o 45 % cestujících méně. Nejvíce cestujících přepravilo metro (237,9 mil.), následovaly tramvaje včetně lanové dráhy na Petřín (226,6 mil.), městské autobusy (180,1 mil.) a příměstské linky vč. vnějších pásem (3,7 mil.). Pokud se k cestujícím přepraveným DP hl. m. Prahy přičtou i soukromí autobusoví dopravci, železniční dopravci a soukromí provozovatelé přívozdů, dosáhl celkový počet přepravených osob na území Prahy v roce 2021 na 738,76 mil. Zajímavým ukazatelem jsou i přepočtení uživatelé městské hromadné dopravy dle jízdného, kdy se na základě jednotlivých druhů prodaných jízdenek rozdělí počty teoreticky možných jízd na jednotlivé druhy dopravních prostředků. Ukazatel je vyšší než počet skutečně přepravených osob.

Přepočtení uživatelé městské hromadné dopravy dle jízdného v hl. m. Praze

Zdroj: Dopravní podnik hl. m. Prahy

V roce 2021 došlo v Praze k 17,5 tisícům dopravních nehod, při nichž 22 osob zemřelo.

V roce 2021 došlo v hlavním městě k 17 510 dopravním nehodám (meziroční nárůst 3,5 %, pokles oproti roku 2019 o 18,4 %). V období 2011-2017 počet dopravních nehod v Praze každoročně stoupal, od roku 2018 se situace zlepšovala. Nejméně dopravních nehod bylo v Praze v roce 2020, což ale nepochybně souvisí i s omezením mobility obyvatelstva v období pandemie covid-19. V roce 2021 bylo při dopravních nehodách v Praze usmrceno 22 osob a dalších 126 osob utrpělo těžké zranění. Pod vlivem alkoholu bylo spácháno 2,6 % dopravních nehod. Na 1 000 obyvatel připadlo v roce 2021 v Praze 13,8 dopravních nehod, což je po Ústeckém kraji (14 nehod) nejvyšší hodnota v republice. Celorepublikový průměr byl pouze 9,5 nehody na 1 000 obyvatel.

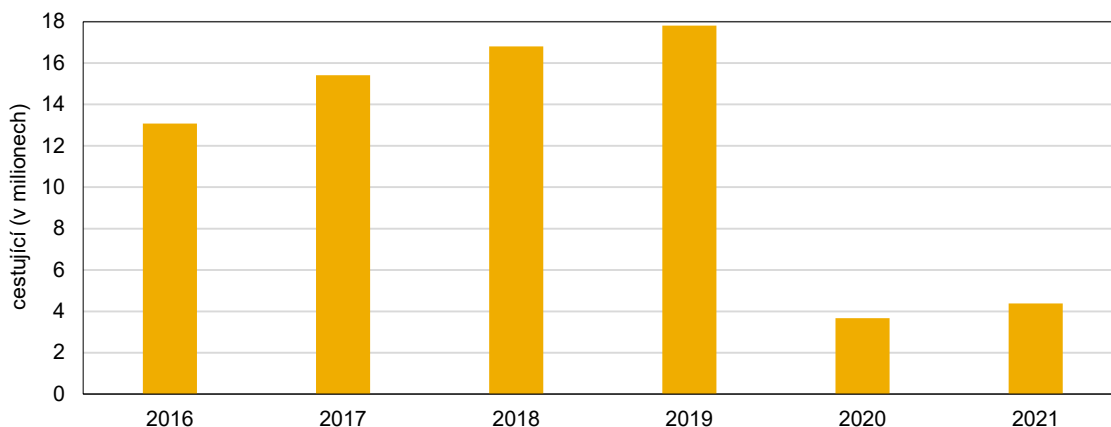
V roce 2021 odbavilo Letiště Václava Havla Praha 4,4 mil. cestujících. Je to o 75 % méně než v roce 2019 před pandemií.

Letecká doprava na Letišti Václava Havla Praha každým rokem až do roku 2019 výrazně narůstala. V roce 2019 zde bylo odbaveno rekordních 17,8 mil. cestujících. V roce 2020 následoval v důsledku pandemie covid-19 celosvětový výpadek leteckého provozu a rok největší krize v letecké dopravě. V roce 2020 odbavilo

Letiště Václava Havla Praha pouze 3,6 mil. cestujících, což představovalo meziroční pokles o téměř 79 %. I rok 2021 byl poznamenán pandemií covid-19, ale došlo již k částečnému oživení letecké dopravy. Za rok 2021 odbavilo Letiště Václava Havla Praha 4,4 mil. cestujících. Je to přibližně o 20 % více než v roce 2020, ale stále o 75 % méně než v roce 2019.

Počet odbavených cestujících na Letišti Václava Havla v Praze

Zdroj: Letiště Václava Havla Praha

Cestovní ruch

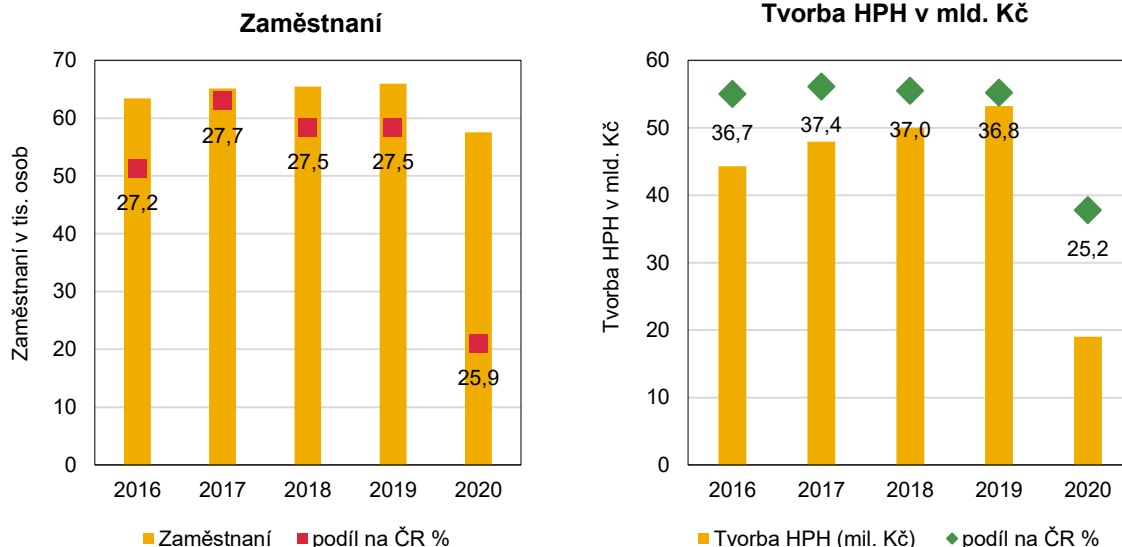
Cestovní ruch v Praze vytvořil v roce 2020 hrubou přidanou hodnotu ve výši 19 mld. Kč. V cestovním ruchu pracovalo v roce 2020 v Praze 57,6 tis. osob.

Cestovní ruch patřil v roce 2020 v důsledku pandemie covid-19 k nejvíce postiženým odvětvím národního hospodářství. Cestovní ruch v Praze vytvořil v roce 2020 hrubou přidanou hodnotu ve výši 19,0 mld. Kč, před pandemií v roce 2019 to bylo 53,2 mld. Kč. Na celkové hrubé přidané hodnotě Prahy se tedy v roce 2020 cestovní ruch podílel 1,4 % (v období 2010-2019 vždy mezi 3,1 až 3,9 %). Hl. m. Praha se tak poprvé ocitlo dokonce mírně pod celorepublikovým průměrem (1,5 %). V porovnání krajů měl nejvyšší podíl hrubé přidané hodnoty cestovního ruchu na celkové hrubé přidané hodnotě regionu v roce 2020 tradičně Karlovarský kraj - 2,8 % (v období 2010-2019 se hodnoty pohybovaly vždy mezi 5,0 a 5,9 %). Na celkové hrubé přidané hodnotě cestovního ruchu za ČR se Praha v roce 2020 podílela 25,2 %. Je to nejvyšší podíl ze všech krajů ČR, ale v roce 2019 činil podíl Prahy 36,8 %. V oboru cestovního ruchu pracovalo v roce 2020 v Praze 57,6 tisíc osob, což je meziročně o 8,4 tis. (12,7 %) méně. Zároveň jde o nejnižší počet osob zaměstnaných v cestovním ruchu v metropoli za posledních 10 let. V hl. m. Praze bylo v cestovním ruchu zaměstnáno 6 % osob, každý téměř sedmnáctý pracující působil právě v této oblasti. Nejvyšší podíl na celkové zaměstnanosti regionu měl cestovní ruch v Karlovarském kraji (8,2 %). Podíl Prahy na celkové zaměstnanosti v cestovním ruchu v České republice činil 25,9 %, s velkým odstupem následoval Jihomoravský kraj (11,3 %).

Zaměstnanost a tvorba HPH v cestovním ruchu v Praze

Zdroj: ČSÚ

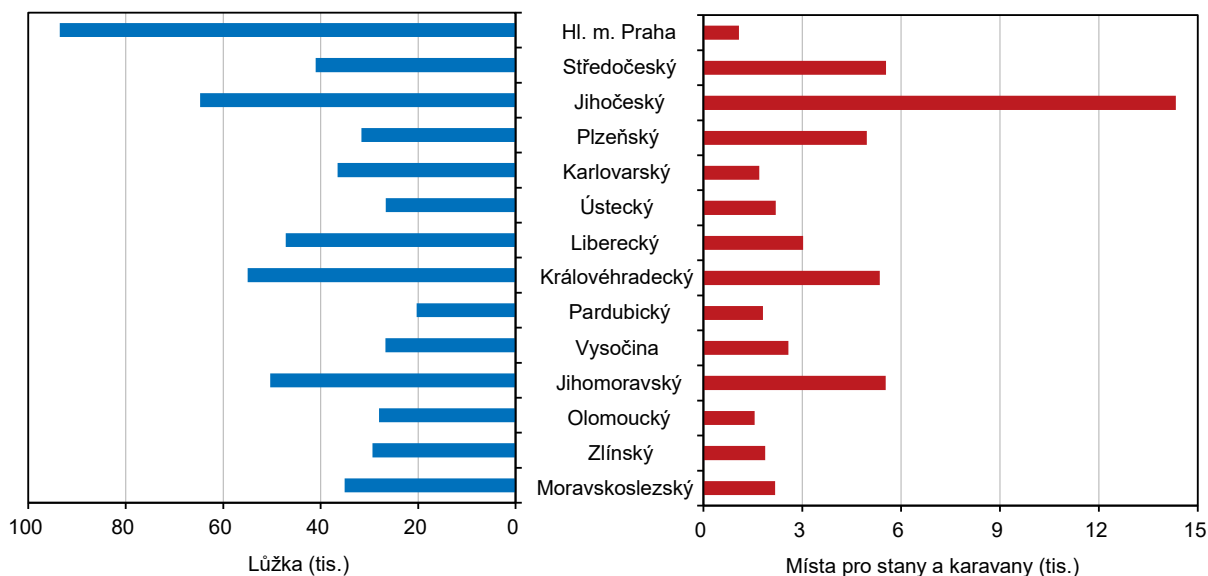
Údaje příjezdového cestovního ruchu o kapacitách a návštěvnosti v České republice vycházejí ze statistických šetření v hromadných ubytovacích zařízeních. Nepostihují jednodenní návštěvníky ani osoby ubytované přes platformy typu Airbnb či u příbuzných a známých.

V Praze se v roce 2021 nacházelo 863 HUZ, ve kterých bylo 93 535 lůžek.

Z hlediska počtu hromadných ubytovacích zařízení zaujala Praha v roce 2021 mezi kraji páté místo. Nacházelo se zde 863 hromadných ubytovacích zařízení (HUZ). Nejvíce těchto zařízení měl kraj Jihočeský (1 368). Praha se však umístila v čele všech krajů podle celkového počtu lůžek, kterých nabízela 93 535 ve 43 tisících pokojích. Druhý Jihočeský kraj měl o 28 802 lůžek méně.

Kapacity hromadných ubytovacích zařízení podle krajů v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

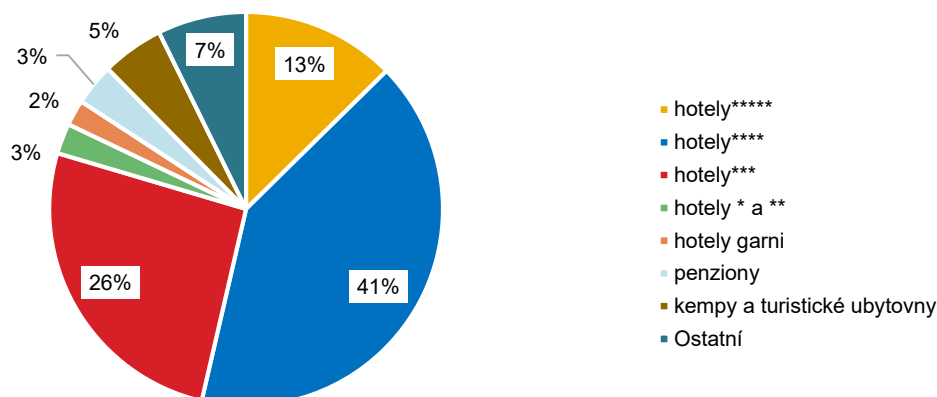
Nejvíce HUZ se nachází v centru města. Nejčastěji jde o 4* a 3* hotely.

Největší počet hromadných ubytovacích zařízení se nacházel v centru města – tzn. na území Prahy 1 (301 zařízení s 30 685 lůžky) a v oblasti Prahy 2 (92 zařízení

s 8 870 lůžky). Nejvíce bylo 4* (252) a 3* (219) hotelů. Pětihvězdičkových hotelů měla Praha v roce 2021 celkem 48, z toho 42 na Praze 1.

Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních v hl. m. Praze v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

Turisté, kterých v roce 2020 kvůli pandemii covid-19 radikálně ubylo, se v roce 2021 pozvolna začali do Prahy vracet.

Rozmezí let 2012 až 2019 představovalo pro hl. m. Prahu období obrovského rozmachu příjezdového cestovního ruchu, kdy docházelo v meziročních porovnáních k nepřetržitému růstu celkového počtu návštěvníků Prahy. Z původních 5,7 mil. turistů, kteří v roce 2012 přenocovali v některém pražském hromadném ubytovacím zařízení, a jejich 14,4 mil. přenocování, se množství hostů zastavilo v roce 2019 na rekordních 8 milionech a počet přenocování na 18,5 mil. V souvislosti s pandemií covid-19 došlo v roce 2020 k hlubokému propadu v návštěvnosti Prahy. Všechny regiony světa začaly uplatňovat nejrůznější cestovní omezení, navíc se turisté začali chovat opatrněji. Meziročně ubylo v Praze 72,9 % (takřka 5,9 mil.) hostů a 73,5 % (13,6 mil.) přenocování. V průběhu roku 2021 již došlo k postupnému mírnému oživení mezinárodní turistiky v souladu s uvolňováním překážek při překračování hranic. Počet návštěvníků české metropole se meziročně navýšil o 7,9 % na cca 2,3 mil., počet jejich přenocování o 7,2 % na 5,3 mil. Oproti roku 2019 to ale bylo o 70,7 % hostů a 71,6 % přenocování méně.

Praha je dlouhodobě nejnavštěvovanějším krajem České republiky.

Praha si udržela po celé období 2012-2021 titul nejnavštěvovanějšího kraje České republiky – měřeno počtem hostů i počtem přenocování. Podíl Prahy na celkovém počtu hostů v hromadných ubytovacích zařízeních celé České republiky kolísal v letech 2012-2019 mezi 36,6 % a 39,1 %. V období let 2020-21, tedy v letech poznamenaných pandemií covid-19, se Praha na celkové návštěvnosti hromadných ubytovacích zařízení podílela přibližně jednou pětinou.

Praha je nadprůměrně zaměřena na zahraniční návštěvníky. V období pandemie význam rezidentů pro Prahu stoupl.

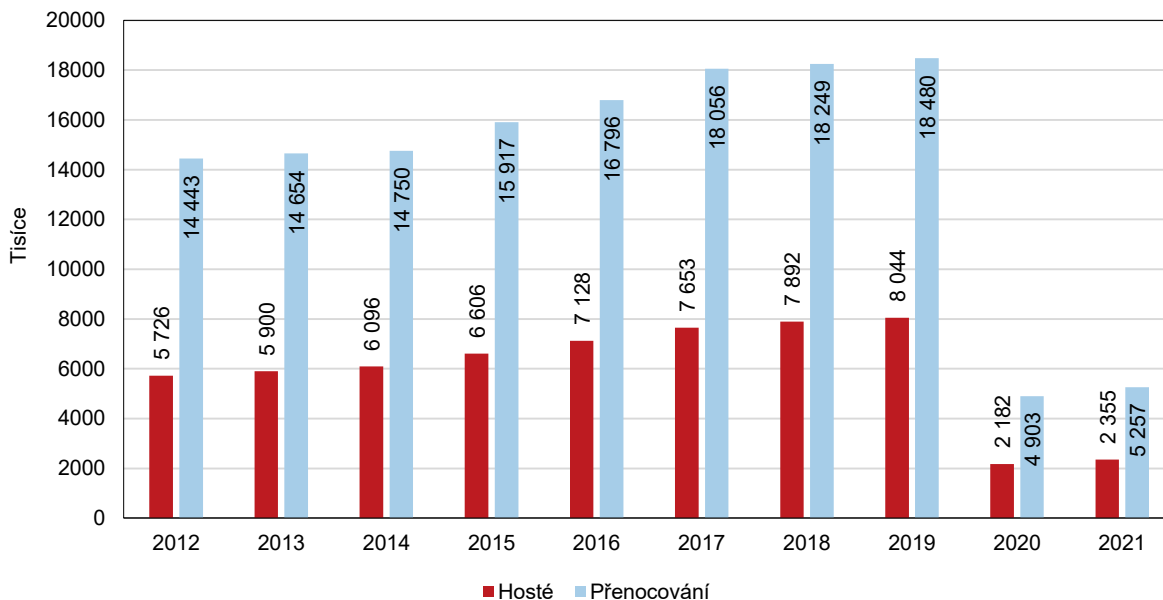
Praha je dlouhodobě v rámci České republiky turistickým cílem číslo jedna pro cizince a jedním z nejvíce vyhledávaných krajů ze strany rezidentů. Praha patří i v evropském kontextu k městům nadprůměrně zaměřeným na zahraniční klientelu, což se projevilo na ekonomických výsledcích v období pandemie covid-19 velmi výrazně. Po celé sledované desetiletí 2012-2021 sem mířila každoročně nadpoloviční většina zahraničních hostů hromadných ubytovacích zařízení České republiky, v letech 2012-2019 dokonce v průměru více než 64 %. I z hlediska českých a moravských rezidentů je Praha oblíbenou destinací. Při hodnocení jednotlivých let sledovaného období přesahuje podíl Prahy na počtu domácích hostů hromadných ubytovacích zařízení celé České republiky obvykle 10 %. Nepatrně lepšího výsledku dosahuje pravidelně kraj Jihomoravský a v některých letech kraj Jihočeský. Podíl zahraničních návštěvníků na celkové návštěvnosti Prahy neklesl v jednotlivých letech 2012-2019 pod 84,5 %, svého maxima 87,2 % dosáhnul v roce

2014. V období pandemie covid-19 se sice poměr mezi domácími a zahraničními návštěvníky Prahy výrazně proměnil, význam složky domácích návštěvníků Prahy zřetelně narostl, přesto nerezidentů Praha v roce 2020 přivítala 66,6 % a v roce 2021 takřka 60 %.

Počet hostů a počet přenocování v hl. m. Praze

Zdroj: ČSÚ

Mezi zahraničními hosty Prahy dlouhodobě vedou Evropané.

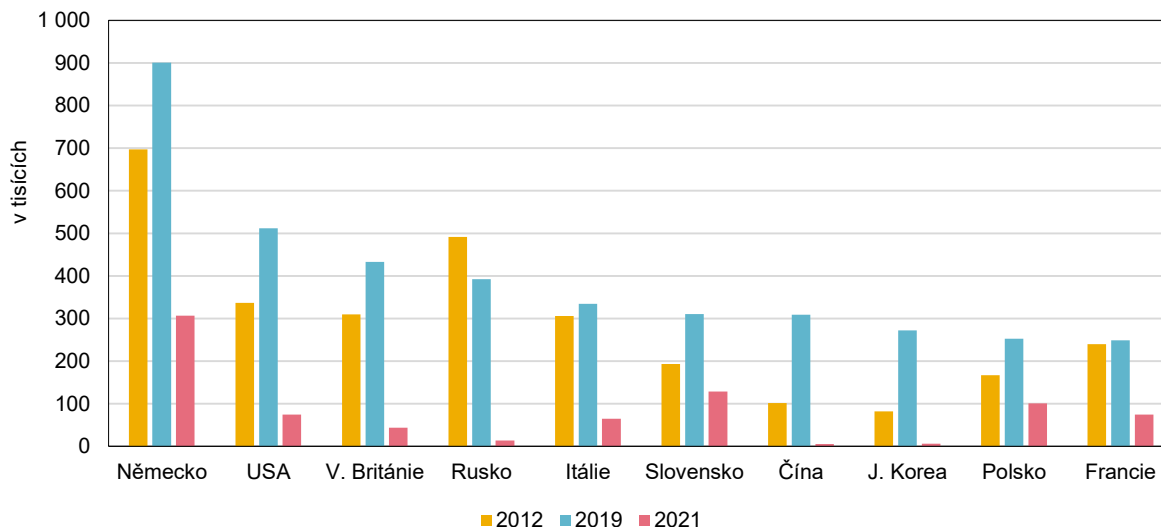
Stěžejní místo v evidenci počtu hostů hromadných ubytovacích zařízení v letech 2012-2019 zaujímaly s velkým nárůstem evropské země, ale stále více se prosazovaly i asijské státy. Podíl evropských zemí na celkové návštěvnosti ze zahraničí postupně poklesl ze 76,3 % v roce 2012 na 68,2 % v roce 2019, a to i přesto, že Evropanů mezi návštěvníky Prahy po celé období přibývalo. Jelikož však hostů z Asie přibývalo výraznějším tempem, narostl i jejich podíl na celkové návštěvnosti ze zahraničí z 10,7 % v roce 2012 na 18,6 % v roce 2019. Mezi 8 a 9 % kolísala po celé období podíl Severní Ameriky. V roce 2021 opět naprostá většina (84 %) zahraničních návštěvníků Prahy přijela z evropských zemí, 8,3 % z Asie.

Naprostou top zemí z pohledu příjezdového cestovního ruchu je pro Prahu Německo.

Praha má mezi významnými zdrojovými trhy své stálice, kam patří zejména Německo, Rusko, USA, Velká Británie, Itálie, Francie, Polsko, Slovensko, Španělsko či Izrael. Nově začaly zasahovat v období 2012-2019 do žebříčku Top zemí Čína a Jižní Korea. Německo představuje pro Prahu dlouhodobě nejsilnější zdrojový trh. V období zasaženém pandemií covid-19 - tzn. 2020-2021 sice klesla návštěvnost z Německa přibližně na třetinu, ale představovala podíl na návštěvnosti ze zahraničí překračující 21 %. V době celkového úpadku cestování 2020-2021 významně narostl z hlediska příjezdového cestovního ruchu pro Prahu význam našich sousedních zemí – Slovenska (2021 podíl 9,1 %) a Polska (2021 podíl 7,1 %). Z mimoevropských zemí statistiku zahraničních hostů nejvíce ovlivnily příjezdy z USA (5,3 %) a Izraele (4,5 %).

Zahraniční návštěvníci v hromadných ubytovacích zařízeních Prahy (TOP 10)

Zdroj: ČSÚ

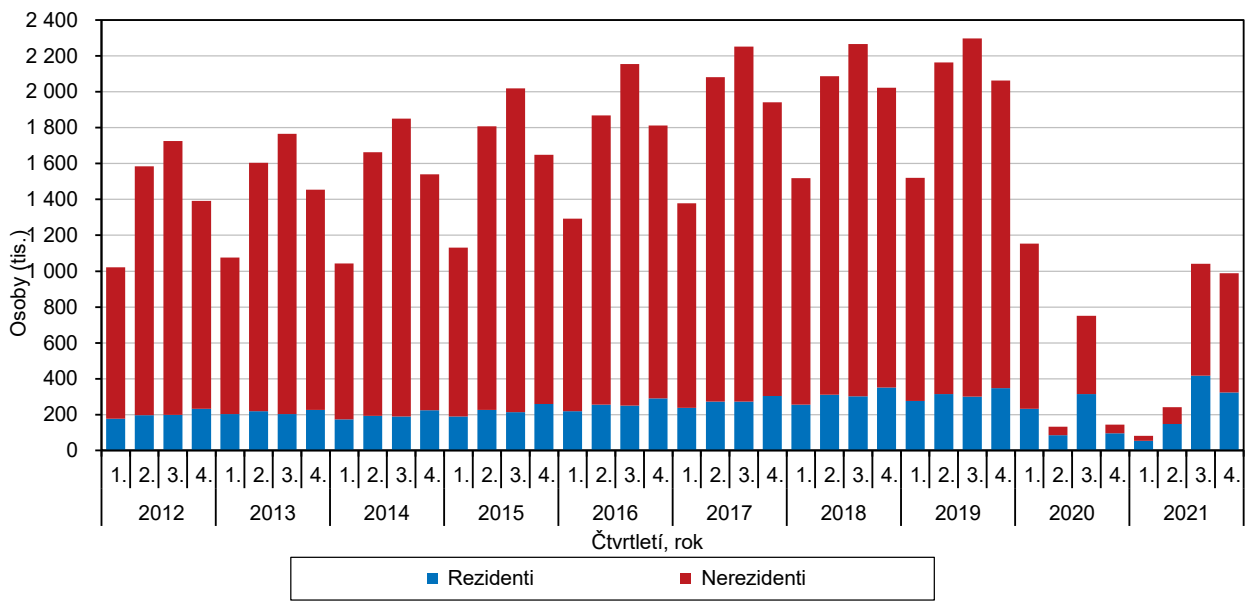
Do Prahy se jezdí v průběhu celého roku. Dlouhodobě sem nejvíce turistů přijíždí ve 3. čtvrtletí.

Praha je městem, které nevykazuje výraznou sezónnost, jezdí se sem v průběhu celého roku, rozdíly v rámci jednotlivých ročních období ale existují. Vzhledem k výrazné orientaci Prahy na turisty ze zahraničí, je celková sezónnost určována právě jejich preferencemi. Zahraniční návštěvníci obecně upřednostňují pro cestu do Prahy letní měsíce – srpen a červenec, proto je dlouhodobě každoročním pravidlem dominance 3. čtvrtletí (z hodnocení se vymykají nestandardní roky 2020 a 2021 zasažené pandemií covid-19, kdy návštěvnost závisela na momentálních protiepidemických opatřeních). V nejsilnějších letech 2017 až 2019 se celkový počet hostů Prahy ve třetím kvartále blížil k hranici 2,3 milionu. Nejvyšší měsíční návštěvnost za sledovaných 10 let připadla na srpen 2019, kdy Prahu navštívilo více než 800 tisíc turistů ubytovaných v hromadných ubytovacích zařízeních. U rezidentů v návštěvnosti Prahy v období 2012 až 2019 vedl poslední kvartál roku, nejčastěji se nejoblíbenějším měsícem stal listopad. Atypicky se hosté-rezidenti chovali v období pandemie covid-19, kdy existovala různá omezení spojená s cestováním do zahraničí. Češi se v letech 2020-2021 mnohem více zdržovali na území České republiky a více jezdili i do Prahy a to i v letních měsících. V srpnu 2021 se ubytovalo v pražských hromadných ubytovacích zařízeních více než 149 tisíc návštěvníků z ostatních krajů České republiky, což je nejvyšší měsíční hodnota v desetileté historii. Celkově byla návštěvnost Prahy od července až do října 2021 ze strany rezidentů rekordní.

Hosté ubytovaní v hromadných ubytovacích zařízeních podle čtvrtletí v hl. m. Praze

Zdroj: ČSÚ

4. Životní prostředí

V hl. m. Praze se nezemědělská půda stále rozšiřuje na úkor zemědělské. Výroba vody v Praze od roku 2018 soustavně klesá. Od roku 2019 dochází k poklesu objemu vypouštěných odpadních vod do kanalizace. V Praze došlo k poklesu emisí z mobilních zdrojů znečišťování (doprava). V mezikrajském srovnání byla Praha v roce 2020 na třetím místě v produkci odpadů, v přepočtu na obyvatele pak byla až osmým krajem.

Půdní fond

Dlouhodobě se prohlubují rozdíly mezi rozlohou zemědělské a nezemědělské půdy.

Výměra hlavního města Prahy činila k 31. 12. 2021 celkem 49 621 ha. V tomto ohledu rozloha města za poslední roky zůstává neměnná. Mění se však pozvolna využití půdy v Praze ve prospěch zastavěných a dalších „technických“ ploch. Tato změna není rychlá, ale je stálá.

Vzhledem k městskému charakteru, který Praha už jen ze své podstaty má, je dlouhodobě zřetelně zastoupena nezemědělská půda. Zároveň stále dochází k prohlubování rozdílu mezi zemědělskou a nezemědělskou půdou, ve prospěch té nezemědělské. K 31. 12. 2021 tvořila nezemědělská půda bezmála 60,6 % rozlohy Prahy, zatímco zemědělská půda zabírala z rozlohy 39,4 %. K 31. 12. 2011 byl tento poměr 59,2 % ku 40,8 % a před dvaceti lety byl tento poměr podobný (převládala nezemědělská půda), ale byl výrazněji posunut ve prospěch té zemědělské (57,3 % pro nezemědělskou půdu a 42,7 % pro zemědělskou). Se snižováním rozlohy zemědělské půdy souvisí i pokles rozlohy orné půdy a ovocných sadů oproti loňskému roku, konkrétně o necelé 0,4 % v případě orné půdy a o téměř 0,9 % v případě ovocných sadů. Nejvíce se na výměře nezemědělské půdy v roce 2021 podílely tzv. ostatní plochy¹⁹ (18 647 ha), lesní pozemky s hodnotou 5 251 ha a zastavěné plochy či nádvoří o rozloze 5 082 ha.

U katastrů Liboc a Újezd nad Lesy činí lesní a vodní plocha více jak 70 %.

Využití půdy se velmi liší v jednotlivých částech Prahy. Jsou katastry, které jsou čistě městské a naopak katastry čistě venkovské. Tak například v katastrech Sobín, Královice a Hájek u Uhříněvsi zabírá více jak 90 % rozlohy zemědělská půda. Naopak katastry Josefov, Holešovice, Staré a Nové Město jsou z více jak 99 % tvořeny půdou nezemědělskou. Největší podíl zastavěných a ostatních ploch, včetně nádvoří pak můžeme najít v Josefově, ve kterých dosahuje plných 100 %. Další katastry s více než 90 % podílem zastavěných ploch, nádvoří a ostatních ploch jsou taktéž v centru města nebo v jeho širším centru (Žižkov, Vršovice, Nusle, Prosek, Karlín, Nové Město a Vinohrady) Nejméně zastavěných ploch je naopak v Liboci a Újezdu nad Lesy, kde lesy a vodní plochy tvoří více jak 70 %.

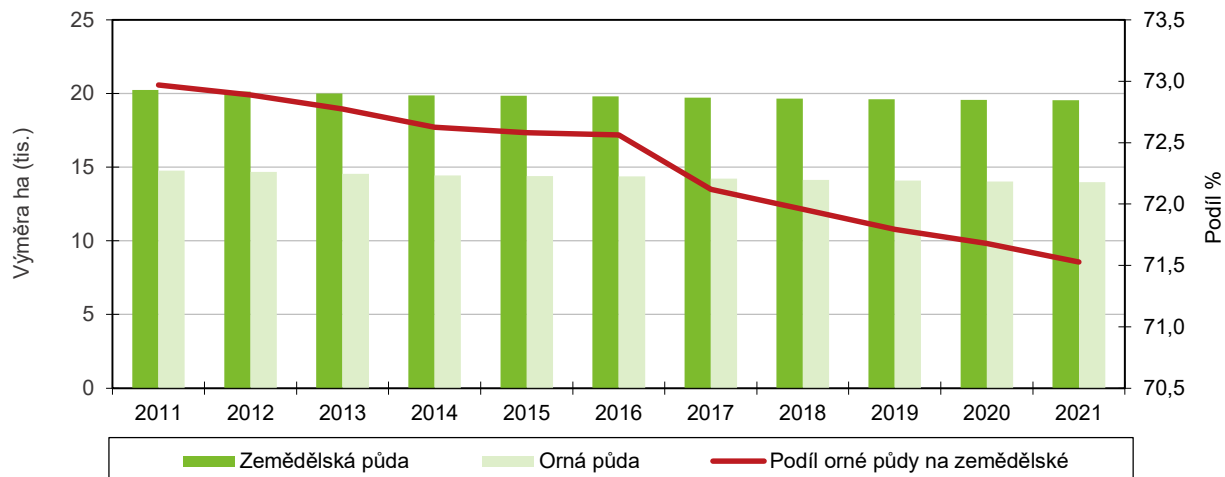
¹⁹ Do ostatních ploch počítáme (podle metodiky ČÚZK) skladištní a dílenské prostory, dále stavební místa, pokud slouží k jiným účelům a nedají se zemědělsky využít, pozemky určené k dopravě nebo k telekomunikaci, určené pro zdravotnictví, rekreační plochy u chat (nikoli soukromých) a hotelů, pozemky určené jako státní přírodní rezervace nebo jiná chráněná území, areály kulturních památek, parky, okrasné zahrady, pozemky určené k dobývání nerostů a jiných surovin a k ukládání vedlejších produktů při těžbě a jako stálé manipulační prostory, dále jsou to hřbitovy a pozemky, které nejde zemědělsky obdělávat (rokle, výmoly, ochranné hráze atd.) a pozemky, které neposkytují trvalý užitek z jiných důvodů (plochy zarostlé křovinami, zanesené štěrkem či kamením, půdy zamokřené).

Výměra zemědělské a orné půdy v hl. m. Praze v letech 2011-2021

Pramen: ČÚZK

Chráněná území

Počet a rozloha zvláště chráněných území (ZCHÚ) se dlouhodobě téměř nemění.

Na území hlavního města Prahy se k 31. 12. 2021 nacházela 1 chráněná krajinná oblast (část rozlohy CHKO Český kras) a 93 maloplošných chráněných území (z toho 8 národních přírodních památek a 16 přírodních rezervací). Celková výměra maloplošných zvláště chráněných území (MZCHÚ) činila 2 428,6 ha. Na rozloze kraje se zvláště chráněná území podílí 4,9 %. Mezi největší patří přírodní rezervace Klánovický les (289 hektarů), přírodní rezervace Šance (198 ha) a přírodní rezervace Prokopské údolí (163 ha). Počet a rozloha zmíněných objektů se v čase nijak výrazně nemění.

Ekologické zemědělství

Ekologické zemědělství má v Praze pouze marginální význam.

Ekologičtí zemědělci hospodařili k 31. 12. 2021 na 49 ha půdy. V roce 2018 byl zaznamenán enormní nárůst rozlohy půdy v ekologickém zemědělství, který však v dalším roce razantně poklesl. Od té doby rozloha půdy meziročně mírně stoupá. V závislosti na malé rozloze kraje, je i rozloha půdy v ekologickém zemědělství s podílem necelých 0,009 % na celkové výměře ekologicky obhospodařované půdy v Česku téměř zanedbatelná. Naopak největší podíl půdy v ekologickém zemědělství má Jihočeský kraj s 15,3 % podílem na celkové výměře.

Vodovody a kanalizace

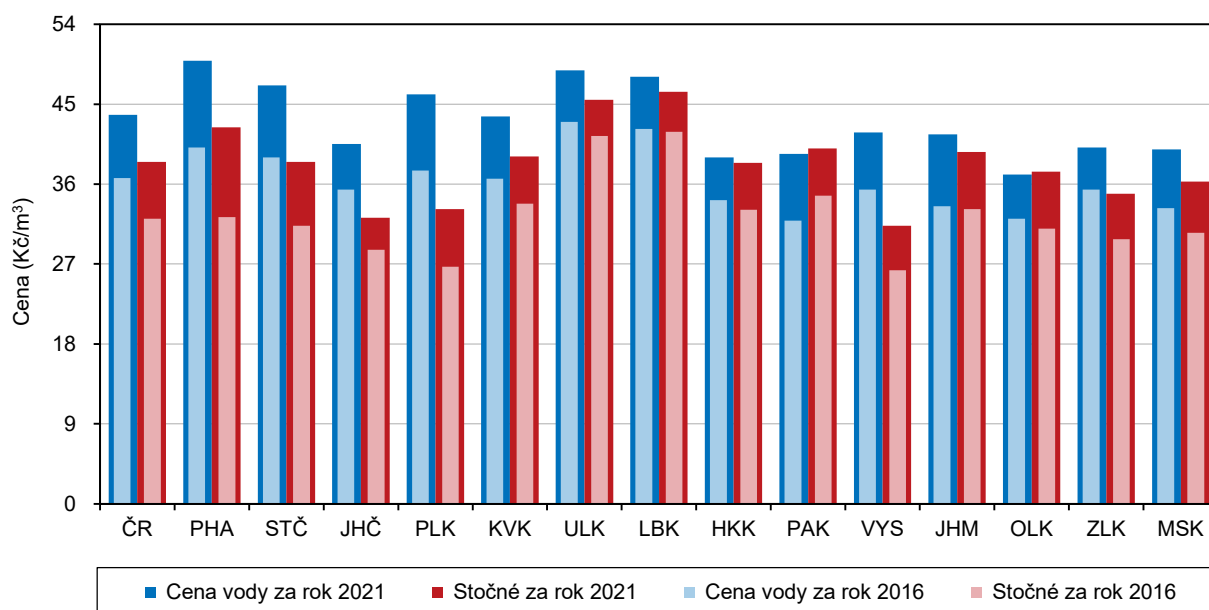
Výroba vody v Praze od roku 2018 soustavně klesá.

Zásobování obyvatelstva hlavního města Prahy vodou z vodovodů za rok 2021 dosahuje plných 100 %. Pouze Praha a Karlovarský kraj dosáhly této úrovně. Pitné vody bylo v Praze vyrobeno 99 365 tisíc m³. Pro srovnání, v Karlovarském kraji, kde byla hodnota nejnižší, výroba činila 18 245 tisíc m³ a v Moravskoslezském kraji, kde byl objem vyrobené pitné vody druhý nejvyšší, tato výroba dosáhla 72 469 m³. Výroba vody však od roku 2018 soustavně klesá a v porovnání s předchozím rokem 2020 výroba v Praze poklesla o 452 tisíc m³. Fakturace pitné vody proběhla u 75 445 m³. Cena fakturované vody činila v roce 2021 přibližně 49,9 Kč/m³. Cena vody se dlouhodobě zvyšuje. V porovnání s předchozím rokem se platí o 4,7 Kč/m³ více, což je vůbec největší meziroční nárůst, a o 9,8 Kč/m³ více ve srovnání s rokem 2016. Celkové množství fakturované vody za rok 2021 dosáhlo 163,1 l/os/den. Z hlediska krajů jde tak o nejvyšší denní objemovou

spotřebu litrů na osobu. Oproti roku 2016 bylo fakturováno o 7,9 l/os/den méně vody (4,6 %).

Průměrná cena vody a stočné podle krajů v letech 2016 a 2021

Zdroj: ČSÚ

Od roku 2019 dochází k poklesu objemu vypouštěných odpadních vod.

V Praze je 100 % obyvatel v domech napojených na kanalizaci. Praha se svými 75 210 tisíci m³ vypouštěných odpadních vod do kanalizace za rok 2021 přesahuje i v tomto ohledu všechny ostatní kraje. Od roku 2016 docházelo ke zvyšování objemu odpadní vody vypouštěné do kanalizace, v roce 2019 se však trend zvyšování objemu odpadních vod zastavil a v posledních dvou letech naopak v Praze došlo k značnému poklesu. V Praze je také velký objem vody vypouštěné do vodních toků (125 473 tis. m³ v roce 2021). Tento objem byl v předchozím letech menší, ale například v roce 2017 byl podobný (121 306 tis. m³).

Průměrná cena za 1 m³ odváděných odpadních vod činila 42,4 Kč/m³, což je průměrně o 3,6 koruny více než v uplynulém roce. Od roku 2017 se v Praze nachází 25 čistíček odpadních vod. Procentuální podíl čištěných vod za rok 2021 dosáhl 100 % a produkce kalů v čistíčkách odpadních vod činila 20 926 tun sušiny.

Emise

V Praze došlo k poklesu emisí znečišťujících látek z mobilních zdrojů (dopravy).

Kvalita ovzduší je hodnocena podle celkového množství emisí vybraných znečišťujících látek. Mezi základní znečišťující látky, které jsou sledovány, patří tuhé látky, oxid siřičitý (SO₂), oxid dusíku (NO_x) a oxid uhelnatý (CO). Jejich množství je vykazováno v Registru emisí a zdrojů znečišťování ovzduší (REZZO). Zdroje znečišťování se dělí na stacionární (REZZO 1–3) a mobilní (REZZO 4). V případě mobilních zdrojů se jedná o emise ze všech druhů dopravy. Mezi stacionární zdroje znečišťování patří různé elektrárny, spalovny odpadu, zdroje v průmyslové výrobě.

V letech 2016 až 2020 se hodnoty měrných emisí tuhých znečišťujících látek (REZZO 1–4)²⁰ téměř neměnily, pohybovaly se mezi 2,28 a 2,32 tun na km² za rok. U měrných emisí oxidu siřičitého (SO₂) se jejich hodnota pohybovala od 0,46 po 0,53

²⁰ tedy všechny zdroje znečišťování, stacionární i mobilní.

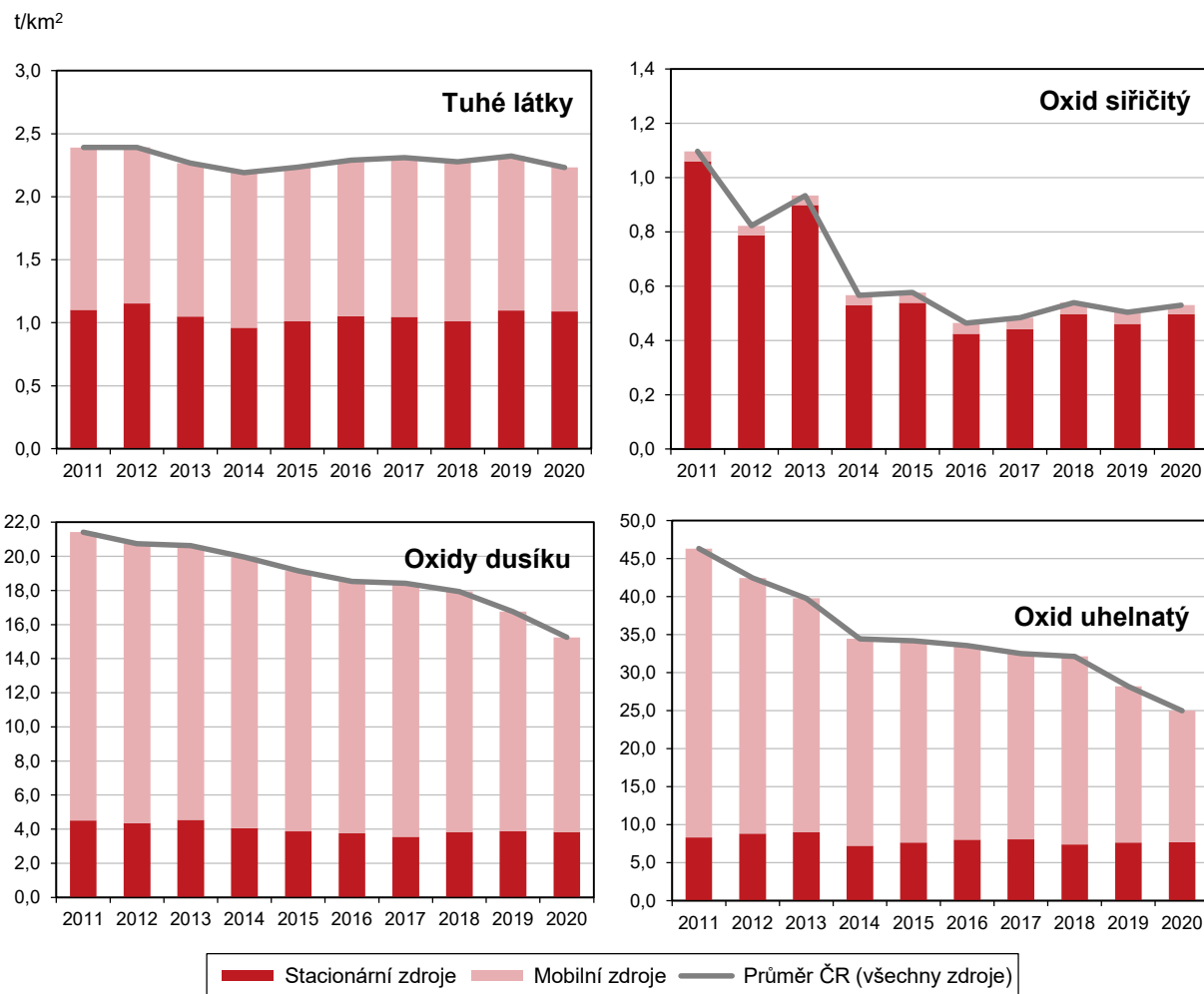

t/km² za rok. Mezi rokem 2016 a 2020 došlo k navýšení těchto měrných emisí o 14,2 %. Došlo však k poklesu u měrných emisí oxidu dusíku (NO_x) o 3,28 t/km²/rok (tedy o 17,7 %) a oxidu uhelnatého (CO) o 8,58 t/km²/rok (tedy o výrazných 25,6 % na 24,97 t na km² za rok) ve srovnání s rokem 2016. Navzdory tomu je Praha v mezikrajském srovnání stále jedním z největších producentů těchto znečišťujících látek. Produkce stacionárních znečišťujících látek REZZO 1-3 se v Praze příliš neměnila.

U mobilních zdrojů znečišťujících látek REZZO 4, tj. u silniční, železniční, lodní a letecké dopravy je Praha ze všech krajů ČR zdaleka největším producentem. Nicméně v letech 2016-2020 došlo k poklesu emisí, nejvíce u měrných emisí oxidu uhelnatého (CO) REZZO 4, kde to bylo dokonce o 8,22 t/km²/rok (-32,2 %) a o 3,23 t/km²/rok v porovnání s předchozím rokem 2019. U oxidů dusíku došlo také k jistému posunu, když měrné emise této znečišťující látky se v případě mobilních zdrojů snížily o 22,7 % na 11,42 tun na km² za rok.

Měrné emise základních znečišťujících látek podle zdroje znečištění v hl. m. Praze v letech 2011-2020

Pramen: ČHMÚ

Odpady²¹

V mezikrajském srovnání byla Praha v roce 2020 na třetím místě v produkci odpadů.

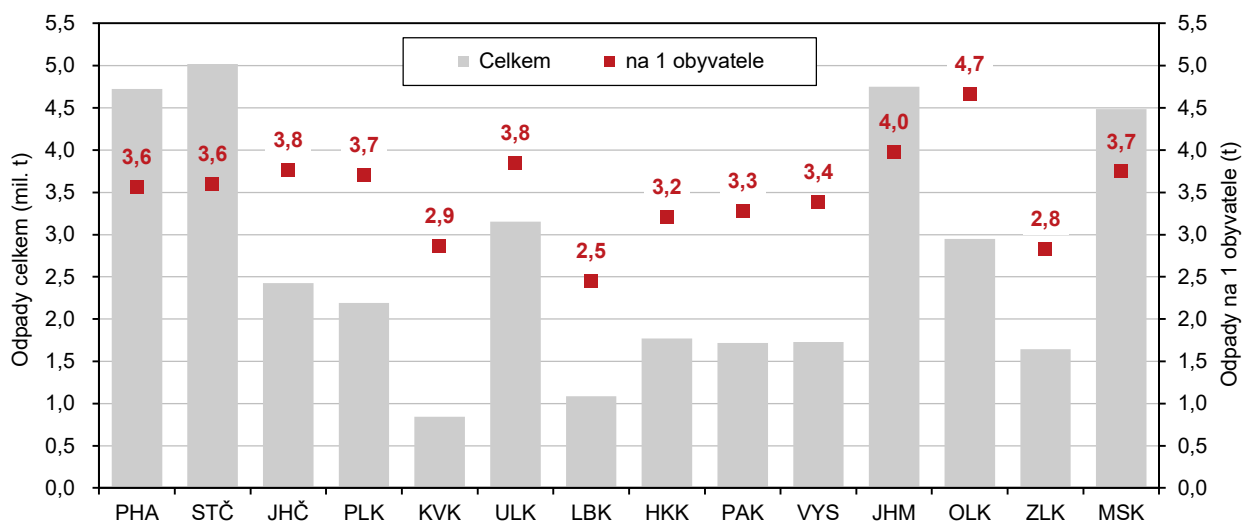
Životní prostředí bylo ovlivňováno poměrně značným množstvím vznikajícího odpadu, který se již dále nevyužíval. Ve sledovaném období let 2017 až 2020 byla největší produkce odpadů v Praze naměřena v roce 2018, kdy tato produkce dosáhla 5 172 846 tun. V posledním sledovaném roce 2020 pak produkce odpadů činila 4 724 583 tun, což bylo o 8,7 % méně než v roce 2018. V mezikrajském srovnání byla Praha v roce 2020 na třetím místě v produkci odpadů za Středočeským a Jihomoravským krajem. Na jednoho obyvatele v Praze připadalo v posledním sledovaném roce 3 560 kg odpadů, z toho 81 kg nebezpečných. Nejvíce odpadů na jednoho obyvatele připadlo v roce 2018. Od tohoto roku pak produkce klesala. V porovnání s celostátním průměrem je Praha v produkci odpadů na jednoho člověka téměř na stejné úrovni.

Za rok 2020 vytvořila Praha téměř stejný objem komunálního odpadu jako Moravskoslezský kraj.

Komunálního odpadu, tj. odpadu vyprodukovaného fyzickými osobami, bylo v Praze v roce 2020 vytvořeno 619 529 tun (z toho 915 nebezpečných), což bylo o 7,6 % méně než v předchozím roce 2019. I ve srovnání s předchozími lety 2018 a 2017 bylo v roce 2020 vytvořeno méně odpadu. Z hlediska mezikrajského srovnání byla Praha v roce 2020 na třetím místě a vyprodukovala téměř stejný objem komunálního odpadu jako Moravskoslezský kraj. Na jednu osobu v Praze připadá za rok 2020 celkem 467 kg komunálního odpadu, z toho 0,7 kg nebezpečného. Od roku 2017 objem komunálního odpadu klesal (v roce 2017 to bylo 515 kg). Oproti minulému roku 2019 se pak produkce komunálního odpadu snížila o 8,5 %.

Produkce odpadů celkem podle krajů v roce 2020

Zdroj: ČSÚ

Výdaje na ochranu ŽP

Investiční výdaje na ochranu životního prostředí dosáhly svého vrcholu v roce 2018.

Výdaje na ochranu životního prostředí lze sledovat v několika rovinách, a to z hlediska účelu jako výdaje investiční či neinvestiční, nebo z hlediska územní působnosti jako výdaje podle místa investice či sídla investora. V roce 2021 dosahoval v hl. m. Praze objem investic na ochranu životního prostředí podle místa investice 4 304 mil. Kč, tj. 3 397 Kč na 1 obyvatele kraje. Největší objem investic byl zaznamenán v roce 2018, kdy dosáhl částky 5 853 mil. Kč, tj. 4 498 Kč na

²¹ Celková produkce odpadů je měřena u podniků, které v daném roce vyprodukovaly více než 100 tun odpadu nebo více než 100 kg nebezpečného odpadu. Produkce komunálního odpadu představuje odpad pocházející z domácností, obchodů a malých podniků, kancelářských budov a institucí, z vybraných komunálních služeb.

1 obyvatele hl. m. Prahy, což bylo téměř 4krát více než v roce 2014 a o 36 % více než v roce 2021. Hlavní město Praha v mezikrajském srovnání v roce 2021 zaujalo v objemu investic vyjádřeném absolutní hodnotou 2. místo (14,6 % z celkového objemu investic v Česku) za Moravskoslezským krajem a v přepočtu na 1 obyvatele obsadilo 4. místo za Vysočinou (5 138 Kč/obyv.), Moravskoslezským (4 095 Kč/obyv.) a Ústeckým krajem (3 469 Kč/obyv.).

Objem investic podle sídla investora v roce 2021 činil 8 481,4 mil. Kč, což bylo o 21,3 % méně než v roce 2016.

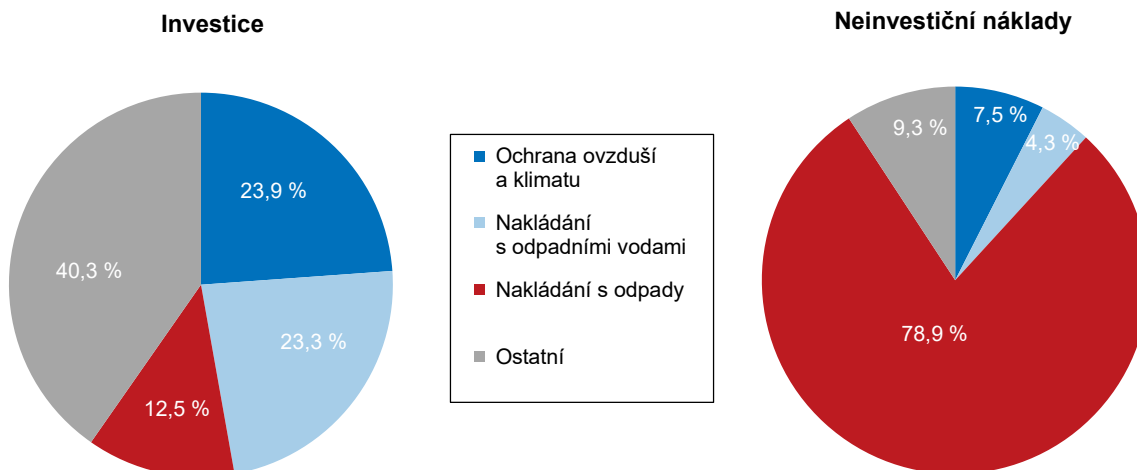
Podle sídla investora poklesl v roce 2021 oproti roku 2016 objem investic směřovaných na ochranu životního prostředí, a to o 21,3 % na 8 481,4 mil. Kč. Z toho bylo 23,9 % investičních prostředků vloženo do oblasti na ochranu ovzduší a klimatu, 23,3 % na nakládání s odpadními vodami, 20,5 % na ochranu a sanaci půdy a vod a 12,5 % na nakládání s odpady.

Neinvestiční výdaje na ochranu životního prostředí podle sídla investora v hl. m. Praze vzrostly od roku 2016 o 76,1 %.

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí (podle sídla investora) v roce 2021 činily 22 928,5 mil. Kč. Jejich hodnota se tak od roku 2016 zvýšila, a to o 76,1 %. Tyto prostředky byly například vloženy do oblasti nakládání s odpady (78,9 %), na ochranu ovzduší a klimatu (7,5 %) nebo na nakládání s odpadními vodami (4,3 %).

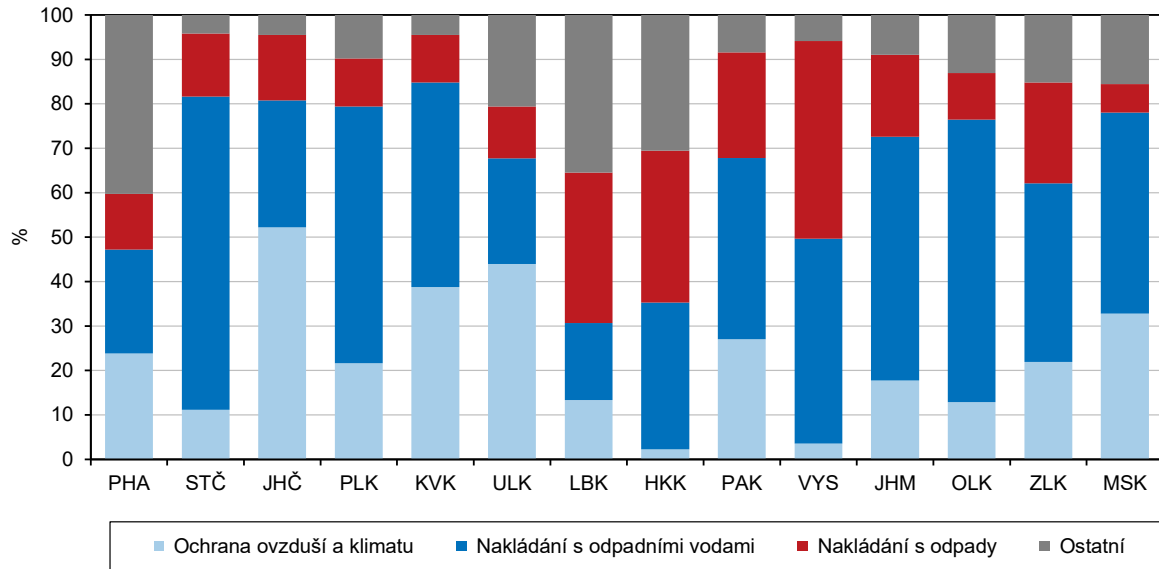
Investice a neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora a podle účelu v hl. m. Praze (průměr let 2016–2021)

Zdroj: ČSÚ

Investice na ochranu životního prostředí podle kraje sídla investora v roce 2021

Zdroj: ČSÚ

5. Mezikrajské srovnání

Z pohledu demografického vývoje byly v roce 2021 v řadě ukazatelů zachovány trendy předchozích let. Dlouhodobě trvalým procesem zůstává stárnutí populace. Základní migrační proudy se nemění a převažuje stěhování do Středočeského kraje a hl. m. Prahy. Zvýšená úmrtnost v letech 2020 a 2021 však přinesla pokles naděje dožití mužů i žen ve všech krajích. Na vývoj ekonomiky v posledních letech měla vliv epidemie covid-19 a opatření přijatá proti šíření této nemoci. V roce 2020 došlo k meziročnímu snížení objemu hrubého domácího produktu České republiky o 5,5 % (ve stálých cenách, podle revize zveřejněné v červnu 2022), v roce 2021 HDP Česka vzrostl o 3,5 %, ale k dosažení úrovně předpandemického roku 2019 chyběly 2,2 %. V regionálním pohledu jsou informace o vývoji HDP k dispozici pouze do roku 2020 (regionální účty a výsledky za rok 2021 budou zveřejněny v lednu 2023). Plochy ekologického zemědělství se rozšiřují ve všech krajích. V posledních letech dochází k postupnému snižování měrných emisí znečišťujících látek, velké rozdíly mezi kraji však zůstávají.

Demografický vývoj

Populace stárne ve všech krajích. V průměru nejstarší je obyvatelstvo kraje Zlínského, naopak nejmladší je kraj Středočeský.

Demografický vývoj zaznamenal ve 14 krajích České republiky řadu společných rysů. Jedním z hlavních fenoménů zůstává stárnutí populace, které dokumentuje řada ukazatelů. Průměrný věk obyvatele v České republice se zvyšuje souvisle od jejího vzniku. V roce 2021 dosáhl hodnoty 42,8 let a oproti roku 2001 vzrostl o 3,8 roku. V dlouhodobém pohledu stárne populace všech krajů, avšak různým tempem. Díky tomu se pořadí krajů podle průměrného věku v čase mění. Do roku 2012 bylo průměrně nejstarším obyvatelstvo hlavního města Prahy, které však v roce 2021 bylo vlivem demografických změn druhé nejmladší. Druhé nejpomalejší tempo stárnutí charakterizovalo v uplynulých dvou desetiletích obyvatelstvo Středočeského kraje. Zatímco v roce 2001 byla třetí nejstarší, o 20 let později již byla nejmladší mezi všemi kraji. Obyvatelstvo Prahy i kraje Středočeského je dlouhodobě nejvíce ovlivněno početnými migračními přírůstky. Vyšší tempa stárnutí byla naopak typická pro regiony s výraznými migračními úbytky. Zcela nejrychlejší byla v kraji Karlovarském a Moravskoslezském. Jestliže obyvatelstvo Karlovarského kraje bylo v roce 2001 nejmladší, v roce 2021 bylo v mezikrajském srovnání třetí nejstarší. Nejvyšší průměrný věk náležel v roce 2021 kraji Zlínskému a Královéhradeckému.

Dlouhodobě klesá podíl osob ve věku 15–64 let a roste podíl osob starších 65 let.

Stárnutí obyvatelstva je determinováno jeho stávající věkovou skladbou. Průběžně je ovlivňováno počty narozených dětí, nadějí dožití a migrací. Homogenním rysem všech krajů je od roku 2008 trvale klesající podíl produktivní populace ve věku 15 až 64 let. Zatímco ještě v roce 2008 přesahoval ve všech krajích 70% hranici, o 13 let později osciloval v rozmezí od 61,9 % v kraji Královéhradeckém do 64,4 % v Praze. Výrazně proměnil věkové složení obyvatelstva odchod populačně silných ročníků do důchodu. Jestliže v roce 2001 žilo v zemi 1 415 tis. osob ve věku 65 a více let (tj. 13,9 %), v roce 2021 jejich počet vzrostl na 2 169 tis. osob (tj. 20,6 %). Nejvyšší podíl osob v postproduktivním věku vykázala dvojice krajů s nejvyšším věkovým průměrem, tj. Královéhradecký a Zlínský. Na opačném pólu pořadí se umístil kraj Středočeský a hlavní město Praha.

Index ekonomického zatížení roste ve všech krajích nepřetržitě již 14 let. Nejvyšší hodnota náleží kraji Královéhradeckému.

Zásadní změny ve věkovém složení obyvatelstva jednotlivých krajů se promítly do proměn indexů stárnutí a ekonomického zatížení. Index stárnutí, tj. počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0 až 14 let, roste od roku 2011 ve všech krajích kromě hlavního města. V Praze byl index stárnutí nejvyšší až do roku 2013. Od roku 2014 přísluší nejvyšší hodnota kraji Královéhradeckému. Naopak nejnižší index stárnutí je posledních 11 let v kraji Středočeském. Počet seniorů zde převážil nad počtem dětí jako v posledním z krajů až v roce 2015. Neměnná tendence charakterizovala vývoj indexu ekonomického zatížení, který vyjadřuje počet osob ve věku 0 až 14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15 až 64 let. Tento index roste ve všech krajích

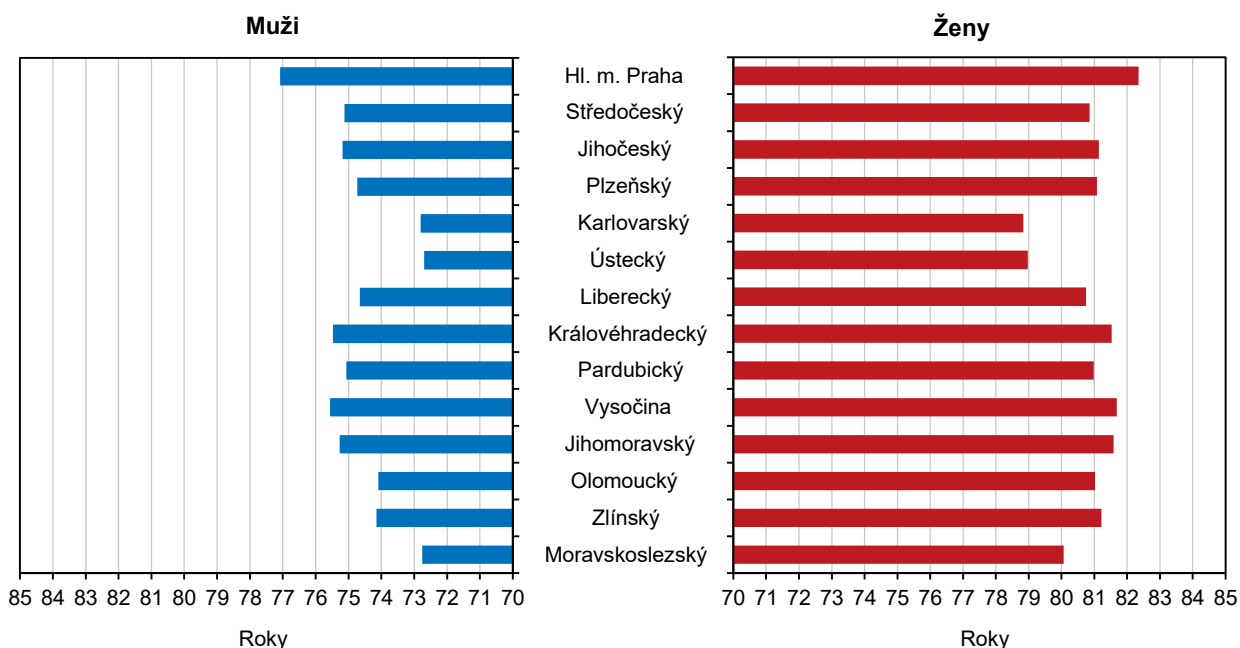
nepřetržitě již 14 let. V posledních čtyřech letech se nezměnila ani pozice krajů s mezními hodnotami. Nejvyšší index ekonomického zatížení náležel kraji Královéhradeckému a nejnižší hlavnímu městu Praze.

Ve všech krajích zemřelo v letech 2020 a 2021 nejvíce obyvatel od roku 2000.

Statistika obyvatelstva byla v letech 2020 a 2021 výrazně ovlivněna epidemií onemocnění covid-19. V obou letech byly počty zemřelých ve všech krajích nejvyšší od vzniku novodobého krajského uspořádání. Nejvyšší hrubá míra úmrtnosti příslušela kraji Karlovarskému, naopak nejnižší hodnoty náležely Praze. V roce 2021 zemřelo v České republice 139,9 tis. osob, tj. nejvíce od konce 2. světové války. Nejčastějšími příčinami úmrtí byly nemoci oběhové soustavy, novotvary a covid-19.

Graf 5.1 Naděje dožití při narození podle pohlaví podle krajů v letech 2020–2021

Zdroj: ČSÚ

Naděje dožití mužů i žen klesla v průměru let 2020 až 2021 ve všech krajích. Nejvyšší hodnoty přísluší Praze.

Společným jmenovatelem demografického vývoje ve všech krajích bylo v průměru let 2020 až 2021 zkrácení očekávané průměrné délky života při narození. S výjimkou Kraje Vysočina byl vyšší pokles zaznamenán v případě mužů. Napříč všemi kraji zůstala naděje dožití žen vyšší než naděje dožití mužů. Nejvyšší genderový rozdíl náležel kraji Moravskoslezskému (o 7,3 let). Nejnižší rozdíl mezi oběma pohlavími příslušel hlavnímu městu Praze (o 5,3 let), která současně vykázala nejvyšší hodnoty naděje dožití mužů (77,1 let) i žen (82,3 let) v mezikrajském srovnání. Pod 74letou hranicí byla v letech 2020 až 2021 očekávaná průměrná délka života mužů při narození v kraji Ústeckém, Moravskoslezském a Karlovarském. Nejnižší naděje dožití žen charakterizovala stejnou trojici krajů, ale v odlišném pořadí.

Nejlidnatějším zůstal kraj Středočeský. Následovala Praha, kraj Jihomoravský a Moravskoslezský.

Zatímco v řadě ukazatelů vykazují kraje souhlasné trendy, v dílčích demografických statistikách jsou tendence zcela protichůdné. Jednu z takových oblastí, spojenou se zásadními krajskými disparitami, představuje migrace. Výrazné přírůstky obyvatel stěhování charakterizují v dlouhodobém pohledu kraj Středočeský a hlavní město Prahu. Nejvyšší úbytky přísluší kraji Moravskoslezskému. Dlouhodobě protichůdné migrační trendy se podepsaly pod změny v pořadí krajů podle počtu obyvatel. Na konci roku 2021, ve kterém demografická bilance již navazuje na výsledky Sčítání 2021, byl nejlidnatějším kraj Středočeský (1 387 tis. osob). Přes milion obyvatel mělo registrovaný pobyt také v Praze (1 275 tis. osob), kraji Jihomoravském (1 185 tis.

osob) a Moravskoslezském (1 178 tis. osob). Nejméně lidnatým zůstal kraj Karlovarský (283 tis. osob).

Více než třetina cizinců v ČR měla na konci roku 2021 registrovaný pobyt v Praze. Nejnižší podíl cizinců byl v kraji Olomouckém.

Velmi různorodé jsou kraje nejen v počtu obyvatel, ale také ve struktuře obyvatel podle státního občanství. Na konci roku 2021 žilo v České republice 658,6 tis. cizinců s trvalým nebo dlouhodobým pobytem nad 90 dnů (v případě občanů EU s pobytem přechodným). Zatímco v populaci hlavního města Prahy tvořil podíl cizinců 18,5 %, v populaci Olomouckého kraje jen 2,2 %. Republikový podíl 6,3 % cizinců v populaci překonala vedle hlavního města pouze trojice krajů – Plzeňský, Karlovarský a Středočeský.

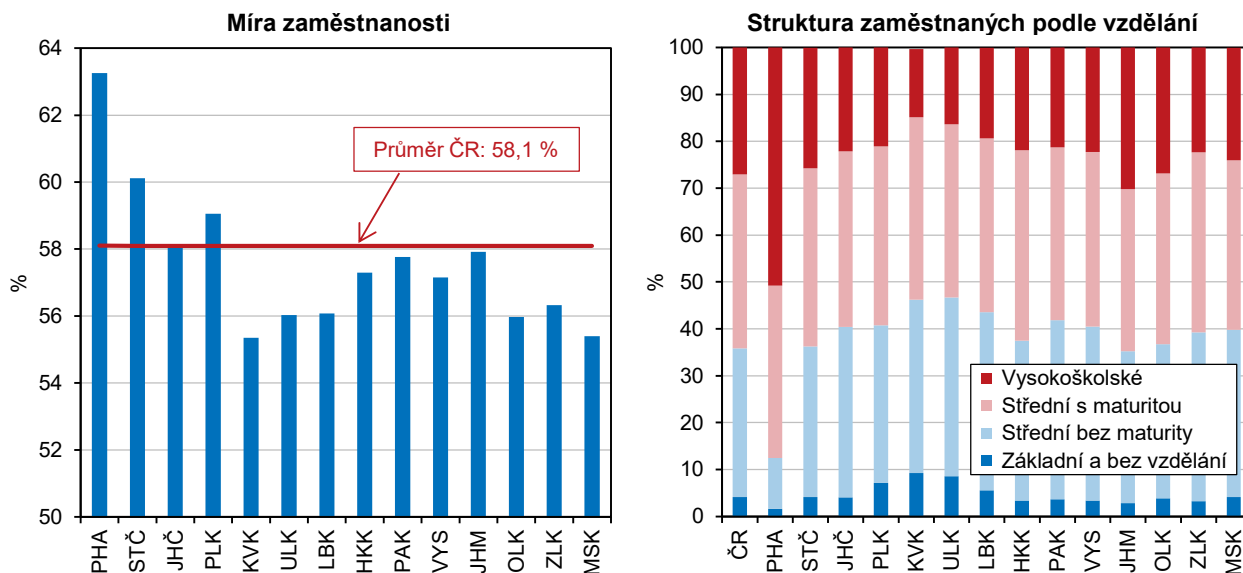
Sociální vývoj

Vývoj zaměstnanosti v letech 2020 a 2021 ovlivnila protiepidemická opatření.

Trh práce, který významně ovlivňují trendy v ekonomickém a demografickém vývoji, byl v souvislosti s příznivým ekonomickým vývojem v letech 2014 až 2019 charakterizován vysokou zaměstnaností. Míra zaměstnanosti dosáhla nejvyšších hodnot na přelomu let 2018 a 2019. Rok 2020 znamenal přerušení dlouhodobého trendu a trh práce se vlivem protiepidemických opatření proměnil, míra zaměstnanosti se meziročně snížila o 0,9 p. b., přičemž významně vyšší byl pokles zaměstnanosti žen (o 1,1 p. b.) než mužů (o 0,8 p. b.). Rok 2021 charakterizovalo postupné rozvolnění těchto opatření, a tím i oživení na trhu práce. Z regionálního hlediska však byla situace velmi různorodá, proti roku 2020 zaměstnanost poklesla v osmi krajích, nejrychleji v Karlovarském kraji (o 1,7 p. b.), v ostatních krajích se míra zaměstnanosti zvýšila či stagnovala. Nejvyšší míra zaměstnanosti zůstala tradičně v hlavním městě Praze, Středočeském a Plzeňském kraji a naopak nejnižší byla zaznamenána v Karlovarském, Moravskoslezském a Olomouckém kraji.

Graf 5.2 Míra zaměstnanosti a struktura zaměstnaných osob podle vzdělání a krajů v roce 2021

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

Struktura zaměstnaných podle vzdělání se zlepšuje ve prospěch středoškolského vzdělání s maturitou a vysokoškolského vzdělání.

Existuje pozitivní závislost mezi stupněm vzdělání a intenzitou ekonomického zapojení, takže také vzdělanostní úroveň populace má vliv na míru zaměstnanosti. Porovnáním skupin zaměstnaných v národním hospodářství v letech 2001 a 2021 dle vzdělání vidíme, že během dvaceti let se změnila vzdělanostní struktura ve všech krajích. Podíl zaměstnaných se základním vzděláním a středním bez maturity se snižuje ve prospěch zaměstnaných se středním vzděláním s maturitou a vysokoškolským vzděláním. Na republikové úrovni se podíl zaměstnaných se středním vzděláním bez maturity snížil od roku 2001 téměř o 12 procentních bodů

a naopak vysokoškolsky vzdělaní zaměstnanci posílili o 14 p. b. Nejvyšší podíl zaměstnaných s vysokoškolským vzděláním byl v roce 2021 dosažen v hlavním městě Praze (51 %) a Jihomoravském kraji (30 %), nejvyšší podíl zaměstnaných pouze se základním vzděláním byl zaznamenán v Karlovarském a Ústeckém kraji (shodně 9 %).

Zaměstnanost v sektoru služeb se dlouhodobě zvyšuje.

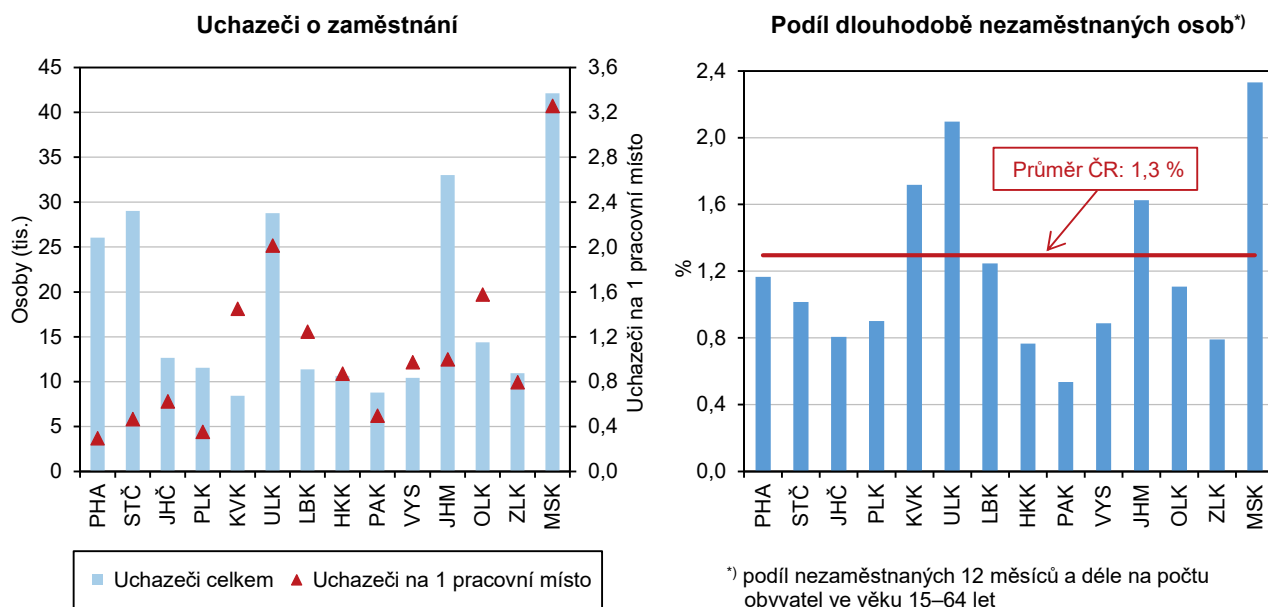
Vývoj celkové zaměstnanosti v České republice byl provázen pokračujícími změnami v odvětvové skladbě pracujících. Nejvýznamnějším sektorem z hlediska zaměstnanosti byl sektor služeb (terciér). Dlouhodobě počet zaměstnaných v tomto sektoru roste, a stejně tak se zvyšuje i jeho podíl na celkové zaměstnanosti; vývoj významně neovlivnil ani odliv zaměstnanců v roce 2020. Zastoupení sektoru služeb se v jednotlivých krajích liší. Markantní vliv na průměrnou zaměstnanost ve službách v České republice má hlavní město Praha, kde v tomto sektoru dlouhodobě pracuje více než 80 % zaměstnaných osob (v roce 2021 to bylo 83,1 %). V ostatních krajích pracovala ve službách více než polovina zaměstnaných, pouze v Libereckém kraji to bylo 49,4 %.

Počet pracovních míst v evidenci úřadů práce se v letech 2016–2021 zvyšoval ve všech krajích.

Zatímco na sklonku roku 2020 nabízely úřady práce ve své evidenci 319 tis. pracovních míst, o dvanáct měsíců později vlivem pokoronavirového oživení trhu práce to bylo více než 343 tis. volných pozic, přičemž od roku 2016 se počet volných pracovních míst zvýšil více než dvaapůlkrát. V roce 2021 byl nejvyšší meziroční nárůst počtu pracovních míst v evidenci úřadů práce zaznamenán v Karlovarském kraji (o 31 %), Olomouckém a Zlínském kraji (shodně o 28 %) a Jihomoravském kraji (o 13 %); pokles naopak zaznamenaly kraje Pardubický (o 14 %), Liberecký (o 10 %) a Moravskoslezský (o 4 %).

Graf 5.3 Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce a dlouhodobá nezaměstnanost podle krajů k 31. 12. 2021

Pramen: MPSV

V roce 2020 byl přerušen klesající trend podílu nezaměstnaných.

Z dlouhodobého hlediska podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku od roku 2007 rostl a kulminoval v roce 2013, kdy se jeho hodnota v ČR vyšplhala k 8,2 % (podíl nezaměstnaných osob v ČR v roce 2007 tvořil 4,5 %). I v mezikrajském srovnání dosáhl podíl nezaměstnaných osob v posledních deseti letech maximálních hodnot v roce 2013 (kromě krajů Plzeňského, Pardubického a Kraje Vysočina, které dosáhly maxima již v roce 2010). Po roce 2013 se podíl nezaměstnaných osob ve všech krajích snižoval na minimum

v roce 2019 (kromě Plzeňského, Královéhradeckého a Pardubického kraje, kde byla nejnižší hodnota v roce 2018, a hlavního města Prahy, kde byla minimální hodnota dosažena již v roce 2008). V roce 2020 došlo ke změně klesajícího trendu vývoje nezaměstnanosti a podíl nezaměstnaných osob v ČR meziročně vzrostl o 1,1 p. b. V roce 2021 došlo k pozitivnímu obratu na trhu práce a hodnota podílu nezaměstnaných osob meziročně klesla ve všech regionech, a to u mužů i u žen. Nejvyšší nezaměstnanost byla zaznamenána v Moravskoslezském a Ústeckém kraji. Nejpříznivější situace naopak byla v Pardubickém a Zlínském kraji. Koncem roku 2021 bylo v České republice téměř 86,2 tis. dlouhodobě nezaměstnaných. Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob se od roku 2016 do roku 2019 stále snižoval, v roce 2020 byla klesající tendence přerušena, v roce 2021 podíl dlouhodobě nezaměstnaných meziročně vzrostl ve všech krajích. S problémem dlouhodobě nezaměstnaných se potýkal zejména Moravskoslezský a Ústecký kraj.

Čistý disponibilní důchod v roce 2020 rostl.

Čistý disponibilní důchod domácností, tedy částka, kterou mohou domácnosti věnovat na konečnou spotřebu, meziročně vzrostla podle posledního dostupného údaje (rok 2020) v průměru o 5,1 %, ale v souvislosti s ekonomickým vývojem se jeho růst zpomalil; ve srovnání s rokem 2014 činil průměrný nárůst 26,7 %. Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele zaznamenal meziročně nejvyšší nárůst v Ústeckém kraji (o 7,6 %, tj. o 18 tis. Kč), nejnižší nárůst byl evidován v Karlovarském kraji (o 2,5 %, tj. o 6 tis. Kč). Nejvyšší hodnoty dosáhl v hl. městě Praze, naopak nejnižší čistý disponibilní důchod na 1 obyvatele měly domácnosti v kraji Karlovarském.

Tempo růstu mezd od roku 2019 zpomaluje.

Zvyšující se napětí na pracovním trhu spojené jak s nízkou nezaměstnaností, tak s vysokým a dále rostoucím počtem volných pracovních míst působilo prorůstově i v oblasti mezd. Od roku 2013 rostou průměrné hrubé měsíční mzdy každoročně. Tempo růstu mezd však od roku 2019 začalo zpomalovat.

Průměrné hrubé mzdy i medián mezd jsou dlouhodobě nejvyšší v hlavním městě Praze.

Podle výsledků strukturálního šetření mezd za rok 2021, které publikuje Český statistický úřad ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí, vzrostly proti roku 2020 hrubé měsíční mzdy ve všech krajích ČR. Mzdový vývoj byl velmi nerovnoměrný, nadprůměrně mzdy rostly v Jihomoravském a Jihočeském kraji (o 7,0, resp. 6,8 %), nejpomaleji v Středočeském a Plzeňském kraji (o 3,8, resp. 4,8 %). V reálném vyjádření byl vlivem zvýšení míry inflace mzdový růst mnohem slabší. Diference mzdové úrovně zůstávají mezi kraji zachovány, i když náskok hl. města Prahy se v čase mírně snižuje. Nejvyšší hrubé měsíční mzdy byly v roce 2021 vyplaceny v hl. městě Praze (50 494 Kč) a proti nejnižším mzdám v Karlovarském kraji (35 611 Kč) byly téměř o 15 tis. Kč vyšší. V těchto dvou krajích byly zaznamenány i nejvyšší a nejnižší hodnoty mediánu mezd, avšak rozdíl mezi nimi byl menší (9 tisíc korun).

Počet příjemců důchodů se již druhým rokem snižuje.

Celkový počet příjemců důchodů, nehledě na druh důchodu, se již druhým rokem snižuje. Zatímco v roce 2020 se počet důchodců v České republice proti roku předchozímu snížil o 16 tis. osob, v roce následujícím pokles pokračoval a úbytek představoval již téměř 24 tis. osob. Pokles se dotkl všech krajů ČR. Jako jeden z hlavních faktorů snížení počtu příjemců důchodů lze uvést zvýšenou úmrtnost v důsledku onemocnění covid-19. Naposledy došlo k poklesu počtu důchodců v roce 2013.

V delším časovém horizontu počet příjemců důchodů v návaznosti na demografický vývoj a stárnutí populace spíše roste. Dlouhodobý trend nárůstu počtu důchodců mírně pouze postupně zvyšování věkové hranice pro odchod do důchodu, která v současné době činí 65 let.

Poklesl počet starobních důchodců, výraznější úbytek byl zaznamenán mezi ženami.

Počet starobních důchodců meziročně poklesl o 22,7 tisíce, v roce 2021 tak v České republice pobíralo starobní důchod (vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým) 2,4 mil. osob – 952 tis. mužů a 1 426 tis. žen. Výraznější úbytek byl zaznamenán mezi ženami (-15,8 tis.) než mezi muži (-6,8 tis.). Ve většině krajů se celkový počet starobních důchodců proti roku 2020 snížil (s výjimkou Jihomoravského a Olomouckého kraje).

Počet i podíl osob pobírajících předčasný starobní důchod roste.

Dlouhodobě se zvyšuje počet i podíl osob pobírajících předčasný starobní důchod. V roce 2021 pobíralo předčasně přiznaný starobní důchod téměř 670 tis. osob, tedy 28,2 % ze všech příjemců plného starobního důchodu (vč. souběhu s vdovským nebo vdoveckým). Srovnáním s rokem 2010 vzrostl počet osob v předčasném starobním důchodu na republikové úrovni téměř o 240 tis., relativně se podíl příjemců předčasných důchodů zvýšil o 9,1 procentních bodů. V osmi krajích ČR (Vysočina, Pardubický, Moravskoslezský, Olomoucký, Jihočeský, Karlovarský, Plzeňský a Zlínský) překročil v roce 2021 podíl osob v předčasném důchodu 30 % s maximem v Kraji Vysočina (36,1 %), v dalších 4 krajích přesáhl 25 %. Opačný konec žebříčku obsadil Středočeský kraj s 24,1% podílem předčasných starobních důchodců a hlavní město Praha s 14,2% podílem (oba regiony vykazují nižší zastoupení důchodců na populaci kraje než je průměr ČR).

Starobní důchody v ČR meziročně vzrostly o 6,6 % a jejich výše přestavovala 43,9 % mediánu hrubého výdělku.

Průměrná výše důchodů je ovlivňována zvyšováním vyplácených důchodů. Na růst penzí má vliv jak valorizace, tak i výše nově přiznaných důchodů, které jsou vyšší než postupně zanikající důchody starších penzistů. V prosinci 2021 vzrostla průměrná výše sólo vyplácených plných starobních důchodů v ČR meziročně o 6,6 % na 15 453 Kč a činila 43,9 % mediánu hrubého výdělku. V regionálním pohledu na výši starobních důchodů v poměru ke mzdovému mediánu se nejvýše umístily kraje, ve kterých podíl starobních důchodů dosáhl nebo přesáhl 46 % mzdového mediánu, a to Karlovarský Zlínský, Moravskoslezský a Jihočeský. Pod republikový průměr se řadí kraje Středočeský, Jihomoravský, Plzeňský a s výrazným odstupem hlavní město Praha (40,1 %).

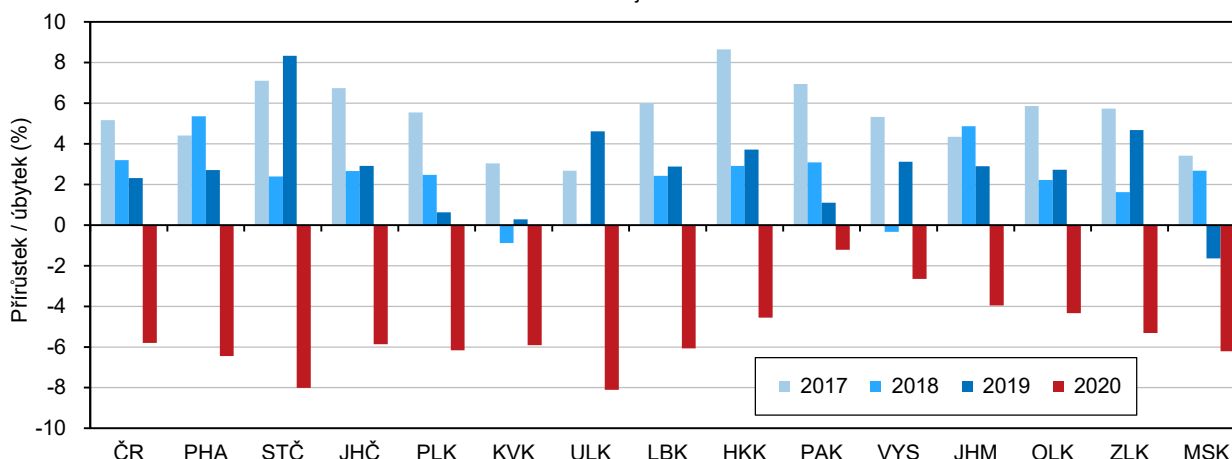
Ekonomický vývoj

Po šesti letech růstu HDP v roce 2020 v celém Česku a napříč regiony poklesl.

Rokem 2019 skončilo šestileté období konjunktury. Zatímco v letech 2014 až 2019 HDP ve srovnatelných cenách (s. c.) meziročně ve všech krajích až na ojedinělé výjimky rostl, v roce 2020 měla restriktivní opatření přijatá proti šíření koronaviru negativní dopady na ekonomiku a promítla se do poklesu HDP v s. c. ve všech krajích. Ve většině regionů se jednalo o propad, který neměl od roku 1995 obdoby a který byl ještě hlubší než v roce 2009, kdy začalo období hospodářské krize.

Graf 5.4 Regionální HDP ve srovnatelných cenách podle krajů (předchozí rok = 100 %)

Zdroj: ČSÚ

V Karlovarském kraji se v roce 2020 HDP propadl na úroveň roku 2000.

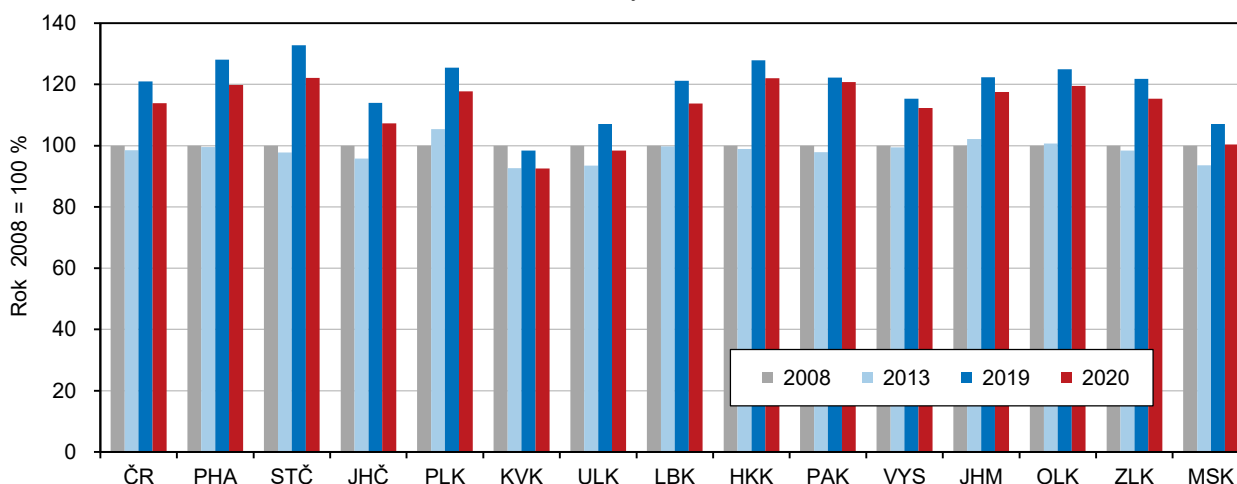
HDP v s. c. se v roce 2020 propadl v Ústeckém kraji pod hodnotu předkrizového roku 2008, v Moravskoslezském kraji klesl na jeho úroveň, v lázeňském Karlovarském kraji se propadl ještě hlouběji, až na úroveň roku 2000. V ostatních krajích se HDP v s. c. v roce 2020 pohyboval nad úrovní roku 2008 v rozmezí od 7 % v Jihočeském kraji až po 22 % ve Středočeském a Královéhradeckém kraji.

V roce 2020 hrubá přidaná hodnota (v b. c.) ve většině krajů meziročně poklesla.

Koronavirová krize negativně zasáhla především průmysl, obchod, dopravu, ubytování a stravování, z menších odvětví např. profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti. Hrubá přidaná hodnota (HPH) v běžných cenách (b. c.) v těchto odvětvích v ČR a ve většině krajů meziročně poklesla. Na druhou stranu některá odvětví zaznamenala nárůst HPH. Ve všech krajích se její objem zvýšil v odvětví veřejné správy, vzdělávání, zdravotní a sociální péče; většinově pak v odvětví činnosti v oblasti nemovitostí a informační a komunikační činnosti. Úhrnem HPH v roce 2020 v ČR a většině krajů meziročně poklesla (s výjimkou Pardubického, Jihomoravského, Královéhradeckého a Olomouckého kraje a Kraje Vysočina). K tomu došlo naposledy v roce 2009, tehdy však pokles zasáhl více krajů. Všechny uvedené změny se promítly i do struktury HPH.

Graf 5.5 Regionální HDP ve srovnatelných cenách podle krajů (rok 2008 = 100 %)

Zdroj: ČSÚ

Z krajů ČR má nejvyšší ekonomickou výkonnost hlavní město Praha, ...

Hospodářsky nejsilnějším krajem České republiky je hlavní město Praha, k jehož vysoké ekonomické výkonnosti napomáhá odvětvová struktura HPH s vysokým podílem služeb (od roku 2016 více než 84 %). Příspěvek hlavního města Prahy k celorepublikovému HDP se od roku 2014 zvolna zvyšoval, i když v pandemické krizi v roce 2020 poněkud klesl (na 27,0 %). Vedle hlavního města svůj přínos k celorepublikovým výsledkům zvyšoval dlouhodobě také druhý nejvýznamnější Středočeský kraj se silným automobilovým průmyslem. Jeho podíl na HDP ČR v roce 2020 meziročně mírně poklesl na 11,6 %.

...které již dvacet let překračuje dvojnásobek republikové hodnoty HDP na 1 obyvatele.

HDP hlavního města Prahy v přepočtu na 1 obyvatele překračuje od roku 2001 dvojnásobek průměru ČR a od roku 2017 rovněž dvojnásobek unijního průměru HDP EU27 vyjádřený ve standardu parity kupní síly (PPS) na 1 obyvatele. Ostatní kraje republikového ani unijního průměru nedosáhly. Nejvíce se jim přiblížil v roce 2020 Jihomoravský kraj, který republikového průměru dosáhl z 96,6 % a unijního průměru v PPS z 89,8 %, dále kraje Královéhradecký (90,4 %, resp. 84,1 %) a Středočeský (89,4 %, resp. 83,2 %). Za republikovým a unijním průměrem naopak nejvíce zaostávají Karlovarský a Ústecký kraj (o více než 30 %).

Převahu hlavního města posiluje struktura HPH s vysokým podílem terciárního sektoru.

Výraznou převahu hlavního města ovlivňuje vedle struktury HPH i vysoký počet zaměstnaných, kteří do Prahy přijíždějí z jiných regionů, zejména ze Středních Čech. Srovnáním HDP na 1 zaměstnaného, kde je zohledněn počet osob, které produkt vytváří (zahrnuje i dojíždějící z jiných krajů), je odstup hlavního města od ostatních krajů samozřejmě menší. V roce 2020 překročila Praha republikový průměr o 51,3 %, druhý Středočeský kraj o 2,4 %. Ostatní kraje průměru nedosáhly, Jihomoravský kraj se mu přiblížil z 96,3 % a Královéhradecký kraj z 94,8 %.

Zemědělská produkce v roce 2020 byla téměř ve všech krajích historicky nejvyšší.

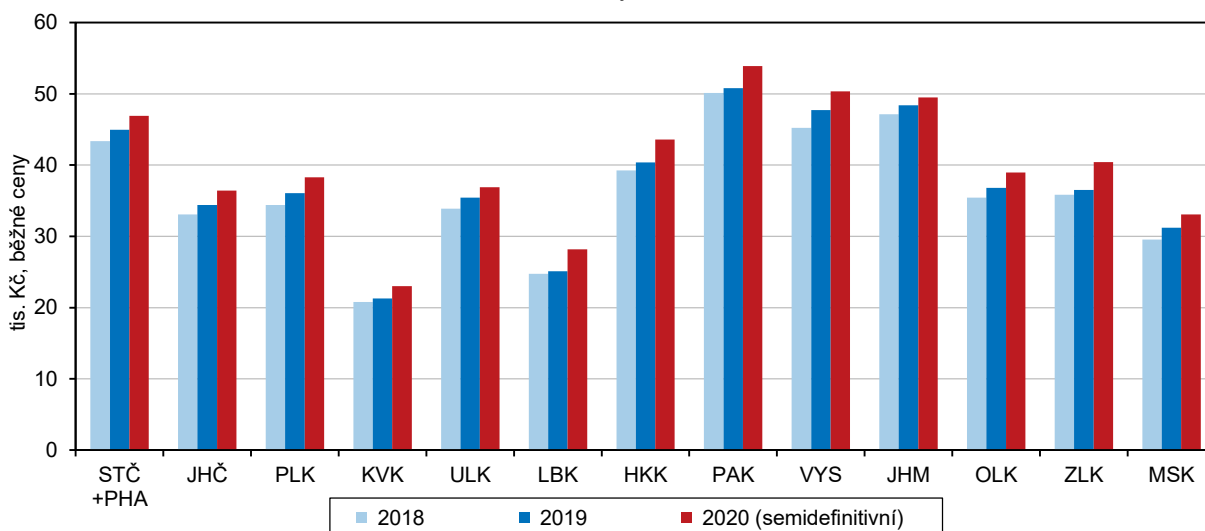
Produkce zemědělského odvětví v běžných cenách vzrostla v roce 2020 podle semidefinitivních výsledků (poslední dostupné údaje) ve všech krajích a s výjimkou Moravskoslezského kraje dosáhla historicky nejvyšších hodnot. O tento výsledek se zasloužila rekordní rostlinná produkce zajištěná více než dobrou sklizní. Živočišná produkce v b. c. v roce 2020 meziročně vlivem nepříznivého cenového vývoje v sedmi krajích i celorepublikově mírně poklesla.

Největší produkci zemědělského odvětví na 1 hektar půdy měli pardubičtí zemědělci.

Produkci zemědělského odvětví České republiky dlouhodobě vytvářejí z více než poloviny kraje s největší výměrou obhospodařované zemědělské a orné půdy, Středočeský, Jihomoravský, Kraj Vysočina a Jihočeský. Po přepočtu zemědělské produkce na 1 hektar obhospodařované zemědělské půdy se v čele pomyslného regionálního žebříčku držel od roku 2012 Pardubický kraj díky drůbežářství a na jeho konci se dlouhodobě umisťoval Karlovarský kraj, jehož produkce nedosahovala hodnot Pardubického kraje ani z poloviny.

Graf 5.6 Produkce zemědělského odvětví na 1 ha obhospodařované zemědělské půdy podle krajů

Zdroj: ČSÚ

V roce 2021 se meziročně zvýšila produkce obilovin a mléka, menší však byla úroda řepky a snáška vajec.

Po poměrně úrodném roce 2020 sklidili zemědělci v roce 2021 více obilovin celkem (zásluhou pšenice, ovsa a kukuřice na zrno), luskovin, cukrovky a sena. Slabší a podprůměrná byla ve většině krajů úroda ječmene, žita a brambor a dále ve všech krajích sklizeň řepky. V živočišné výrobě se v roce 2021 zvýšila oproti předchozímu roku ve většině krajů výroba mléka, ale snáška vajec většinou poklesla. Ve většině krajů zemědělci vyprodukovali více jatečných zvířat a v polovině krajů více jatečné drůbeže.

Kvůli odstraňování následků kůrovcové kalamity a polomů dosahoval v posledních letech objem těžby dřeva rekordních hodnot.

Těžba dřeva, která v letech 2018 až 2020 dramaticky rostla v souvislosti s likvidací následků kůrovcové kalamity a polomů, se v roce 2021 zvýšila již jen ve 4 krajích. I když v úhrnu za ČR v tomto roce klesla o 15,4 %, byla historicky třetí nejvyšší po předchozích dvou letech. S postupem kůrovce dosáhla rekordního objemu v roce 2018 v Olomouckém, Moravskoslezském a Zlínském kraji, v roce 2020

na Vysočině a v Jihomoravském, Královéhradeckém a Plzeňském kraji, v roce 2021 ve Středočeském, Ústeckém, Libereckém a Pardubickém kraji. Pouze v Jihočeském a Karlovarském kraji zůstal nepřekonaný objem těžby z roku 2007 spojený s odstraňováním polomů po orkánu Kyrill.

Nejvíce dřeva se vytěžilo v Kraji Vysočina, kde se téměř výhradně jednalo o nahodilou těžbu.

Z hlediska regionálního srovnání se v období let 2018 až 2021 nejvíce dřeva vytěžilo v Kraji Vysočina, 22,3 % z celorepublikové hodnoty. Přitom na Vysočině 99 % objemu těžby dřeva tvořila nahodilá těžba, při které se zpracovávaly zejména kůrovcem napadené stromy a polomy. Ve většině krajů v posledních čtyřech letech nahodilá těžba představovala více než 90 % z celkového objemu těžby. Nejméně byly kůrovcem a polomy zasaženy lesy v Karlovarském a Zlínském kraji, ve kterých podíl nahodilé těžby tvořil méně než 80 %.

Od roku 2019 se rozšiřovala plocha zalesňování s převahou listnatých dřevin.

Jako reakce na kalamitu, v jejímž důsledku vznikly holiny, se v posledních letech zvyšovala plocha zalesňování. Zatímco celorepublikově bylo po roce 2000 obvykle zalesňováno každoročně cca 20 tis. ha plochy převážně jehličnany, od roku 2019 se plocha zalesňování zvětšovala a upřednostňovány byly listnaté dřeviny. V roce 2021 dosáhla plocha zalesňování dvojnásobku obvyklé hodnoty s podílem listnáčů 52 %. Nejvíce se zalesňovalo v Kraji Vysočina, Jihomoravském, Olomouckém a Jihočeském kraji.

Regionální data z průmyslu jsou za průmyslové podniky se 100 a více zaměstnanci a sídlem v kraji.

Z oblasti průmyslu má statistika do úrovně krajů k dispozici údaje za podniky, které v daném roce zaměstnávaly 100 a více zaměstnanců a měly sídlo v příslušném kraji. Výsledky a zejména jejich srovnání v čase může být ovlivněno tím, že zařazení podniku do souboru vykazujících subjektů na základě neměnných kritérií se může rok od roku lišit. Přepočty na srovnatelnou organizační strukturu se neprovádějí.

Počet zaměstnanců velkých průmyslových firem se od roku 2019 ve většině krajů snižoval.

Počet zaměstnanců velkých průmyslových podniků se poslední tři roky snižoval. Po pětiletém období 2014–2018, kdy podniky v úhrnu za ČR a zpravidla i za regiony nabíraly zaměstnance, došlo v roce 2019 ve většině krajů (kromě dvou) ke snížení počtu zaměstnanců. Tento nastoupený trend pokračoval i v pandemické roce 2020, kdy počet pracujících v průmyslu poklesl ve všech krajích kromě Královéhradeckého a ve většině krajů pokles neustal ani v roce 2021. Největším průmyslovým zaměstnavatelem mezi regiony se stal od roku 2018 Středočeský kraj (aktuálně s podílem na ČR 13,7 %), poté co předstihl do té doby vedoucí Moravskoslezský kraj. Dlouhodobě nejméně osob zaměstnává průmysl v nejmenším Karlovarském kraji (podíl na ČR 2,0 %).

Tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (v b. c.) v pandemické roce 2020 ve většině krajů meziročně klesly, ...

Na rozdíl od počtu zaměstnanců, který od roku 2019 klesal, tržby z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy (v b. c.) v roce 2019 rostly. Pandemie koronaviru, kvůli které podniky některých klíčových odvětví na jaře 2020 dočasně zastavily výrobu a při které došlo k narušení subdodavatelských procesů, se v roce 2020 promítla do meziročního poklesu tržeb z prodeje výrobků a služeb průmyslové povahy v odvětvích zpracovatelského průmyslu jako celku a tím i průmyslu celkem. Snížení tržeb z průmyslové činnosti v roce 2020 zaznamenaly všechny kraje s výjimkou Královéhradeckého a Pardubického a většina odvětví zpracovatelského průmyslu, zejména výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů, výroba strojů a zařízení, pryžových a plastových výrobků, výroba kovodělných výrobků. Ne všechna odvětví ale pandemie omezila, naopak díky zvýšené poptávce po jejich výrobcích vzrostly tržby ve farmaceutickém, potravinářském a ostatním zpracovatelském průmyslu (zahrnuje mj. výrobu her, hraček nebo zdravotnických lůžek).

... ale v roce 2021 již většinou opět vzrostly.

V roce 2021 již ve většině krajů tržby z průmyslové činnosti zpracovatelského průmyslu celkem (v b. c.) meziročně vzrostly, pouze v Pardubickém kraji klesly

na hodnotu roku 2019. Z hlediska jednotlivých odvětví tam, kde v roce 2020 došlo k poklesu tržeb, se v roce 2021 většinou podařilo vyrovnat výpadek předchozího roku. Pouze výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů a textilní průmysl, i přes nárůst v roce 2021, za rokem 2019 zaostala a výroba počítačů a elektronických a optických přístrojů dále klesala.

Na export byl nejvíce orientován průmysl Středočeského kraje.

Z tržeb z průmyslové činnosti zpracovatelského průmyslu ČR bylo v letech 2019 až 2021 zhruba 65 % dosaženo za zboží vyvezené přímo do zahraničí, přičemž tento podíl byl nejvyšší v roce 2020 – 65,5 %. Z hlediska odvětvového směřovala na vývoz relativně největší část z produkce farmaceutického průmyslu (84 % tržeb z vývozu v roce 2021), a dále z textilního průmyslu, výroby ostatních dopravních prostředků a výroby motorových vozidel, přívěsů a návěsů (více než 75 % z tržeb bylo za přímý vývoz). Z hlediska regionálního byl na export nejvíce orientován zpracovatelský průmysl Středočeského kraje (75,0 %).

Od roku 2017 se objem stavebních prací „S“ meziročně zvyšoval. K mírnému růstu ve většině krajů v roce 2020 napomohl objem prací na inženýrských stavbách.

Objem stavebních prací podle dodavatelských smluv, tedy v hodnotě „S“ (v b. c.; vč. cenového vlivu), provedených stavebními podniky s 20 a více zaměstnanci na stavbách v tuzemsku, se v letech 2017 až 2021 ve většině krajů každoročně zvyšoval. Rok předtím, v roce 2016, tedy na začátku sledované časové řady, došlo k meziročnímu poklesu v ČR (-12,1 %) a ve všech krajích kromě dvou. Důvodem propadu byla vysoká stavební aktivita v roce 2015 v souvislosti s dočerpáváním fondů z EU. Od roku 2017 již stavební práce „S“ provedené v ČR meziročně trvale rostly, v pandemickém roce 2020 však jejich růst výrazně zpomalil (+3,1 %). Mírné zvýšení v b. c. tehdy zajistila vysoká dynamika růstu objemu prací na inženýrských stavbách (v ČR +19,1 %), které díky tomu v roce 2020 zvýšily svůj podíl na celkovém objemu prací „S“ provedených v ČR na 41,2 %.

V roce 2020 objem „S“ poklesl v šesti a v roce 2021 ve dvou krajích.

Z regionálního hlediska poklesl v pandemickém roce 2020 objem stavebních prací „S“ v šesti krajích, v roce 2021 ve dvou krajích. Naproti tomu nepřetržitě rostl v období let 2017 až 2021 v Ústeckém, Královéhradeckém, Jihomoravském a Olomouckém kraji.

V letech 2020 a 2021 byl objem stavebních prací „S“ z poloviny financován z prostředků veřejných zadavatelů.

Stavebnictví se ve sledovaném období stále více opíralo o čerpání veřejných prostředků. V letech 2016 a 2017 tvořily z celkového objemu stavebních prací „S“ provedených v ČR práce pro veřejné zadavatele necelou třetinu, v roce 2020 to byla více než polovina a v roce 2021 necelá polovina. Z větší části se práce pro veřejné zadavatele týkaly inženýrských a vodohospodářských staveb. Regionálně se podíl prací pro veřejné zadavatele z objemu prací provedených na stavbách v kraji pohyboval v úhrnu let 2016 až 2021 od 31 % v hlavním městě Praze po 57 % v Pardubickém kraji.

V přepočtu na 1 obyvatele byl největší objem prací proveden na stavbách v Praze a na jihu Čech.

Nejvyšší objem stavebních prací „S“ byl proveden na území hlavního města Prahy (za šestileté období podíl na ČR 21,2 %) a dále v Jihomoravském (11,9 %) a Středočeském kraji (10,9 %), nejméně pak v nejmenším Karlovarském kraji (2,2 %). Po přepočtu na 1 obyvatele zůstalo zcela bezkonkurenčně v čele pomyslného žebříčku krajů hlavní město Praha, které v průměru let 2016 až 2021 převyšovalo republikový průměr o 74 %. Za ním se na druhém a třetím místě umístil Jihočeský (16 % nad průměrem) a Jihomoravský kraj (+7 %); průměrný byl Kraj Vysočina. V ostatních krajích se intenzita výstavby pohybovala pod celorepublikovým průměrem; nejnižší byla v Libereckém kraji (-32 %).

Počet zahájených a dokončených bytů v roce 2020 většinou poklesl. V roce 2021 došlo

Bytová výstavba reagovala na ekonomický vývoj. Konjunkturu v letech 2014 až 2019 provázal růst bytové výstavby. V roce 2020 ekonomiku i bytovou výstavbu zbrzdila pandemická krize. Počet zahájených i dokončených bytů v ČR a většině regionů

k rozmachu výstavby, v ČR byl zahájen rekordní počet bytů.

meziročně poklesl. Ale hned v následujícím roce se počet zahájených bytů prudce zvýšil a v republikovém úhrnu dosáhl rekordní hodnoty za posledních třicet let. O výsledek se zasloužil především nárůst výstavby bytových domů v hlavním městě Praze, ve Středočeském a Jihočeském kraji. Vzhledem k tomu bylo v Praze a v jižních Čechách zahájeno nejvíce bytů celkem od roku 2000.

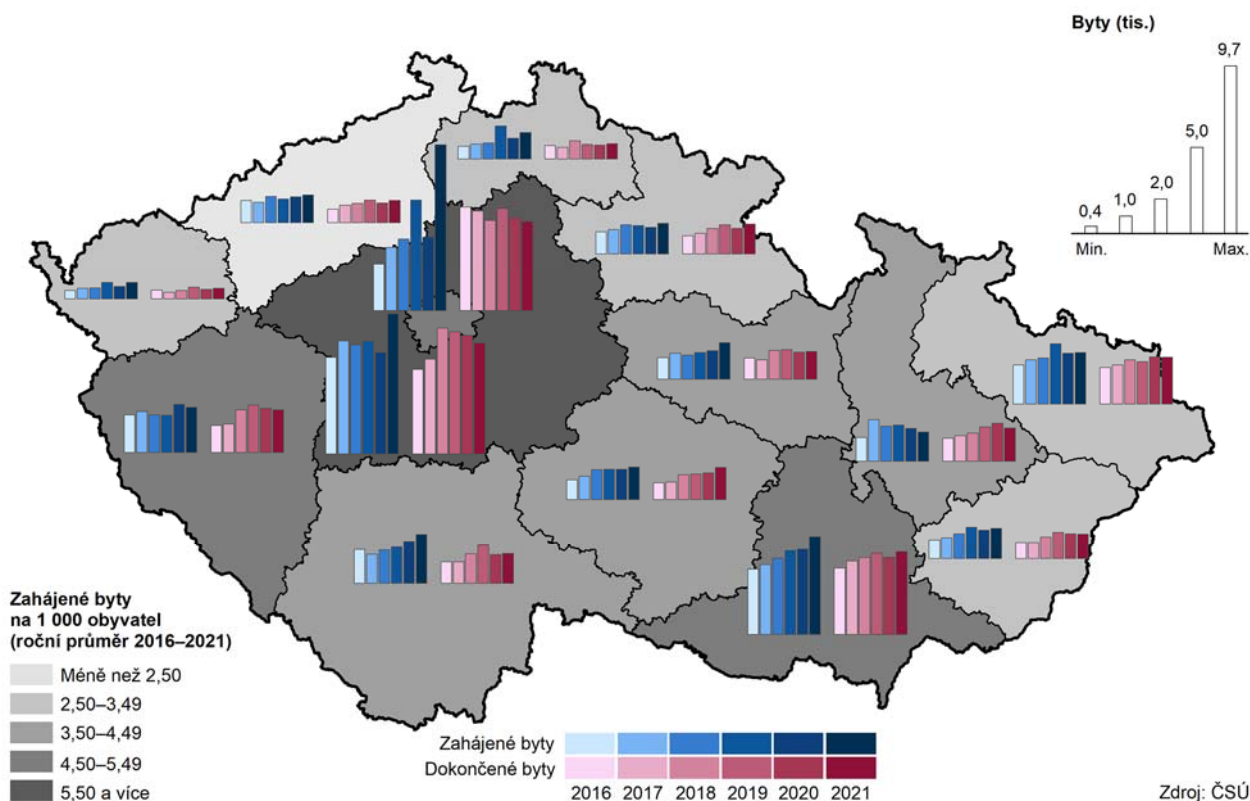
Většina bytů vznikala v rodinných domech.

Ve všech krajích přitom i nadále platilo, že většina nových bytů vznikala v rodinných domech, pouze v hlavním městě Praze s naprostou převahou v bytových domech.

Počet dokončených bytů v roce 2021 meziročně vzrostl.

Přírůstek počtu dokončených bytů v roce 2021 byl ve srovnání s vývojem zahájených bytů menší. V úhrnu za ČR byl dokončen druhý nejvyšší počet bytů za poslední desetiletí; v Královéhradeckém a Jihomoravském kraji a Kraji Vysočina dokonce šlo o nejvyšší počet dokončených bytů za stejnou dobu.

Bytová výstavba v krajích v letech 2016 až 2021

Absolutně i relativně nejvíce bytů se stavělo ve Středočeském kraji. Nejnižší intenzitu bytové výstavby má dlouhodobě Ústecký kraj.

V letech 2016 až 2021 se nejvíce bytů stavělo ve Středočeském kraji, hlavním městě Praze a Jihomoravském kraji. Do celorepublikového počtu dokončených bytů přispěly tyto kraje přesnou polovinou a do počtu zahájených bytů 46,2 %, to znamená s ohledem na počet jejich obyvatel (podíl na ČR 36,5 %) nadprůměrně. Zmíněné kraje se umístily v čele žebříčku krajů i po přepočtu na 1 000 obyvatel. Vklínil se mezi ně ještě Plzeňský kraj, který byl podle intenzity zahajování bytové výstavby druhý a podle intenzity dokončování bytové výstavby třetí. Na špici obou žebříčků se držel Středočeský kraj, hlavní město Praha bylo třetí, resp. druhé, Jihomoravský kraj obsadil v obou žebříčcích čtvrté místo. Krajem s nejnižší intenzitou bytové výstavby je v dlouhodobém pohledu (od roku 1990) Ústecký kraj.

Opatření přijatá proti šíření koronaviru ochromila cestovní ruch.

Pandemie koronaviru, kvůli které bylo omezeno poskytování ubytovacích služeb a cestování přes hranice a na určitou dobu i uvnitř republiky, zvrátila ve 2. čtvrtletí roku 2020 do té doby ve všech krajích rostoucí trend návštěvnosti a ochromila na následující dva roky cestovní ruch. Pouze letní sezóna, 3. čtvrtletí 2020 a 2021,

kdy došlo k uvolnění opatření, byla srovnatelná s předchozími roky, i když s rozdílnou skladbou hostů, ve které výpadek zahraničních návštěvníků alespoň částečně eliminovali rezidenti.

Největší ztráty v cestovním ruchu zaznamenaly kraje s vysokým podílem zahraničních hostů, ...

V roce 2020 propadl počet přenocování hostů ubytovaných v HUZ ve srovnání s rekordní návštěvností roku 2019 nejloubeji v hlavním městě Praze (-73,5 %) především kvůli absenci cizinců. Relativně nejmenší ztrátu v počtu přenocování zaznamenaly v roce 2020 kraje Liberecký a Královéhradecký (-20,8 %, resp. -23,6 %), se silnou zimní lyžařskou sezónou, kterou začátkem roku 2020 ještě žádná omezení nenarušila. K výpadku zimní sezóny došlo až v následujícím roce, a v těchto dvou krajích se kvůli tomu počet přenocování za celý rok meziročně znovu snížil (v obou -12 %). V ostatních krajích v roce 2021 se již v HUZ většinou ubytovalo více hostů na více nocí. Na předcovidový rok 2019 však všechny kraje v počtu přenocování ztrácely od 17,2 % (Kraj Vysočina) až po 71,6 % (hlavní město Praha). V úhrnu za ČR byl počet přenocování hostů v roce 2021 ve srovnání s rokem 2019 o 44,0 % nižší.

...především hlavní město Praha, kde výpadek počtu přenocování v letech 2020 a 2021 oproti roku 2019 byl více než 70%,...

Dominantní postavení v cestovním ruchu má dlouhodobě hlavní město Praha, kde podstatnou část z ubytovaných v HUZ tvoří cizinci. A protože kvůli pandemii byl ochromen zejména zahraniční turistický ruch, pocítila to především Praha. Z 18,5 mil. přenocování hostů v roce 2019, které tvořili téměř z 90 % cizinci, a propadu v roce 2020 se v roce 2021 v hlavním městě ubytovali hosté na 5,3 mil. nocí s podílem cizinců 65 %. Příspěvek hlavního města na celorepublikovém počtu přenocování se z 32,4 % v roce 2019 snížil v roce 2021 na polovinu.

...a Karlovarský kraj.

Druhý nejvyšší počet přenocování měl v předcovidové době Karlovarský kraj, díky lázeňství a nejdelší průměrné době pobytu, ve kterém jako jediném kraji po Praze mezi hosty převládali zhruba ze dvou třetin cizinci. Jejich úbytek, i přes snahu vyrovnat ho domácími klienty, měl za následek druhou nehlubší ztrátu (-47,6 %) celkového počtu přenocování v roce 2021 oproti roku 2019 v mezikrajském srovnání. V posledních dvou letech se počtem přenocování Karlovarský kraj zařadil v regionálním žebříčku až na páté místo. Předstihly ho kraje Jihočeský, Královéhradecký a Jihomoravský. Konec tohoto žebříčku patřil v posledních deseti letech Pardubickému kraji.

Životní prostředí

Nadále ubývá orná půda ve prospěch trvalých travních porostů, lesních pozemků a ostatních ploch.

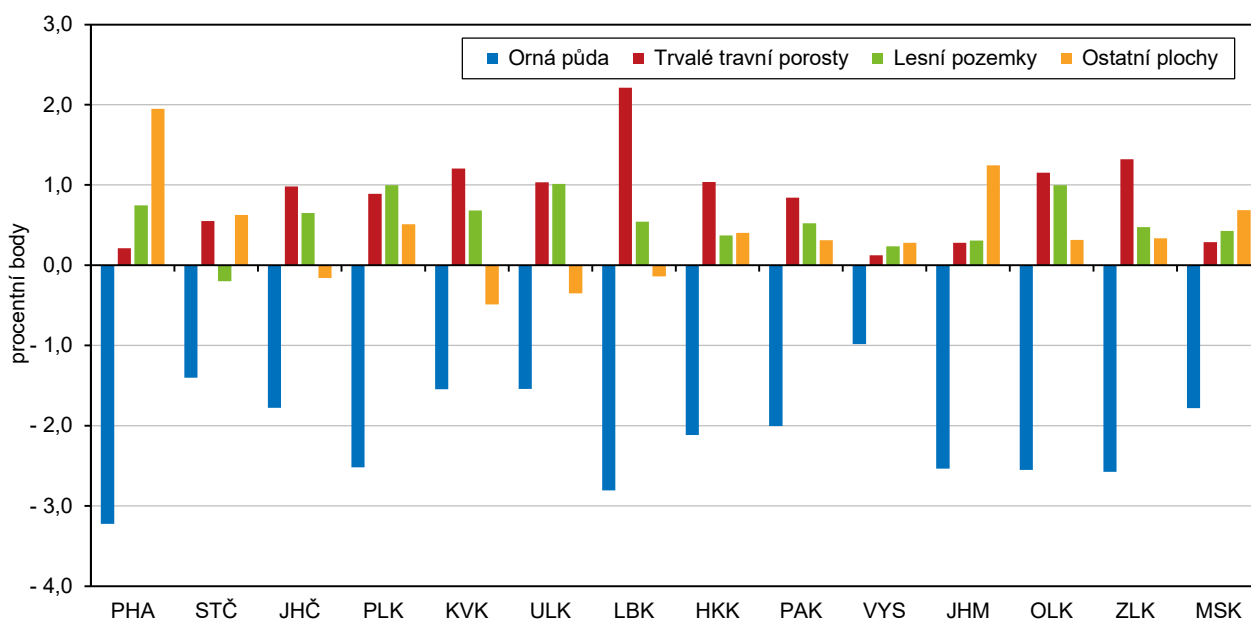
Výměra orné půdy v ČR klesá, v porovnání s rokem 2001 byla její plocha v loňském roce menší o 153,2 tis. ha (o 5,0 %). Nejrychleji orná půda ubývala v Libereckém kraji, kde se za uplynulých 20 let její plocha zmenšila o 12,5 %. Ve většině krajů se tak dělo převážně ve prospěch trvalých travních porostů, jejichž největší nárůst od roku 2001 zaznamenali v Olomouckém kraji (o 14,7 %). Výjimkou byl Kraj Vysočina a Moravskoslezský kraj, kde plocha trvalých travních porostů za toto období poklesla (o 0,9 resp. 0,4 %). Další příčinou úbytku orné půdy byl její převod na nezemědělskou půdu (převážně ve prospěch lesních pozemků a ostatních ploch), jejíž výměra se od roku 2001 celorepublikově zvýšila o 79,3 tis. ha (o 2,2 %). Výměra lesních pozemků v uplynulých dvaceti letech převážně rostla ve většině krajů s výjimkou Středočeského a Moravskoslezského kraje a Kraje Vysočina. Nejvíce se lesy rozrostly v hl. m. Praze (o 7,6 %) a Olomouckém kraji (5,5 %). Ve většině krajů v porovnání s rokem 2001 rostla rovněž výměra zastavěných ploch, nejvíce v Jihočeském kraji (o 7,7 %), i ostatních ploch, jejichž výměra se nejvíce zvýšila v Jihomoravském kraji (o 18,1 %).

Rozšiřují se plochy ekologického zemědělství ve všech krajích.

Dlouhodobě se rozšiřuje plocha obhospodařovaná způsoby šetrnými k životnímu prostředí. V roce 2021 bylo v ekologickém zemědělství či v přechodném období evidováno 558,2 tis. ha. Nejvíce z této půdy se soustředilo v Jihočeském kraji, a to 15,8 %, nejméně v Pardubickém kraji (3,2 %). V uplynulých letech se nejrychleji rozšiřovala celková výměra půdy v ekologickém zemědělství a v přechodném období ve Středočeském kraji hodnoceném společně s hl. m. Prahou, a to proti roku 2020 o 9,6 %, v porovnání s rokem 2011 došlo k nárůstu o 65,2 %. Naproti tomu nejméně se výměra této půdy zvýšila v Karlovarském kraji, a to proti roku 2020 o 0,2 %, v porovnání s rokem 2011 o 2,8 %. Podíl ekologicky obhospodařované půdy na celkové výměře zemědělské půdy je však v Karlovarském kraji nejvyšší v ČR (46,1 %). Nejméně půdy bylo v roce 2021 ekologicky obhospodařováno ve Středočeském kraji hodnoceném společně s hl. m. Prahou (3,9 % výměry zemědělské půdy).

Graf 5.7 Změna podílu vybraných druhů půdy na celkové výměře kraje za období 2001–2021
Pramen: ČÚZK

Zvyšuje se podíl obyvatel zásobovaných vodou z veřejných vodovodů.

S výjimkou hl. m. Prahy a Karlovarského kraje stále nedosahuje podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů v krajích 100 %. Nejmenší podíl byl zjištěn ve Středočeském a Plzeňském kraji, kde nebylo v loňském roce připojeno k vodovodům 11,6 resp. 11,3 % obyvatel. V období 2016 – 2021 vzrostl tento podíl nejvíce v Plzeňském a Olomouckém kraji (o 4,3 resp. 3,8 p. b.).

Roste spotřeba vody v domácnostech.

Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele dlouhodobě převážně roste. Nejméně vody spotřebovaly v loňském roce domácnosti ve Zlínském kraji, a to 80,9 l na osobu a den, nejvíce pak v hl. m. Praze (120,0 l/osoba/den). V hl. m. Praze byl rovněž zaznamenán nejvyšší nárůst spotřeby od roku 2016, a to 12,1 %. Nejméně naopak vzrostla spotřeba od roku 2016 v Plzeňském kraji (o 1,0 %). K poklesu spotřeby vody došlo za období uplynulých pěti let pouze v Jihočeském kraji, kde byla v loňském roce spotřeba v porovnání s rokem 2016 o 1,9 % nižší.

Nejdražší vodu mají domácnosti v hl. m. Praze, stočné je nejvyšší v Libereckém kraji.

Cena vody i cena stočného dlouhodobě roste. Nejvíce platili v loňském roce za vodu v hl. m. Praze (49,9 Kč za m³), nejméně stál m³ vody v Olomouckém kraji (37,1 Kč). V porovnání s rokem 2016 vzrostla nejvíce cena vody v hl. m. Praze (o 9,8 %),

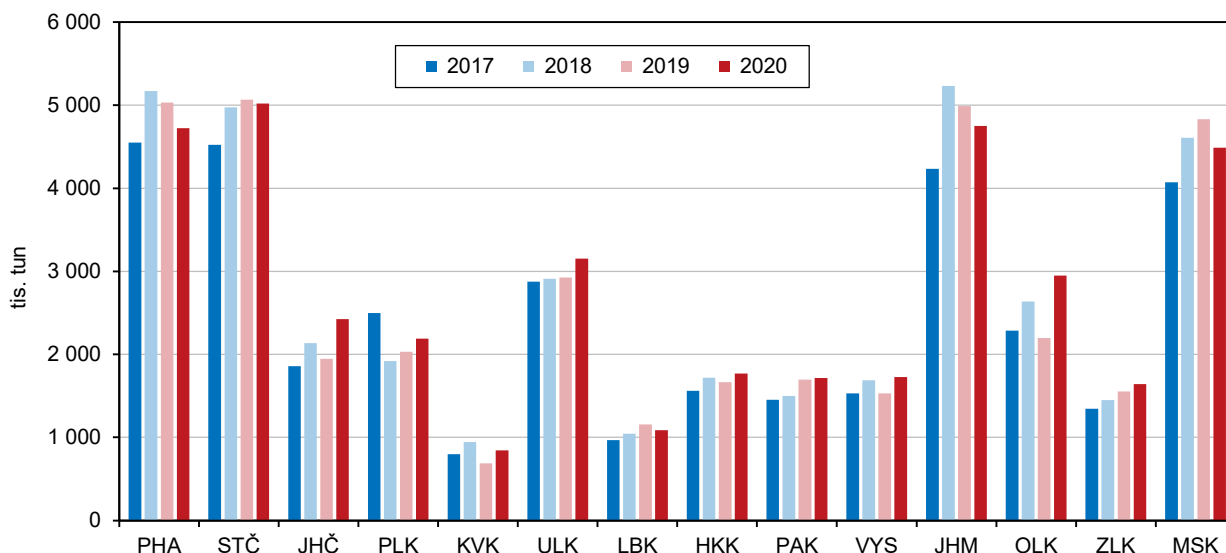
nejmenší nárůst zaznamenali ve Zlínském kraji (o 4,7 %). Cena stočného byla v roce 2021 nejvyšší v Libereckém kraji (46,4 Kč za m³), nejméně za stočné platili obyvatelé Kraje Vysočina (31,3 Kč za m³). Za období 2016 – 2021 se cena stočného nejvíce zvýšila v hl. m. Praze (o 10,1 %), nejmenší nárůst byl zaznamenán v Jihočeském kraji (o 3,6 %).

Postupně se snižují měrné emise, velké rozdíly mezi kraji však zůstávají.

Měrné emise znečišťujících látek (tuhé znečišťující látky, SO₂, NO_x a CO), vyjadřované v tunách na km²/rok, jsou v případě stacionárních zdrojů REZZO 1–3 dlouhodobě nejvyšší v Ústeckém a Moravskoslezském kraji a v hl. městě Praze. Na území hl. m. Prahy je rovněž ze všech krajů ČR dlouhodobě emitováno nejvíce znečišťujících látek z mobilních zdrojů (REZZO 4). Z pohledu všech sledovaných zdrojů znečištění (REZZO 1–4) bylo v roce 2020 měrnými emisemi TZL a NO_x nejvíce znečištěno území hl. m. Prahy, nejvíce SO₂ bylo emitováno v Ústeckém kraji a největší zdroje oxidu uhelnatého ve vztahu k velikosti území se nacházely v Moravskoslezském kraji a hl. m. Praze.

Graf 5.8 Produkce odpadů

Zdroj: ČSÚ

Objem vyprodukovaného odpadu roste ve většině krajů.

V České republice se v roce 2020 vyprodukovalo celkem 38 486,2 tis. tun odpadu, z toho 1 759,5 tis. tun bylo nebezpečného odpadu. V přepočtu na 1 obyvatele bylo nejvíce odpadu vyprodukováno v Olomouckém kraji (4 669 kg), nejméně pak v Libereckém kraji (2 453 kg). V porovnání s rokem 2017 byla produkce odpadu v roce 2020 ve většině krajů vyšší s výjimkou Plzeňského kraje, kde došlo k poklesu o 608 kg na 1 obyvatele. Nejvýraznější nárůst byl zaznamenán v Olomouckém kraji (o 1 060 kg na 1 obyvatele).

Nejvíce komunálního odpadu produkují obyvatelé Středočeského kraje.

Nejvíce komunálního odpadu v přepočtu na 1 obyvatele bylo v roce 2020 vyprodukováno ve Středočeském kraji (590 kg), nejméně v Karlovarském kraji (430 kg). Od roku 2017 do roku 2020 vzrostla produkce komunálního odpadu na 1 obyvatele ve většině krajů s výjimkou hl. m. Prahy (pokles o 48 kg) a v Libereckém kraji (pokles o 5 kg). Nejvíce se produkce komunálního odpadu zvýšila v Jihočeském kraji, a to o 65 kg na 1 obyvatele.

Téměř 29 % celkového objemu investic do ŽP v ČR vynaložili investoři se sídlem v hl. m. Praze.

Celkové investice, vynaložené v roce 2021 v ČR na ochranu životního prostředí, dosáhly hodnoty 29 485, 2 mil. Kč. Nejvíce finančních prostředků na ochranu životního prostředí vynaložili investoři se sídlem na území hl. m. Prahy,

a to 8 481,4 mil. Kč (28,8 % z celkového objemu prostředků ČR), následování investory se sídlem v Moravskoslezském kraji s celkovým objemem investic ve výši 4 661,1 mil. Kč.

Nejvíce se investovalo do nakládání s odpadními vodami.

Ze sledovaných účelů investic do ochrany životního prostředí se nejvíce v jednotlivých krajích investovalo do nakládání s odpadními vodami, nejvyšší objemy prostředků sem směřovali investoři z devíti krajů. Investoři se sídlem v hl. m. Praze, Jihočeském a Ústeckém kraji nejvíce investovali do ochrany ovzduší a klimatu a do nakládání s odpady směřovaly nejvyšší objemy prostředků od investorů z Libereckého a Královéhradeckého kraje.

Nejvíce se v přepočtu na 1 obyvatele investovalo do ochrany ŽP v Kraji Vysočina.

Investice na ochranu životního prostředí z pohledu kraje, kde byla investice uskutečněna, byly v loňském roce nejvyšší v Kraji Vysočina, kde objem vynaložených prostředků dosáhl 5 138 Kč na 1 obyvatele kraje. Druhý nejvyšší objem investic v přepočtu na 1 obyvatele byl vynaložen v Moravskoslezském kraji (4 095 Kč). Nejméně bylo do ochrany životního prostředí investováno na území Libereckého kraje, a to 1 090 Kč na 1 obyvatele.

Největší objemy neinvestičních nákladů na ŽP směřovaly do nakládání s odpady.

Neinvestiční náklady na ochranu životního prostředí dosáhly v ČR v roce 2021 objemu 86 788,8 mil. Kč. Z pohledu sídla investora vynaložili nejvíce nákladů na ochranu životního prostředí investoři se sídlem na území hl. m. Prahy, a to 22 928,5 mil. Kč, což činilo 26,4 % všech prostředků vynaložených v ČR. Ve všech krajích investoři vynaložili nejvíce prostředků na nakládání s odpady, nejvíce v Královéhradeckém kraji, kde bylo na tento cíl vynaloženo 84,4 % všech neinvestičních nákladů na ochranu životního prostředí.

Tabulková příloha

Tab. 1.1 Mezikrajské srovnání vybraných ukazatelů – demografický vývoj

	Česká republika	kraje													
		Hl. město Praha	Středočeský	Jihočeský	Plzeňský	Karlovarský	Ústecký	Liberecký	Královéhradecký	Pardubický	Vysočina	Jihomoravský	Olomoucký	Zlínský	Moravskoslezský
Přirozený přírůstek/úbytek na 1 000 obyvatel (‰)															
2016	0,5	2,2	1,5	0,5	-0,4	-1,2	-1,0	1,3	-0,1	0,6	0,6	1,2	-0,1	-0,6	-0,9
2017	0,3	2,4	1,5	0,2	-0,3	-2,2	-0,9	0,1	-0,1	-0,0	0,3	1,0	-0,6	-0,5	-1,2
2018	0,1	2,3	0,8	0,1	-0,3	-2,5	-1,5	0,0	-0,6	-0,0	0,3	0,9	-0,4	-0,4	-1,0
2019	-0,0	2,1	1,0	-0,3	-0,6	-2,0	-1,4	0,1	-0,7	0,2	-0,3	1,0	-0,9	-0,9	-1,4
2020	-1,8	0,8	-0,6	-1,9	-2,0	-4,6	-3,5	-1,6	-2,1	-1,8	-2,2	-1,0	-2,4	-3,4	-3,5
2021	-2,7	0,6	-1,2	-2,6	-3,4	-7,0	-4,9	-3,4	-3,9	-3,1	-1,8	-1,8	-3,5	-3,4	-4,5
Přírůstek/úbytek stěhováním na 1 000 obyvatel (%)															
2016	1,9	8,1	7,6	1,0	3,8	-2,4	-0,8	1,0	-1,0	1,2	-1,6	2,0	-1,2	-1,1	-1,9
2017	2,7	8,5	8,7	2,0	4,1	-1,4	0,5	1,4	0,7	2,4	-0,4	2,7	-0,6	-0,6	-2,1
2018	3,6	8,5	11,4	2,9	7,0	-0,2	1,2	2,3	0,5	3,8	0,4	2,9	-0,7	0,2	-1,1
2019	4,1	9,8	10,5	3,4	9,5	1,2	1,6	2,9	1,9	4,3	1,3	2,7	0,1	0,3	-0,9
2020	2,5	7,3	9,9	1,1	3,9	-0,0	-1,4	-1,2	0,6	2,1	0,3	3,8	0,1	-0,8	-3,0
2021	4,8	12,1	11,5	3,6	7,5	0,6	1,5	3,5	0,9	3,3	1,8	4,7	0,3	1,1	-0,1
Živě narození mimo manželství (%)															
2016	48,6	41,0	46,0	49,5	50,5	64,4	64,2	54,2	50,7	47,9	43,8	43,0	50,3	41,8	52,8
2017	49,0	41,3	47,8	50,6	50,8	60,1	64,5	55,4	50,4	48,8	44,4	43,6	50,2	43,0	52,7
2018	48,5	40,7	47,0	50,3	51,6	61,7	63,4	54,2	49,8	48,9	43,4	43,8	49,8	42,3	51,9
2019	48,2	40,3	46,8	49,3	48,3	59,6	63,5	52,7	51,4	47,2	45,7	42,7	49,4	43,4	52,2
2020	48,5	40,5	46,8	50,6	49,2	62,7	62,8	53,3	51,5	48,6	44,6	43,9	50,0	43,1	51,1
2021	48,5	40,5	47,3	49,8	49,6	61,2	63,0	54,3	51,9	48,8	45,8	43,4	50,9	43,1	50,9
Index stáří k 31. 12. (%)¹⁾															
2016	120,7	122,4	101,5	122,9	126,7	126,3	115,0	118,4	132,0	122,5	126,7	122,9	126,4	131,1	124,5
2017	122,1	120,9	102,5	125,0	128,3	129,6	117,5	120,8	134,4	124,9	128,7	123,5	128,1	133,0	126,9
2018	123,2	119,6	103,0	127,0	129,7	132,4	120,1	122,6	136,3	126,5	130,4	123,6	130,2	134,8	128,9
2019	124,6	119,1	103,9	129,3	130,5	134,5	122,7	124,3	138,8	127,8	131,6	124,5	132,5	137,2	131,0
2020	125,5	118,9	104,4	130,8	131,8	136,5	124,2	124,9	140,7	128,7	132,8	125,1	133,7	138,2	132,3
2021	128,1	123,4	105,4	133,6	134,3	141,8	128,4	128,5	142,9	130,6	134,5	125,5	136,3	140,8	135,9
Naděje dožití mužů při narození (roky) – dvouleté období															
2016	75,8	77,7	76,1	76,0	76,0	74,6	73,8	75,7	76,8	76,3	77,0	76,4	75,2	75,4	74,2
2017	76,0	78,1	76,3	76,4	76,2	74,4	74,1	75,7	77,2	76,6	77,0	76,5	75,5	75,5	74,5
2018	76,0	78,3	76,1	76,3	76,2	74,5	74,2	75,4	77,2	76,5	76,9	76,3	75,6	75,8	74,5
2019	76,2	78,4	76,3	76,6	76,4	74,9	74,4	76,1	77,2	76,6	76,7	76,6	75,7	75,9	74,5
2020	75,8	78,2	76,2	76,2	76,0	74,5	73,9	76,0	76,8	76,1	75,9	76,3	75,1	75,1	73,9
2021	74,7	77,1	75,1	75,2	74,7	72,8	72,7	74,7	75,5	75,1	75,6	75,3	74,1	74,1	72,8
Naděje dožití žen při narození (roky) – dvouleté období															
2016	81,6	82,5	81,5	81,6	81,4	80,5	79,7	81,5	82,0	82,1	82,4	82,4	81,5	82,2	81,0
2017	81,8	82,7	81,6	82,1	81,7	80,5	79,8	81,7	82,4	82,2	82,7	82,7	81,8	82,3	81,1
2018	81,9	83,0	81,6	82,0	81,6	79,9	80,0	81,7	82,6	82,3	83,0	82,7	81,9	82,4	81,1
2019	82,0	83,0	81,9	82,1	81,9	80,2	80,2	81,7	82,5	82,2	82,7	82,8	82,1	82,6	81,2
2020	81,7	82,9	81,6	81,9	81,9	80,0	79,9	81,5	82,4	81,9	82,3	82,4	81,7	81,9	80,9
2021	80,9	82,3	80,9	81,1	81,1	78,8	79,0	80,7	81,5	81,0	81,7	81,6	81,0	81,2	80,1
Podíl cizinců (bez azytantů) na obyvatelstvu (%)															
2016	4,7	14,4	4,8	2,8	5,1	6,5	4,1	4,2	2,6	2,6	1,7	3,7	1,7	1,5	2,1
2017	4,9	15,1	5,1	3,0	5,4	6,7	4,3	4,5	2,8	2,9	1,8	3,9	1,8	1,6	2,2
2018	5,3	15,7	5,6	3,3	6,1	7,0	4,5	4,8	3,0	3,4	2,1	4,2	1,9	1,8	2,3
2019	5,5	15,9	5,9	3,6	6,7	7,2	4,7	5,1	3,2	3,7	2,3	4,4	2,1	1,9	2,4
2020	5,9	17,1	6,4	3,7	7,1	7,5	4,8	5,1	3,4	3,9	2,5	4,9	2,2	2,0	2,3
2021	6,3	18,5	6,8	4,0	7,5	7,5	4,8	5,6	3,4	4,3	2,8	5,4	2,2	2,2	2,5

¹⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let

Tab. 2.1 Dlouhodobý vývoj hl. m. Prahy v letech 2001–2021

	Měřicí jednotka	2001	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ									
Počet obyvatel (stav k 31. 12.)	osoby	1 160 118	1 188 126	1 212 097	1 233 211	1 249 026	1 257 158	⁷⁾ 1 241 664	1 246 780
v tom ve věku: 0–14 let		153 192	144 560	146 466	150 109	155 238	161 294	⁷⁾ 164 659	170 253
15–64 let		819 582	857 342	876 107	887 943	892 744	889 974	⁷⁾ 863 497	856 494
65 a více let		187 344	186 224	189 524	195 159	201 044	205 890	⁷⁾ 213 508	220 033
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	roky	41,3	41,8	41,7	41,6	41,6	41,6	⁷⁾ 41,9	41,9
Sňatky		6 405	6 841	7 149	6 580	6 258	5 978	5 873	5 807
Rozvody		4 099	3 737	3 621	3 666	3 150	3 524	3 220	2 788
Živě narození	osoby	9 681	12 530	13 195	14 339	14 488	14 792	13 968	14 176
Zemřelí	osoby	13 210	12 274	12 208	12 269	12 365	12 266	12 092	12 411
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	-3 529	256	987	2 070	2 123	2 526	1 876	1 765
Přistěhovalí	osoby	13 121	45 061	54 811	47 194	38 094	33 461	28 291	32 194
Vystěhovalí	osoby	19 950	38 801	31 827	28 150	24 402	27 855	22 540	28 843
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	-6 829	6 260	22 984	19 044	13 692	5 606	5 751	3 351
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	-10 358	6 516	23 971	21 114	15 815	8 132	7 627	5 116
SOCIÁLNÍ VÝVOJ									
Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele	tis. Kč	178,1	237,9	246,5	257,9	260,8	270,2	270,3	267,6
Ekonomicky aktivní (pracovní síla)	tis. osob	631,9	645,2	648,2	658,1	680,8	682,4	658,9	668,5
Ekonomicky neaktivní (15 a více let)	tis. osob	377,9	395,0	400,6	413,7	407,2	414,4	417,0	410,7
Míra ekonomické aktivity	%	62,6	62,0	61,8	61,4	62,6	62,2	61,2	61,9
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)	osoby	21 632	21 364	17 363	17 433	29 865	33 433	32 580	36 771
Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾ (stav k 31. 12.)	%	.	2,29	1,80	1,82	3,24	3,61	3,59	4,16
Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.)	osoby								
mateřských škol		27 421	29 052	29 859	31 308	33 403	35 264	37 078	38 457
základních škol		102 550	79 763	77 116	74 470	73 400	74 151	76 189	79 310
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		.	72 084	71 096	69 894	68 848	65 988	63 320	60 756
Studenti vysokých škol ²⁾ (stav k 31. 12.)	osoby	74 199	102 640	110 987	118 743	123 796	126 056	123 942	119 980
Lékaři na 1 000 obyvatel	osoby	6,5	7,0	7,3	7,3	7,3	7,3	7,5	7,6
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ³⁾	Kč	7 241	8 768	9 370	10 289	10 730	10 855	11 304	11 560
Registrované trestné činy na 1 000 obyv.		85,8	75,4	72,8	67,7	67,6	59,1	59,9	58,2
EKONOMICKÝ VÝVOJ									
Hrubý domácí produkt	mil. Kč	595 439	897 174	1 001 359	1 066 351	1 041 697	1 079 543	1 059 866	1 067 786
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)	%	105,2	105,2	109,2	102,6	94,7	104,4	98,7	100,2
Podíl terciéru (odvětví služeb) na HPH	%	81,3	80,3	81,1	81,9	81,4	82,9	83,0	84,0
Výdaje na výzkum a vývoj	mil. Kč	.	18 485	22 283	21 459	20 978	20 882	22 941	24 689
Registrované subjekty (stav k 31. 12.)		384 322	437 882	453 006	471 183	488 307	506 273	529 377	544 840
Počet zaměstnanců v průmyslu ⁵⁾	fyz. os.	80 863	73 984	72 977	74 043	76 316	73 895	80 148	82 159
Stavební práce "S" provedené v kraji ⁶⁾	mil. Kč	46 817	68 147	75 511	79 124	66 540	57 889	54 348	50 441
Dokončené byty		3 210	5 186	9 422	6 328	7 397	6 151	3 480	4 024
Hosté v hromadných ubyt. zařízeních	tis. osob	3 008,3	4 142,5	4 485,4	4 587,5	4 346,8	4 743,4	5 050,9	¹⁰⁾ 5 726,5
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)									
Zemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	21 155	20 788	20 691	20 516	20 428	20 343	20 250	20 135
z toho orná půda		15 569	15 269	15 183	15 009	14 933	14 857	14 776	14 676
Nezemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	28 434	28 822	28 914	29 086	29 183	29 270	29 363	29 480
z toho: lesní pozemky		4 878	4 960	4 970	5 021	5 030	5 089	5 099	5 122
zastavěné plochy a nádvoří		4 807	4 907	4 955	5 006	5 027	5 037	5 029	4 995
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	137,9	130,0	128,7	122,0	114,1	104,4	105,2	106,3
Počet čistíren odpadních vod	ks	21	26	26	26	25	27	25	27
Investice na ochranu ŽP podle místa investice na 1 obyvatele	Kč	2 680	2 478	1 470	1 396	1 371	2 177	1 598	1 468

1) podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku

2) studenti státního občanství ČR s místem výuky v kraji

3) bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; od roku 2010 podle metodiky MPSV bez poměrného starob. důchodu; data za prosinec

5) průměrný evidenční počet zaměstnanců v podnicích se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatiz. vzduchu

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
									DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ
1 243 201	1 259 079	1 267 449	1 280 508	1 294 513	1 308 632	1 324 277	1 335 084	⁷⁾ 1 275 406	Počet obyvatel (stav k 31. 12.)
175 353	182 500	188 832	194 897	201 232	206 668	210 847	212 824	⁷⁾ 203 472	v tom ve věku: 0–14 let
842 806	846 961	844 932	846 980	850 044	854 866	862 264	869 149	⁷⁾ 820 761	15–64 let
225 042	229 618	233 685	238 631	243 237	247 098	251 166	253 111	⁷⁾ 251 173	65 a více let
42,0	42,0	42,0	42,0	41,9	41,9	41,9	42,0	⁷⁾ 42,3	Průměrný věk (stav k 31. 12.)
5 531	5 862	6 073	6 415	6 604	6 549	6 841	5 455	5 704	Sňatky
3 002	2 828	2 983	2 715	2 860	2 798	2 743	2 633	2 404	Rozvody
13 867	14 624	14 759	14 929	15 324	15 460	14 933	14 713	15 157	Živě narození
12 149	12 118	12 420	12 141	12 199	12 417	12 178	13 621	14 460	Zemřelí
1 718	2 506	2 339	2 788	3 125	3 043	2 755	1 092	697	Přirozený přírůstek/úbytek
30 473	40 332	33 711	36 901	37 976	40 503	42 328	40 582	46 989	Přistěhovalí
35 770	26 960	27 680	26 630	27 096	29 427	29 438	30 867	31 693	Vystěhovalí
-5 297	13 372	6 031	10 271	10 880	11 076	12 890	9 715	15 296	Přírůstek/úbytek stěhováním
-3 579	15 878	8 370	13 059	14 005	14 119	15 645	10 807	15 993	Celkový přírůstek/úbytek
									SOCIÁLNÍ VÝVOJ
									Čistý disponibilní důchod domácností na 1 obyvatele
270,7	277,4	283,0	298,7	339,5	355,6	359,5	376,5	.	
670,4	664,5	668,4	678,6	697,9	715,9	723,0	717,3	727,6	Ekonomicky aktivní (pracovní síla)
407,5	405,1	410,3	401,4	389,6	380,8	383,0	398,0	396,2	Ekonomicky neaktivní (15 a více let)
62,2	62,1	62,0	62,8	64,2	65,3	65,4	64,3	64,7	Míra ekonomické aktivity
									Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce (stav k 31. 12.)
44 922	43 499	37 218	30 179	21 787	18 476	17 955	32 107	26 047	Podíl nezaměstnaných osob ¹⁾ (stav k 31. 12.)
5,14	5,03	4,20	3,35	2,34	1,93	1,90	3,51	2,76	Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.)
40 405	41 637	42 371	42 711	43 147	43 288	43 260	42 578	42 580	mateřských škol
83 241	88 184	93 298	98 126	102 077	105 887	108 638	110 975	112 089	základních škol středních škol vč. konzervatoří (denní studium)
58 869	58 065	58 571	59 979	61 147	62 337	64 154	66 232	68 904	Studenti vysokých škol ²⁾ (stav k 31. 12.)
115 250	109 562	102 312	97 347	94 021	90 520	88 874	91 485	93 859	Lékaři na 1 000 obyvatel
7,8	7,9	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	.	Průměrný měsíční starobní důchod sólo ³⁾
11 767	11 878	12 172	12 286	12 691	13 299	14 384	15 439	16 467	Registrované trestné činy na 1 000 obyv.
65,9	57,4	50,8	44,5	39,4	36,6	37,9	28,7	27,7	
									EKONOMICKÝ VÝVOJ
1 090 858	1 140 701	1 231 287	1 285 249	1 366 020	1 479 057	1 580 995	1 535 399	.	Hrubý domácí produkt
101,9	103,7	106,7	102,9	104,4	105,4	102,7	93,5	.	předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)
83,7	83,3	83,9	84,1	84,3	84,8	85,1	84,5	.	Podíl terciéru (odvětví služeb) na HPH
26 165	29 443	32 999	27 632	32 034	36 868	40 115	43 458	.	Výdaje na výzkum a vývoj
⁸⁾ 540 360	557 736	573 682	590 338	606 843	622 377	632 250	644 586	658 390	Registrované subjekty (stav k 31. 12.)
77 895	78 891	77 463	76 653	80 259	81 252	80 906	⁹⁾ 78 004	75 843	Počet zaměstnanců v průmyslu ⁵⁾
47 269	51 776	53 487	55 315	56 354	58 235	65 422	64 510	69 531	Stavební práce "S" provedené v kraji ⁶⁾
3 844	4 848	5 211	6 092	5 846	5 290	6 002	5 449	5 228	Dokončené byty
5 899,6	6 096,0	6 605,8	7 127,6	7 652,8	7 892,2	8 044,3	2 182,4	2 354,7	Hosté v hromadných ubyt. zařízeních
									ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ (ŽP)
20 006	19 878	19 847	19 800	19 717	19 649	19 617	19 573	19 543	Zemědělská půda (stav k 31. 12.)
14 559	14 436	14 405	14 368	14 220	14 139	14 084	14 030	13 978	z toho orná půda
29 609	29 737	29 769	29 821	29 904	29 972	30 004	30 048	30 078	Nezemědělská půda (stav k 31. 12.)
5 132	5 165	5 173	5 173	5 195	5 233	5 249	5 251	5 251	z toho: lesní pozemky
5 007	5 008	5 003	5 005	5 021	5 057	5 066	5 080	5 082	zastavěné plochy a nádvoří
									Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele
111,4	106,0	106,0	107,9	109,3	107,5	113,1	112,5	120,0	Počet čistíren odpadních vod
26	26	26	26	25	25	25	25	25	Investice na ochranu ŽP podle místa
1 549	1 154	1 160	2 981	3 298	4 498	3 076	3 556	3 397	investice na 1 obyvatele

⁶⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností⁷⁾ údaje od roku 2011 (2021) navazují na výsledky Sčítání lidu, domů a bytů 2011 (SLDB 2021)⁸⁾ od roku 2013 vlivem zpřesnění dat podle Registru osob nejsou údaje plně srovnatelné s předchozími roky⁹⁾ semidefinitivní údaje¹⁰⁾ od roku 2012 revidované údaje na základě výsledků šetření MMR

Tab. 3.1 Vybrané ukazatele v hl. m. Praze – demografický vývoj

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Počet obyvatel (k 31. 12.)	osoby	1 280 508	1 294 513	1 308 632	1 324 277	1 335 084	⁶⁾ 1 275 406
v tom: muži		617 339	625 058	633 673	642 014	649 037	⁶⁾ 618 261
ženy		655 393	661 496	667 462	673 297	678 235	⁶⁾ 648 912
z toho cizinci (bez azylantů)		184 264	195 068	205 595	210 483	228 532	236 229
Sňatky		6 415	6 604	6 549	6 841	5 455	5 704
Průměrný věk při prvním sňatku							
ženichů		33,3	33,4	33,5	33,8	33,9	34,2
nevěst		30,8	30,8	31,1	31,4	31,5	31,7
Rozvody		2 715	2 860	2 798	2 743	2 633	2 404
Živě narození	osoby	14 929	15 324	15 460	14 933	14 713	15 157
z toho mimo manželství	%	6 121	6 322	6 294	6 025	5 966	6 142
Průměrný věk matky při narození dítěte		32,5	32,4	32,6	32,6	32,7	32,8
prvního dítěte		31,2	31,1	31,3	31,3	31,4	31,7
Úhrnná plodnost ¹⁾		1,495	1,547	1,563	1,521	1,508	1,713
Potraty		4 358	4 200	4 104	3 670	3 528	.
z toho umělá přerušeni těhotenství		2 594	2 425	2 345	2 068	1 985	.
Potraty na 100 narozených	%	29,1	27,3	26,5	24,5	23,9	.
Zemřelí	osoby	12 141	12 199	12 417	12 178	13 621	14 460
Přirozený přírůstek/úbytek	osoby	2 788	3 125	3 043	2 755	1 092	697
Přistěhovalí	osoby	36 901	37 976	40 503	42 328	40 582	46 989
z toho z ciziny		14 110	16 779	19 784	22 301	19 789	24 358
Vystěhovalí	osoby	26 630	27 096	29 427	29 438	30 867	31 693
z toho do ciziny		6 139	6 090	7 250	7 474	8 317	6 420
Přírůstek/úbytek stěhováním	osoby	10 271	10 880	11 076	12 890	9 715	15 296
z toho s cizinou		7 971	10 689	12 534	14 827	11 472	
Celkový přírůstek/úbytek	osoby	13 059	14 005	14 119	15 645	10 807	15 993
Na 1 000 obyvatel		1 272 732	1 286 554	1 301 135	1 315 311	1 327 272	1 266 329
živě narození	‰	11,7	11,9	11,9	11,4	11,1	12,0
zemřelí	‰	9,5	9,5	9,5	9,3	10,3	11,4
přirozený přírůstek/úbytek	‰	2,2	2,4	2,3	2,1	0,8	0,6
přistěhovalí	‰	29,0	29,5	31,1	32,2	30,6	37,1
vystěhovalí	‰	20,9	21,1	22,6	22,4	23,3	25,0
přírůstek/úbytek stěhováním	‰	8,1	8,5	8,5	9,8	7,3	12,1
celkový přírůstek/úbytek	‰	10,3	10,9	10,9	11,9	8,1	12,6
Kojenecká úmrtnost ²⁾	‰	2,5	2,0	2,5	2,5	1,9	1,9
Novorozenecká úmrtnost ³⁾	‰	1,5	1,7	1,6	1,5	1,2	1,1
Počet obyvatel ve věku (stav k 31. 12.):							
0–14 let	osoby	194 897	201 232	206 668	210 847	212 824	⁶⁾ 203 472
%	%	15,2	15,5	15,8	15,9	15,9	⁶⁾ 16,0
15–64 let	osoby	846 980	850 044	854 866	862 264	869 149	⁶⁾ 820 761
%	%	66,1	65,7	65,3	65,1	65,1	⁶⁾ 64,4
65 a více let	osoby	238 631	243 237	247 098	251 166	253 111	⁶⁾ 251 173
%	%	18,6	18,8	18,9	19,0	19,0	⁶⁾ 19,7
Průměrný věk (stav k 31. 12.)	roky	42,0	41,9	41,9	41,9	42,0	⁶⁾ 42,3
mužů		40,5	40,5	40,5	40,5	40,5	⁶⁾ 40,7
žen		43,4	43,3	43,3	43,3	43,3	⁶⁾ 43,7
Index stáří (stav k 31. 12.) ⁴⁾	%	122,4	120,9	119,6	119,1	118,9	⁶⁾ 123,4
Index ekonomického zatížení (stav k 31. 12.) ⁵⁾	%	51,2	52,3	53,1	53,6	53,6	⁶⁾ 55,4
Naděje dožití (dvouleté období)	roky						
mužů při narození		77,7	78,1	78,3	78,4	78,2	77,1
žen při narození		82,5	82,7	83,0	83,0	82,9	82,3
mužů ve věku 65 let		17,0	17,2	17,3	17,4	17,0	16,2
žen ve věku 65 let		20,0	20,3	20,3	20,5	20,3	19,9

¹⁾ počet živě narozených dětí, které by se narodily jedné ženě za předpokladu, že by míry plodnosti podle věku zaznamenané ve sledovaném roce zůstaly během jejího reprodukčního věku (15–49 let) neměnné

²⁾ počet dětí zemřelých před dosažením věku 1 roku na 1 000 živě narozených dětí

³⁾ počet dětí zemřelých před dosažením věku 28 dnů na 1 000 živě narozených dětí

⁴⁾ počet osob ve věku 65 a více let na 100 dětí ve věku 0–14 let

⁵⁾ počet osob ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 osob ve věku 15–64 let

⁶⁾ údaje v roce 2021 navazují na výsledky SLDB 2021

Tab. 3.2 Vybrané ukazatele v hl. m. Praze – sociální vývoj

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ PRACOVNÍCH SIL¹⁾							
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let	tis. osob	1 079,9	1 087,4	1 096,7	1 106,0	1 115,4	1 123,8
z toho podle dosaženého vzdělání:							
základní a bez vzdělání	%	7,7	7,4	7,8	7,5	7,2	6,9
střední bez maturity	%	17,9	17,8	16,6	16,7	16,3	13,3
střední s maturitou	%	38,8	36,9	37,2	37,7	38,5	38,2
vysokoškolské vč. vyššího odborného	%	35,6	37,8	38,3	38,1	38,0	41,5
Ekonomicky aktivní populace (pracovní síla)	tis. osob	678,6	697,9	715,9	723,0	717,3	727,6
v tom: zaměstnaní ²⁾		663,3	685,9	706,8	713,6	701,1	710,9
z toho ženy		300,1	309,4	319,7	321,9	317,5	319,4
nezaměstnaní		15,2	12,0	9,1	9,4	16,3	16,8
z toho ženy		6,3	6,6	6,2	4,8	8,5	9,5
Ekonomicky neaktivní ve věku 15 a více let	tis. osob	401,4	389,6	380,8	383,0	398,0	396,2
Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání:							
zaměstnanci ³⁾	%	79,9	79,1	77,9	76,2	77,6	79,7
zaměstnavatelé	%	2,8	2,9	2,9	3,4	3,6	3,4
pracující na vlastní účet	%	17,0	17,5	18,8	19,8	18,4	16,7
Zaměstnaní pracující v kraji		904,6	919,6	955,0	965,3	951,6	.
v tom podle sektorů:							
primární (zemědělství, lesnictví, rybářství)	%	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	.
sekundární (průmysl a stavebnictví)	%	14,8	14,8	15,1	15,1	15,3	.
terciární (služby)	%	84,8	84,7	84,4	84,4	84,2	.
Míra ekonomické aktivity	%	62,8	64,2	65,3	65,4	64,3	64,7
v tom: muži		71,8	73,1	73,8	74,2	72,4	73,1
ženy		54,6	55,9	57,3	57,1	56,7	56,9
Míra zaměstnanosti	%	61,4	63,1	64,4	64,5	62,9	63,3
v tom: muži		70,1	72,0	73,3	73,3	71,0	71,8
ženy		53,4	54,8	56,2	56,3	55,2	55,2
Obecná míra nezaměstnanosti ⁴⁾	%	2,2	1,7	1,3	1,3	2,3	2,3
v tom: muži		2,4	1,4	0,8	1,2	2,0	1,8
ženy		2,1	2,1	1,9	1,5	2,6	2,9
NEZAMĚŠTNANOST (stav k 31. 12.; MPSV)							
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce	osoby	30 179	21 787	18 476	17 955	32 107	26 047
z toho: ženy		15 882	11 493	9 649	9 402	16 466	13 657
absolventi škol a mladiství		1 096	653	592	531	840	706
osoby se zdravotním postižením		2 749	2 169	1 851	1 533	1 870	1 898
s nárokem na podporu v nezaměstnanosti dosažitelní ⁵⁾		7 259	6 377	6 449	6 675	10 624	6 982
		28 249	19 827	16 461	16 298	30 230	23 891
v tom podle věku:							
do 19 let		589	459	432	391	675	577
20–24 let		2 352	1 414	1 150	1 260	2 310	1 706
25–34 let		6 920	4 910	4 237	4 129	7 413	5 360
35–44 let		8 041	5 735	4 852	4 660	8 473	6 558
45–54 let		6 365	4 605	3 834	3 748	6 977	5 917
55 a více let		5 912	4 664	3 971	3 767	6 259	5 929
Průměrný věk	roky	41,9	42,6	42,5	42,3	42,0	43,2
v tom podle nejvyššího dosaženého vzdělání:	osoby						
základní a bez vzdělání		6 303	4 583	3 681	3 663	6 483	6 007
střední bez maturity		8 454	5 677	4 550	4 204	8 197	6 369
střední s maturitou		9 614	7 009	5 997	5 815	10 665	8 386
vyšší odborné vč. nástavbového		528	362	333	338	619	435
vysokoškolské		5 280	4 156	3 915	3 935	6 143	4 850
Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce							
z toho podle klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO):							
nemanuální pracovníci	osoby	21 167	15 216	13 288	13 009	21 769	17 611
vysoce kvalifikovaní (třídy 1–3)		8 347	6 337	5 683	5 584	8 322	6 996
s nižší kvalifikací (třídy 4 a 5)		12 820	8 879	7 605	7 425	13 447	10 615

1) údaje podle kraje obvyklého bydliště (kromě struktury zaměstnaných podle sektorů)

2) s jediným nebo hlavním zaměstnáním, vč. ozbrojených sil

3) zaměstnanci včetně členů produkčních družstev

4) podle definice Mezinárodní organizace práce

5) ve věku 15–64 let

pokračování

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
manuální pracovníci	osoby	8 477	5 915	4 524	4 201	6 806	6 462
kvalifikovaní (třídy 6–8)		4 627	3 175	2 519	2 355	3 842	3 382
nekvalifikovaní (třída 9)		3 850	2 740	2 005	1 846	2 964	3 080
v tom podle délky nezaměstnanosti:	osoby						
do 3 měsíců		7 993	6 803	7 037	6 978	9 291	6 782
více než 3 měsíce až 6 měsíců		5 830	4 501	4 201	4 474	8 014	4 703
více než 6 měsíců až 12 měsíců		5 516	3 909	3 170	3 332	8 992	4 994
více než 12 měsíců až 24 měsíců		4 432	2 559	1 627	1 634	3 817	6 330
více než 24 měsíců		6 408	4 015	2 441	1 537	1 993	3 238
Průměrná délka evidence	dny	492	469	385	318	295	404
Průměrný měsíční nárok na podporu v nezaměst.	Kč	8 010	8 721	9 489	10 357	9 912	11 238
Podíl nezaměstnaných osob⁶⁾	%	3,35	2,34	1,93	1,90	3,51	2,76
v tom: muži		3,18	2,21	1,84	1,79	3,38	2,59
ženy		3,52	2,47	2,02	2,00	3,64	2,93
Podíl dlouhodobě nezaměstnaných ⁷⁾	%	35,92	30,17	22,02	17,66	18,10	36,73
Pracovní místa v evidenci úřadu práce (ÚP)	místa	21 054	42 380	67 323	74 905	81 719	88 785
Uchazeči na 1 pracovní místo v evidenci ÚP	osoby	1,4	0,5	0,3	0,2	0,4	0,3
ČISTÝ DISPONIBILNÍ DŮCHOD DOMÁCNOSTÍ							
celkem	mil. Kč	380 173	436 838	462 743	472 797	499 666	.
na 1 obyvatele	tis. Kč	298 706,2	339 541,1	355 645,6	359 456,4	376 460,9	.
průměr ČR = 100	%	133,6	142,2	140,1	133,3	132,8	.
VÝBĚROVÉ ŠETŘENÍ MEZD⁸⁾							
Průměrná hrubá měsíční mzda	Kč	37 387	39 782	42 502	45 888	47 602	50 494
v tom: muži		41 991	44 473	47 739	50 994	52 443	55 744
ženy		32 085	34 304	36 570	39 990	41 975	44 506
Medián mezd	Kč	29 906	31 878	34 338	37 719	38 732	41 096
v tom: muži		32 772	34 722	37 497	40 811	41 428	44 250
ženy		27 579	29 648	31 616	34 841	36 163	38 386
NÁKLADY PRÁCE⁹⁾							
Měsíční náklady práce na 1 zaměstnance	Kč	45 955	48 589	52 217	56 261	58 383	.
z toho: přímé náklady (mzdy a náhrady mzdy)		32 876	34 800	37 479	40 227	41 840	.
sociální náklady a výdaje		11 868	12 493	13 420	14 623	15 264	.
VZDĚLÁVÁNÍ (MŠMT)							
Děti, žáci a studenti (stav k 30. 9.)	osoby						
mateřských škol		42 711	43 147	43 288	43 260	42 578	42 580
základních škol		98 126	102 077	105 887	108 638	110 975	112 089
středních škol vč. konzervatoří (denní studium)		63 262	64 060	65 022	66 762	68 651	71 376
vyšších odborných škol (denní studium)		5 644	5 151	4 945	4 676	4 609	4 796
Studenti vysokých škol (občané ČR, stav k 31. 12.)	osoby						
s trvalým bydlištěm v kraji		38 312	36 541	35 004	34 243	35 532	36 458
s místem výuky v kraji		118 198	115 238	112 329	111 963	116 839	120 368
z toho v prezenčním studiu	%	91 860,0	90 120,0	88 495,0	89 386,0	94 675,0	98 140,0
Absolventi VŠ (občané ČR) s místem výuky v kraji	osoby	24 919	23 098	21 724	20 393	19 725	18 955
ZDRAVOTNICTVÍ (ÚZIS, ČSÚ)							
Lékaři celkem (vč. smluvních)	přep. os.	10 201	10 270	10 359	10 510	10 584	.
na 1 000 obyvatel		8,0	8,0	8,0	8,0	8,0	.
z toho zubní lékaři		1 533	1 626	1 611	1 621	1 610	.
Nemocnice ¹⁰⁾		27	28	28	27	29	.
lůžka	¹⁶⁾	9 784	9 726	9 713	9 791	11 066	.
Samostatné ordinace lékařů							
praktických pro dospělé		559	568	558	560	562	.
praktických pro děti a dorost		236	231	230	222	216	.
stomatologů		1 046	1 047	1 044	1 046	1 034	.
Průměrné procento dočasné pracovní neschopnosti	%	3,098	3,186	3,378	3,560	3,942	3,897
neschopnosti	dny	37,7	38,4	38,6	38,8	37,2	32,6

⁶⁾ podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání v evidenci úřadu práce ve věku 15–64 let ze všech obyvatel ve stejném věku

⁷⁾ podíl dlouhodobě nezaměstnaných (12 měsíců a déle) v evidenci ÚP na počtu obyvatel ve věku 15–64 let, jmenovatel data ČSÚ

⁸⁾ pramen: MPSV (Informační systém o průměrném výděлку) a MF (Informační systém o platu a služebním příjmu)

⁹⁾ podniky se sídlem v kraji ¹⁰⁾ nemocnice akutní a následné péče

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
STÁTNÍ SOCIÁLNÍ PODPORA (MPSV)							
Počet vyplacených dávek celkem							
(vč. péstounské péče)	tis. dávek	913,1	885,2	817,8	776,9	796,3	771,5
z toho rodičovský příspěvek		405,1	413,2	416,0	414,8	457,5	432,9
Výdaje na dávky celkem	mil. Kč	4 360,0	4 348,6	4 551,1	4 320,7	6 102,9	5 736,6
(vč. péstounské péče)							
z toho rodičovský příspěvek		2 953,4	3 004,0	3 312,5	3 171,5	4 980,0	4 616,3
Výdaje na dávky státní sociální podpory							
(vč. péstounské péče) na 1 obyvatele	Kč	3 404,9	3 359,3	3 477,8	3 262,7	4 571,2	4 497,9
ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB (stav k 31. 12.; MPSV)							
Lůžka v domovech pro seniory		2 520	2 650	2 707	2 758	2 768	2 320
na 1 000 obyvatel ve věku 65 a více let		18,7	18,2	17,8	17,2	16,9	16,5
Lůžka v domovech se zvláštním režimem		687	923	1 176	1 306	1 321	1 398
Lůžka v domovech pro osoby se zdrav. postižením		548	451	437	446	464	465
DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ (stav v prosinci; ČSSZ)							
Příjemci starobního důchodu celkem ¹¹⁾	osoby	267 000	266 219	264 873	262 990	259 444	255 473
z toho ženy		166 444	165 203	164 001	162 499	159 664	157 167
Příjemci starobního důchodu sólo ¹²⁾	osoby	205 446	205 469	204 892	203 813	201 512	198 010
Příjemci předčasného starobního důchodu ^{11,13)}	osoby	35 916	36 284	36 395	36 239	36 107	36 261
z toho ženy		21 157	21 315	21 360	21 278	21 238	21 349
Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu celkem (včetně souběhu)	%	13,5	13,6	13,7	13,8	13,9	14,2
v tom: muži		14,7	14,8	14,9	14,9	14,9	15,2
ženy		12,7	12,9	13,0	13,1	13,3	13,6
Průměrný měsíční starobní důchod sólo ¹²⁾	Kč	12 286	12 691	13 299	14 384	15 439	16 467
v tom: muži		13 393	13 827	14 487	15 633	16 771	17 904
ženy		11 399	11 771	12 333	13 367	14 344	15 283
Podíl průměrného starobního důchodu sólo ¹²⁾ na mzdovém mediánu	%	41,1	39,8	38,7	38,1	39,9	40,1
NEMOCENSKÉ POJIŠTĚNÍ (ČSSZ)							
Výdaje na dávky nemocenského pojištění celkem	mil. Kč	6 244,5	6 681,8	7 721,0	8 673,4	11 989,9	11 182,8
v tom dávky:							
nemocenské		3 136,9	3 395,5	4 100,3	4 781,9	5 969,7	6 166,6
ošetřovné		240,4	286,7	327,5	345,3 ¹⁷⁾	2 340,8	1 061,8
peněžitá pomoc v mateřství		2 865,7	2 998,0	3 234,0	3 459,1	3 590,3	3 858,3
vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství		1,5	1,6	1,3	2,2	1,3	1,0
otcovská poporodní péče ¹⁴⁾		x	x	53,7	69,0	66,3	70,3
dlouhodobé ošetřovné ¹⁴⁾		x	x	4,4	16,1	21,6	24,8
KRIMINALITA, NEHODY (Policejní prezidium ČR)							
Registrované trestné činy		56 642	50 726	47 601	49 863	38 059	35 136
na 1 000 obyvatel		44,5	39,4	36,6	37,9	28,7	27,7
Objasněné trestné činy		14 217	11 780	12 129	11 191	8 660	8 833
Hlášené dopravní nehody		22 876	23 032	22 767	21 458	16 925	17 510
na 1 000 obyvatel		18,0	17,9	17,5	16,3	12,8	13,8
Usmrcené osoby při dopravních nehodách	osoby	21	17	31	20	22	22
Podíl bodovaných řidičů ¹⁵⁾ z registr. řidičů celkem	%	6,1	5,6	5,5	5,1	4,6	4,5
Požáry		2 025	1 974	2 226	1 998	1 797	1 795
na 1 000 obyvatel		1,6	1,5	1,7	1,5	1,4	1,4
přímá škoda	mil. Kč	330,0	198,1	216,1	225,4	154,4	708,3

¹¹⁾ včetně souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

¹²⁾ bez souběhu s vdovským nebo vdoveckým; podle metodiky MPSV bez poměrného starobního důchodu

¹³⁾ předčasným důchodem se rozumí přiznání kráceného starobního důchodu podle § 30 a § 31 zákona č. 155/1995 Sb.

¹⁴⁾ dávka otcovské poporodní péče byla zavedena od února 2018, dlouhodobé ošetřovné od června 2018

¹⁵⁾ bodovaný řidič se dopustil přestupku (trestného činu) započítávaného do bodového hodnocení řidiče

¹⁶⁾ některé LDN se staly součástí nemocnic

¹⁷⁾ na růst výdajů na ošetřovné mělo vliv uzavření škol a jiných zařízení během pandemie covid-19 vč. souvisejících legislativních úprav

Tab. 3.3 Vybrané ukazatele v hl. m. Praze – ekonomický vývoj

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
MAKROEKONOMIKA							
Hrubý domácí produkt (HDP)	mil. Kč	1 285 249	1 366 020	1 479 057	1 580 995	1 535 399	.
předchozí rok = 100 (srovnatelné ceny)	%	102,9	104,4	105,4	102,7	93,5	.
Hrubý domácí produkt na 1 obyvatele	mil. Kč	1 009 835	1 061 767	1 136 744	1 201 993	1 156 808	.
průměr ČR = 100	%	222,4	220,0	223,3	221,5	217,4	.
Hrubý domácí produkt na 1 zaměstnaného	mil. Kč	1 420 777	1 485 484	1 548 798	1 637 792	1 613 485	.
průměr ČR = 100	%	155,9	155,4	155,1	153,6	151,3	.
Hrubá přidaná hodnota	mil. Kč	1 156 063	1 227 536	1 332 879	1 428 474	1 397 087	.
v tom sektory: primární	%	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	.
sekundární	%	15,5	15,3	14,9	14,6	15,2	.
terciární	%	84,1	84,3	84,8	85,1	84,5	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu	mil. Kč	340 271	365 120	458 171	471 756	436 336	.
Tvorba hrubého fixního kapitálu na 1 obyvatele	tis. Kč	267 354,8	283 796,9	352 131,8	358 665,0	328 746,5	.
průměr ČR = 100	%	236,1	236,0	263,0	244,1	236,0	.
Zaměstnaní v hlavním pracovním poměru (včetně sebezaměstnaných) pracující v kraji	osoby	904 610	919 579	954 971	965 321	951 604	.
z toho zaměstnanci		747 489	756 461	781 167	778 623	774 869	.
MÍSTNÍ ROZPOČTY¹⁾ (Ministerstvo financí)							
Příjmy celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	74 242,6	77 763,2	88 642,6	95 351,7	96 941,2	105 636,4
Výdaje celkem (po konsolidaci)	mil. Kč	61 960,0	70 310,2	81 981,9	80 685,0	88 034,7	89 649,4
v tom: běžné výdaje		51 140,8	57 872,1	64 557,7	67 558,3	73 582,2	74 926,6
kapitálové výdaje		10 819,2	12 438,0	17 424,2	13 126,7	14 452,6	14 722,7
VĚDA A VÝZKUM							
Výdaje na výzkum a vývoj celkem	mil. Kč	27 631,9	32 033,9	36 867,9	40 114,7	43 457,7	.
z toho: mzdové							.
financované z veřejných zdrojů ČR		14 099	15 166	17 078	18 528	18 674	.
Pracovníci ve výzkumu a vývoji	přep. os.	22 046	24 389	26 745	28 416	29 087	.
z toho výzkumní pracovníci		13 483	15 187	16 727	16 637	17 079	.
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE²⁾							
Podíl domácností vybavených osobním počítačem	%	80,5	82,4	82,5	83,9	83,7	.
Podíl domácností s připojením k internetu	%	80,8	83,2	83,6	84,9	84,7	.
EKONOMICKÉ SUBJEKTY							
Registrované subjekty (stav k 31. 12.)		590 338	606 843	622 377	632 250	644 586	658 390
z toho živnostníci		294 130	303 993	309 886	316 111	321 948	328 085
z toho subjekty se zjištěnou aktivitou		316 909	334 347	345 526	356 113	380 723	374 650
z toho živnostníci		150 130	156 448	160 989	165 084	183 652	173 813
Vzniklé subjekty		26 346	28 620	28 543	28 713	26 480	28 822
z toho živnostníci		8 370	8 768	8 894	9 025	8 887	9 584
ZEMĚDĚLSTVÍ							
Podíl zaměstnaných v zemědělství, lesnictví a rybolovu (podle VŠPS)	%	0,4	0,3	0,2	0,1	0,2	0,2
Podíl zemědělství, lesnictví a rybolovu na HPH (hrubé přidané hodnotě)	%	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	.
Podíl zemědělské půdy na ploše kraje	%	39,9	39,7	39,6	39,5	39,4	39,4
Podíl orné půdy na ploše kraje	%	29,0	28,7	28,5	28,4	28,3	28,2
PRŮMYSL³⁾							
Průměrný počet podniků		228	225	229	224	219	209
Tržby z prodeje výrobků a služeb průmysl. povahy na 1 zaměstnance	mil. Kč	304 184	321 310	319 219	336 159	328 390	316 827
	tis. Kč	3 968,3	4 003,4	3 928,7	4 154,9	4 209,9	4 177,4
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	fyz. os.	76 653	80 259	81 252	80 906	78 004	75 843
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance	Kč	36 037	38 276	40 767	42 998	44 224	46 286

1) souhrn za kraj, obce a dobrovolné svazky obcí

2) tříleté klouzavé průměry (např. údaj roku 2020 je vypočten z dat roku 2019, 2020 a 2021)

3) podniky se 100 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující činností v sekci (dle CZ-NACE) B – Těžba a dobývání, C – Zpracovatelský průmysl nebo D – Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ENERGETIKA (Energetický regulační úřad)							
Výroba elektřiny brutto	GWh	201	175	169	181	190	195
podíl na ČR	%	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Spotřeba elektřiny netto	GWh	5 939	6 000	6 058	6 047	5 649	5 783
podíl na ČR	%	10,3	10,2	10,2	10,2	9,8	9,6
v domácnostech na 1 obyvatele	kWh	1 131,3	1 181,6	1 131,9	1 121,2	1 118,1	1 230,7
Spotřeba zemního plynu	tis. m ³	886 345	912 225	852 045	841 364	807 090	894 741
podíl na ČR	%	10,9	10,8	10,6	10,0	9,4	9,6
v domácnostech na 1 odběratele	m ³	8 096,2	8 205,5	7 921,1	7 627,4	7 526,5	8 550,8
STAVEBNICTVÍ							
Průměrný počet podniků ⁴⁾		94	99	102	102	112	121
Základní stavební výroba ⁴⁾	mil. Kč	57 543	55 713	63 052	72 786	74 261	80 523
na 1 zaměstnance	tis. Kč	2 203,9	2 157,0	2 427,4	2 799,1	2 712,8	2 844,7
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ⁴⁾	fyz. os.	26 110	25 829	25 975	26 003	27 374	28 306
Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnance ⁴⁾	Kč	55 315	56 354	58 235	65 422	64 510	69 531
Stavební práce "S" provedené v kraji ⁵⁾	mil. Kč	55 314,7	56 354,5	58 235,4	65 422,0	64 510,0	69 530,6
z toho pro veřejné zadavatele	%	28,1	23,9	30,1	31,7	32,6	37,0
z toho na bytové budovy	%	31,8	27,8	26,1	30,1	27,5	31,6
nebytové budovy	%	27,8	33,9	38,1	36,0	35,9	27,9
inženýrské stavby	%	27,4	25,8	23,1	21,8	23,7	29,3
STAVEBNÍ POVOLENÍ							
Počet stavebních povolení		5 147	4 848	3 805	3 523	3 211	3 285
Orientační hodnota povolených staveb	mil. Kč	25 675	27 566	28 545	43 717	40 410	103 402
z toho budov (bytových a nebytových)		21 777	23 983	25 025	38 952	28 745	50 332
z toho výstavba nových bytových budov		10 515	14 325	10 670	21 746	16 491	34 915
Průměrná hodnota na 1 stavební povolení	tis. Kč	4 988	5 686	7 502	12 409	12 585	31 477
BYTOVÁ VÝSTAVBA							
Zahájené byty		2 758	3 734	4 218	6 487	4 335	9 446
z toho v nových rodinných domech		582	607	479	355	420	655
Dokončené byty		6 092	5 846	5 290	6 002	5 449	5 228
z toho v nových rodinných domech		546	622	756	711	686	608
Investiční náklady na výstavbu 1 m ² obytné plochy bytu							
v novém rodinném domě	Kč	35 464	36 502	37 680	38 817	41 121	44 747
v novém bytovém domě	Kč	40 716	43 168	42 115	43 740	51 984	56 292
DOPRAVA (Ministerstvo dopravy)							
Osobní automobily vč. dodávkových (stav k 31. 12.)		830 304	881 618	919 835	946 244	955 415	950 587
CESTOVNÍ RUCH							
Hromadná ubytovací zařízení (HUZ)		795	787	816	817	910	863
Lůžka v hromadných ubytovacích zařízeních		91 887	90 891	93 169	94 444	102 118	93 535
Hosté v hromadných ubytovacích zařízeních	tis. osob	7 127,6	7 652,8	7 892,2	8 044,3	2 182,4	2 354,7
z toho ze zahraničí		6 111	6 563	6 671	6 804	1 454	1 411
Průměrná doba pobytu hostů v HUZ	dny	3,4	3,4	3,3	3,3	3,2	3,2
z toho hostů ze zahraničí		3,5	3,5	3,4	3,4	3,4	3,4
Satelitní účet cestovního ruchu							
Hrubá přidaná hodnota cestovního ruchu	mil. Kč	44 280	47 972	49 996 ⁷⁾	53 227 ⁸⁾	19 002	.
Průměrný počet zaměstnaných osob ⁶⁾	osoby	63 416	65 136	65 458 ⁷⁾	65 958 ⁸⁾	57 555	.

⁴⁾ podniky s 50 a více zaměstnanci se sídlem v kraji s převažující stavební činností

⁵⁾ podniky s 20 a více zaměstnanci s převažující stavební činností

⁶⁾ počet zaměstnaných osob v hlavním zaměstnání (roční průměr)

⁷⁾ semidefinitivní údaje

⁸⁾ předběžné údaje

Tab. 3.4 Vybrané ukazatele v hl. m. Praze – životní prostředí

	Měřicí jednotka	2016	2017	2018	2019	2020	2021
PŮDA (ČÚZK)							
Zemědělská půda (stav k 31. 12.)	ha	19 800	19 717	19 649	19 617	19 573	19 543
z toho: orná půda		14 368	14 220	14 139	14 084	14 030	13 978
zahrady a ovocné sady		4 552	4 550	4 553	4 557	4 561	4 572
Nezemědělská půda (stav 31. 12.)	ha	29 821	29 904	29 972	30 004	30 048	30 078
z toho: lesní pozemky		5 173	5 195	5 233	5 249	5 251	5 251
zastavěné plochy a nádvoří		5 005	5 021	5 057	5 066	5 080	5 082
VODOVODY A KANALIZACE							
Podíl obyvatel zásobovaných vodou z vodovodů	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Specifické množství vody fakturované domácnostem na 1 obyvatele	litr/den	107,9	109,3	107,5	113,1	112,5	120,0
Cena vody (bez DPH)	Kč/m ³	40,1	40,6	42,0	42,7	45,2	49,9
Cena stočného (bez DPH)	Kč/m ³	32,3	33,8	34,0	35,3	38,8	42,4
Podíl obyvatel bydlících v domech napojených na veřejnou kanalizaci	%	99,1	99,2	99,0	99,1	99,1	100,0
na kanalizaci s koncovou ČOV	%	99,1	99,2	99,0	99,1	99,1	100,0
Podíl čištěných odpadních vod (bez srážkových)	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Čistírný odpadních vod (ČOV)	ks	26	25	25	25	25	25
Celková kapacita ČOV	m ³ /den	553 284	552 696	907 615	907 615	907 728	907 728
Produkce kalů v ČOV	t sušiny	21 887	24 059	21 865	22 893	19 134	20 926
OVZDUŠÍ (ČHMÚŠ¹⁾)							
Měrné emise tuhých znečišťujících látek (REZZO 1–4)	t/km ²	2,29	2,31	2,28	2,32	2,23	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		1,05	1,05	1,01	1,10	1,09	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		1,24	1,27	1,27	1,23	1,14	.
Měrné emise oxidu siřičitého (REZZO 1–4)	t/km ²	0,46	0,48	0,54	0,50	0,53	.
z toho stacionární zdroje (REZZO 1–3)		0,42	0,44	0,50	0,46	0,50	.
Měrné emise oxidů dusíku (REZZO 1–4)	t/km ²	18,53	18,41	17,93	16,76	15,25	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		3,76	3,55	3,83	3,89	3,83	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		14,77	14,86	14,11	12,87	11,42	.
Měrné emise oxidu uhelnatého (REZZO 1–4)	t/km ²	33,55	32,48	32,12	28,18	24,97	.
v tom: stacionární zdroje (REZZO 1–3)		8,02	8,06	7,39	7,65	7,67	.
mobilní zdroje (REZZO 4)		25,52	24,42	24,73	20,53	17,30	.
ODPADY							
Produkce odpadů celkem ^{2,3)}	tis. t	.	4 550,3	5 172,8	5 030,6	4 724,6	.
na 1 obyvatele	kg	.	3 536,8	3 975,6	3 824,7	3 559,6	.
z toho: nebezpečných	tis. t	.	71,1	110,1	128,7	107,9	.
na 1 obyvatele	kg	.	55,2	84,6	97,8	81,3	.
Produkce komunálních odpadů ^{3,4)}	tis. t	.	662,3	663,0	670,8	619,5	.
na 1 obyvatele	kg	.	514,8	509,6	510,0	466,8	.
VÝDAJE NA OCHRANU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ							
Investice na ochranu životního prostředí (OŽP) podle místa investice	mil. Kč	3 794,0	4 243,1	5 852,8	4 045,4	4 720,3	4 304,1
na 1 obyvatele	Kč	2 981,0	3 298,0	4 498,3	3 075,6	3 556,4	3 374,7
Investice na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	10 772,0	8 594,7	9 533,7	8 312,6	9 201,6	8 481,4
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	50,1	25,1	11,2	22,2	23,4	23,9
nakládání s odpadními vodami	%	26,1	38,2	35,8	15,2	24,7	23,3
nakládání s odpady	%	4,5	7,9	18,9	20,3	15,3	12,5
Neinvestiční náklady na OŽP podle sídla investora	mil. Kč	13 018,1	14 673,3	17 138,3	16 452,9	16 650,8	22 928,5
z toho: ochrana ovzduší a klimatu	%	5,2	5,1	4,2	5,2	6,4	7,5
nakládání s odpadními vodami	%	6,2	5,9	5,1	4,5	5,1	4,3
nakládání s odpady	%	77,7	80,0	76,8	80,0	78,8	78,9

¹⁾ emise v celé časové řadě nově vypočteny podle mezinárodní metodiky (především zpřesněny odhady emisí z dopravy a emisí ze spalování v domácnostech)

²⁾ v roce 2020 došlo ke změně metodiky zpracování statistiky odpadů; sběr dat výkazem Odp 5-01 částečně nahrazen převzetím údajů z Integrovaného systému plnění ohlašovacích povinností (ISPOP) MŽP

³⁾ podle sídla provozovny, data nejsou plně srovnatelná s údaji publikovanými v předchozích letech

⁴⁾ odpady z domácností a odpady podobné povahy a složení, bez ohledu na to, kdo tento odpad produkuje nebo sbírá; dříve publikované údaje obsahovaly pouze komunální odpad vykázaný obcemi a podniky zapojenými do obecního systému sběru odpadu

ZKRATKY KRAJŮ A OKRESŮ

Kraje, okresy	Zkratka	Kód	Kraje, okresy	Zkratka	Kód
Hlavní město Praha	PHA	CZ010	Královéhradecký kraj	HKK	CZ052
			Hradec Králové	HK	CZ0521
Středočeský kraj	STČ	CZ020	Jičín	JC	CZ0522
Benešov	BN	CZ0201	Náchod	NA	CZ0523
Beroun	BE	CZ0202	Rychnov nad Kněžnou	RK	CZ0524
Kladno	KD	CZ0203	Trutnov	TU	CZ0525
Kolín	KO	CZ0204			
Kutná Hora	KH	CZ0205	Pardubický kraj	PAK	CZ053
Mělník	ME	CZ0206	Chrudim	CR	CZ0531
Mladá Boleslav	MB	CZ0207	Pardubice	PU	CZ0532
Nymburk	NB	CZ0208	Svitavy	SY	CZ0533
Praha-východ	PY	CZ0209	Ústí nad Orlicí	UO	CZ0534
Praha-západ	PZ	CZ020A			
Příbram	PB	CZ020B	Kraj Vysočina	VYS	CZ063
Rakovník	RA	CZ020C	Havlíčkův Brod	HB	CZ0631
			Jihlava	JI	CZ0632
			Pelhřimov	PE	CZ0633
			Třebíč	TR	CZ0634
			Žďár nad Sázavou	ZR	CZ0635
Jihočeský kraj	JHČ	CZ031			
České Budějovice	CB	CZ0311	Jihomoravský kraj	JHM	CZ064
Český Krumlov	CK	CZ0312	Blansko	BK	CZ0641
Jindřichův Hradec	JH	CZ0313	Brno-město	BM	CZ0642
Písek	PI	CZ0314	Brno-venkov	BI	CZ0643
Prachatice	PT	CZ0315	Břeclav	BV	CZ0644
Strakonice	ST	CZ0316	Hodonín	HO	CZ0645
Tábor	TA	CZ0317	Vyškov	VY	CZ0646
			Znojmo	ZN	CZ0647
Plzeňský kraj	PLK	CZ032			
Domažlice	DO	CZ0321	Olomoucký kraj	OLK	CZ071
Klatovy	KT	CZ0322	Jeseník	JE	CZ0711
Plzeň-město	PM	CZ0323	Olomouc	OC	CZ0712
Plzeň-jih	PJ	CZ0324	Prostějov	PV	CZ0713
Plzeň-sever	PS	CZ0325	Přerov	PR	CZ0714
Rokycany	RO	CZ0326	Šumperk	SU	CZ0715
Tachov	TC	CZ0327			
Karlovarský kraj	KVK	CZ041	Zlínský kraj	ZLK	CZ072
Cheb	CH	CZ0411	Kroměříž	KM	CZ0721
Karlovy Vary	KV	CZ0412	Uherské Hradiště	UH	CZ0722
Sokolov	SO	CZ0413	Vsetín	VS	CZ0723
			Zlín	ZL	CZ0724
Ústecký kraj	ULK	CZ042			
Děčín	DC	CZ0421	Moravskoslezský kraj	MSK	CZ080
Chomutov	CV	CZ0422	Bruntál	BR	CZ0801
Litoměřice	LT	CZ0423	Frýdek-Místek	FM	CZ0802
Louny	LN	CZ0424	Karviná	KI	CZ0803
Most	MO	CZ0425	Nový Jičín	NJ	CZ0804
Teplice	TP	CZ0426	Opava	OP	CZ0805
Ústí nad Labem	UL	CZ0427	Ostrava-město	OV	CZ0806
Liberecký kraj	LBK	CZ051			
Česká Lípa	CL	CZ0511			
Jablonec nad Nisou	JN	CZ0512			
Liberec	LI	CZ0513			
Semily	SM	CZ0514			